

върколати срещу богове

КАПАН за върколати

М.Д. ЛАКАЪН

„Свирена, мрачна, странна и непредсказуема.“

— Джо Абъркромби —

М. Д. ЛАКЛЪН
КАПАН ЗА ВЪРКОЛАЦИ

Превод: Владимир Зарков

chitanka.info

„Свирепа, мрачна, странна и непредсказуема.“

Джо Абъркромби

Викингският крал Аутун води своите воители при набег над англосаксонско село. Нападателите избиват безразборно мъже и жени, но Аутун е заповядал и косъм да не падне от главата на дете. Води го прорицанието, че при тези селяни ще открие дете на боговете. Ако го отгледа като свой син, порасналото момче ще поведе народа му към слава и величие.

Ала кралят намира не едно момче, а близнаци. За да опази тайната за истинския произход на своя син, той заповядва на преданите си воители да се пожертват в битката. Аутун се връща с близнаците и майка им в Норвегия. Дава едното момче на вещиците, обитаващи пещерите на Тролската стена, а другото отглежда като свой наследник.

Така започва „Капан за върколаци“ — първата книга от зашеметяваща нова поредица. Върколакът ще търси изгубената си любов през столетия и прераждания, ще участва във вечната битка на вълка Фенрис и боговете Один и Локи. И ще е върколак, какъвто никога не сте си представяли.

„Неочакван и единствен по рода си поглед към мита за върколака, боговете на северните народи и магията. Завладяваща книга.“

Р. Дж. Елъри

На моя син Джеймс

*Княже, не можеш
за мен тъй да говориш,
благороден мъж
да гълчиш.
Защото ти яде
от гозбата вълча,
кръв братска проля,
често раните смучеше
с вледенена муцуна,
към телата безжизнени
ти се прокрадваше,
мразен от всички.*

*„Сага за
Вьолсунгите“*

*„Ех, ако просто някъде там съществуваха
зли хора, които вършат злодеяния, и ако беше
достатъчно само да ги отделим от останалите
и да ги унищожим. Но чертата, дяляща доброто
от злото, минава през сърцето на всеки човек —
а кой би поискал да унищожим част от
собственото си сърце?“*

*Александър
Солженицин*

1

БЕЛИЯТ ВЪЛК

Варин стискаше дръжката на копието и оглеждаше тъмния хоризонт, докато внимаваше да не го катурнат вълните, подмятащи малкия кораб. Ето там, нямаше съмнение — беше реката, описана от неговия повелител. Широко устие между два вдадени в морето хълма, единият досущ като драконов гръб, другият подобен на протегнало се куче, стига да ги гледаш примижал.

— Господарю Аутун, кралю... Мисля, че това е мястото.

Увитият в наметалото си мъж на носа се събуди. Бялата му коса едва ли не сияеше под ярката половинка на луната, увиснала над тях като фенер. Той се надигна бавно, вдървен от неподвижността и студа. Взря се в брега.

— Да, същото е като в откровението.

Огромният Варин стърчеше с глава и половина над своя крал, но докосна амулета на шията си, щом чу да се споменава пророчество.

— Господарю, ще чакаме ли зората, за да навлезем в устието?

Аутун завъртя глава.

— Продължаваме сега. Один е с нас.

Варин кимна. Обикновено би преценил, че е твърде неразумно да си търсят белята в непозната река по тъмно. Но щом кралят стоеше до тях, нямаше нищо невъзможно. Аутун беше от Вьолсунгите — пряк потомък на боговете и носител на техните сили.

Макар и слаб, приливът помагаше, а гребците си бяха починали добре през двата дни, когато благоприятният вятър ги тласкаше към целта. Всичко се подреждаше в тяхна полза и нямаше нищо чудно в това, щом кралят беше на кораба. Варин вярваше, че неговата магия е благословила пътешествието им.

Мъжете напрягаха гърбове да преведат кораба през вълните и той напредваше бързо към устието. Греблата придаваха по-голяма устойчивост и внезапно успокоилата се палуба сякаш беше отглас на

решимостта, с която кормчията Варин насочваше кораба. Предстоеше неизбежна битка и той се чувстваше готов за нея.

Заедно с краля наброяваха само десетима бойци, но у Варин нямаше неувереност, нито пък безпокойство. Щеше да се сражава редом със своя повелител Аутун, победител в безброй битки, повалил Гирд Могъщия, великана от племето на геатите. Щом Аутун смяташе, че десет бойци ще стигнат, значи беше така. Що за зла шега на боговете бе лишила такъв мъж от наследник? Хората казваха, че потеклото на Аутун започвало с Один, старшия сред боговете. Онзи пристрастен към битките любител на стихове се почувствал застрашен от свирепия си потомък и го проклет да зачева само дъщери. Боял се да му позволи син, да не би да израсне още по-силен.

Варин потръпна, щом се замисли какво би могло да се случи, ако Аутун не стане баща на момче. Тогава би трябвало сам да посочи наследника си и щяха да последват размирици и кръвопролития. Само името на Аутун крепеше единството на несговорчивите родове в кралството. Ако го нямаше, биха започнали да се изстребват взаимно, а враговете им само това чакаха, за да връхлетят. Варин се озърна с усмивка към краля. Дали пък няма да живее вечно...

Впи отново поглед в чернеещите хълмове и се зачуди какво ли ги водеше към тази земя. Струваше му се, че не са тук заради обикновен грабеж, защото потеглиха от безлюден бряг на цял ден плаване от големия кралски дом. Нито имаше сродници да ги изпратят, нито пиршество. Само бойното снаряжение, лъскавите остриета на брадвите и щитовете, изрисувани ту с вълча глава, ту с гарван, подсказваха за какво са се запътили към целта. Рисунките внушаваха на враговете: „Ще ви направим храна за тези твари“.

Скоро навлязоха в устието и корабът забави ход в по-плитките води. Не спираха да мерят дълбочината — Аутун си стоеше на носа, вираше се във водата и напътстваше своя кормчия. Варин се ухили на един от гребците, докато корабът се вмъкваше леко в реката като нож в кания. Младежът, преживял само седемнайсет лета, досега не бе плавал с краля и отвърна с усмивка, сякаш казваше: „Прав си, той е изумителен“. Гордееха се със своя крал.

Приливът им помогна да стигнат до по-тясно и криещо опасности русло, врязано между отвесни канари и големи ръбати камъни, но кралят налучкваше някак талвега. Час по-късно приливът

взе да се усеща съвсем слабо и на гребците им стана по-трудно. Насред реката имаше пясъчен нанос и Аутун даде знак, че иска да спрат там. Малкият кораб беше приспособен тъкмо за тази цел и носът се плъзна върху наноса, почти без да ги раздруса.

Аутун се обърна към своите воители и ги назова поред по име:

— Виги, Ейвинд, Егил, Хела, Кол, Вот, Грани, Арнгейр. Ние сме сродници и сме се заклели в бойно братство. Не може да има лъжи помежду ни. Никой от вас няма да се завърне. Само Варин ще отплава с мен към нашия бряг, за да ми помогне с кораба. Преди да изгрее слънцето, всички вие ще пирувате с предците си в залите на Один или Фрея.

Повечето посрещнаха вестта за скорошната си смърт безстрастно. Те бяха воители, израснали с мисълта за неизбежната си гибел в сражение. Двама се подсмихнаха доволни, че ще срещнат смъртта в битка рамо до рамо със своя крал.

— И на мен ми се ще да загина до своите сродници — промълви Варин.

— Твоят час също ще настъпи скоро — отвърна Аутун.

Той се взря във Варин — най-добрия си приятел, ако можеше да се каже, че кралят има приятели. Нуждаеше се от този исполин, за да се върнат надолу по реката и да се справят с изпитанията в плаването към дома по пътя на китовете. В края на пътешествието щеше да му позволи да умре.

— Не съм длъжен — продължи Аутун — да ви обяснявам защо се налага да умрете. Можех само да ви съобщя, че такава е волята ми. Знайте обаче, че ще се пеят песни за подвизите ви чак до свършека на света. Тук сме, за да отведем едно магическо дете, което ще даде вечно бъдеще на нашия народ. То ще стане мой наследник.

— Ами детето, което носи твоята съпруга? — учуди се Варин.

— Няма дете — завъртя глава Аутун. — Това е заблуда на планинските вещици.

Мъжете вдишаха през зъби. Аутун беше добър владетел, справедлив и щедър. Не пестеше пръстените за своите бойци. Дори не бе убивал роб в пристъп на пиянска ярост, както се случваше с други крале. Но признанието му ги потресе. Тези мъже презираха лъжците, а заблудата на вещиците беше твърде близо до лъжата. И носеше белега на магия, при това женска магия...

Размърдаха се неловко на скамейките. Смъртта не ги плашеше, за тях тя беше привична като домашно куче. Но планинските вещици им вдъхваха ужас. Единствен кралят, самият той полубог, можеше да говори с вещиците, но и на него му се налагаше да бъде предпазлив. Досега бяха давали верни съвети, но изискваха страшни жертвоприношения, винаги едни и същи — деца. Момчета, за да им прислужват, и момичета, за да съхраняват странните им обичаи.

— Момчето е пленник тук, отнето е от магьосници далеч на запад — каза Аутун. — Син е на боговете и ще ни поведе към величие. Тези селяни още не разбират кого са хванали. Ще ги лишим от пленника, преди да са се усетили. Само жителите на селото ще го бранят, но на по-малко от два часа път има и воини.

Кралят се вгледа в мрака. Някъде в далечината бледо розово сияние мъждукаше под черния небосвод.

— Запалили са сигналните огънове. Ще срещнем съпротива. Детето е при жрец на техния бог. Сградата е белязана както всичките им свети места. — Той показа кръст с два пръста. — Ще напредваме с бой към техния храм, после ще си пробием път обратно към кораба. Дотогава ще е започнал отливът и аз ще ви оставя да извоювате славата си. Ще бъдете герои, за които ще се пее вечно. До селото ни остават пет завоя на реката. Подгответе се.

Мъжете кимнаха и се заеха тихо с работата си. Извадиха копията, увити и сложени при кърмата, избиха капаците на буретата, в които държаха шлемовете и дебелите кожени туники. Закрепиха бойните брадви на гърбовете си. На Варин и Егил се падаше честта да облекат краля. Помогнаха му да нагласи скъпоценната плетена ризница и сложиха на главата му златния вълчи шлем, символа на неговия род. Едва ли имаше по-изкусно изработен шлем от този — открит на лицето, само с лъскави предпазители за бузите. Затова изглеждаше, че огромен вълк е захапал главата на Аутун изотзад. Отдалече с този великолепен шлем и със сажди около очите кралят щеше да се привижда на враговете като страховит човек вълк. Бойците сложиха халките на ръцете му, стегнаха златния колан на кръста му, свалиха моряшкото наметало и обгърнаха раменете му с друго, златотъкано.

Варин подаде на владетеля щита с озъбената вълча глава. Дойде време и за меча — единствения на този кораб. Пазеше го бяла ножница, обсипана със скъпоценни камъни. Варин го извади от бурето

и лунните лъчи заискриха по него. Нямаше друг меч като този. Северняците се биеха с къси и прави остриета, удобни за сечене в схватката и съчетаващи се добре с щита. Но този меч беше дълъг, тънък и видимо извит. Острието беше по-здрavo от всеки прав меч, макар и по-леко. Неведнъж бе разрязвало вражески оръжия. Аутун го бе купил срещу цяло имане от търговец южняк, който твърдеше, че бил донесен от земи „отвъд зората“. Аутун изтълкува думите му, че мечът е бил изкован някъде далече на изток. Кралят си знаеше, че това оръжие е омагьосано, създадено от ковачи вълшебници в легендарните владения сред пясъците. Търговецът го бе нарекъл Шамсир и Аутун запази името, което сякаш носеше повея на пустинните ветрове. Поне той си представяше, че звучат така. Неговите воители пък нарекоха оръжието Лунния меч.

Кралят беше готов. С бойното си снаряжение беше страховит и великолепен, същински бог. Всъщност Аутун беше много по-равнодушен от своите сродници към външността си и дрънкулките. Това преобразяване бе нужно само да плаши врага. Варин огледа краля и си каза, че западняците ще се нуждаят от цялата си смелост. Скоро и останалите бойци се приготвиха. Аутун лично напълни рога на всеки от тях.

— За безкрайните пиршества в чертозите на загиналите — изрече наздравицата Хела.

— За безкрайните пиршества в чертозите на загиналите — повториха останалите, но съвсем тихо, защото наоколо можеше да се спотайва враг.

Опразниха роговете на големи глътки и пак ги напълниха. Избутаха с веслата кораба навътре във водата и пак загребаха по криволичещата река към своите жертви. Както Аутун спомена, вече ги бяха забелязали. Западняците не бяха слабоумни и изпращаха съгледвачи при речните устия. Още преди да зърнат самото село, пред очите им затрепка светлината от сигналните огньове. Налагаше се да нападнат по-скоро, преди срещу тях да се събере голям отряд. Не че имаше особено значение — и с това бяха свикнали.

Последният завой на реката остана зад тях и на Варин му се стори за миг, че някой вече граби селото — толкова много огньове пламтяха по целия бряг и нагоре по хълма. За Варин поселището беше

многолюдно, с поне двайсетина големи къщи, а над тях имаше сграда с кръст на покрива. Е, поне нямаше да се чудят къде е целта.

Личеше отдалече, че западняците са находчиви. Брегът беше защитен с ограда от заострени колове върху вал колкото човешки ръст. Откъм реката имаше само един проход към селището, но през него трудно можеше да мине и каруца. Ако и жителите бяха истински бойци, щяха да се защитят лесно. Ала дори от кораба в трепкащото зарево на огньовете Варин виждаше как мъжете държат копията и щитовете си. Знаеше, че за тях е по-привично да орат нивите си, а не да се сражават. Имаше пролуки в стената от щитове, две-три копия сочеха към луната. По-добре да ги бяха навели към нашествениците, защото луната нямаше да им отсече главите.

Кралят скочи пръв в дълбоката до коленете вода и преджапа до брега с походката на човек, понесъл кошница миди, а не на доближаващ враговете си воин. Бойците му се подредиха в клин от щитове зад него — първо трима, зад тях още четирима. Двама останаха да бранят кораба.

На двайсетина крачки от врага Аутун спря, а воините му заудряха с оръжията си по щитовете, нададоха животински рев и вой. Който още имаше нещо за пиене, изгълта остатъка на един дъх и захвърли рога. Опразниха по четири рога — стигаше да разпали храбростта им, но не и да ги направи тромави. Аутун пристъпи напред и извади Лунния меч от ножницата. Трепкащата светлина превърна острието му в пламък. И шлемът сякаш гореше, а скъпоценните камъни във вълчите очи блестяха кръвожадно.

Кралят вдигна меча над главата си и закрещя:

— Аз съм Аутун Вълка, крал на бойна орда, ограбил пет града, син на Один, господаря на битките! Няма мъж, който да ми се е опълчил в бой и да е оцелял. Вижте каква плячка събрах!

Пак размаха острието, лъснало от лунните лъчи и пламъците. Факлите се отразяваха във вълчите очи, превръщаха халките по ръцете му в змии от жарава и наглед дори ножницата се разгоря. Само местата, където трябваше да се виждат очите на краля, оставаха мъртвешки.

Западняците съзираха в Аутун странно, проблясващо и чуждо съществуване. Те знаеха, че има един-единствен начин да се сдобие с такова богатство — в битки. Много битки.

Разбраха само една-две думи, но ги стъписа силата на изреченото. Кой знае дали не беше някакво заклинание... Дори да не беше, можеха да схванат смисъла: „Скоро ще умрете“. Въображението им се подхранваше от уплахата и на някои от западниците им се струваше, че на раменете на краля наистина има вълча глава, а и нарисуваният звяр на знамето, развято нависоко от Вот, се зъби и ръмжи. Две момчета се изсулиха назад и побягнаха. Трима от мъжете се отделиха кротичко и отидоха при жените и децата си, за да ги отведа на по-сигурно място. Невидим стрелец с лък опъна тетива, но страхът му пречеше да се прицели и първите стрели щръкнаха хлабаво в пясъка на десетина стъпки от Аутун. Кралят не помръдна. Позна веднага, че лъкът е прекалено далече и дори стрелецът да си възвърне точността, шлемът и щитът са достатъчни да го опазят. Невъзмутимостта му уплаши още по-силно западниците. Копиеносец от предната редица хукна презглава, захвърлил щита си, а останалите, вцепенени от искрящия и ужасяващ вражески владетел, изобщо не понечиха да затворят пролуката. И тогава нашествениците се хвърлиха към тях.

Селяните нямаха време да се спасят с бягство, но инстинктът ги подтикна да отстъпят крачка назад. Неволно вдигнаха копията при движението и това беше пагубно. Кралят с нищо не напомняше бездушния старец от кораба, блъсна ги толкова мощно с щита, че събори двамина. Трети изтърва копието си и блесналият в дъга Лунен меч отсече крака му над коляното. От втората редица Варин и Егил мушнаха още двама с копията си. Неколцина отбиха ударите, но загубиха желание да участват в схватката и също избягаха. Страхът се предава като зараза. Два удара на сърцето след първия замах на краля западниците се пръснаха като пилци. Само един от тях бе пострадал, но вече нищо не сдържаше паниката им.

— Към храма, преди да са дошли техните воини! — кресна Аутун.

Варин закла чевръсто осакатения мъж с ножа си, после отсече главата му с два удара на бравата. Набучи трофея на копието си като нагледен урок за всеки, който би поискал да си опита късмета срещу нападателите.

Северняците напредваха в клин нагоре по склона. Без да спират, грабнаха два факела от прътите им и ги запратиха върху покривите на

близките къщи. Колкото повече бъркотия и страх всяваха, толкова по-добре. Надяваха се селяните в паниката си да се пречкат в краката на бойците на местния господар и да ги забавят поне малко. Аутун знаеше, че успехът на набега зависи от бързината — трябваше да стигнат до детето, преди съпротивата да стане непосилна. Благородниците в западните земи не се държаха като тези селяндури. И тяхната воинска подготовка започваше, щом прокодеха. Никак не му се искаше да си пробива път със сеч срещу такива противници, за да постигне целта си.

Подтичваха нагоре по хълма. Тук-там селяни с тояги и копия се изрепчваха за миг-два, колкото да изреват предизвикателно, но си плюеха на петите, преди нашествениците да са ги докопали.

— Господарю, ти ни обеща смърт! — извика Ейвинд. — Заради тези страхливци ще чакам вечно пиршествата да започнат и за мен!

— Преди да свърши нощта, ти ще седиш пиян до баща си и неговия баща! — също с вик отвърна Аутун.

Северняците не знаеха, че тантурестата дървена постройка се нарича църква. Тя приличаше донякъде на къщите, но беше съградена доста по-здраво. Аутун блъсна да отвори вратата — оказа се залостена. Той вирна брадичка към покрива. Сигур и Егил приклегнаха и сплетоха ръце в подобие на стреме. Младият Ейвинд стъпи в дланите им и двамата по-едри мъже го подхвърлиха към сламения покрив. С три скока той се озова при димоотвода, стиснал дръжката на внушителната си брадва.

— Не убивай деца! — кресна му Аутун.

Ейвинд хлътна в отвора. След още десетина удара на сърцето вратата се отвори и останалите нашественици нахълтаха вътре.

Кралят се озърташе, заслепяваше го резкият преход от пламъците в селото към тъмнината на църквата. Огледа вътрешността ѝ чак когато Варин се върна със запален факел.

Нямаше прозорци, огнището беше по средата, а насреща се издигаше олтар. Двама свещенослужители на враговете се привеждаха до него и се мъчеха да направят магия, като сочеха с пръсти ту челата, ту гърдите си. Единият се бе вкопчил с лявата ръка в някаква свята за тяхната вяра книга, по която имаше скъпоценни камъни.

— Намерете момчето! — заповяда Аутун. — Трябва да е тук, така гласи предсказанието.

Варин обиколи набързо помещението с факел в ръка, но не откри нищо. Тук бяха само треперещите жреци, решени да умрат като деца, вместо да се изправят срещу врага, както подобава на мъже.

— Тук някъде е — настоя кралят. — Подпалете това място, пък да видим кой ще изскочи.

Не го бе направил веднага само защото пожарът щеше да ги забави излишно.

Варин пристъпи към ъгъла между стената и покрива. Тъкмо поднесе факела към сламата и се чу звук като бебешки плач. Аутун погледна нагоре. От гредите висеше кошница, краят на въжето беше вързан за странична подпора.

— Свалете я — посочи кралят.

Развързаха въжето и спуснаха полека кошницата.

Аутун надникна да погледне кой ще даде бъдеще на народа му. Не беше подготвен за гледката. В кошницата лежах свити едно до друго две голи момченца, всяко с рехава тъмна косица досущ като във видението на вещиците. Но кралят знаеше само за едно дете. Находката го изненада. Нямаше съмнение, че момчетата са близнаци — дребнички, тъмнокоси и слабовати, те бяха почти неразличими. Кого от тях се очакваше да вземе? Имаше ли значение за сбъдването на пророчеството?...

Аутун беше предводител и знаеше, че всяко решение е по-добро от колебанието.

— Вземете и двамата! — отсече той.

Сетне уби свещенослужителите и прибра книгата им. Нямаше време да изчовърка скъпоценните камъни от нея, затова я стисна с подмишницата на лявата ръка. Сполетя го втора изненада. Отблизо се виждаше, че олтарът е обикновена маса, покрита с голямо парче плат. Вдигна края на покривката и отдолу долетя шумолене, но не се виждаше какво има там.

— Варин! — махна с ръка на исполина, който му подаде факела.

Кралят се наведе да погледне и една дребничка жена се дръпна плашливо. Аутун бе срещал хора от нейния народ при предишни набези. Тя принадлежеше към народа на келтите, обитаващи най-далечните краища на западните земи. Красива жена с бледа кожа и черна коса. Макар че не бе дошъл за роби, кралят прецени, че ще вземе добра цена за нея, след като пръв опита стоката. Но когато тя се

изправи, Аутун отстъпи неволно. Само лявата страна на лицето ѝ беше хубава. Дясната бе обгорена страшно, отвратителен белег се спускаше от челото към брадичката ѝ. Ветеранът от толкова битки се стъписа от дясното ѝ око — плашещо издуто, със зеница като главичка на карфица, която едва се различаваше в мрака. Останалото беше кървавочервено вместо бяло. Това око сякаш го прониза.

Пусна ръката ѝ. Тази жена не струваше нищо. След миг обаче долови тревогата ѝ, когато тя видя кошницата с децата. Жената изхленчи и скочи към Варин. Аутун се досети веднага, че е намерил майката на близнаците.

— Дръжте я!

Не обясни заповедта — нямаше нужда да го прави по време на битка. Огромният Варин притисна здраво жената с лявата си ръка към хълбока си, колкото и да се боричкаше тя.

Аутун изобщо не бе помислил как ще храни две новородени през триседмичното плаване към дома. Едва не се засмя, щом проумя колко лесно е щял да се провали заради този пропуск. Самата съдба му тикна тази жена в ръцете.

— Тя идва с нас — натърти кралят и излезе.

Църквата вече гореше, но той метна и своя факел върху покрива.

Варин крепеше кошницата с плачещите бебета на рамото си, дребничката жена под другата му мишница още напъваше да се откопчи. Нашествениците тръгнаха обратно по склона. Западниците бяха подновили защитата си, а и явно бяха намерили по-умели стрелци с лък. Стрели прелитаха край северняците, една отскочи от шлема на Кол. Без да спират, бойците прехвърлиха щитовете на гърбовете си. Най-опасно щеше да бъде на брега при кораба, където нямаше никакво прикритие. Аутун знаеше какво да стори.

— Кол, Ейвинд, вие ще попречите на преследвачите. Скрийте се тук и когато ви подминат, нападнете ги в гръб. Първо убийте стрелците.

Двамата дадоха копията си на другите, хванаха бравите и се шмугнаха пъргаво в близката къща, за да чакат в засада. Аутун забеляза нов силует пред горящата църква. Ездач. Идваха опитните воители на местния господар. Търговците наричаха тези бойци и гесити, и тегни. Едва ли мнозина от тях бяха успели да потеглят толкова скоро. Той присви очи и през дима различи поне три коня. Не можеше да

разчита на страха срещу такива мъже — битката щеше да бъде копие срещу копие, а зад тегните щяха да напират и селяните. Нямаше време за губене.

— Към кораба! Към кораба!

Останалите шестима се втурнаха още по-устремно през селото. Аутун остави четирима да се спотайват в сенките на последните къщи и да бранят прохода във вала. Само той и Варин продължиха — сега сродникът му държеше кошницата с две ръце, а кралят буташе жената.

На склона Ейвинд и Кол загинаха храбро. Кол строши черепа на стрелец с брадвата си, а с втория удар по шлема на един тегн повали противника в несвяст. С третия замах разцепи друг стрелец през рамото чак до гърдите. Не успя да замахне четвърти път — двама копиеносци се хвърлиха към него отстрани и го намушкаха в главата и корема. Кол се строполи и селянин отрязва главата му със сърпа си. Ейвинд счупи ръката на стрелец със зле премерен удар. Втория път се прояви по-добре — направо отнесе ченето на копиеносец и успя да се завърти така, че острието на брадвата да потъне в ръката на друг враг. Налетяха му четирима тегни с бойни брадви и макар че той стовари своята върху рамото на единия, плати прескъпо. Оръжието се заклеци в костите на противника и друг западняк получи възможност да замахне спокойно към ръката му. Ейвинд видя как в миг остана без китка. Опита да извади ножа си с лявата ръка, но враговете го изпревариха. Брадва се вряза в слепоочието му, втора — в шията, острието на трета потъна в бедрото му в шеметна последователност като удари по барабан. И Ейвинд беше мъртъв, но двамата с Кол изпълниха задачата. Западняците се движеха предпазливо между къщите, но накрая видяха двамата, изпречили се в прохода между коловете. Настървени от разправата с предишните двама, селяните останаха глухи за заповедите на бойците да изчакат, докато дойдат стрелци да премахнат северняците. Те хукнаха с крясъци към мъжете в прохода. Мушкаха свирепо с копията и замахваха с ножовете. Не можеха обаче да се мерят по дисциплина с Арнгейр и Виги, чиито копия уж едва помръднаха, но двама от противниците им се свлякоха. После още двама. Западняците надаваха вопли и напиреха, но движенията на нашествениците оставаха убийствено пестеливи.

Петимата тегни проклинаха, но дългът ги подтикна да се притекат на помощ на селяните. Всеки от тях би съсякъл селянин за

една дръзка дума, трябваше обаче да бранят онези, които изхранваха и тях, и техния господар. Щом се приближиха, смелостта на селяните се изпари и те се пръснаха встрани. Двамата северняци, които се криеха досега, изскочиха и се втурнаха в бъркотията от проблясващи остриета. Един от тегните падна, повален от селянин, който го сбърка с враг. Западняците се препъваха и подхлъзваха, пречеха на останалите, докато бравите на северняците се впираха в плът, а копията им пронизваха. Някои селяни се измъкнаха невредими, но воините, притиснати от две страни, не отстъпиха и умряха.

Аутун пое кошницата с бебетата и я остави в кораба, а Варин вдигна майката и я прехвърли вътре. Желанието да се втурне в битката измъчваше исполина. Изпълняваше заповед и все пак се смяташе за страхливец, защото се занимаваше с деца, докато сродниците му се бореха за живота си. Варин погледна жената. Тя бе взела едното момче от кошницата и се мъчеше да го успокои. В този миг го обзе някакво безпокойство. Стори му се, че гората около селото се разбуни. Усещаше я да се изпълва с живот — лисиците, птиците и най-вече вълците надушваха клането и бързаха към изобилните лакомства. Чувахе воя им в дебрите — разногласото приветствие към мъртвите. Варин пак обърна взор към селото, жадуваше да се сражава редом със сродниците си. И въпреки шумотевицата и врявата чу вик — все едно небето се разкъса. Вдигна глава — над тях кръжаха два гарвана.

— Господарю! — възкликна той. — Знамение! Один е с нас — изпратил е своите съгледвачи. Нашите бойци надделяха. Ще успеят да се върнат на кораба.

Възторг звънеше в гласа му. Кой друг предводител би извоювал победа срещу толкова врагове?

Аутун се вторачи в него.

— Те ще влязат в легендите тук.

— Изоставяме ги?!

— Изоставяме ги.

Макар и втрещен, Варин се подчини и помогна на краля да избутат кораба във водата, после двамата скочиха на борда.

А на брега техните сродници се подпряха на бравите си. Хела имаше дълбока рана на бузата си, по туниката на Арнгейр отпред се просмукваше кръв, но иначе бяха готови да се бият.

— Той потегля — промълви Арнгейр.

— Каза, че трябва да умрем — напомни Виги. — Предречено е.

— Но Варин и кралят не са поети — поклати глава Арнгейр.

— Ще разкажат историята на поет — увери го Виги. — И той ще намери подобаващи думи да ни прослави.

По тревистия хълм над къщите препускаха още конници. Почти цял час се бе изнизал, откакто владетелят видя сигналните огънове на селото, и неговите ратници бяха препускали по целия път. Този път бяха двайсетина и поне двама от тях носеха ризници, четирима имаха мечове, останалите — копия и брадви. Тегните идваха в цялата си бойна мощ.

— Мисля, че скоро ще започнат да съчиняват сагата за нас — подхвърли Арнгейр.

— Ще ни помнят вечно — откликна Виги.

Далече от нашествениците селяните бяха изсекли коловете и пет коня скочиха от вала на брега. Северняците загубиха предимството си — сега те щяха да бъдат нападнати от две страни.

Крал Аутун поздрави воините си от кораба:

— Вие направихте каквото е нужно за съдбата на света. Ще умрете герои.

И те го поздравиха с вдигнати брадви, докато трима тегни слизаха от конете. Двама останаха на седлата и нагазиха във водата след отдалечаващия се кораб. Единият се опита да скочи на палубата, но цопна в реката, другият се отдръпна по неволя, принуден от проблясващия меч на Аутун.

Понесен от отлива, корабът стигна до първия завой и брегът при селото се скри от погледите на Аутун и Варин. Чуваше се обаче нападението на тегните.

— След тази нощ ще има много вдовици в тукашните земи — каза кралят.

— И още осем вдовици в нашата земя — напомни исполинът.

Аутун наведе глава. Знаеше, че още преди края на плаването вдовиците ще бъдат девет. Но той държеше в ръцете си участта на своя народ. След завръщането му неговата жена щеше да изпадне в несвяст и нейната лъжлива бременност, натрапена ѝ от вещиците, щеше да свърши. Тя щеше да се събуди със син в прегръдката си — вълшебното, магическото дете, което щеше да поведе народа му, за да завоюва цялата земя. Аутун щеше да намери поет, който да възпее

гибелта на неговите воини. После можеше да влезе в следващото сражение готов за смъртта. Щеше да се изправи пред сродниците си в залите на Один и те щяха да разберат, че е постъпил както е редно. Той бе дал бъдеще на всичките им потомци. Сега трябваше само да измъдри кое от двете момчета да остави на жена си.

Аутун изви глава към кошницата. Майката седеше наведена над бебетата и им гукаше. Кралят искаше да ги разгледа отново, но не виждаше защо да я тормози точно сега. Имаше време.

Седна и свали ризницата си. Варин насочваше кораба към открито море с помощта на продължаващия отлив. Кое да бъде детето? Вещиците щяха да отгатнат както винаги. Кралицата им щеше да направи магия и да открие кой е истинският му наследник. Какво ли би му струвало това? Аутун взе свещената книга на западняшките жреци и започна да отделя скъпоценните камъни и да изрязва златото от корицата. Имаше и два красиви свещника в плячката. Дали щеше да стигне? Онази вещица ламтеше ненаситно за злато...

Аутун не беше обикновен боец — за да властва, кралят трябва да бъде политик. Но дори целият опит като мъж, воин и повелител не му позволяваше да открие в какво си остава сляп. Знаеше и умуваше само как да се сражава, да убеждава и да управлява мъже. Да, той беше хитроумен в замислите си и умел в налагането на волята си... но такива бяха и жените от планината.

2. МИЛОСТ

Досега мъртвите не бяха тегоба за Аутун. За него границата между тях и живите бе толкова рехава, че не бе изпитвал покруса. Смъртта просто беше живот на друго място.

Но имаше значение как ще умреш. Варин трябваше да умре както подобава на воин. Нищо не биваше да застраши тайната за новия наследник на краля. Оцелееше ли дори един съучастник, би останал и рискът истината да плъзне с шепот от сенките на залата за пиршества, с мърморене на пазара, с вятър в платната на бойните кораби. Аутун обаче не можеше да вдигне ръка срещу своя приятел. Кралят бе израснал с внушението, че убийците на сродници са прокълнати завинаги. Не че помисли да убие Варин и после се отказа. Това изобщо не му хрумна.

Смъртта на Варин беше затруднение, което щеше да отстрани по единствения познат му начин — като се посъветва. Северняците вярваха в ползата от разговора.

Сушата вече се виждаше и корабът се бореше със странично течение. Дори с гребци нямаше да им е лесно, а само с платно и не особено благоприятен вятър ставаше много тежко. Но Аутун нямаше друга възможност. Варин трябваше да умре сега, за да го понесат теченията на север по пътя на китовете, иначе трупът можеше да изплува на брега и хората биха задавали смущаващи въпроси.

— Варин...

— Господарю, знам, че не мога да се завърна у дома.

Старият воин дори сега се опитваше да облекчи бремето, притиснало раменете на краля. Аутун склони глава.

— Какво ще кажат за мен, господарю? — попита Варин.

— Твоите приятели те обичаха, а враговете се бояха от тебе. Сред всички мъже по света ти израсна с най-малко страх в душата си. Кой би могъл да се надява на повече?

— Ще пеят ли за мен?

— Варин, дори сега пеят за тебе. А след смъртта ти ще отключат цяло ковчеже със слова, посветени на спомена за тебе.

Варин се изправи и вдиша дълбоко като човек, излязъл да се поразтъпче в хубаво утро. Сетне се вторачи във водата.

— Господарю, виждам морски змей — звяр с такава злоба и ярост, че може да погълне и змията, обвила света. Позволи ми да се прославя, като опитам здравината на копието си срещу него.

С приближаването до смъртта Варин сякаш сам се вписваше в сага — думите му напомняха за песните на скалдите. Аутун реши да му подражава в знак на почит.

— Прав си, храбрецо Варин. Сражавай се и извоювай славата. Но срещу такъв змей ти е нужна здрава броня. Дарявам ти тази ризница, за да те пази от удари както покрив от буря.

Кралят извади ризницата от бурето и я разгъна. Варин се поклони смирено, за да благодари за честта, и остави Аутун да му я сложи. После кралят взе златния вълчи шлем, чиито рубинени очи бяха плячка, отнета от франките в земите на юг. Нагласи го на главата на приятеля си и стегна ремъците. Обви раменете му с наметалото си. Накрая подаде на Варин копието му.

— Кажи на съпругата ми — помоли Варин, — че не е имало по-добра жена, държала ключа от нечий дом. Макар че ми я дадох по уговорка, аз я обичах от сърце. Дано моите синове ти служат като мен. Когато омъжваш дъщерите ми, мисли за тях като за свои деца.

А на носа на кораба жената спеше, прегърнала своите момчета.

— Ще седиш от дясната ми страна в залата на Один — обеща Аутун.

— И ще бъдем вечно пияни — зарече се Варин.

После стъпи на борда и изръмжа заканително:

— Ей сега идвам, змей!

Без да погледне встрани, той се гмурна, забивайки копието във вълните. С великолепната ризница и златния шлем на Аутун никой не би могъл да плува. Варин изчезна в миг под повърхността. Кралят преглътна тежко и се извърна. Смъртта на Варин беше необходима, нямаше да си блъска главата повече.

Жената и бебетата се размърдаха, но Аутун забеляза учуден, че тя не се събуди. Почти не бе мигвала по време на плаването, а сега

изглеждаше, че е намерила спокойствие в близостта до сушата и най-сетне си е позволила сън.

Във всичките си битки Аутун не бе убил нито една жена. Казваше си, че е решил така, защото са прекалено ценни като робини. Но имаше и друго.

Стоеше над нея и гледаше двете деца, спящи на гърдите ѝ. Ръката му опипваше дръжката на ножа. Мислеше си, че скоро ще си послужи с този нож, за да я убие. Може би след срещата с вещиците, точно преди да се върне при жена си. Все едно кога — щеше да отнеме живота ѝ с ножа. С меч бе повалял само воини досега, не би го опетнил с кръвта на жена. И все пак му се струваше долно да ѝ донесе смъртта със същото острие, с което би почистил някоя риба. Тя беше майка, а в неговите очи това ѝ даваше някакво право на уважение. Аутун бе виждал съпругата си да ражда пет пъти и често се питаше колко от мъжете биха понесли такава болка.

Намираше нещо скъпоценно, заслужаващо да бъде опазено във връзката между майката и нейните деца. Тя сякаш сгриваше. Аутун Безмилостния усети тежест в гърдите, но не подозираше, че това е първият мимолетен намек за собствената му участ.

Жената имаше талисман, даден ѝ от бащата на близнаците — чудноват скитник във времена, когато самотните бродници бяха рядкост. Малцина се осмеляваха да потеглят без спътници и да бъдат застрашавани от враждебни селяни, сприхави владетели, бандити, подивели отшелници, тролове, елфи и хора вълци. Но бащата на близнаците се бе осмелил. Талисманът не беше нищо повече от вълча глава, нарисувана с драскотини върху камъче. Той ѝ бе казал, че талисманът ще я пази. После си тръгна. Досега камъчето не я бе защитило от нищо, но го стискаше в ръка дори насън. Когато Аутун Вълка, повалил великана на геатите, грабил земите на изток, страховитият владетел на бялата пустош, докосваше кинжала си и я гледаше, той изпита съжаление. За него това чувство беше ново, но кому би щукнало да твърди, че то е по-странно от един талисман? Човек все някога се уморява да убива. Само боговете се отличават с неутолима жажда за смърт.

Останал без кормчия, корабът се завъртя странично спрямо вълните и изведнъж се раздруса. Аутун запази равновесие, но жената и децата се блъснаха в един сандък. Бебетата се сепнаха разплакани и за

миг жената се вторачи в Аутун с пронизващото кървясало око. Кралят, способен да смаже с поглед всекиго, побърза да отиде на кърмата, за да насочва кораба. Както винаги действието имаше предимство пред размисъла.

Жената гледаше как той върза руля, за да не мърда, и се зае с платното. За нея кралят беше второто най-ужасно нещо, което срещаше в живота си. Разгада го веднага — войнствен себичен мъж, който събираше всички страхове в душата си и ги пращаше срещу враговете. Грабител, убиец и герой.

Бащата на момчетата бе казал, че героите са му скучни, но у Аутун нямаше нищо, което да навява скука — страховит, кръвожаден, почти божествен. Когато я отведе от църквата, наоколо свистяха стрели, разгаряха се пожари, а селяните си деряха гърлата, но той беше средоточие на неестествено спокойствие, същинска скала сред водовъртежа на насилието. За него всичко това беше обичайно. Тя си рече, че ако някога срещне бог на войната, сигурно ще изглежда като Аутун.

Но боговете вече бяха идвали в живота ѝ.

3.

НОЩЕН ГОСТ

Името на майката беше Сайтада и някога тя се отличаваше с красотата си. Продадоха я още като дете, след като я отвлякоха от земите на нейния народ. Тогава името ѝ беше Бадб. Щом порасна малко, събуди похотта на собственика си — някакъв ковач. Той беше щедър мъж и му харесваше да я предлага и на приятелите си. Когато стана на тринайсет години, тя прокле хубостта си, грабна нажежено желязо от ковачницата и го притисна към лицето си.

Ковачът се вбеси. Идеше му да я пребие, но незнайно защо не можа да вдигне ръка срещу нея. Искаше му се и да я прегърне, да я целуне, да ѝ обещае, че всичко ще се нареди добре, но си даде сметка, че момичето повече няма да го допусне до себе си, освен насила. Откакто я притежаваше, той вярваше, че нещо ги свързва, че въпреки сълзите и писъците, въпреки по-късното ѝ начумерено мълчание тя го чувства близък, дори е привързана към него. Но сега на лицето ѝ пламтеше белегът на всичко, което ѝ бе сторил. Като всеки страхливец той не искаше да понася вечното напомняне. Затова просто я заведе на пазара. Въпреки треската от възпалената рана тя запомни онова място, където стоя сред кози и свине, стъпила във вонящата кал, опипвана и оглеждана в тази смрад и накрая продадена.

— Тази ще е — посочи я жената на един селянин, която по здрач също можеше да бъде сбъркана с изправена на задните си крака свиня. — Много е подходяща за нас.

Селянинът, чиито години се трупаха, без да прояснят разума или да уталожат страстите, се зарадва много. Ако я гледаше само от едната страна, щеше да се наслаждава на рядка красота. Но после се взря в окото и всичко това веднага стана немислимо. Засрами се от желанията си и съжали момичето.

— Да, тя ще бъде добра прислужница — съгласи се той с жена си.

Двамата я попитаха за името ѝ. Тя искаше да се откъсне от недораслото озлочестено момиче с хубавото лице, затова избра друго от имената, обичайни сред нейния народ — Сайтада.

Селянката я предпочете заради страшната ѝ външност от боязън мъжът ѝ да не се прехласне по някоя по-привлекателна. Знаеше, че дори такава рана не би отблъснала мъж, защото обземе ли го похотта, той се превръща в животно и дребно уродство няма да го възпре. Подутото око обаче сякаш надничаше в душата и излагаше на показ греховете. Срамът щеше да укротява мъжа ѝ. Селянката си рече, че няма мъж, който да е бил пронизан от този поглед и да се утеши, че мръсните му помисли ще останат безнаказани.

Тази жена разбираше от лечителство, погрижи се за разраненото лице на момичето, като го налагаше с лапа от зарасличе и лайка. Нямаше свои деца, затова обсипваше прислужницата си с грижи, сресваше и сплиташе косата ѝ, уши за нея хубава рокля и дори ѝ позволи да спи в собствено легло. В тяхната къща Сайтада беше най-щастлива, но даде обет да не се сближава с мъж. Спазваше го, докато не стана на седемнайсет.

В деня, когато щеше да се отметне от обета, един от съседите намина да ги предупреди, че се е появил вълк, колкото и да беше необичайно. Загубил три овце предишната нощ. В тази местност с разположени нагъсто малки стопанства рядко се мяркаха вълци, защото струпването на толкова хора ги плашеше. Затова селяните нямаха опит в справянето с такава заплаха.

Сайтада, господарят ѝ и жена му прибраха добитъка в обора до кочината и зачакаха настръхнали нощта, като разчитаха на кучетата и едно копие. Ако не си ловец, опитен в залагането на капани, има два начина да се бориш с вълка. Единият е да запалиш факлите и да пееш гръмогласно с надеждата, че шумът ще го отпъди. Другият е да го дебнеш и да го убиеш с копието. И от двата няма полза, но поне ще се утешаваш, че правиш нещо. Ако се съберете мнозина и подгоните вълка, той просто ще се изсули и ще си опита късмета на другия ден. Ако решиш да го чакаш, той ще чака по-дълго, докато не се умориш, та да те налегне дрямка. За да хванеш вълк, са нужни хитрост и капан — на селянина липсваха и двете.

Стопанинът предпочиташе да си отспи и искаше тази разправия да свърши по-скоро, затова нареди на жените да мълчат. Самият той

обаче трудно пазеше тишина, толкова харесваше тежестта на копието в ръцете си. Мнозина мъже, на които никога не се е налагало да влизат в битка, обичат оръжието. Искат да го държат, да проверяват колко е уравновесено и да си представят как поразява врага, щом настъпи мигът за това. У всеки страхливец има и убиец, който се спотайва до първия сгоден случай, когато няма да е заплашен от възмездие. Такъв беше и този селянин. Седеше в топлата нощ и осъзнаваше постепенно колко важен го прави копието. Стана приказлив.

— Когато бях момче, хората говореха, че никой не мята копието по-добре от мен.

Жена му изви очи към небето от досада, твърде често бе търпяла самохвалството му, когато той си пийнеше.

— Нали уж щяхме да чакаме вълка тихо...

— Само казвам, че ако се бях родил с по-добро потекло, щях да стана могъщ воин. Като момче боравех добре с оръжията. Един ден самият граф ме видя и подхвърли, че съжالياва, дето и половината му бойци не стреляли с лък като мен. Много ме биваше...

Изведнъж затвори уста. Между дърветата до стопанството сякаш пламнаха две огромни очи — не вълк, ами някакво адско изчадие.

Селянинът полека се премести зад робинята си. Тя не трепна, защото бе понасяла и по-голямо зло, отколкото един вълк можеше да й причини.

— Това не е обикновен вълк — промълви жената на стопанина.

— Вдигай тревога — подкани я мъжът. — Доведи помощ, доведи помощ!

— Ти доведи помощ — сопна се тя. — Ти си мъжът тук.

— Ако шавна, може да ме види — изсъска той.

— И аз ако шавна, може да ме види — изсъска и тя.

— Аз трябва да обработвам земята. Иначе кой ще храни горката Сайтада?

— Аз ще отида да повикам помощ — предложи момичето.

— Твърде късно е. Вълкът е сред вас — изрече глас наблизко.

Тримата се обърнаха, но отначало не видяха никого. Изведнъж на звездната светлина един младеж на двајсетина години се открои толкова ярко, че се изумиха как не са го забелязали. Той беше поразително красив, строен и дългокрак. Струваше им се, че привлича лунните лъчи към себе си, а мускулите му играеха като вълнички по

сребристо море. Още миг-два не забелязаха, че е почти гол. Покриваше го само огромна, кървава вълча кожа на гърба, а той бе провесил палаво едната задна лапа на звяра пред онези части на тялото си, които монахините отбягват толкова старателно. Рижавата му коса стърчеше.

— Кълна се в Христовите рани! — възкликна селянинът. — Така ме стресна, че щях да изскоча от кожата си...

— Е, аз пък изскочих от моята — отвърна непознатият, отмести за миг лапата и пак се прикри с нея.

— Как смееш да се показваш така пред жена ми! — възмути се селянинът, който умееше да бъде благочестив, ако му е изгодно.

— Брей, бързо забрави вълка зад себе си... — каза му странникът.

— Къде?! — сепна се стопанинът. — Ох, Господи, онези очи!

Искаше му се да избяга, но с мрачно пламтящите очи в гората и страшния младеж до него нямаше къде да се дене. Мозъкът му изчерпи идеите си какво да прави с тялото и селянинът просто тупна на земята.

— Не са очи — увери го непознатият. — Обикновени факли, оставени от някой пътник с добро сърце.

Стопанинът се вторачи. Вече беше очевидно — просто факли и нищо друго.

— И аз тъй си помислих — изломоти той.

— Огън... — промълви бледият младеж. — С него държиш вълка настрана.

Той отиде в гората и се върна със запалените факли. Сега бе вързал задните лапи на вълчата кожа пред слабините си.

— Покрих змията, която изкушила Ева. — Държеше факлите и оглеждаше селяните. — Стопанин, неговата хубавичка свинка и... коя ли е тази красавица? Тя май знае по-добре от тебе, че тъкмо с огън държиш вълка настрана.

Странникът вдигна длан към брадичката на Сайтада и се взря в белега на лицето ѝ. Думите му не я засегнаха, защото мъжкото пренебрежение не означаваше нищо за нея. Той полека обърна към себе си непокътнатата половина на лицето ѝ.

— Такава хубост е ужасно нещо — отсъди младежът, — защото никакъв щит не може да отклони стрелите ѝ.

— Присмиваш ми се — отвърна Сайтада, — но аз се радвам. Значи няма да ми посягаш.

— О, ти си по-прекрасна за мен от всяка друга жена на света. Ти изтръгна вълната от ръцете на орисниците и изпреде цяло кълбо от нея.

— Хубаво говориш — вметна селянинът.

— Голяма похвала от устата на такъв съдник — поклони се странникът.

— Сега пък се присмиваш на мен! — възкликна селянинът, който подобно на повечето възрастни мъже предпочиташе да чува само думите в разговора, които се отнасяха за него. — Някога метнах копието през цяла ливада. И то дори се заби точно както трябва в земята.

— Не се безпокой, стопанке — обърна се непознатият към жена му. — Ще се присмея и на тебе, щом приключа със съпруга ти, но как да приключа с такъв като него? Не, стопанке, нищо не те заплашва, присмехът към него няма край.

— А какво ще кажеш за вълка? — помъчи се да го разсее селянинът, чиято глава малко се размъти след появата на странника, макар че не бе посмял да пие много тази вечер.

— Аз убих онзи нощен гост, онзи свободен горски бродник, онзи космат благородник, о, селянино, о, тъпкачо на говна, о, закрепостено нищожество. Но той разкъса дрехите ми. Ще ми заемеш ли някои от своите, за да покрия с тях великолепието, което свещениците биха нарекли наш срам?

— Щом си убил вълка — а в това се убеждавам с очите си, — дължа ти поне едно наметало. В къщата имам едно, което ми е служило много зими.

— Предпочитам скъпото, което си сложил на раменете си. Изтъкано е от най-прелестната ръка, държала хурка някога.

— Изтъкано е от мен — обади се Сайтада.

— Знам, господарке — каза ѝ младежът с дълбок поклон.

— Тя не е господарка, а робиня — натърти селянинът.

— Тя е по-свободна, отколкото ти някога ще бъдеш — увери го непознатият. — Я ми дай своето наметало, преди да съм съдрал кожата от гърба ти, за да се увия с нея.

Думите на странника сякаш изцвърчаха в ума на стопанина. Струваше му се, че се пържи във всичките си самохвалства и недостатъци. Изпълни заповедта. А бледият мъж протегна ръка към

Сайтада. Привидя ѝ се, че около нея заиграха светли точки като мънички сребърни кълба, които заблещукаха подобно на роса по паяжина. Той се загърна в изтъканото от нея наметало и запя:

*„Наполовина хубава е тя като луната
и покорител лунен тя ще ни роди.
О, слънцето по пладне потъмнява
и в сънищата му вълкът ще се яви.“*

Последните думи като че го развеселиха безмерно и той се разкикоти така, че Сайтада можеше само да стори същото като дете, научило неприлична тайна. Кискането напираше в нея и тя помисли, че няма да спре никога.

Но после спря и нощта притихна. Всичко се бе променило завинаги. На Сайтада ѝ изглеждаше, че стои напред поляна, окъпана в сребристата светлина на блеснала луна.

— Виж красотата на дрехата, която си направила — каза ѝ странникът.

И той стоеше пред нея, но наметалото не приличаше на изтъканото от нея, а беше от пера или може би сребърни пламъчета, или само от искрици. То го обгръщаше и издигаше малко над земята. Стопанинът и жена му не се виждаха никъде.

— Никога не си била обичана — рече ѝ странникът.

— Не съм, благородни господине — съгласи се тя.

— И до този миг не си допускала, че можеш да бъдеш обичана.

— Не съм.

— Аз мога да обичам само подобните на тебе — съобщи ѝ той.

— Кой би могъл да обича князете и героите с техните убийства и войни?

— Не познавам князе и герои, господине.

— Само почакай. Ще ти скоминясат зъбите от тях. — Странникът ѝ се усмихна. — Ти, мила моя, си свършена.

— Лицето ми не е, господине.

— Избрала си несвършенството — какво може да бъде посвършено от това? Прозряла си, че твоето несвършенство е в свършенството, и си го поправила, като си се белязала с

несъвършенство, и така отново си станала съвършена. Логиката в това е несъвършено безупречна.

Той стъпи на земята и наметалото се превърна в постеля от бял пух, покрила поляната като дълбока зимна пряспа. Сайтада легна на нея. Дотогава познаваше само усещането от сламеника и сега ѝ беше толкова приятно, че се замая.

Странникът заговори отново:

— Опитват се да надминат другите, да бъдат великолепни, за да ги възпяват скалдите. Всички се занимават с това. А не е ли най-доброто да плюеш на отреденото ти от боговете и да се опълчиш на съдбата си?

— Постъпих тъй, защото не исках да извличат от мен дори още миг удоволствие.

— Те вече няма да получават удоволствие. Желаете ли да научиш участието им?

— Ако е лоша.

— Отплатих им се — каза прекрасният сияещ бог. Сайтада вече беше уверена, че стоящият пред нея не е смъртен. — Да беше видяла лицето на ковача, когато му проговорих от огъня и той изля топилнята върху слабините си. Сега пак си е извадил чепа от гащите, но причината е друга, повярвай ми. Благодарна ли си ми?

— Не е достатъчно — възрази Сайтада.

Той изпъна ръка и тя видя заспалия ковач. Лицето му беше бледо и измъчено, но нещо ѝ пречеше да го види добре. Имаше дим. Сламеният покрив гореше. Ковачът се събуди и опита да стане от леглото, но не можеше заради раните си. Сайтада го гледеше как се уплаши до полуда, когато пожарът се разгоря.

Тя се усмихваше.

— Ти си сила, госпожо, истинска сила — увери я богът. — Елфите те прославят в песни, а джуджетата под земята се отчайват, защото знаят, че с цялото си майсторство няма да създадат нищо, което е достойно да се сравни с безпределната ти хубост.

— Ще ми се да науча името ти, господине — промълви Сайтада.

Поглъщаше я странно чувство, каквото мъж не бе събуждал у нея — любов като бледата представа в ума ѝ, настойчива и неизчерпаема, може би каквато нейната забравена майка бе изпитвала към своето момиченце.

— Името ми? — повтори странникът. — Име ли? И моето великолепиe досущ като твоето не може да се побере в едно-единствено име. Първо трябва да ме опознаеш по-добре. Трябва да видиш срещу какво съм изправен.

На поляната замириса на кръв и огън. Заехтяха тежки удари като в ковачница, но умножени хилядократно — метал по метал, метал по дърво. Сайтада се досети инстинктивно, че чува шума на битка. В края на поляната стоеше висок сивокос и брадат мъж с широкопола шапка. Имаше превръзка на едното око, а два огромни вълка лежаха до краката му, зъбите им бяха остри като кинжали. Лицето на мъжа имаше плашещо изражение. Сайтада го бе виждала и преди. Такива ставаха лицата на мъжете, когато гледаха бой на петли или насъскваха две кучета да се разкъсат взаимно. Такива бяха приятелите на ковача, когато я притискаха на земята — насладата от насилието и жаждата да я изпитат отново и отново.

— Виж Един, повелителя на боговете, обзет от ламтежите си — каза странникът. — Виж колко е ненаситен да знае, да поглъща, да властва. Татко, откажи се!

Старецът не продума, стоеше като замръзнал със злорадата си усмивка. Странникът отиде при него и го перна с пръст по носа, но онзи не помръдна.

— Готов е да излапа света! — възкликна младият бог. — Иска да го опознае целия, да схруска всяка загадка, докато цялото сътворение не му стане покорно. Луд е, от мен да знаеш. Пил е на воля от извора на знанието, но водата кипнала върху жаравата на ненаситността и му сварила мозъка. А той иска да знае — още и още...

— Аз пък бих искала да забравя — обади се Сайтада.

— Разбира се. Това е единственото разумно желание. Тъкмо незнанието придава хубост на света. Кой би искал да знае защо душата му пее, когато зърне огряна от слънцето роса по тревата в майско утро? Но онзи извратеняк иска. Нима желаш да няма любов, старче Един, нима би обуздал дори тайните копнежи на едно момиче за чудесен младеж с коса като пламъци, нима би ги проснал на масата, за да ги очертаеш с карти и руни? Е, госпожо, според мен е добре да сритаме здраво по задника този лакомник за знание, това вечно гладно прасе за мъдрост. Какво ще кажеш?

— Да, господине — съгласи се Сайтада, макар че всъщност не го разбра.

Просто искаше да му угоди.

— Тогава да го направим ние двамата — подкани я странникът.
— Искаш ли да опознаеш моите несъвършенства?

— Знам предостатъчно за мъжките несъвършенства, но си мисля, че ти не си човек.

— Ха, как ли можа да ти хрумне... — промърмори той.

А ярката луна позеленя и над поляната заподскачаха изумрудени светлинки. Старецът изчезна, после единият вълк, накрая и вторият — първо тялото му, след това главата. Остана езикът, който се прибра между зъбите и поляната опустя в миг.

— Искам те — промълви Сайтада.

— Това ни подсказва истината, нали? Не би могла да обичаш мъж, но обичаш мен...

— Обичам те — съгласи се тя.

Бледият бог я прегърна и целуна. Тя почувства как се разтваря в лунната светлина, в звездите на небето. Още по-странно беше как странникът попи всички нейни страхове и мечти, за да ѝ ги върне по-сладки от мед с устните си.

Тя го притисна към себе си и заедно с телата сякаш се сляха и душите им. Изпълваше я парещ смях, мятащ се между злобата и необузданата наслада. Но в него имаше и обич. Усещаше се свързана с всяка земна твар, усещаше червеите в пръстта под себе си, гъмжащите от живот гори, а пустотата между звездите над нея беше прелестна. Светът беше скъпоценен, а боговете, присъстващи като тежест в тила ѝ, боговете с тяхната кръвожадност и битки, изглеждаха нелепи, страшни и презрени.

Тя галеше кожата му, мокра от кръвта на одрания вълк. Червеното по бялата му кожа беше възхитително. Ръката ѝ се обагри от вълча кръв. Сайтада облиза пръстите си и вкусът я прониза като мънички мехурчета, пукащи се от устата чак до коленете.

Сега вълчата глава покриваше лицето на бога. Той я гледаше със студени очи между клепачите на вълка. Езикът, показал се между зъбите на мъртвия звяр, беше дълъг и похотлив.

— Какво е името ти? — попита тя.

— Имената са като дрехи, госпожо. Имам много.

— И кое носиш тази нощ?

Богът се усмихна, думите ѝ явно му харесаха. Докосна устните ѝ с вълчата муцуна и каза:

— Името ми е Горест. Искаш ли да научиш още?

— Да — отвърна момичето, докато вдигваше неговото ухание на нещо красиво, необикновено и обгорено. — Искам да науча още.

Той близна устните ѝ с езика си и прошепна:

— И твоето име е същото.

Сутринта странникът си бе отишъл заедно с разкошната вълча кожа. Едно особено камъче висеше на кожата връвчица, обгърнала шията на Сайтада. Нощният гост ѝ бе казал, че това е талисман, знак на неговата привързаност и закрила. Май нямаше голяма полза от талисмана.

Всички животни бяха убити. И кучетата бяха мъртви. Обвиниха Сайтада, че е легнала със странника, докато вълкът прегризвал гърлата на прасетата. Жената на стопанина искаше да ѝ прости, пак да ѝ реше косата и да я нарича своя дъщеря. Но селянинът, добил смелост на дневна светлина без вълци наоколо, искаше да си отмъсти.

Продадох я само с дрехите на гърба и камъчето на шията. Свещениците я купиха и ѝ казаха, че трябва да превърне страданието си в добродетел. Когато научиха, че е бременна, възнамеряваха да ѝ наложат покаяние, но не се претрашиха. Възпря ги може би талисманът, а може би омото, стигащо до всички техни грехове.

После дойде Аутун.

Все пак какво пропъди мислите на Аутун за убийство в онзи миг на кораба? Камъчето на шията ѝ не беше нищо повече от парче чакъл с надраскана на него вълча глава. Дали не бе разпознал в рисунката знака на своя род, дали не се пробуди вкорененият страх, че тази чужденка може да му е сродница? Или пък просто я съжали.

Той се озърна на север към заснежените върхове, където щеше да се срещне с Гулвейг, планинската кралица на вещиците, онова лишено от разсъдък дете. Застана за пръв път пред нея миналото лято, а тогава тя не беше на повече от десет години. Аутун знаеше какви истории разказват за нея. Когато старата кралица на вещиците умираше, тя се явила на бащата на Гулвейг — воин на крал Халфдан Справедливия.

Заповядала му да отведе бременната си съпруга при Тролската стена, за да роди там. Той си знаел, че не може да откаже, дал на вещиците новороденото момиче и бил благодарен за добрата сполука, която тази жертва щяла да донесе на рода му. Гулвейг изживяла тези години в мрака, попивала магията както децата на рибарите вдишват солта с морския вятър.

Аутун пак се вгледа в майката, прегърнала своите близнаци. Реши да я даде на вещиците. Избраното момче щеше да издържи и без кърмачка пътуването от Тролската стена до ръцете на жена му. Това момиче не знаеше езика на Аутун, никога нямаше да научи как е била решена съдбата на нейните деца. Не би могла да му навреди, докато прислужва на вещиците. Нямаше начин да избяга — никой не успяваше да влезе или да излезе от тяхната планина без водач. Така Аутун Безмилостния, опожарил пет града, пощади една обезобразена робиня, а не пожали своите сродници и с това предопредели участта си.

Когато стъпиха на брега, в лятната долина беше приятно, но Аутун не можеше да се радва на гледките. През целия си живот оставаше обсебен от необходимостта — вършеше нужното и повече не мислеше за миналото. Постъпваше безмилостно, но само за да постигне целите си. Колкото по-жалка гибел сполети враговете, толкова по-тежка дан би изтръгнал от други, без да насочи копие към тях. Но уродливото око на жената сякаш го следеше на всяка крачка и той не успяваше да се отърве от спомена за лицето на Варин малко преди смъртта, когато говореше за жена си. Реши да предаде думите му на вдовицата веднага след като остави детето в ръцете на своята съпруга.

От морския бряг до Тролската стена имаше речно русло и Аутун би предпочел да стигне дотам с лодка. Вещиците обаче бяха съборили достатъчно отломки в реката, за да я направят безполезна. Тръгнаха пеша.

Аутун накара жената да върви пред него, за да я наблюдава. Косата ѝ се ветрееше свободно — забрадката, наложена ѝ от монасите, бе захвърлена в морето. С опърпаното износено расо и твърде дългото наметало, принадлежало на Хела, тя приличаше на просякиня. И

кралят не изглеждаше по-добре от нея с вкоравена от солта наметка и оръфаните си кожени дрехи на моряк. Той закрепил Лунния меч на гърба си, за да не се набива на очи. Знаеше, че из тези хълмове гъмжи от тролове и бандити, не искаше да се вижда отдалече колко е богат.

Не срещнаха свръхестествени противници, но на втория ден зърнаха в далечината трима конници, които яздеха насреща. Момичето веднага потърси скривалище — много похвално благоразумие според Аутун... за една жена. Кралят не помръдна от мястото си. Мъжете слязоха от седлата и тръгнаха към него, което показваше ясно, че са готови за насилие.

За да се разправиш с боец като Аутун Вълка, най-добре е да го дебнеш и да го заколиш, докато спи. Подхвърляне на хапливи думи и изпречване срещу него с присмехулното „Я да видим кой е пък тоя“ е лош избор. Аутун се бе поддал на неприсъщо за него унижение и щеше да ги остави на мира, но един от тях го сграбчи за рамото. Кралят впи пръсти в китката му, за да не се откопчи онзи, отстъпи назад с левия крак, за да изопне ръката му, с плавно движение извади Лунния меч и отсече китката. Преди бандитът да осъзнае какво се е случило, Аутун замахна силно към крака му. Мъжът се свлече в нозете на краля, от раните му шуртеше кръв. Другите двама зяпаха невярващо Лунния меч. Сега знаеха на кого са се натъкнали. Толкова бяха слушали за Аутун Вълка, че все едно го познаваха отдавна. Нямахше съмнение, че в схватка с него можеха да намерят само смъртта си.

Побягнаха, но и на трийсет и пет години Аутун беше твърде бърз, за да му се изплъзнат. Погледът на краля не бе пропуснал скъпите им ризници. Мудни заради тежестта на метала, те умряха, преди да са изминали и двайсетина крачки.

Той избърса меча в дрехите им и се върна при Сайтада и ранения бандит. Извади бързо връв от кожа на тюлен и стегна осакатената ръка на мъжа, за да спре кръвенето. Бандитът беше в несвяст и така беше по-добре според Аутун. Сайтада се загледа в двата трупа и изви глава към краля. Преди да се усети, той започна да обяснява, макар че тя нямаше как да разбере думите му:

— Ако ги бях оставил да избягат, щяха да се върнат, когато сме заспали, може би щяха да доведат още неколцина като тях. Те са лешояди. Не са купили конете си. Виждаш ли и ризниците им? Свалили са ги от труповете на смели глупаци, дошли да откраднат

съкровищата на вещиците. А тези съкровища съществуват само за да примамват глупаците към смъртта им. Вещиците използват нещастниците в магиите си и накрая ги хвърлят от скалата.

Скалата... И сега я виждаха — огромна, макар че дотам им оставаха три дни път. Тролската стена, висока колкото хиляда мъже, застанали един върху друг. Чудовищна надвиснала канара, сякаш пренесена от нечий сън, непреодолимо препятствие, символ отвъд и над простото присъствие на тази плашеща грамада. Аутун се взираше в нея и си казваше, че човек не може да си представи как ще я изкачи, макар че той вече го бе правил. Вещиците не желаеха да разкриват други пътища към своите пещери. От другата страна планината беше още по-непристъпна, покрита с вечен лед и коварно податливи камънаци, а и пазена от покорни на вещиците племена.

Налагаше се да се катерят почти до върха, а после да влязат в пещерите. Аутун обаче знаеше, че не планината е най-трудното препятствие пред срещата му с кралицата, а самите вещици.

4. ТРОЛСКАТА СТЕНА

*Между часа на кучето
и часа на вълка,
между будуването и съня,
между светлината и тъмата
е сенчестият вход.
Върви напред, пътнико,
не се застоявай
на този мрачен праг.*

Аутун прочете руните, които някой бе издълбал на голям камък. Стоеше под шеметната, надвиснала Тролска стена, толкова висока, че върхът се губеше в облаците. Наоколо се въргаляха човешки кости и гниеци парцали, но само надписът го накара да потръпне. Обичайните опасности, като бандити и падащи отломки, му стигаха, не искаше да мисли още какви страхотии са се притаили в мрака.

Дори най-жилавият воин би се катерил две седмици по Тролската стена, и то ако открие веднага някоя от лъкатушните пътеки, обикалящи скалата. Нямаше обаче такива късметлии. Невъзможно беше да се добереш до пещерите при първия опит. Свличания заличаваха стари пътеки и проправяха нови, преди да си мигнал. Някой би могъл да се изкачи почти до горе, само за да се натъкне на непроходимо място и да се върне по неволя, за да търси друга пътека. Пък и пътеките намаляваха, сякаш планината не ги понасяше и се мъчеше да ги отърси от себе си. Дали някой ден нямаше да изчезнат всичките? Дали вещиците щяха да останат приклепени да измрат в пещерите си? Или имаше други, скрити входове, през които минаваха сестрите и техните слуги?

Но не изкачването беше най-трудното, а сънят, както предупреждаваха тези руни. В този незабележим преход между събуждането и унеса се наместваха вещиците. Хора идваха да откраднат съкровищата им и умираха. Други идваха да потърсят съвет от тях и също умираха. Малцина, които разчитаха на амулети и носеха подобаващи дарове, се завръщаха живи и никой от тях не беше толкова безумен, че да пожелае втора такава среща. Никой, освен Аутун и предшествениците му — за тях казваха, че имали божествено право да беседват често с вещиците. Но и Вълка се плашеше от тях. Идваше за втори път и се надяваше, че никога няма да му се наложи да дойде още веднъж.

Знаеше, че трябва да чакат водач, колкото и да е опасно. Аутун не виждаше никакъв смисъл да изтощи и себе си, и жената с напразно катерене без помощник. В подножието можеха да ги нападнат бандити, но и така беше по-добре, отколкото децата да паднат. Той накладе огън, утоли жаждата си, даде хляб и осолена риба на Сайтада и се увери, че животът още мъждука в пленника.

После легна и се престори на заспал, за да види как ще се държи жената. Тя накърми децата си и също се настани за сън. Както се бе досетил Аутун, не беше малоумна. Не би ѝ хрумнало да убие единствения си защитник в непозната и враждебна пустош, нито да избяга от него. Бандитът беше твърде зле, за да направи нещо. Кралят би му счупил и здравата ръка от предпазливост, но се опасяваше, че така ще го довърши. Само го върза с кожено въже за едно дърво. Накрая се отпусна в очакване на съня и на вещицата.

Ако е кралицата им — чудесно. Ако е някоя от по-чудатите сестри, знае ли се... Като воин Аутун се насили да мисли как би постъпил самият той, ако се случи най-лошото, а не какво може да го сполети. Ще се опита да ѝ пробута бандита, след това жената, накрая и себе си. Ако му провърви, кралицата на вещиците ще се появи навреме, за да спаси децата.

Но сънят не го спохождаше. Нощта беше ясна и мека, с наметалото му беше приятно топло, но все го дразнеше някаква дреболия — студеният нос, ръбестото камъче под кръста, миризмата на мъх по камъка. По едно време се усети, че не е буден, но и не е заспал. Някои от сетивата му се изостриха, усещаше хладния въздух като вкус на желязо, надуваше различните ухания на цветята и

тревите, както и мръсотията в застояла локва. Струваше му се, че чува малко по-приглушено, а зрението се е нагласило да вижда нови цветове в ярките лунни лъчи — метално тъмносиньо, искрящо тъмнозелено и златни жилки в скалния отвее. Знаеше, че е в пределите на вещиците, в мястото между будуването и съня. Отиде при дървото и отрязва въжето, с което бе вързал пленника, за да е готов.

В мрака му се причу плач на бебе. Аутун искаше да подготви и жената за идването на вещицата, но не говореха един и същ език. Налагаше се просто да изтърпи. Чу и глас в дъжда, но откъде се взе този дъжд? Усещаше го на устните си като още желязо, миришеше подобно на ръка, държала меч, или като кръв.

*„Майко в кочината,
майко в кочината...“*

Детски глас, висок и писклив, но думите се различаваха добре.

Нямаше желание да погледне, но беше неизбежно. Ако бе дошла кралицата на вещиците, трябваше и тя да го види. Аутун придърпа едва живия бандит към себе си, готов да го хвърли срещу вещицата.

Малко по-нататък до скалата различи млада жена, превила рамене да опази лицето си от дъжда. Държеше нещо. Пеленаче. Аутун се озърна към Сайтада. Тя бе прегърнала двете си момчета.

Жената се затътри няколко крачки встрани от скалата и сложи бебето на земята. Разпови пелените и остави детето голо в бурята. После избяга нанякъде в тъмата.

Аутун не помръдна. Вещиците си служеха с всевъзможни хитрини, нямаше да го заблудят толкова лесно.

Гледаше как детето умира. След малко то престана да шава и сякаш избледня във въздуха. Значи все пак беше магия. Аутун не отделяше дланта си от дръжката на меч.

След това дъждът спря и наглед го смени прекрасна лятна вечер. Появи се същата жена, която изостави детето, но този път носеше празнични дрехи на селянка, все едно се бе запътила на танци. Мъж, също в най-хубавата си премяна, мина покрай нея, целуна ѝ ръката и май заръча да не закъснява. Аутун разпозна историята. Приказка за неомъжено момиче, което избрало да погуби детето си, за да не се

мъчи с отглеждането му. Как ли завършваше тази приказка? Не можа да си спомни.

Жената се усмихна и седна на столче, появило се незабелязано. Вчесваше косата си. Щом привърши, тя стана. Кралят си спомни как продължаваше историята — отишла да нагледа свинете, преди да тръгне за танците. Тя се наведе над хранилка и взе от нея нещо студено и синьо. Аутун знаеше, че бебето е мъртво. Тя вдигна безжизненото дете пред себе си и се вторачи в него, а то се размърда, все едно опитваше да танцува. Тогава започна песничката, която сякаш звучеше в главата на краля.

*„Майко в кочината,
майко в кочината,
натъкми се, нагласи се,
та мъжете да омаеш,
наканти се с пелените
и танцувай колкото желаеш.“*

Докато стихчето прорязваше ума му, той виждаше само лицето на Варин, подутото бяло лице на удавник. Какво направи? Какво направи?! Пак заваля със силни отвесни струи във вечерното безветрие.

Изведнъж настана непрогледна нощ и младата жена с пребледняло от безумието лице, притиснала мъртвото дете към себе си, се озова до Аутун. Дори кралят не можа да сдържи крясъка си, но не забрави да тласне ранения бандит към вещицата. Стори му се, че нощта погълна тялото на изнемощелия мъж. Аутун се увери, че срещу него не е кралицата на вещиците. Тя би го познала. Или беше бдяща край Тролската стена сестра, която го бъркаше с поредния грабител, или беше загазил още по-зле — някоя от наистина страшните вещици, в чиято глава магията кипеше. Същински полудемон, от който се процеждат видения и лудост към околните. Такава можеше да погуби някого, без дори да забележи присъствието му.

— Гулвейг, Гулвейг! — изрева Аутун с все сила. — Помогни ни, господарке!

Сега държеше Лунния меч и се оглеждаше какво ли още ще го връхлети. В един миг беше тъмно, в следващия имаше само сумрак на натезал от влага здрач. Той искаше да намери Сайтада, да я хвърли на вещицата, но тя не беше наблизно.

— Аутун Вълка — изрече детски глас в главата му, — най-могъщият воин в Мидгард. Никой ли не може да те победи с оръжие?

— Гулвейг, Гулвейг! — изтъня гласът му във вой, за да го чуе кралицата на вещиците.

Съзнаваше, че не бива да отговаря, за да не приеме заблудата и да не бъде погълнат от нея.

*„Аз знам кой може да те повали,
аз знам кой може да те прободне.
Щом този мой познат ти победиш,
тогаз, кралю, ще бъдеш ти свободен.“*

На този свят нямаше смъртен, който да го е предизвикал и да е оцелял. И Аутун стори онова, което се бе зарекъл да не прави — отговори на гласа.

— Прати ми своя боец!

Завесата на дъжда потрепна, очерта се мъжки силует. Отначало Аутун се заблуди, че вещицата го е подценила. Противникът му беше на почти четирийсет години, с дълга бяла коса и брада на масури. Изглеждаше изнурен от грижите и преживяното, но нещо в ръката му просветваше като студен пламък. Меч — тънък, извит и зловещ на вид. Аутун го позна в мига, когато позна и противника си. Оръжието беше Лунния меч. Изправяше се срещу себе си.

Още щом осъзна това, случи се нещо твърде странно. Виждаше се как опира гръб в скалата, виждаше се как върви към скалата. Той беше и двамата бойци едновременно, гледаше през очите и на двамата мъже. Не знаеше кой е всъщност.

По-склонен към размисъл човек би се почудил какво да стори, но Аутун — и в двете си въплъщения — ценеше повече навременното действие. Кралете се доближиха и схватката започна. Безнадеждно единоборство, защото всеки отгатваше ударите и се навеждаше или отстъпваше. Мечовете цепеха само въздух. Ако всичко беше еднакво за

дватамата, биха могли да се сражават безкрайно. Но никой не прави съвсем същото, когато е обърнат към наклона нагоре и когато стои с лице към наклона надолу. Аутун се досещаше по инстинкт, че противникът ще опита три лъжливи удара и ще замахне към краката му, но нямаше как да знае дали единият му крак е стъпил по-нависоко от другия заради неравната земя и как е разпределил тежестта си — повече на едното стъпало или по равно на двете. Не можеше да отгатне кога капки дъжд ще го заслепят за миг или пък няма да попаднат в очите на онзи отсреща. А и когато си обърнат към скала и виждаш само чернилка, не е същото като да гледаш човек на фона на дървета. Не сме едни и същи, когато сме с лице на север и с лице на юг: хората са непостоянни и променливи същества. И тъй кралят успя да плъзне острието по хълбока на противника.

Зарадва се, че е нанесъл първата рана, но и се сепна, че е ранен. Усети нещо в собствения си хълбок — появи се съвсем същата рана, каквато бе причинил. Не можеше да спре, нито да се откаже, изобщо не беше способен да допусне такова хрумване. Пак удари и двамата крале вече имаха рани на предмишниците си. После и на ушите, след малко и на китките. Не се знаеше кой сече и кой кърви, но Аутун продължаваше сражението. Нямаше друг избор за мъж, комуто бе внушено от малък, че в меча се крият отговорите на всички въпроси.

Сайтада обаче виждаше ясно, че ако схватката се проточи, ще загуби единствения защитник на своите деца.

Притиснала момчетата към гърдите си, тя изтича в дъжда и се навря между двамата воители.

— Не! — изкрещя им. — Стига!

Но думите ѝ, неразбираеми за кралете, се загубиха в шума и изведнъж ѝ се стори, че великанска ръка я вдига над земята. Тя изфуча нагоре през подгизналия въздух, издигна се над скалата и още по-нависоко. Чудноват детски глас ѝ рече:

— Умри.

И тя вече падаше, все така прегърнала децата си. Миг по-късно стана светло и тихо, а същият глас каза:

— Прости ми, господарю Локи.

— Сестро, всички правим грешки. Забрави своята, забрави и мен — отвърна Сайтада, но не със своя глас.

През устата ѝ говореше странникът, бащата на момчетата. Видя се стъпила на земята в подножието на канарата, а окървавеният и задъхан Аутун беше до нея. Изгряващото слънце сгряваше лицето ѝ.

— Изпратиха едно момче да ни води — каза кралят. — Погрижи се за децата, преди да тръгнем.

Тя се учуди, че го разбира, макар че той ѝ говореше на своя език.

Блед хлапак на около осем години бе спрял пред тях, отрупан с муски, гривни, амулети и талисмани.

— Вървете след мен — нареди им момчето.

Започна мъчителното катерене на Тролската стена, за да стигнат до владенията на вещиците.

5. ДА ЗАГУБИШ СИНОВЕ

Тътренето по канарата беше прекалено опасно и Аутун все по-ясно разбираше, че няма да се доберат до върха. Жената се бе съгласила най-сетне да му даде децата и сега те хленчеха и шаваха на гърба му, а майката вбесяващо често проверяваше добре ли са вързани.

Той още потръпваше при всеки поглед към нея, но засега не можеше да я зареже. Още по-студени тръпки го полазваха, щом помислеше какво го чака при срещата с кралицата на вещиците.

— Дете, знаеш ли накъде вървиш? — обърна се кралят към момчето.

То продължи да се катери безмълвно.

В подножието вятърът бе стихнал. Но тук пъплеха нагоре по виещи се пътеки, спускаха се по други, преставаха се за плашещи скокове над процепи и през цялото време вятърът едва не ги прилепяше към камъка. Пътеката, която изобщо не се виждаше отдолу, тук-там ставаше толкова тясна, че и Аутун, гледал безметежно смъртта в очите, усещаше как стомахът му се свива, когато поверяваше живота си на щръкнал корен или на плитка ямичка в скалата. Стараеше се да не поглежда надолу.

Спяха вързани за скалата с въжета и клинове, които момчето носеше, с наредени наоколо талисмани. Детето май не мигваше, а прекарваше нощта в чудати накъсани песнопения на непозната за краля реч.

Стигнаха до непроходимо място — скалата надвисваше. Как бе отишъл при вещиците предишния път? Аутун не можеше да си спомни. В паметта му бяха останали само пророчеството, присъствието на кралицата и мракът.

В обгърналите ги облаци виждаха само на две-три крачки, а пътеката свърши. Навярно малкият водач бе пропуснал входа на пещерите. Устата на Аутун пресъхна от страх. Усещаше, че губи сили, а момчето беше още по-слабо. Не биха оцелели при спускането, дори

момчето да склонеше да ги поведе надолу. Водачът се върна назад, промъкна се покрай Аутун, подмина Сайтада и почти се изгуби в мъглата. Махаше им да отидат при него. В скалата имаше пролука или по-скоро цепнатина. В нея трудно се побираше изправен мъж. Аутун нямаше как да се провре с децата на гърба си, пък и без тях трябваше да се напъха с хълбока напред. Надникна в тъмата и надуши земните недра. Не различаваше нищо пред себе си, а беше принуден да продължи. Отвърза бебетата, върна ги на майка им и се вмъкна след момчето. В немоцната светлина от отвора виждаше само протегнатата си ръка и нищо повече. Майката му подаде едно по едно разплаканите деца. Сега тя зависеше напълно от Аутун и нямаше какво друго да стори.

Водачът стоеше до тях и размотаваше дълго въже, което бе носил на кръста си. Подаде единия край на краля, посочи му с жест да върже и себе си, и Сайтада. Тя се подчини и започнаха спускането в мрака.

Мислите се мяркаха и чезнеха в чернилката, докато Аутун се бореше да остане на краката си и да опази децата. Чудеше се какъв е този вход в стената — сигурно вещиците пускаха през него само малцината си посетители. Не беше удобен за ползване всеки ден. Как си набавяха храна? Как излизаха нощем, за да приседнат на одъра на някой вцепенен селяк и да пазарят магия срещу деца? Непременно имаха други проходи или пък можеха да летят — мълвата им приписваше и това.

В тъмата чуваше отчетливо как диша самият той, как дишат бебетата и жената. Чуваше всяка своя крачка, тежка и неуверена. По някое време наблизко зашумя вода, усети как момчето хвана ръката му и я потопи в поток. Аутун утоли жаждата си и помогна на Сайтада да пие.

Седнаха да отдъхнат, той даде бебетата на майката, за да ги накърми. Струваха му се толкова малки и крехки. Как момчето понасяше такива изпитания толкова скоро след раждането? Възхищаваше ѝ се.

Спускането слепешком продължи. Дланите му се плъзгаха по грапава скала, краката му се препъваха. Момчето го побутна назад, преди да пропълзят в теснотията над паднали камъни. Аутун се чувстваше твърде уязвим и това му беше омразно. С враг като мрака не влизаш в битка. Момчето можеше да го изостави и да го обрече на

гибел. Слизаха в дълбините, от студ към задух. Почиваха пак, после и трети път. Дали се изниза ден, откакто влязоха? Така му се струваше. Все по-надолу по невидими проходи, в притискащи процепи, където си одраскваше лицето и ръцете. Може би отляво или отдясно имаше място да се изправи, но нямаше как да разбере дали е така. Хленченето на бебетата отекваше в огромни кухни или глъхнеше в теснотия.

Колко време мина? Два дена? Може би. Дишаха по-трудно, самият въздух сякаш беше немощен и безжизнен. Изведнъж усети как въжето пада на камъка пред него, а стъпките на водача се отдалечават. Аутун придърпа другия край към себе си и прегърна Сайтада с непозната досега нежност. Чуваше как трепери собственият му глас.

— Ще се справим. Не пускай въжето. — Опипа с пръсти дали още е вързано на китката ѝ. — Хайде, поспи.

Не очакваше да го разбере, но тя схвана не само думите, но и неговата загриженост. Сайтада седна. Какво друго да прави? Влагата лепнеше по кожата на Аутун, първо се припоти, после затрепери. Опипа камъка около себе си — не забравяше, че може да е на ръба на бездънна пропаст. Подаде децата на момичето. Тегнещата опасност ги правеше още по-скъпоценни за него. Тя нахрани бебетата, а Аутун развърза слепешком възлите на пояса, придържащ ножницата. Щом майката му върна близнаците, той върза крачетата им за колана си, а меча пъкна под ботушите, които си подложи вместо възглавница. За пръв път в живота му заплаха го накара да цени нещо над оръжието.

Май се унасяше, но какво означава да си буден или да спиш в такъв мрак? Тялото си има ритмите на глада и изхвърлянето на отпадъците, но когато гладът е постоянен, а водата оскъдна, не можеш да бележиш с тях времето. Млякото на младата жена спря, бебетата вече плачеха неспирно. Накрая и те млъкнаха.

— Кой?

Гласът наблизко прозвуча като изсвирен на флейта.

— Господарке?

— Кой?

Отново приличаше на вик на бухал, лъкна го горещ и смраден дъх.

Аутун си въобрази огромна птица в тъмата, готова да го сграбчи с ноктите си.

— Аз съм Аутун, кралят на Ордата. Нося в дар злато и роби за чертога на кралицата на вещиците.

— Кой?

Аутун усети как нещо го прекрачва — човек, и то лек и дребен. Кралят не си позволи да посегне към меча. Каквото и да бе дошло, трябваше да се оставят на милостта му.

— Кой?

Аутун вдиша през зъби. Питаше се дали валкириите ще го намерят тук, за да го отведат към вечните пиршества във Валхала. Или завинаги ще остане във влажна тъма... Пипна хълбока си — вървите на колана му висяха хлабаво, а децата ги нямаше.

Трепкащо пламъче го заслепи болезнено и той закри очите си с длан. Над Сайтада и бебетата зърна приведена мъничка старица в бяла роба. Зад нея пък се мярна в златен проблясък, досущ като друг пламък, самата кралица на вещиците. Онова навъсено дете, бледо и красиво, увенчано с немислимата плетеница от златни жици, рубини, изумруди, диаманти и сапфири — истинско смалено съкровище на дракон.

В разкошна огърлица на шията ѝ пламтяха скъпоценни камъни, чиято светлина Аутун познаваше. Такава светлина бе виждал в петте ограбени от него града, в подпаленото село, откъдето взе близнаците. Светлината на разрухата. Миг по-късно всичко се скри в тъмата.

Сложиха бебе в ръцете му, дадоха му и някакъв предмет. Малка кожена бутилка, пълна до половината с течност, ако съдеше по тежестта ѝ. Никой не продума, но той разбра какво получи — лек за жена му, за да довърши заблудата.

— Майката ще дойде ли с мен? — попита кралят.

— Кой? — пак слабоумното подвикване на старицата.

Аутун сигурно сънуваше, защото навсякъде около него блясваха светлинки и преди да изчезнат, открояваха лицата на непознати сестри. Край тях лъщеше злато — оръжия и брони, бокали и блюда, изящни гривни и сандъци с монети. Кралят се възползва от светлината, за да намери меча си. Ръката му стисна дръжката и той насила отпусна пръсти. Ако трябваше да се сражава, не биваше да се вкопчва толкова силно, защото щеше да стане тромав.

— Майката? — попита отново.

— Кой?

Това мъчение го потискаше почти нетърпимо. Копнееше за истинската светлина, за ветреца и вкуса на дъжда. Пак притъмня и той не можеше да каже колко дълго се проточи мракът.

Събуди се до брега на река. Лунния меч го нямаше, но детето беше с него. Измъчваше го ужасна жажда и той потопи главата си във водата, за да лочи като куче. Обърна се към бебето — то беше мръсно, но иначе изглеждаше добре. Поне плачеше и Аутун сметна това за признак, че е здраво. Вгледа се в Тролската стена, далечна, но все тъй величава. Докато миеше детето, кралят умуваше за мъката около това мъниче, за смъртта и измамата, чрез които бяха стигнали дотук. Дори мисли за смъртта на бандитите се въртяха в ума му. Сродниците, останали на онзи речен бряг; Варин, повлечен в дълбините от ризницата и погълнат от морето; горкото момиче с обезобразеното лице — какво ли я сполетя? В най-добрия случай загуби едното си момченце. В най-лошия... още беше жива в тъмата, докато не я довърши жаждата. Във всеки друг ден от живота си Аутун щеше да сметне всичко това за обрат на съдбата, за неприятни клонаци, които трябва да отмести, за да стигне до пътеката. Но макар че не знаеше името на Сайтада, Аутун Безмилостния мислеше за нея и плачеше.

Накрая уви детето в наметалото си и пое към къщата, до която имаше пет дни път с равномерна крачка. Там жена му лежеше уж бременна. Взираше се в бебето. То се нуждаеше от кърмачка и нямаше да оцелее толкова дълго. Налагаше се да измине разстоянието доста по-бързо. Това не го притесняваше. След застоялия въздух в пещерата бе готов да бърза до премала. В калта до водата забеляза отпечатъци от копита, може би на два коня. Сега имаше само ножа си, но ако убиеше ездач, можеше да стигне до къщата за два дена или дори по-скоро, ако конете наистина се окажеха два. Щеше да има още смърт, преди да се добере до своите земи.

6. ВЪЛЧИ КАПАН

Ако Аутун имаше склонност към размисъл, може би щеше да се запита защо вещиците проявиха такава щедрост и му дадоха сина, от когото толкова се нуждаеше. Ако някой друг владетел и съперник проявеше подобна щедрост, Аутун би се усъмнил. Само че вещиците обитаваха съвсем друг свят — на свръхестественото, което не може да бъде отгатнато. То имаше прилики с предопределението, със съдбата, затова Аутун не си задаваше въпроси за техния дар, както нямаше да се чуди на кит, изхвърлен от вълните на подвластните му брегове, или на попътен вятър за корабите му при набег.

Ако научеше, че вещиците са били подтикнати от нещо толкова обикновено като страха, щеше да се изненада.

Макар че жените от Тролската стена бяха чудовища в очите и на простосмъртни, и на крале, от които вземаха своята дан, всъщност не се отличаваха особено от наплашените селяни, роби и ярлове, оставящи приношенията си от храна, напитки и деца до планината.

Например рибарят, който загуби своето момче, също смяташе вещиците за чудовища. Не знаеше дали е бодърствал, или е сънувал насред нощта, когато въздухът в къщата му започнал да го притиска като студен компрес, а онова, което зървал с ъгълчето на окоето, тутакси изчезвало, щом той обърнел глава натам. Сутринта синът му се събудил и казал, че вещиците го призовали, затова рибарят го завел при планината. Разбирал, че това е единствено възможното решение. Последствията от отказ биха се стоварили върху всички наоколо, не само върху семейството му.

Мъжът гледал разтреперан как синът му се отдалечава и мъглата го поглъща. Изобщо не му хрумвало, че вещиците изпитват някакви чувства, камо ли тъкмо страх. Жените обаче се страхуваха.

Що е пророчество? Може да е какво ли не и превъплъщенията му са много. Ако някой предвиди, че котката ще бутне чаша, и протегне ръка да я хване навреме, не го наричаме пророк. Не твърдим, че когато

погледне облаците и предусети дъжда, той е ясновидец. Дори в разгара на лятото сме уверени, че ще настъпи зима, но не си приписваме магически дарби. Тези предсказания са вписани във всекидневния ни досег с бъдещето, не са скрита за разума загадка, а нещо пряко свързано с настоящето.

По чукарите и в пещерите на Тролската стена, зад онзи вход, който няма да видиш, ако не са те повикали, пророческата сила на кралицата имаше някакво сходство с достъпните за всички ни предсказания. Границата между настоящето и бъдещето не е толкова непроницаема, колкото си въобразяваме. Кралицата на вещиците се бе потила, мръзнала, гладувала и поддавала на видения, докато за нея границата изтъня съвсем.

Пророчествата не бяха дела или слова, което тя извършваше или изричаше. Те си оставаха неделими от съзнанието ѝ, от нейната представа за света. Приличаха на език, който знае. Цяла година, преди тя да прати Аутун на съдбовния набег, този език бе съскал тихо за заплаха. Не изникна в ума ѝ недвусмислено през някой от дните, а започна като подозрение или слух — шепот в бученето на подземните потоци или студен повей, проникнал прекалено дълбоко в земните недра, който я караше да настръхва дори във вълчата зала, където дъхът на окован бог нагриваше скалата така, че не биваше да я докосва.

Докато седеше в мрака, предчувствието напираше, засилваше се и у другите сестри. Както рушаха границата между днес и утре, така размиваха и пределите между „аз“, „ти“, „тя“. Преживяванията им приличаха на вещи, които можеха да дават, да заемат или да ползват заедно.

Опитаха лесни магии, за да прояснят предвестието. Сестрите запалиха свещ от китова мас и си пожелаха видение. Биха могли да поискат от каквото и да било да ги упъти, но избраха свещта, защото някога е била част от жива твар и връзките ѝ със света отвън бяха по-силни, отколкото на камъните в пещерите. Свещта първо им разкри миналото си, както би го сторила с всеки — миризмата изпълни кухнята. Сестрите обаче долавяха още нещо. Вдишаха потреса и страданието, проникнали в маста, когато китът е бил изхвърлен на брега, намерен от ловците и убит. Свещта си гореше и те вече виждаха, че за пророчеството най-важна ще бъде яркостта на светлината.

После една от сестрите почувства, че е редно да протегне ръка и да угаси пламъчето. Светлината изчезна, но мисълта за нея витаеше в умовете на сестрите. Под жълтеникавото пламъче откриваха по-тъмен цвят, като на небето преди буря. Проследиха връзката и от върха на планината бе донесена купа с дъждовна вода. Забелязаха, че е някак по-тежка от обикновената вода. По-скоро носеше в себе си усет, желание. Сестрите си рекоха, че тази вода все още иска да пада, отново да бъде дъжд. От нея се разнасяше прекалено рязък дъх, надушваха още по-силно връзката с приближаваща буря.

Една вещица се качи на върха на Тролската стена да наблюдава птиците. Те се бяха преместили от северната към южната страна на грамадата. Сестрата долови, че в долината и други животни са потърсили подслон. Чайките бяха навлезли над сушата, а буболечките се заравяха навътре в пръстта. Защо ли се случваше това? Защото вещиците търсеха. Животните не биха се помръднали, за да дадат поличби на обикновените хора в планините.

Вникнаха в знамението — идеше буря. Магическа буря. През зимата посланието стана по-разбираемо. Димът във вятъра миришеше на погребални кладни. Щъкащите в пещерите плъхове сякаш носеха възбуда и очакване. В небето се виждаха повече гарвани, отколкото чайки. В съзнанията им денем и нощем сякаш трептеше отчетливо дървото на обесения, проскърцването на въжето ги изтръгваше от сънищата и се натрапваше в ритуали, където не му беше мястото. Знаеха, че смъртта е навсякъде около тях и чака своя миг да ги докосне. Времето за умереност бе свършило.

Налагаше се да издълбаят руна. И обикновените хора познаваха руните, надрасканите знаци, с които можеха да запишат прости съобщения или да съставят списък. Но за вещиците руните означаваха нещо повече дори от заклинания за предпазни амулети или за защита на сандък от крадци — за такива цели умееха да ги използват дори знахарките в стопанствата. Руните бяха живи, пускаха корени в съзнанието и прорастаха в него, променяха го напълно, гризяха разума и разцъфтяваха в магия.

Вещиците не се отнасяха лекомислено към дълбаенето на руни, те бяха могъщ източник на магия, даден им от Один. Или по-скоро първите жени, усамотили се в планината, го бяха взели от онзи мрачен бог с болки, мъки и доброволно безумие.

Преди незнайно колко поколения имало само една вещица. Тя седяла в пещерите, а съзнанието ѝ пропадало в тъмата, докато не се изравнило по страдание с мъртвия властител, който висял на дървото девет дни, пронизан от копие и смразяван от луната край извора на мъдростта. За награда жената се сдобила с руна, която означава дневна светлина, и макар че нямала име, сияела в ума ѝ и сгрявала костите ѝ подобно на слънцето в летен следобед. С руната в себе си тя придобила силата да лекува планинците и дарбата да им разкрива мигове от бъдещето. В замяна те ѝ изпратили три момичета, които да обучава.

Една от младите вещици се лишавала от въздух, храна и топлина година след година и накрая срещнала мъртвия бог до дълбокия вир и получила руна, която искряла подобно на бистра вода. С нея прониквала в човешките умове и започнала да споделя сънищата на деца в далечни села, да чува завистлив шепот, достигащ тунелите в планината, и да долавя потоците от любов и омраза, които заливали стопанствата наоколо.

Друга избрала различен път към знанието. Сама си изкопала гроб, легнала вътре и сестрите я похлупили с тежък камък. Докато разумът ѝ се разпадал, тя усетила бога, легнал до нея в тясната дупка, докоснала въжето на шията му и студеното безжизнено тяло. Нейната руна ту израствала, ту се съсухряла в съзнанието, веднъж закрыта от пръст и бурени, друг път изскочила цъфтяща над земята. Когато извадили вещицата от гроба, тя едва си поемала дъх, но била извоювала най-скъпоценната руна. Тя вече знаела тайната как се наследява знание и как магията може да бъде дадена някому в дар.

Оттогава смъртта нямаше власт да отнеме силата на руните от сестрите. Всяка можеше да гради върху наученото от своите наставници. Имаше напредък. Вещиците ставаха по-могъщи, опазваха и трупаха знанието поколение след поколение и накрая в кръга на посветените имаше двайсет и четири сестри, всяка от тях пазителка, хранителка и изразителка на различна руна.

Сега обаче имаше двайсет и пета вещица. На Аутун беше известна като Гулвейг, кралицата на вещиците, а някои от планинците я познаваха като Хулдра, но сестрите никога не я назоваваха по име. Донесоха я в подземните проходи още пеленаче и според откровението нейната съдба беше да поеме в себе си руната на дневната светлина.

Но когато вещиците започнаха заниманията си с момичето, тутакси откриха, че руната вече е у нея и все едно сияе от мрака, шумоли подобно на вятър в гъстата корона на дърво и в умовете на другите вещици наоколо. Това озадачи сестрите, защото обикновено бяха необходими години на страдания и лишения, докато руната се прояви... както и смъртта на предишната носителка. Щом момичето навърши две години, подложиха го на нови мъчения и наблюдаваха. Стори им се, че от нея бликна руна, сребриста като морето в лунна нощ, после втора, искряща като лед под утринното слънце, трета — по-скоро досег, отколкото видение, четвърта с уханието на див плод, пета, напомняща за глада, шеста с лъщенето на злато, седма с миризмата на рози и кръв, осма с плющенето на бурята в корабни платна. Към края на третата година всички двайсет и четири руни, които сестрите носеха, сънуваха и използваха за могъществото си, се бяха събрали у момичето.

Тя беше нещо ново в напредъка на вещиците. Дотогава кралицата носеше само руната на дневната светлина, намерена от първата вещица. Гулвейг бе събрала всички руни. През първите години ритуалните страдания тласкаха съзнанието ѝ да броди с обесения бог из сухи гробници в безводни земи, където мъртвите сякаш се протягаха да я сграбчат, из тресавища и торфища, където виждаше свежо розовата кожа на скорошни удавници и ѝ се струваше, че лицата им я умоляват за помощ, докато потъват. Попадаха в битки и тя чуваше прошепнатите имена на любими жени и деца от устните на умиращи мъже, събираше виещите руни от пръстите им. За нея говореха, че е луда, но ако селяните и воините от долините знаеха през какво е преминала, щяха да се чудят, че поне дотолкова е запазила разсъдъка си.

Гулвейг разгадаваше знаменията в камък, вятър и вода и разбираше, че се случва нещо необичайно. Предвестието, витаещо из пещерите, натежалият въздух, напирещото чувство на безсилие ѝ подсказаха, че няма избор. Налагаше се да извае руна, да привлече насила бъдещето в света на материалното, да го преобрази така, че да е достъпно за обсъждане и насочване.

Затова слезе в долните пещери, където по камъните имаше мъждукащи червени и зелени петна, а студът и влагата отстъпваха пред просмукваща се от земята жега. Взе със себе си малко парче

щавена кожа от колана на вожд и иглата, която бе придържала наметалото му. Остана сама дълго. Никой не ѝ носеше храна, а вода облизваше от стените на кухнята. Нямаше друга светлина, освен блещукането на камъните. Не долови ничие присъствие, освен своето. В края на изпитанието сестрите дойдоха и я изнесоха от пещерата. Тя не бе написала нищо и пролича, че е необходимо по-тежко мъчение.

Дупката в пещерите на призраците не се бе образувала естествено, макар че никой не помнеше от кого е изкопана. Горе беше широка колкото разперени ръце, но се стесняваше и на дълбочина десетина човешки ръста падналият в нея би се заклецил като тапа. Силен подземен поток се вливаше в дупката през процепа колкото юмрук и изтичаше от нея на дъното. И когато спуснаха вещицата с въже, тя се потопи до брадичката в течаща вода.

Знаеше, че за да успее в ритуала, трябва да издържи там девет дни.

През първите три преживя същинска агония в мрака. Все пак и тя беше човек. Никой не би издържал без нейната подготовка. Още от мъничка я подлагаха на изнурително дълго гладуване и съзерцание, даваха ѝ да яде странни гъби, заравяха я като покойница, извеждаха я гола под луната на замръзнали склонове, където само силата на духа се изпречва между живота и смъртта. Затова кралицата на вещиците оцеляваше и се откъсваше от човешкото у себе си в болка и страдания. На четвъртия ден изтезанието отдели съзнанието ѝ от тялото и я озари светлина. Джуджета ѝ предлагаша злато и скъпоценни камъни, също и кораб, наглед направен от седеф, но тя си знаеше, че е от ноктите на труповете. Всичко щеше да бъде нейно, трябваше само да повика сестрите, за да я извадят от водата. На петия ден стените около нея припламваха в зелено и лилаво и духовете на скалата се опитваха да я вдигнат нагоре, но тя остана. На шестия ден се събраха нейните предшественички — призраците, дали името на тези пещери, сто не толкова могъщи като нея кралици, които все пак си оставаха част от нея. Всички мъртви кралици бяха там, някои голи и омазани с кал и багрила от растения, други по-пременени от нея — викаха, гълчаха, пееха и ридаеха в тъмата. Те я умоляваха да се откаже, плюеха я, опитваха се да я измъкнат насила от водата, но тя оставаше непреклонна. Доближаваше отговора. На седмия ден се разнесоха гласове и тя се увери, че боговете са наблизко. На осмия ден — само

мрак, липса на мисъл, нищото на ръба на смъртта. А на деветия ден се озова във водата както в мига, когато се потопи.

Потокът бе секнал, усещаше топлина. Никоя от другите сестри не се мяркаше наоколо, нито пък момче от слугите, но скалите светеха още по-силно, сякаш в пещерата бе проникнал денят.

Глас заехтя в тунелите, проточващи се из планината.

— Знаеш ли какво ми сториха? Знаеш ли?

Макар че кралицата продумваше рядко, тя разбираше думите, отекнали в съзнанието ѝ също както в ушите.

— Виж какво направиха с мен, виж!

Тя се измъкна от дупката и тръгна към долните пещери. Продължи спускането си, водена от миризмата на изгоряло и гласа.

— Сляп съм, сляп съм! — пак се обади той.

Пещерите ставаха по-малки. Тя не бе идвала тук преди и долавяше, че не са част от истинския свят, а място, до което достъп дава само магията. Димът пареше в гърлото ѝ, гъст и горчив, гласът звучеше по-силно. Накрая различи силует в сумрака. Отначало ѝ се стори, че фигурата е обгърната в мъгла, но отблизо видя, че изпарения или пушек излизат със съскане от гърчещото се тяло.

Мъжът беше гол и вързан за камък с окървавени лепкави въжета, а над него пълзяха змии в ярки оттенъци на лилаво, зелено и жълто, от устите им капеше отрова върху тялото му. Лицето му беше подуто, натъртено и почерняло. По езика му имаше сини и бели петна, отровата цвърчеше по неговата плът. Бледата кожа беше покрита с мехури, а рижата коса — опърлена на снопчета. Той крещеше и виеше, дърпаше въжетата, но не можеше да ги махне. Вещицата бе извършвала достатъчно ритуали, за да разпознае веднага с какво е вързан. С черва.

Изведнъж, за пръв път, откакто се озова при сестрите, кралицата на вещиците се почувства дете... каквато си беше. Присъствието на този измъчен мъж ѝ вдъхваше ужас. Знаеше, че е същество, от което се боят дори боговете.

До него имаше сребърна купа. Вещицата пристъпи напред, взе я и започна да събира в нея отровата, за да не пада по лицето на бога. Сега разбираше при кого се бе озовала — Локи, господаря на лъжите, предателя на боговете, ужаса на героите, но понякога приятел на човека.

— Умът ми се рее в мъките. Вещице, аз бродя изтерзан из деветте свята. Виждаш ли какво ми сториха тези богове, обичащи кланетата? Те, които са отнемали живот в безчет битки, ме наказват само защото аз отнех един-единствен живот. И кой ли би могъл да обича Балдур, съвършения бог, гнусния подлизурко? Не беше чак толкова съвършен, че да не умре, а?

Вещицата рядко изричаше думи, а и се бе учила да говори от момичета и слуги, доведени в пещерите късно, на седем-осем години. Затова премълча.

— Ти ми даде нещо, дари ми облекчение. Какво искаш?

Той изви глава към нея. През цялото си обучение, в беседите със скалните духове, с джуджетата и елфите тя не бе виждала толкова страшна гледка. Цялото му лице напомняше за пълен с кръв мехур, готов да се спуска. Купата преливаше и пръстите ѝ се подуваха от плискащата върху тях отрова. Тя изля на пода течността, от която се вдигна пара, но преди да нагласи съда на мястото му, отровата на змиите пак прокапа върху Локи, обгаряше и почерняше плътта му. Богът изкрещя и повърна, а вещицата подложи отново съдинката, за да спре капките.

— Два пъти ми дари облекчение от тези мъки. Какво искаш? За първото избавление ще ти кажа, че ти и твоите сестри сте близо до смъртта. Твърде могъщи станяхте в магията и знанието, затова той — ревнуващият просветените Один, ще ви порази. Ще ви докопа във вашите земни владения. Той е приел човешки облик и ще ви връхлети в плът и кръв със своите съсипващи вълшебства.

Това озадачи вещицата. Тя беше близо до Один. Търсеше бога неведнъж и тъкмо него очакваше да намери чрез изпитанието във водата.

Локи продължи, като кашляше и се давеше от отровата:

— За второто избавление ще ти кажа, че е във ваша власт да избегнете тази участ. Той още не се е осъзнал. Богът още не се е пробудил и не знае кой е. Побързайте да нанесете удара си. Има две момчета — Огън и Лед. Едното ще живее, другото ще умре.

Купата пак преля, Гулвейг лисна встрани отровата и защити отново пищящия бог. Сега собствените ѝ ръце пареха подути, пръстите ѝ изтръпнаха. Само дългата подготовка ѝ помагаше да пренебрегва болката.

— Никой не е оставал толкова дълго, че да ме избави три пъти от мъките — каза Локи, — и за тази помощ ще ти дам отговора. В края на света Один ще се бие с вълка и ще умре. Ти трябва да доведеш вълка на земята, защото и Один е там. Накарай вълчия дух да се воплъти в човек, както стори и богът. Това е твоята руна и твоето напътствие. Тя ще убие един бог. Повярвай ми, аз знам.

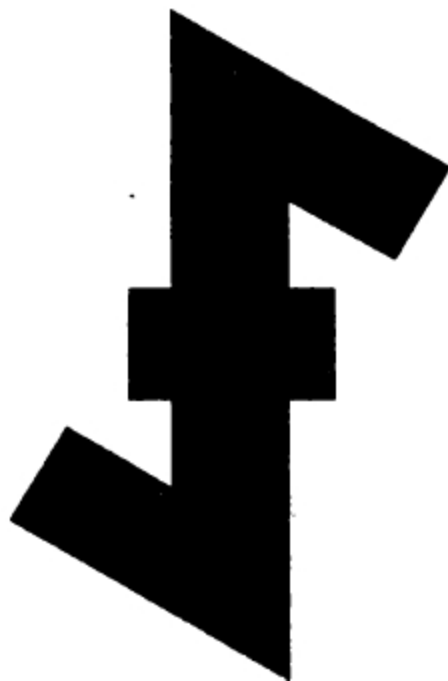
Вещицата избълва онова, което ѝ хрумна:

— Покажи ми моя враг.

Но мътните изпарения от отровата закриха всичко, лютивата воня я задави и тя изтърва купата. Възцари се мрак. За пръв път от девет дни тя извика и момчетата спуснаха въже с примка, за да я извадят от потока.

Вещицата кашляше и плюеше водата от дробовете си, докато я издърпваха от дупката. Момчетата се отдръпнаха и сестрите дойдоха при нея. Не носеха вода, огън, завивки или лекове, а парчето от колана и иглата. Вещицата се вторачи в пръстите си, подпухнали и черни. Въпреки болката стисна иглата и издълба руна в кожата. Чак тогава изтърва иглата и се свлече на колене и длани от гаденето.

Събраните в кръг сестри гледаха руната, някои мърмореха неспокойно. Половината от тях я видяха така:

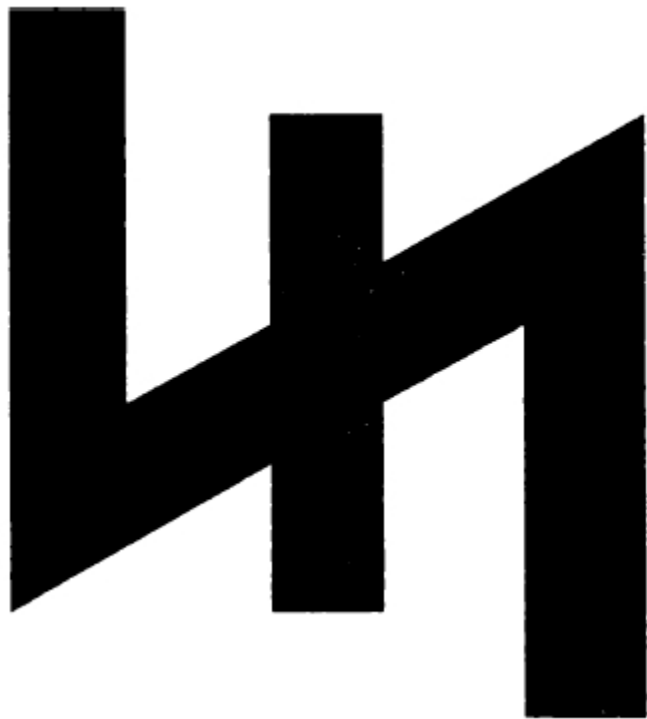

Не беше от двайсет и четирите руни, които им бе дал Один, а очакваха да зърнат една от тях. Нова руна, каквато никоя вещица не бе получавала от осем поколения.

За някои отзвукът на символа в умовете им беше само мъничко по-ясен от предчувствието за огромни промени, споходило ги в образа на буря. Руната изобразяваше светкавица. Започнаха да обръщат всякак изображението. И тогава една от тях съзря устието на река между два хълма. Друга се вторачи в църква на възвишение и научи, че вътре има две тиомчета — всяко посвоему беше важно за вещиците. Откриваха, че е необходима магия, чието сътворяване щеше да се проточи години, но и силата ѝ щеше да се съхрани за дълго. Какво представляваха момчетата? Едното трябваше да бъде подложено на заклинанието, а другото... Не различаваха отговора. Помощник? Не. Жертва? Не. Другото момче беше като угасената свещ, като купата с дъждовна вода, като още стотици способности за извършването на магия. Някакъв посредник? Не съвсем. Накрая прозряха. Той беше една от съставките.

Имаше и вещици, които намериха още едно значение на руната, което тя щеше да носи през вековете, докато някой не го назове с думи. Вълчи капан. Сестрите не биха разпознали тези думи, макар че вникваха в смисъла им — капан за вълци. Виждаха себе си да летят под тежко надвисналата луна като ято скорци, да кацат в полунощ върху покрива на голямата къща на Аутун, да казват на спящия крал, че неговата съпруга никога няма да роди момче и ако се нуждае от съвет, вещиците ще го допуснат в планината. Надникнаха и в подалечно бъдеще. Момиче на хълм. Светлоруса коса. И тя беше важна, но нито една вещица не разбра в какво и как.

Няколко от вещиците, скупчени около руната, видяха символа отстрани:

Тези сестри настръгнаха от ледена тръпка, както се случва с обикновени хора, ако чуят вълци нейде из хълмовете. В техните умове прозвуча като гладен вой, който им казваше „върколак“.

В това беше разковничето на магията, такова беше предназначението на двамата братя: вълчийт бог да се въплъти в човек.

Кралицата на вещиците можеше да падне в несвяст всеки миг, не успяваше да се свърже със сестрите си по привичния начин. Изтощеното ѝ съзнание се бе свило на топка подобно на дете, изоставено в мрака.

Тя чукна с пръст по руната и изхриптя:

— Защитник.

7.

КАКВО БЕ ИЗГУБЕНО

Красотата на лятото преливаше в него, фиордът искреше почти до болка в очите, цветята по поляната приличаха на пламъчета под слънцето. Нататък по склона един мъж викаше:

— Вали! Вали! Къде се дяна, козел такъв?

— Уж щяхме да ходим с него на лов за птици, а той дори мен не може да намери — подхвърли Вали, скрит в една падинка.

Беше на тринайсет, почти готов да потегли на първия си набег, но още се смееше като дете.

— Ще отнесеш пердаха — отвърна момичето с него.

Тя беше на същата възраст, с бледа кожа, дълги руси плитки и гребен от китова кост в косата. До нея имаше кошница с билки, който бе набрала за майка си.

— Струва си — изтърси момчето и я целуна.

Ей тъй, сякаш я клъвна по бузата за пръв път.

— Я да се махаш! — напъди го Адисла и се изправи. — Браги! Браги, ето го тук!

Едрият мъж дотича.

— Княже Вали, понякога правиш живота ми доста труден. Къде ти е копието? Къде ти е лъкът?

— Наблизо са — сви рамене Вали. — Оставих ги при потока, когато видях Адисла.

Белязаният от битки воин на около трийсет и пет години клатеше глава, докато слушаше момчето.

— Знаеш, че оръжието винаги трябва да е с тебе. Когато ти дойде времето за набег — а то ще е скоро, — какво ще правиш? Ще си зарежеш меча и щита на кораба, щом зърнеш хубаво момиче, така ли?

— Май така ще стане — подхвърли Адисла.

— А ти да си затваряш устата — скастри я Браги. — Я се виж — кожата ти е бяла като на княгиня. На селянка като тебе трябва повече да й личи, че си прекарва времето в честен труд.

— Да търпя такива приказки е тежка работа, която ще ми стигне за цял живот — озъби му се Адисла.

— До гуша ми дойде! — кипна воинът. — Ще си поговоря с майка ти.

Тя сви рамене красноречиво — „Прави каквото щеш“.

Браги изпружи показалец към нея.

— Хич няма да ти цепя басма! Тебе виня за това, което прави князът. Преди да зареже кралския двор и да си губи времето с дъщеря на селяни, имаше поне малко надежда да стане боец от него. Сега оръжията му се въргалат захвърлени, а дните му минават в дома на твоята майка, пилее ги в игри и бръщолевене.

— Не съм му правила заклинание — сопна се Адисла.

— Вярно, ама все едно си го омаяла. Хайде да отидем при майка ти.

Катеренето по склона до стопанството на Адисла беше трудно, а слънцето напичаше. Браги накара Вали да носи и двете торби, и всички оръжия за наказание, че се е изсулил от лова. Щом видя, че князът не се мъчи достатъчно, добави няколко камъка в торбите.

Майка на Адисла беше Диса — прочута лечителка, която живееше на склона над разрасналото се пристанище Ейкунд в Рогаланд, земята на рода Ригир. Откакто Вали се премести тук, родовите къщи от осем се увеличиха на дванайсет и селището вече се смяташе за голямо. Баща му Аутун го изпрати в Ейкунд преди пет години като заложник за спазването на мира след кървавата война между Ордата и Ригир.

Изпрати и Браги с него, за да го учи на лов и война, но твърде скоро пролича, че верният на Аутун воин и князът не си подхождат по нрав. Погаждаха се само когато излизаха в морето с малката лодка на Вали за риба и тюлени. Не говореха много, докато плаваха. Вали се захласваше по слънцето и водата, по люшкането на лодката и вятъра. Браги пък не продумваше заради суеверието, че така ще прогони рибата.

Младежът се изпоти, докато стигнат до къщата, която не беше нищо повече от голяма колиба. Той се радваше, че сега е разгарът на лятото, когато времето се размива и нощта е само тясна тъмна ивица в разлива на деня. Въпреки късния час слънцето си висеше в небето и долу в реката, завиваща покрай стопанствата, още се къпеха хора,

както правеха всяка събота. Щом успееше да се отскубне, щеше да се топне във водата при тях.

Разсмя се, защото си спомни първата среща с Адисла. Още към края на първата си седмица в Ейкунд той чу врява. Адисла се гмурнала до дъното на реката и задържала дишането си, накрая майка ѝ се хвърлила във водата да я спасява, а дъщерята изскочила с кикот зад гърба ѝ. Още преди пет лета никой не можел да се мери в плуването с Адисла. Нейните братя я бяха нарекли Тюленчето — първия от цяла поредица прякори, като не всички бяха особено ласкави. Тюлените бяха известни и като „морски кучета“, затова по едно време ѝ измислиха прозвището Гарм, като адската хрътка. Диса ги нахока и те започнаха да подвикват на сестра си Джаф. Случваше се и Вали да използва прякора, когато беше със семейството ѝ, но насаме с нея я назоваваше само по име.

Вали обичаше това място — над комина се виеше дим с обещание за вкусни гозби, в краката му подтичваха пилета, кучета лаеха добродушно, а не за да го прогонят.

За него беше отредено място в голямата къща на крал Двубрадия, но откакто дойде в Рогаланд, Вали чувстваше тази колиба като дом и оставаше при Диса не по-малко време, отколкото при краля.

— Здравей, майко Диса! — провикна се той и жената, която събираше китките изсушени билки от ниския покрив, се обърна да ги погледне.

— Като гледам, пак си вършил твоите щуротии — поклати глава тя.

За разлика от кожата на дъщеря ѝ нейната бе загоряла до цвета на печен ечемик. Отказа се от мазилата и отварите, с които поддържаше хубостта си, още по времето, когато се настрои равнодушно към мъжкото внимание. Диса се бе разделила със съпруга си, който прекаляваше с размахването на юмруци вкъщи, затова събранието присъди стопанството на нея. Той загина през следващата година в набега, с който се надяваше да забогатее отново. Диса не жалеше за него. Сега беше повелителка на своя дом, вечно пълен с нейните деца и връстниците им от околните стопанства.

В летните вечери Вали седнаше с Адисла и семейството ѝ навън, играеха на „Кралска маса“, разказваха и слушаха истории и поглъщаха несравнимите гозби на Диса. Вали дори научаваше по нещо полезно

там. Старият Барт — единственият роб на Диса, бил пленен при едно от стълкновенията с датчаните. Вали учеше неговия език усърдно и разговаряше надълго и нашироко с роба за родината му и обичаите там. Барт бил роб и в Дания. Вали се убеди, че старецът смята Диса за по-добра господарка от датския *ярл*, комуто принадлежал преди.

През зимата всички се натъпкваха в малката опушена колиба, хапваха печени корени и солена риба и се смееха до премала. Братята на Адисла, особено Лейкр и най-малкият Мани му бяха близки приятели в лова, игрите и приказките.

— Майко Диса — подхвана Браги, — трябва да говоря с тебе за твоята дъщеря.

— Тъй ли било?

— Искам от тебе да й забраниш да се вижда с княза.

— Не съм свикнала да забранявам нищо на децата си — отвърна Диса, — но ще си поговорим с нея.

— Не бива да я наричаш дете. Ами че тя е на поне тринайсет! Има нейни връстнички, които вече са омъжени, и толкова по-добре за тях.

— И от какво си недоволен?

Браги разпери ръце и изсъска, сякаш котелът с оплакванията прекипя най-сетне. Все пак си наложи да бъде учтив, да сдържа езика си и да подбира по-изискани думи, за да подчертае разликата между себе си и тези селяни.

— Ето какво ми пречи. Аз съм дал клетва за вярност на крал Аутун, Белия вълк. Ветеран съм от дващест и три набега. Бих се рамо до рамо със своя крал при Орестронд, когато враговете ни превъзхождаха безнадеждно по брой и се подготвихме за смъртта. Заедно със страховития ни повелител повалихме дващест от тях и мечовете ни окървавиха океана, когато се добрахме до корабите...

Диса прикри усмивката си. Стоящият зад воина Вали придружаваше с жестове думите му. Вече бе чувал сто пъти всичко това — като хвалба в залата за пиршества, като шепот около огъня в бивак, като гръмогласно назидание да се старае повече. Знаеше думите наизуст.

— Аз съм боец — продължи Браги — и за мен беше чест и радост да стана телохранител и наставник на момчето. Виждам обаче, че това вече е все по-противна тегоба. Противна, да. Чувствам се като

Локи, вързан за скалата, с пълни със змийска отрова очи. Князът е вироглав, госпожо, за което вина твоята дъщеря.

— И защо?

— Проклинам деня, в който той я зърна. Отначало си беше невинна дружба на деца, но през последната година той все няма време за лов и воинска подготовка. Баща му реши нещо твърде необичайно за него — позволи му да работи в ковачницата, за да научи всичко за оръжията — още докато металът е примесен с камъни в земята и чак до удара им по вражеския щит. Но Вали го няма в ковачницата. Няма го и в събранието, където Двубрадия може да го учи как да властва. Няма го и когато искам да проверя какво умее с меча и копието. Няма го никъде, госпожо, освен до твоята дъщеря, където все го намирам за своя най-голяма досада.

Диса вдигна рамене досущ като Адисла преди малко.

— Не мога да й нареждам с кого да се вижда и с кого — не. Бездруго нищо няма да излезе от това, князът вече е сгоден, нали?

— Не по моя воля — вметна Вали.

Браги го изгледа така, както сигурно се бе пулил срещу двайсетия враг, изпречил се между него и кораба.

— Сгоден е за дъщерята на Двубрадия — натърти Диса, сякаш това изчерпваше спора.

— И нежеланието ми да се ожения за нея май е съвсем мъничко препятствие пред сватбата — пак се намеси Вали.

— Не мъничко, а никакво — сопна се Браги. — Госпожо... Майко Диса, тези закачки между дъщеря ти и княза трябва да престанат.

Диса само разпери ръце.

— Какво очакваш от мен? Той идва тук от малък.

— Но вече не е малък. Можеш ли да си представиш как ще се почувства кралят, ако нещо се случи накрая?

— Никога не ме е докосвал! — изфуча Адисла.

— Но не и защото не му се е искало — възрази Браги. — Чуй ме, госпожо — забрани им да се срещат. Ако не го направиш, ще убедя краля да ти заповяда.

Диса се намръщи.

— На краля дължа само част от доходите си и участието на синовете ми във войните. Не съм от неговите положили клетва бойци,

та да ми заповядва какво да правя. Изобщо не го засяга кого избираме за приятел.

— Кралят може да се намесва във всичко.

Диса прибра и последните билки от покрива и избърса длан в престилката си.

— Не е вярно. По закон не може да се бърка в делата на свободни хора. Няма да ми нарежда кои да бъдат приятелите на моите деца.

— Не си говорим за деца, госпожо. Вали е мъж, преживял тринайсет лета, и може скоро също да стане крал.

— Значи тогава никой няма да му заповядва, нали? — присмехулно го погледна Диса.

Браги изръмжа, взе си оръжията и тръгна надолу по склона.

Остаряващият мъж беше смешен в очите на Вали, но щеше да се радва, че е до него само след седмица, когато тръгна на първия си набег.

8. БЯС

Досега корабът беше в голямата зала за поправка и стъкмяване, трябваше да го смъкнат обратно във водата. Тази сутрин Вали усещаше всичко по-изострено — проскърцването на въжетата, трополенето на кила по подложените отдолу греди, прясната натрапчива миризма на катрана по корпуса, ритмичната песен, с която воините си помагаха в дърпането.

И той напрягаше мускулите си докрай.

— Не си изцеждай цялата сила още на брега — подхвърли му един старец и Вали се усмихна неволно.

Виждаше се какъвто беше — твърде младо момче, което иска да се покаже мъжествено чрез усилията си, но е уплашено от предстоящото по-голямо изпитание в битката. Трезвата представа за себе си обаче никак не му помагаше да се справи с преживяването.

Студеното утро щипеше бузите, синевата на океана го заслепяваше, крясъците на морските птици превръщаха ума му в ехтяща пещера. И Адисла бе дошла на брега, този път нямаше нужда да си открадне целувка от нея.

Тя закичи наметалото му с ярък стрък от ранилист.

— Пропъжда злото, ще те пази.

— Все пак ще си взема и щита — каза Вали.

— Да, може би е по-благоразумно.

— Адисла, аз...

Тя запуши устата му с длан.

— Не го казвай.

— Защо?

— Носи нещастие. Ако позволиш на боговете да научат, че нещо е ценно за тебе, ще ти го отнемат. Върни се при мен. Няма нужда да ми казваш какво чувстваш.

Крал Двубрадия не беше сляп за близостта им, но се престори, че нищо не вижда. Шестгодишната му дъщеря Рагна стоеше до него и си

играеше с хурката. Вали се озърна към Двубрадия и пак погледна Адисла.

— Той се надява да ме убият.

— Но иска да умреш достойно — добави тя. — Щеше да се радва, ако Аутун му беше изпратил различен княз. По-корав, по-наперен, по-сприхав. Нещо подобно.

— Тогава да се надяваме, че ще оцелея, за да го разочаровам.

— Ако не, ще бъдеш в залите на Один, вечно пиян сред герои.

Вали изви очи нагоре.

— И постоянно ще слушам такива като Браги да дърдорят за възвишените си подвизи в кланетата. Вечно пиян, да, за да ги понеса някак.

— Това е богохулство — засмя се Адисла.

— На кого му пука? Боговете се боят от нас — това съм чувал от моя баща.

— Всички се боят от твоя баща — кимна тя.

— Можеш ли да си представиш — все да съм къркан, а той да ми се чумери от другата страна на масата. По-добре да умра като страхливец, ако така мога да бъда с тебе.

Адисла се изчерви.

— Не се размеквай само защото си уплашен. Аз ще бъда твоята валкирия и ще те насърчавам. Прославяй се, скъпи, прославяй се! Върни се с победа или не се връщай!

Тя наподобява говора на благородничките и се престори, че попива сълза с кърпичка, така те изпращаха съпрузите си на набег. Вали я познаваше твърде добре, за да не прозре, че шегата е насилена. Усмихна се и докосна косата ѝ. Сълзите напиха в очите ѝ и той не издържаше да ги гледа.

Обърна се към кораба и нагази във водата, нарамил сандъчето, на което щеше да седи. Напъна се да го вдигне през борда, издърпа се на кораба и пак го взе. Краката му все се спъваха в напречниците и баласта от камъни, докато се озърташе при кое весло му е мястото и си придаваше спокойно изражение, все едно знаеше какво прави. Не познаваше никого на кораба.

Както подобаваше на воин, Вали щеше да плава на дракар — издължен и тесен боен кораб с издялана меча глава, която се зъбеше на носа. До дракара имаше два тантурести кнара, търговски съдове, които

празни стърчаха доста по-високо над водата. В тях щяха да натоварят плячката. На кнарите се качваха селяните, които Вали познаваше. Това малко го разтревожи. Обикновено се стараеха да събират участниците в набега на групи от познати, за да различават съратниците си от враговете в битката. Но чуждите за него воители в дракара можеше и да го сбъркат с противник...

Оглеждаше ги, докато се промъкваше по дължината на кораба, решен поне той да запомни лицата им. Всеки от седналите при веслата мъже беше огромен, с невчесана и оплетена коса и брада, с мръсни дрехи. Миришеха на вкиснало. Мнозина имаха толкова татуировки, че кожата им синееше. Вали се стараеше да не докосне ничие рамо за опора, когато залиташе. Някои си мърмореха под носа. Той не схващаше дали думите са за него, за другите наоколо или са просто бълнуване най-вече. Едва ги различаваше и му се искаше да не ги бе чул.

— Не е мъж... пълзльо... Убий страхливците. Убивам, мачкам, пикая върху тях. Убий всички. Не оставяй живи. Изгори земята, изгори земята...

Злият им поглед като че не се спираше на нищо. Очите бяха зачервени, сякаш тези хора будуваха дни наред. Някои носеха животински кожи, други бяха полуголи въпреки сутрешния студ. Вали никак не се зарадва, че ще бъде на един кораб с тях.

По-назад затваряха в бурета или връзваха техните оръжия — брадви и копия. Вали видя само един меч досега. Тези мъже не бяха богати. Но за оръжията се грижеха по-добре, отколкото за себе си — главите на брадвите бяха наточени до сребрист блясък, копията — остри като шило.

Някой опря длан на рамото му.

— Ей това е твоето весло, синко — каза Браги и Вали му се зарадва.

Младежът намести сандъчето си и седна на него. Браги се настани отсреща и тупна леко с юмрук ръката на княза.

— Сега май ще ти се иска да беше внимавал, когато ти говорех за мечове, щитове и копия.

Безпокойството бе прогонило хапливостта на Вали и той само се усмихна. Браги пак стисна рамото му.

— Не се тревожи, княже, всичко ще мине добре. Но ако ме беше слушал, щеше да е по-добре. Уредих ти място на най-достойния кораб.

Вали се дръпна назад, за да прекъсне досега на ръката му.

— Тук нямам сродници.

— Така си е, но си сред най-видните бойци в цели двайсет кралства.

— Тези ли?!

— Да.

— Берсерки са, нали?

— Да, от северняците, които почитат Один Бесния. Не искат нищо, само корабът да ги превози.

— Е, надяват се и на плячка.

— Вярно е, но донякъде. Ще вземат дял от плячката, то се знае, но не това ги влече най-силно. Де да ламтяха само за плячка...

— А защо отиват да се сражават?

— Заради самата битка. Всеки от тях е бил на много набези, но богати ли са? Не. Имат ли много роби? Не. Не ги е еня за тези неща.

— Нима изобщо не искат плячка?

— Ще вземат малко и тъкмо затова са толкова полезни на Двубрадия. Истинската им награда е сражението. Така той ще разчита на страховити бойци, които хич не са алчни.

— Като те слушам, трябва да са безумци — поклати глава Вали.

— Може и да са, което не пречи да се поучиш от тях. Ще видиш как един мъж трябва да се държи в битката.

Вали си замълча. За него по-важно беше как един мъж се държи в мирно време. Седят, ругаят и хулят, очите им гурелясали от кой знае какви отвари и гъби... За него бяха слабоумни, а не герои. Браги бе споменал, че ще плават три дена до целта. Берсерките кипяха от ярост още отсега. Какво ли щяха да правят, щом видят вражеските копия? И все пак беше любопитен — дали ще се потвърди славата им на неуязвими и безстрашни? Нима беше вярно, че оръжията не могат да ги наранят? Пак огледа събраните на този кораб мъже. Предпочиташе да се бие редом с тях, а не срещу тях.

Вятърът се засили, затова вдигнаха платното, което се изду и заплющя, сякаш нямаше търпение. Това платно бе изрисувано в негова чест с озъбена вълча глава. Вали се взря в знака на неговия баща — символ на всичко, в което очакваха да се превърне. Всъщност вече трябваше да бъде такъв, какъвто си го представяха. Потрепери, щом помисли за бремето на отговорността, което носеше.

Изведнъж престана да умува над това, защото някой го побутна с ботуш в кръста.

— Мръдни си задника малко. Искам да си опъна краката.

Озърна се към грамаден мъжага, облечен с дебела туника и праметната през едното рамо кожа от бяла мечка. Дълбок белег прорязваше темето му и се спускаше по челото към бузата. Очевидно някой бе успял да го цапардоса с брадва някога. Кожата му беше покрита с татуировки, изобразяващи разруха и битки. Световната змия се увиваше около дясната му мишница, на лявата пък Один се биеше с вълка, под лявото му око се препокриваха трите триъгълника, символ на същия бог. Имаше още много животински фигури, бесилки и оръжия навсякъде по лицето и тялото му.

Вали бе прибрал меча и ножа си в сандъчето. Знаеше, че берсеркът ще му се нахвърли, щом го види да вади оръжие. Само че беше задължително да направи нещо. Току-що бе унижен пред очите на всички и не биваше това да остане безнаказано, макар и да не се съмняваше, че ще пострада зле.

Можеше да стори само едно. Замахна към главата на мъжа, но той притисна юмрука му под мишницата си и пръстите му тутакси обгърнаха гърлото на Вали. Момчето не можеше да откопчи ръката си, подметките му се хлъзнаха по чакъла, настлан за баласт. Залитна назад. Берсеркът изръмжа в лицето му и притисна още по-силно гръкляна. Такъв сблъсък избавя с един замах човек от заблудите. Вали вече не беше мъж, потеглил на първия си набег, не беше княз и син на Аутун Безмилостния, който би могъл да проследи потеклото си чак до Один, не беше надеждата на своя народ. Сега беше уплашено момче, приклещено от много по-едър и по-силен мъжага.

Погледът му успяваше да улови само лицето на берсерка, разкривено от омраза. В съзнанието на задушавания се Вали остана единствено усилието да махне тези пръсти от шията си, но не успяваше да ги помръдне. Полезрението му сякаш се сви до тунел, усещаше как главата му ще се пръсне всеки миг. После широкото острие на нож се появи пред очите му под такъв ъгъл, че беше немислимо берсеркът да държи оръжието. Видя и още нещо — дълъг прът, на чиито чворове се крепяха хлабаво три железни пръстена. И двата предмета се промушиха между него и нападателя.

— Запази това за врага, Бодвар Бярки — изрече някой.

Берсеркът разтвори пръсти и Вали се отпусна на гръб задъхан и с премрежени очи. Когато погледът му се проясни, видя Браги, който се бе вторачил в белязания мъж, а ножът на стария воин опираше в гърлото на берсерка. Метал изстърга в метал и грамаден берсерк, покрит с кожа на кафява мечка, пак провря странния прът между двамата. Бодвар Бярки и Браги не продумваха — мъжете често се държат така при подобни случки. Просто никой не отделяше поглед от очите на другия. Онзи с кожата от кафява мечка леко побутна с пръта Бярки и го накара да седне. Белязаният отпусна длани на веслото си. Браги изсумтя развеселено и прибра ножа в канията. И той седна при своето весло. Вали се надигна и отиде на мястото си срещу него.

Браги заговори, без да съдържа гласа си:

— Казах ти, че е добре оръжията да ти бъдат подръка. Ако носеше ножа си на кръста, можеше да го изкормиш.

Вали кимна. Срамът се смесваше с облекчението и все пак си помисли: „Нали се размина, без никой да бъде изкормен... поне засега?“ Ако бе държал нож, сега щеше да има един мъртъв берсерк и кръвна вражда. А можеше да потръгне и по-зле — берсеркът да му отнеме ножа. Вали знаеше, че няма как да се мери по сила със седящия зад него великан. Озърна се към брега. Адисла го гледаше разтревожено. Той изви глава към берсерка и вдигна рамене. По устните ѝ прочете думата „внимавай“ и кимна.

Мъжете не продумаха повече, а хванаха веслата — по-скоро за да се разкършат, защото въжетата на голямото платно бяха опънати и корабът се понесе извън залива. Вали вдигна ръка да се сбогува с хората на брега, гледаше как те се смаляват, но побърза да се съсредоточи в ритъма на гребането.

Скалдите наричаха тези кораби „морски жребци“ и наистина му се струваше, че жива сила се е устремила напред. За малко Вали забрави навъсения великан зад себе си, но се огледа неволно. Обезобразеният мъж се бе вторачил право в него. Май започваха да му се въртят глупости в главата... Накъде другаде да гледа?

Браги долови движението на момчето и му намигна, после промърмори:

— Недей да ми сочиш белязания, посочи ми онзи, който му е направил белезите.

Вали се подсмихна. Каза си, че Браги е свестен човек, който му желае само доброто. Честен, пряк и храбър. Да не беше и толкова досаден...

Очакваха плаването да продължи три дни — дни, запълнени със скучни истории, познати съвети и дотягащи шегички от устата на стария воин. Браги го отърва от берсерка и така извоюва малка победа. Младежът беше готов да признае, че наистина трябваше да носи ножа си. Но победата си оставаше малка. Въпреки самодоволната усмивка на Браги случката не означаваше, че *всичко* казано от него е вярно и сега има правото да го наставлява снизходително през идните дни.

Вали се сети за търговеца, с когото се запозна преди две години — Велес Либор от Рерик в източните земи, който пътуваше на север с намерението да отиде при народа на китоловците. Ето ти подходящ наставник. Знаеше толкова много, бродеше по света с мир, а не за да коли наред, и оцеляваше благодарение на острия си ум. Вали беше готов да се учи от него. Когато търговецът разстла свитъците си, Вали се взря изумен в прекрасните пъстри рисунки и в дразнещите любопитството му завъртулки на писмената. Копнееше да ги прочете, да знае как да превърне мислите си в такива дълги вълни от мастило. А Браги не можеше да го научи на нищо от онова, което Вали искаше да узнае.

Съгледвачи бяха набелязали откъде да минат корабите още миналото лято. Поеха на север близо до брега, почти стигнаха до земите на китоловците и чак оттам се отправиха на запад към Островите в края на света. Е, вече никой не смяташе, че там светът свършва, защото се знаеше, че има още по-богати земи в далечния запад. Щом стигнаха, завиха на юг покрай брега. Вали спеше на дъното на кораба между останалите, слушаше как берсерките мърморят и проклинат, зяпаше звездите и си мислеше за Адисла.

Берсерките не си губеха времето да говорят с него, което го радваше, защото можеше да остане насаме със себе си. Неговите сънародници нямаха очи за красотата на морето. За тях то си оставаше препятствие, източник на храна... и убиец. Обръщаха входовете на къщите си към сушата, за да не поглеждат към водната шир, когато застанат на прага. Но Вали беше омаян от искрящите синьо-зелени оттенъци, отменящите се облаци на хоризонта, от приятната изненада поредната вълна да се разбие в борда и да пусне скумрия в скута му.

В един миг чу вик:

— Островът! Тук ще се вихрим, момци!

Озърна се, но не видя нито земя, нито враг. Браги докосна ръката му.

— Ти си гледай веслото, господарю. Недей да умуваш какво ще стане, щом слезем от кораба.

Вали кимна, но не можеше да спре да мисли, че скоро ще убие първия си враг или ще бъде убит от него. Щеше му се вече да е извадил меча. Припика му се и стана от сандъчето. Не беше единственият. Гледката почти го разсмя — десетина мъже пикаеха един до друг през борда, същото правеха и онези на двата придружаващи ги кнара, сякаш изпълняваха някакъв ритуал.

Пак се взря в търсене на суша, но виждаше само морския простор. Не, все пак се мерзелееше нещо — плоско тъмно петно в смътната далечина. „Това е то. Това е...“

Издърпаха веслата навътре и ги подредиха по дължината на кораба. Предводителят на берсерките — онзи със странната тояга, натрупа купчинка от камъните, служещи за баласт. Добави съчки и трески, за да разпали огън отгоре. Окачи котле на триножник над пламъците и го напълни с вода от мях, после започна да сипва вътре нещо от отворена торба.

Вали отиде на кърмата и извади меча и шлема си от бурето, в което се пазеха. Заради тревогата всяко движение му се струваше неестествено, все едно околните го наблюдаваха придирчиво и не го одобряваха. И други вадеха оръжията си. Не бяха настроени за приказки. Берсерките само мънкаха в брадите си, кълняха и заплашваха врагове, които засега не се виждаха никъде.

Сипваха от котлето в голяма купа, която мъжете си подаваха, опразваха я набързо и пак я пълнеха. По едно време се озова в ръцете на Вали. Той погледна чорбата с разни бучки и спаружени петнисти гъби, които приличаха на човешки уши. Даде купата на следващия берсерк, без да сръбне от нея, а онзи започна да гълта лакомо.

Чак когато всички берсерки опитаха чорбата, сложиха пак веслата и загребаха към брега.

Предводителят застана на носа, стиснал тоягата с железните халки. Заудря с нея по дървото в ехтящ ритъм. Берсерките пък тропаха с крака, без да прекъсват гребането.

— Один! — изрева предводителят.
Берсерките отвърнаха в един глас:
— Означава ярост!
— Один!
— Означава война!
— Върховният отец! — нададе вой предводителят.
— Могъщи в битката!
— Върховният отец!
— Окървавени мечове!
— Один!
— Означава бяс!
— Один!
— Означава смърт!

Берсерките виеха и блъскаха чела във веслата, плюеха и псуваха, докато тласкаха кораба към сушата. Предводителят удряше с тоягата, железото дрънчеше, а той блъчеше думите с писък.

— Хора на Один!
— Ние сме хората на Один! — изкрещяха неистово берсерките.
— Хора на Один!
— Ние сме хората на Один!

През страха и вълнението думите нахлуваха в съзнанието на Вали като нещо повече от названия. Дивият напев им вдъхваше живот и създаваше видения — Один се бори с вълка Фенрис, копие в ясното синьо небе, бесилки и кланета, огън и кръв. Напорът на веслата не отслабваше, колкото и да се съмняваше Вали, че мъжете биха могли да издържат още дълго подобно усилие. Всъщност корабът ускоряваше, въпреки че мнозина от тях надигаха рогове, които едно момче пълнеше от огромна стомна. Вали се чудеше как изобщо я вдига, камо ли да я разнася из кораба, без да излее и капка.

Браги се задъхваше, но му извика:

— На твое място щях да си пийна. Пивото напява храбростта и я кара да расте!

Вали го послуша, откачи своя рог от колана, подложи го под стомната и отпи малко. Не се насили да преглътне повече, започна да му се гади от напрегнатото очакване, а не от клатушкането на кораба. А берсерките продължаваха да врещят сквернословия и обещания към своя бог.

Вали пак погледна през рамо — зад него синьото се сменяше със зелено, после се мярна и бяло. Бряг. Всичко се разтресе, той политна назад и се стовари по гръб на баласта.

Набрал скорост от неистовото гребане, корабът зачегърта по брега с никому ненужна сила. Вали помисли, че са късметлии, щом корпусът не се сцепи. Търкулна се настрани припряно, за да не го стъпчат берсерките. Никой от тях не носеше щит, нито дори броня или шлем. Просто размахваха брадви и копия, а предводителят им носеше меч и тоягата си.

Младежът се озърна да види кого нападат, но не съгледа нищо, освен слънчева широка ивица от ситен пясък, над тучните ливади прелитаха птици. Нямахше никакви врагове.

Берсерките навлизаха тичешком в острова, докато по-нормалните воители още скачаха от другите два кораба.

— Хайде — подкани го Браги. — Нападаме от другата страна, за да ги изненадаме. Ти върви напред, аз съм твърде стар да препускам дотам. И помни — хубави жени и здрави мъже. Такива роби търси. Останалите ги убивай, за да се боят тукашните от нас следващия път.

Вали слезе на брега, обзет от необичайно чувство — стъпваше на чужда земя за пръв път в живота си. Искаше му се да поспре, да разгледа, да определи по какво това място се различава от родния край, но знаеше, че не бива.

Продължи нататък с тълпата от воители с шлемове, слезли от двата кнара. Всички те носеха и щитове. Островът беше плосък и не особено дълъг, засега не успяваше да зърне постройки. Изкачиха припряно нисък рид и попаднаха на първите трупове — четирима старци в поле с лехи. Възрастта им личеше по бялата коса, не по лицата. Жертвите бяха обезобразени и накълцани.

Вали ги сметна за роби — носеха твърде невзрачни дрехи, а двамата, чиито глави още бяха цели, бяха с обръсната коса над челата, затова пък с дълги кичури отзад. Вали предположи, че това е знак за възможно най-ниското им положение. Около тях бяха разхвърляни мотики и гребла, твърде много за четирима. Вали се запита защо просто не са седнали на земята да чакат да бъдат отведени. За какво му е на някой роб да се бие за своя господар? Скоро обаче разбра какво е станало. Сети се за крясъците и онези гъби в чорбата, за бесния устрем към брега. Никой не би могъл да се предаде на берсерките. Хората на

острова трябваше да се бият, да бягат или да умрат. Другите роби бяха избягали, оставяйки старците да срещнат смъртта си. Той поклати глава. Ако берсерките бяха толкова настървени за кръв, едва ли щяха се върнат с ценна плячка от този набег. Понякога робът е по-скъп от златото.

Вали пак се затича нагоре по полегатия склон. Отначало му се причуваха писъци на чайки, но щом доближи, различи звуците. Пищяха хора — пронизително и отчаяно, отвърщаха им гърлени, разпалени вопли. Вече се издигаха пушеци.

Близо до брега имаше село от петнайсетина къщи. Порази го необичайната им форма. Различи две големи постройки, каквито би могъл да притежава някой крал, но колибите около тях бяха мънички и кръгли. „Ама че са сбъркани“ — рече си той. Трябваше да са квадратни. Досега не бе виждал нищо подобно. Беше толкова странно и вълнуващо, че веднага му се прииска да влезе в някоя и да я разгледа.

Чак тогава обърна внимание на хората. Рядко бе зървал толкова много на едно място, и то само мъже, обзети от паника пред размаханите брадви на берсерките. Малцина опитваха да се съпротивяват, повечето се щураха насам-натам.

Постоя на хълма, гледаше как колибите горяха и как берсерките съсичаха хората. Всички врагове приличаха на роби с тези чудато обръснати отпред глави и дългите коси отзад. Нямахше как да не забележи, че берсерките не си правеха труда да търсят плячка. Това го подсети да погледне най-голямата сграда, онази с кръста на покрива. Сигурно беше някакво светилище. Ако имаше какво да вземе оттам, най-добре беше да го стори още сега, преди от цялото село да е останало само пепелище.

Браги го догони и го тупна по рамото.

— Княже, искам те с оръжие в ръка.

— Не ми се вярва да е нужно — възрази Вали. — Никой не ни се опълчи.

— По-добре ще е да носиш нещо остро, ако нашите поклонници на Один останат недоволни, че вече няма западняци за клане. Като видят меча ти, ще си спомнят на чия страна се бият.

Вали клатеше глава, не му се вярваше, че чува тези думи. Все пак измъкна меча си от ножницата. Добро оръжие — заточен само от едната страна *сеакс*, който му бе изпратен от неговия баща. По-скоро

беше твърде голям нож, а не истински меч — здрав, къс и прав. Притесняваше се от този меч, предпочиташе по-обикновено оръжие. Реши да остави щита си на хълма. Защо да го мъкне, щом и отдалече си личеше, че в боя с тояги срещу някой от братята на Адисла е по-застрашен, отколкото тук?

Каза си, че е поучително да се види какво може да причини паниката на хората. Някои западняци бяха успели да избягат по брега, но други, пощурели от страх, плуваха навътре. На Вали не му се вярваше да оцелеят. Вече знаеше много за морето и бе наясно, че в протока между острова и голямата суша теченията са прекалено силни.

Доближи голямото здание. Оказа се още по-високо, отколкото му се стори отдалече, с изрязани високи тесни прозорци в дебелите трупи, от които се състояха стените. На земята отпред имаше парчета от каменна плоча, която берсерките бяха строшили. Изкусно издълбан кръст в окръжност, широк около две педи. Вали хареса красотата му и почти беше готов да си го отнесе у дома.

Берсерките блъскаха по вратата на храма, но не успяваха да я разбият, само викаха и дърдореха. Един от тях донесе запален факел от горяща колиба наблизо.

— Кажи му да не го прави — обърна се Вали към Браги.

Старият воин дори се стресна малко, не беше свикнал момчето да има мнение за каквото и да било. Рече си, че князът много прилича на баща си, когато дава заповеди.

— Пусни факела! — извика Браги.

Берсеркът дори не го погледна, а метна факела, но за късмет сламеният покрив беше твърде висок и стръмен. Факелът падна на земята.

Телохраниелят изви глава към Вали и вдигна рамене. Приблжиха се неколцина селяни от Ейкунд. Водеха местен мъж с обръсната отпред глава, когото бяха съблекли гол. Бутнаха го грубо към светилището.

— Кажи им да отворят!

Пленникът беше стар и скован от ужас. Той само се смъкна на колене, събра длани и замънка.

— Отвори вратата, женчо, иначе ще ти прережа гърлото! — изръмжа Хролейфр, чиято къща беше на склона над дома на Диса.

До този ден Вали го смяташе за благ човек. Често помагаше на Диса да отнесе нещо за продан на пазара и беше изкусен резбар. Но сега същият нож, с който майстореше корабчета и фигурки, опираше в шията на стареца.

— Как да ти отвори — обади се Вали, — като са залостили вратата отвътре?

Хролейфр сви рамене и закла пленника. Кръв пръсна във въздуха и оплиска селянина, старецът падна по лице и краката му заудряха по земята.

Хролейфр се обърна към другите и извика:

— Вижте ме как ръся кървава роса по вражеските воители!

Всички се разсмяха и запляскаха с ръце. Вали го гледаше изумен от самохвалството му. Жертвата беше старец. Доста по-трудно би заклал прасе. В това ли беше същината на всички истории за слава и победи? Да убиваш изнемощели хора, които се молят за живота си? Вали искаше да приключат по-бързо, за да се върнат на корабите. Трябваше да се промъкне веднага в храма. Ако имаше плячка за разграбване, може би всички щяха да забравят за безсмислените убийства.

Писъците стихваха. Който можеше да тича, вече бе избягал, а повечето берсерки се бяха впуснали в гонитбата. Сред подпалините къщи за малко настана тишина. Вали вдиша дълбоко. Миризмата на дим в хладното лятно утро му се стори чудесна.

Нямаше как да стигне до покрива, нито как да се справи с вратата. Нямаше и време да копаят под стените. Защо да не се вмъкне през някой прозорец? За останалите мъже щеше да е твърде тесен, но в сравнение с тях той беше дребничък.

— Браги... — кимна Вали към един прозорец. — Погрижи се никой слабоумник да не подпали храма, докато съм вътре.

Телохранителят приклепна и младежът стъпи на раменете му. Така Вали можеше да докосне тесния перваз на прозореца, но не и да се хване за него.

— Застани на главата ми — предложи Браги и си намести шлема.

Вали успя да стигне и с другата си ръка до пролуката, за да се издърпа нагоре. Вмъкна едното си рамо, изви се, оттласна се с крака и накрая скочи на масата, която беше точно под него.

Виждаше добре вътрешността на храма в светлината от четирите прозореца. Отначало възприемаше само цветовете — златно и сребърно, голямо бродирано парче плат на стената отдясно, залостената врата отляво. Очите му се нагодиха и той забеляза четирима мъже със същите чудато бръснати глави. Двама държаха големи свещници, третият — наглед тежък сребърен кръст. Само четвъртият, момче на неговата възраст, нямаше нищо в ръцете си. Чак сега Вали си спомни, че бе оставил оръжието си отвън.

Мъжете не му се нахвърлиха и той си рече, че това е глупаво — нали ще отвори вратата, ако не го повалят? А те си стояха и крещяха насреща му. Дори различни познати думи в особената им реч.

— Господи, спасителю, помогни.

Онзи с кръста го протегна напред, размаха го и каза нещо, което Вали не разбра:

— Сатана!

Затова пък схвана следващите думи, колкото и необичайно да бяха произнесени.

— Бягай от мен!

Тези да не му правеха заклинание? Нямаше чувството, че го омагьосват. Навън пак се надигна гълчава и той дочу откъслечни викове:

— Изгори... Один... Кървав лебед!

Вали изопна рамене. Не слезе от масата, защото искаше да изглежда висок, да подчертае кралското си потекло. Четирима мъже, способни да работят, и немалко сребро. Добра плячка. Но първо трябваше да ги подчини без оръжие. Разполагаше само с думи, а знаеше, че те няма да разберат и половината.

— Вие трябваше да бягате — започна Вали. — Пред тази врата са се струпали вълци и мечки. Искате ли да ги нахраня с вас?

Скочи от масата, отиде до вратата и понечи да я отвори.

Мъжете пак задърдориха, но не го нападаха. Нещо издрънча на пода — неговият сеакс. Вали погледна оръжието и махна пренебрежително към него.

— Нямам нужда от това, ако сте разумни. Според мен е по-добре да бъдете роби, а не мърша.

Един от тях заговори и Вали разбра думите:

— Нашествие от морето. Ръката на Сатаната.

Пак тази дума.

— Просто добър кораб и благословията на боговете — възрази Вали.

— Един бог — каза мъжът. — Христос Исус.

И посочи везания плат.

Вали се вгледа. Необикновено, но хубаво изображение на Один, окачен на дърво, с пронизан от копие хълбок. Предположи, че показва как богът е търсил мъдрост при извора Мимир, където пожертвал едното си око срещу знание. Но ако тези тук бяха хора на Один, защо не кипяха от ярост, защо нямаха желание да се бият? Не би могъл и да си представи как ще влезе в свещено за берсерките място и ще излезе жив оттам.

— Той е на наша страна, а не на ваша — натърти Вали. — Оставете оръжията и се предайте. Аз ви предлагам закрила. Ще се закълна.

Поне една дума май ги накара да се замислят.

— Закрила...

Мъжете се спогледаха. Сложиха тежките сребърни предмети на пода и коленичиха, после събраха длани и замърмориха. Ударите по вратата ставаха все по-силни. Вали доближи мъжете в храма.

Единият още държеше нещо продълговато, което приличаше на дебело парче кожа. Вали протегна ръка да го вземе, но онзи стискаше здраво и Вали се почуди защо ли го цени повече от среброто. Отиде до масата, където имаше подобно парче. Разгледа го отблизо. Три от страните му бяха по-светли от четвъртата. Личеше, че се състоят от притиснати една в друга тънки ивици. Тъкмо реши да остави предмета на масата и той се разтвори. Сега видя, че вътре има много листове като онези, които Велес Либор носеше. Целите бяха запълнени със завъртулките на писмената, имаше и чудесни рисунки. Изведнъж му хрумна, че тези роби могат да го научат да пише. Щом хартиите им бяха толкова скъпи, сигурно умееха да ги четат.

— Господарю!

От прозореца надничаше лице.

— Ей, Браги!

— Кажете, господарю.

— Как се покатери там?

— По стълба.

Вали прихна.

— Ако я бяхме потърсили по-рано, нямаше да ти стъпвам по главата. Ще отворя вратата. Погрижи се никой — чуваш ли, никой! — да не стори зло на робите, които плених. Те са мои. Ще набиеш ли това в чутурите на онези заслепени от Один малоумници?

— Ще се опитам, господарю.

— Тропни по вратата три пъти, когато си готов.

Вали знаеше колко опасно може да стане, щом отвори вратата. Взе меча си от пода и потупа по ръката стареца, който стискаше дебелия парче кожа. Той беше най-безполезен като роб и можеше най-лесно да се прости с живота си.

Скоро чу тройното почукване по вратата и вдигна тежкото резе. В църквата нахлу светлина, двама берсерки профучаха край него, размахали копия и запалени факли.

— Не! — кресна Вали, но закъсня.

Двама от новите му роби паднаха пронизани. Най-младият се опита да избяга, повлякъл стареца след себе си.

— Не ги убивайте! — извика Вали.

За късмет двамата се натъкнаха на Браги и селяните, които просто ги събориха на пода.

— Сребро! — обяви гръмогласно Вали и това беше достатъчно останалите му съратници да нахълтат в храма.

Чудеше се как да спаси оцелелите пленници. Инстинктът го накара да ги подгони пред себе си нагоре по склона към корабите. Подвоуми се дали да не ги пусне, но възможността да изучи писмената го примамваше, в това виждаше ключа за издигането на своето кралство, щом му дойде редът да властва. Пък и досега бе срещал твърде малко чужденци, искаше да поговори с тях. Очакваше, че може да научи интересни неща.

Щом изкачиха ниския рид, той си взе щита и погледна назад. И църквата, и всички малки колиби горяха. Долу събираха добитъка и го подкарваха към тях. Двамата му пленници хлипаха. Вали пак си помисли, че няма начин да не са роби с тези груби дрехи и обръснати над челата глави. Но сигурно и робът може да се привърже към някое място...

Отново почувства колко омайваща е гледката — блещукащият под слънцето океан, дебелия ивица пушеци, простряла се към

голямата суша като приказен мост, дори пламъците. Пред такава красота не му беше лесно да си спомни, че гледа опустошение.

Когато се добра до корабите, завари там само петимата, които бяха останали да ги пазят.

— Добра ли е плячката? — веднага попита някой.

Вали само посочи робите с меча. Стражът кимна.

— Единият е малко престарял, но за другия ще платят доста добре в Каупанген.

Говореше за големия южен пазар, за който Вали само бе слушал. Но тези пленници нямаше да бъдат продадени там.

— Те са мои.

— Зависи какво ще решим при подялбата — вдигна рамене стражът.

— Те са мои — натърти Вали. — Аз се постарях да им запазя живота, другите искаха само да убиват.

Събеседникът му повторно сви рамене и седна на пясъка.

— Да чуем какво ще кажат берсерките...

Свечери се, преди всички да се върнат. Вали седеше до огъня и гледаше как качват овцете и кравите на корабите. Нямаше други роби. Чак не му се вярваше в какво хабене на време се превърна набегът. Струпаха плячката от църквата на купчина заедно с бъчвички вино, които обаче скоро бяха отворени. Някои дори донесоха сено — повече, отколкото беше нужно за животните през краткото плаване към дома.

Берсерките не доведоха пленници, но бяха взели няколко шепи монети и сребърни блюда, носеха и десетина заклани гъски.

Към края на деня тези мъже се бяха променили. Нямаше ги ревящите зверове, които скочиха толкова настървено от кораба. Сега изглеждаха вяли, дори немощни, продумваха рядко, зачервените им очи сезираха ядно в огъня.

— Господарю...

— Казвай.

Браги го буташе по рамото.

— Не ме ли чуваш? Време е да отплаваме. При отлив има брод от голямата земя до този остров. Трябва да се махнем. Пожарите може да са привлекли вниманието на хората там и има опасност да ни нападнат, ако се застоим прекалено дълго.

— Щом е тъй, защо подпалихме всичко?

— Какво?!

— Пожарите ни издават и нямаше защо да ги палим, нали? Щеше да е по-добре, ако бяхме ограбили това място потайно.

— Берсерките си искат пожарите — завъртя глава Браги.

Влачеха или хвърляха животните, връзваха ги нагъсто и накрая бордовете останаха да стърчат опасно ниско над водата. За някои от най-едрите говеда нямаше място. Заклаха ги и вързаха трупите им зад корабите. Щяха да ги влачат през морето, стига да издържат въжетата.

Вали чакаше с робите си да се качи на дракара. Кормчията оглеждаше всичко и броеше на пръсти.

— Няма място за тия двамата — отсече той.

Вали се вторачи в него.

— Ще им намериш място. Те са мои роби.

— Господарю, искаш да свалим от кораба ценни животни. Момчето ми се вижда болнаво, а мъжът е твърде стар, за да работи добре.

Вали отново се зачуди дали да не ги пусне. Докато доведат потеря, корабите отдавна ще са изчезнали безследно в морето. Напомни си обаче кой е и какъв е. Толкова време прекарваше край огнището с Адисла и другите селянчета, че понякога забравяше.

— Князете имат нужда от специална прислуга.

— Господарю, аз...

Письък прекъсна кормчията — старецът тупна на брега.

В светлината от огъня Вали зърна лъщящо острие на нож, насреща му блеснаха кървясалите очи на белязания берсерк Бодвар Бярки. След едва доловимо движение момчето също извика и падна.

— Край на препирните, княже — отрони берсеркът.

Едва се крепеше на краката си, изглеждаше муден, но бе наръгал за миг и двамата пленници.

За пръв път в живота си Вали изпита неистов гняв, дори подтик да убива, но го прониза и леден повей. Това не беше яростта, която избухва, а нещо потайно и пълзящо, истинско и натрапчиво като миризмата на дим над лятна ливада. Вали се уплаши от силата му. Щеше да си отмъсти. Непременно. Не беше намерение, а неоспорим факт, неизбежен като падащата нощ, безбройните звезди и студеното

тъмно море. Не бе стигал до такава омраза досега и чувството почти го опияняваше.

Другите стояха наоколо, лицата им бяха застинали в очакване. Вали нямаше намерение да им даде каквото жадуваха — нито щеше да поиска отплата от Бодвар Бярки, нито щеше да го предизвика. Той се усмихна на берсерка и му каза:

— Няма да те забравя.

Бодвар Бярки само изсумтя, уви се в наметалото си и се качи на кораба.

Вали се наведе над стареца. Мъртъв. Отиде при момчето. Още дишаше, но беше силно пребледняло. И то беше на прага на смъртта. Прегърна го, за да му даде някаква утеха. Момчето отвори очи. Вали очакваше укор или ненавист, но откри друго в погледа му. Разбиране, съчувствие, дори жалост. Тръпки го побиха.

Момчето изрече дума, която Вали разпозна:

— Бог.

„Май нямаше голяма полза от него, а?“ — рече си Вали, но не отвори уста. След малко момчето вече не дишаше.

Вали се качи на един от двата кнара. Не беше в настроение да търпи берсерките още няколко дни.

Седна безмълвно до едно весло и се заслуша в историите за набега, които мъжете наоколо си разказваха. Селянинът Хролейфр се хвалеше как се изправил срещу вражеския предводител и го посякъл. Не добави, че старецът беше гол, на колене и се молеше да бъде пощаден. Други разправяха как влизали в схватка с по двама-трима наведнъж, но пропускаха неприятния факт, че противниците им нямаша оръжие. Вали се стъписа най-много от това, че те явно си вярваха.

Когато се отдалечиха от брега, той погледна към дракара. Единственият западняк, когото берсерките бяха довели жив на брега, сега висеше обесен в чест на Один и в знак на благодарност за благополучното завръщане. Вали гледаше как обесеният се клатушка и краката му подритват сякаш в напразен опит да избяга. Тогава реши, че никога няма да потърси помощ от този бог. Смяташе, че неговите поклонници го позорят.

— Мразя те, Один — изрече, — и ще ти се опълчвам в делата ти.

Незнайно защо му олекна и той напрегна гръб над веслото. Съсредоточи се в ритъма на гребането и усилието пропъди мислите.

9.

РАЗЛИЧЕН МРАК

Някои израстват в светлината, други — в тъмата. Фейлег, взетото от вещиците момче, бе отгледан не на слънчевия бряг, а сред планинските върхари с диваците и вълците.

Кралицата на вещиците се вслуша в усета си — момчето трябваше да бъде подготвено с друга магия, а не с онази, до която тя прибъгваше. Простолюдието познаваше нейната магия под названието *сейд*, изцяло женско умение, магията на съзнанието. Гулвейг бе размила чертата, дяляща миналото от бъдещето, бе бродила в унес като сянка на заек или вълк, за да се промъкне в кошмара на задрямал крал, но изкуството на телесната магия ѝ бе непознато. След такъв унес или съзерцание тя оставаше без сили дни наред, често доближаваше опасно гибелния праг, магията я изцеждаше безмилостно. Ръцете и краката ѝ бяха съсухрени, тялото — хилаво. Самата тя приличаше на руна, по-скоро подредба от линии, отколкото човешка фигура. Годишите минаваха, а у нея не настъпи промяната, каквато преживяваха другите момичета. И никога нямаше да настъпи. Кралицата на вещиците плащаше цената на знанието. Щеше да остане през целия си живот в детско тяло, дребно, слабо и недоразвито. Върколакът не можеше да тръгне по тази пътека. Тя знаеше, че Един ще се яви като воин, носещ смърт на върха на копието си. Не биваше нейният защитник да е слаб, затова Гулвейг можеше да направи само част от необходимото.

За да създаде своя върколак, тялото му трябваше да бъде закалено от берсерки и от *улфхеднари*, които живееха и се биеха като вълци, придобиваха неестествена сила и свирепост чрез начина си на живот и чрез магия. Вещицата проникна в съня на предводител на берсерки и той дойде да вземе пеленачето заедно с много лековити билки като дар, оставени от едно момче слуга в подножието на Тролската стена.

До седмата си година Фейлег живя по хълмовете пред планините при малък клан берсерки, които се грижеха за него, хранеха го, учеха го на своите омайващи танци и го биеха. Щом навърши седем години, предводителят го събуди преди размъване и го поведе обратно към планините. Вървяха по натрупан сняг, берсеркът го изчакваше, ако момчето паднеше, буташе го, ако се уморяваше, и ръмжеше, ако опитваше да се подпре на малкото си копие, за да не повреди онова, от което можеше да зависи животът му.

Снегът не беше дълбок на повечето места, но когато се покатериха по-нагоре, трябваше да спрат, за да вържат снегоходките на краката си. Изкачваха се между мрачни редици от смърчове и борове, стърчащи над белотата като армия от великани. Стигнаха и там, където дърветата губеха битката с височината, смаляваха се, разреждаха се и накрая оставаха само храсталаци.

Берсеркът спря в малка долина до наполовина заледен водопад.

— От мен се иска да те оставя тук. — Макар че беше груб и корав човек, берсеркът се усмихна тъжно. — Грижи се за себе си, Фейлег. Ще ни липсваш. Храната ще ти стигне до утре. Знаеш как да се покатериш на дърво с въжето. Не забравяй, че вълците не рискуват безразсъдно, за да не пострадат. Ако дойдат, нападни ги, за да потърсят по-слаба жертва.

Детето не продума, но щом берсеркът тръгна надолу по склона, то го последва.

— Ти ще останеш тук — повтори мъжът. — Времето ти при нас изтече.

Пак се обърна, ала детето отново тръгна подире му. Берсеркът беше свиреп човек и често го зашлевяваше, но момчето имаше само него за баща, а жена му — за майка. Искаше да се върне при котела над огнището, при братята и сестрите си, да помага на баща си в ковачницата и да се сгушва при майка си в студените нощи.

— Ти оставаш — изрече студено берсеркът.

Нямаше нужда да обяснява какво ще последва. Прояви по-голямо търпение от обичайното, нататък би си послужил с колана си, а не с думи.

Фейлег беше много уплашен и самотен. Впи пръсти в дръжката на копието си и се зарече:

— Някой ден ще се върна и ще те убия.

Берсеркът се засмя.

— Фейлег, наистина е жалко, че те губим. Вярвам ти. Когато възмъжееш, ще бъдеш велик воин, а аз ще съм старец, ако изобщо оцелея дотогава. За мен ще бъде чест да ме погуби твоята десница. Не се страхувай. Нишките на съдбата ти са сплетени и не прекъсват в този ден.

Пое надолу и скоро се скри от погледа на детето.

Фейлег се огледа през тясната пролука в плата, с който бе омотал лицето си, за да не ослепее от белотата. Започнаха да падат редки снежинки. Над него имаше каменен ръб, под него беше долината. Виждаше следите от стъпките им насам, но ловуваше отдавна с берсерките и знаеше, че снегът вече е заличил голяма част от дирята, която би го отвела у дома.

Стоеше и се питаше защо бе доведен на това диво място и с какво ли бе оскърбил толкова зле своето семейство. Ходилата му мръзнаха и той реши, че е най-добре да си намери подслон. Дните бяха кратки, а слънцето се спускаше ниско в небето.

С Фейлег никога не се бяха държали като с дете, затова и мисленето му не беше детско. Започнаха да го водят на лов едва ли не откакто проходи, очакваха от него да заточва остриетата на оръжия, да готви, да стъкмява и поддържа огън и да се грижи за себе си още от времето, когато разбираше достатъчно думи. Научен да разчита на себе си, той измисли какво да прави. Същото правеше и баща му, ако го застигне виелица — изравяше дупка под дърво, нареждаше клони за постеля и спеше вътре. На другия ден щеше да се спусне от планината с надеждата, че някой ще го приюти, може би дори щеше да намери майка си и да ѝ се примоли да го прибере у дома.

Спусна се по склона и намери подходящо дърво до малка канара, която се надяваше да го опази от вятъра. От половин час ровеше замръзналата пръст с остър камък, когато чу вой. Стори му се, че вълкът е някъде над дърветата откъм залязващото слънце, но в планината не беше лесно да се определи посоката. Увери се, че копието му е подръка, и продължи да копае. От долината се разнесе отведен вой. Фейлег копаеше. За трети път проехтя вой, но вече беше по-наблизо. Момчето вдигна глава. Голям бял вълк, доста по-едър от самия него, стоеше върху ръба над долината. Трудно се различаваше на фона на камъните. Миг по-късно изчезна в снега. Фейлег продължи

да рови. Животът с берсерките го научи да не умува излишно за последствията. Нуждаеше се от подслон, денят свършваше, значи трябваше да копае. Ако вълците го нападнат, ще умре. Ако остане на открито, ще умре. Ако се покатери на дърво, ще умре. Какво друго да стори, освен да копае с надеждата, че вълците няма да му налетят?

Но вълците се събраха безшумно на хребета над него. Вече нямаше нужда да вдигат шум и да разкриват на някоя съперническа глутница, че са оградили плячка. Бледото слънце слизаше зад билото и в здрача пурпурното небе придоби метален оттенък. Осем вълка дебнеха копаещото момче. Щом някой от тях помръдна, Фейлег грабна копието си и изкрещя.

Най-големият вълк беше по-тъмен от първия. Имаше козина в мръсно червено и сиво, беше висок колкото момчето и изглеждаше доста тежък. Спря наскре склона от вика на Фейлег. Берсеркът беше прав. В дивата пустош вълците са преди всичко мършояди, а не убийци, и избягват схватките до последно. В заснежените гори раната означава ограничена подвижност, тоест глад и смърт. Подобно на останалите животни, включително и човеците, вълците предпочитат жертвите им да са слаби, още по-добре — беззащитни.

Фейлег се вторачи в звяра и насочи копието си към него. Светлината гаснеше и всичко изглеждаше по-плоско. Момчето с усилие задържахше погледа си ясен. Долови с ъгълчето на окото, че друг вълк се промъква отдясно. Огледа се припряно наляво — и там пристъпваше звяр. Фейлег не се уплаши.

— Изоставиха ме и съм готов да умра! — развика се той. — Кой от вас, горски господари, иска да сподели участта ми? Когато отида в залите на Один, а вие легнете в краката му, как ще ви ритам!

Усещаше, че има вълк и зад гърба му, други се подреждаха от двете му страни. Но той насочи копието към червено-сивия звяр. Този беше най-едрият и щеше да умре, за да разказва Фейлег добра история в залите на всеобщия отец.

Големият вълк тръгна полека към него в променливата светлина. И Фейлег за пръв път почувства страх да се надига и сграбчва сърцето му. Имаше нещо сбъркано в движенията на това същество. Другите вълци сякаш се носеха по снега. Този, макар и могъщ, изглеждаше потромав. Да не беше ранен? Сумракът се сгъстяваше и му пречеше да вижда, ала животното си беше огромно, по-едро и от човек. Фейлег не

бе срещал по-грамаден мъж от баща си, но ако съществото се изправеше, щеше да стърчи с една глава над него.

Вълкът спря на десетина крачки и се взря в него през сивотата на здрача. Фейлег бе възпитан да смята живота за нещо незначително, а смъртта в битка — за най-благородния му завършек. Копнееше за такава съдба, както други копнеят да трупат злато или да имат разкошна къща. Но сега се разтрепери. Това не беше обикновен вълк, а някаква митична твар.

Съществото наклони глава към снега.

— Сродник — изрече.

Думата нахлу и разтърси ума на Фейлег. Той впи поглед в очите на съществото.

И тогава проумя, че мъж наднича изпод вълча кожа насреща му. Огромен, неимоверно силен мъж, дълго брулен от стихииите, със заскрежена руса брада. Нямаше козина по ръцете и краката си, а дълга дреха от еленова кожа, в каквата можеш да видиш всеки ловец през зимата. Само че този човек не носеше лък или копие, нямаше ски или снегоходки на краката си.

Дълго сдържаният страх се отприщи изведнъж и Фейлег се усети ужасно премръзнал. Стори му се, че нощта се стовари отгоре му, а звездите се пробудиха като очите на милион вълци, жадни за неговата кръв.

— Помогни ми — смънка той, неспособен да спре сълзите си.

Мъжът не продума повече. Никога. Обърна се и тръгна нагоре. Момчето го последва, глутницата се прокрадваше подире им. Берсеркът бе направил каквото поискаха вещиците — предаде детето на Квелд Улф, Вечерния вълк, човека вълк от върхарите. Той не беше върколак в смисъла, който Фейлег по-късно придаваше на тази дума, а мъж, доближил животното в инстинктите и мисленето си.

Момчето растеше и в мрак, и в светлина. Но не в плътния, гробовен мрак на вещиците, а в северния мрак с остро проблясващи звезди, пронизан от ярки ивици. Тук утрото носеше миражи на градове, реещи се в далечината, а вечерта се спускаше с плътна тишина. Не палеха огън, имаха само пещерното си леговище и телата на вълците наоколо. Фейлег си топлеше ръцете, като ги пъхаше в изкормен елен, повален от глутницата, луната му служеше за светилник, а вкусът на суровото месо му харесваше.

В кратките зимни дни се хранеше до насита — животните бяха слаби и ги хващаха лесно. С лятото настъпваше времето на духовете и неизменния ден, ловът ставаше по-труден. Фейлег упорстваше в безплодното дирене, почти без да мигне, без да каже дума, мислите му се откъсваха от котвите на речта в годините на мълчание, съзнанието му все повече наподобяваше животинското, тялото му все повече заякваше. В немощния сумрак на летните вечери Квелд Улф биеше барабана си и напяваше странни съзвучия. Двамата изрязваха пикочните мехури на елени, яли особени гъби, и пиеха пикнята им. Момчето се пренасяше във владенията на духовете, където тичаше из тъмни проходи и подгизнали пещери, утоляваше жаждата си в подземни потоци и усещаше как тъматата разширява пределите на ума му. Надушваше силно като миризмата на елен присъствието на нещо живо в тези тунели. Долавяше глад в пещерите.

А когато се опомняше, тялото му като че се хранеше с тези видения и ставаше неестествено силно и бързо. Докато навърши дванайсет, вече можеше да убие елен с голи ръце. Копието му се счупи отдавна, Квелд Улф не му позволи да си направи ново. На четиринайсет тръгна на набези, но не като Вали. Негови жертви бяха пътуващите през тези земи търговци, тръгнали на север със стоки за китоловците, или пък кралски служители, връщащи се на юг с дан, взета от същите китоловци. Фейлег и Квелд Улф ограбваха пътниците, докато спяха, или ги нападаха, ако се събудеха и им налитаха. Разкъсваха плът със зъби и нокти, чупеха ръце и крака, прекършваха вратове, отнемаха мечове и копия. Все още разбираше виковете на мъжете в тези биваци, но същината — болката, мъката, копнежа по любимите — вече му беше недостъпна.

Трупаха плячката в планинските си леговища. За Фейлег награвеното не означаваше нищо. Не можеше нито да го нахрани, нито да го сгрее. Но Квелд Улф знаеше, че изкусно изработените гребени от моржова кост, златните гривни и майсторски изкованите мечове някой ден ще бъдат от полза за момчето. Вземането-даването с вещиците го бе научило, че даровете може и да отклонят вниманието им достатъчно дълго, за да си спомнят, че не е натрапник, а самите те са го повикали.

На петнайсет Фейлег виждаше като вълк и мислеше като вълк, имаше здраво като камък тяло и зъби, превърнали се в оръжие. Планинските ветрове фучаха в ума му, чужд на миналото и бъдещето,

той живееше в настоящия миг и размишляваше не повече от някоя снежинка. През това лято рядко намираше храна и накрая се озова в подножията, промъкваше се около стопанствата, за да докопа някое прасе или поне патица. Внимаваше да не го зърнат, защото стопанствата бяха разположени нагъсто. Стигаше някой да надуе сигналния рог, за да се струпат набързо двайсетина, дори и трийсетина въоръжени мъже.

Така се натъкна на развалината. Малка къща с изтърбушен от бурите покрив. Валеше и Фейлег реши да се подслони вътре. Двукраки и четирикраки плячкаджии отдавна бяха отнесли всичко ценно, но още имаше следи от някогашните обитатели — счупена хурка на пода, протъркана обувка, дори малка паянтова табуретка. В дъното щеше да се опази по-добре от дъжда, но той реши да остане по средата, където е бил отворът за дима. Не знаеше защо инстинктът го накара да изправи табуретката и да седне на нея — не бе правил това от почти десет години. И тогава видя в спомена своите сестри до огнището, баща си, седнал да пие, грамаден и, мълчалив, на скамейка в единия край, майка си, заета да кърпи дрехи. Това беше неговата къща, където живя седем години. Не умееше да се справя с чувствата, които споменът пробуди, и излезе в дъжда. Повече не отиде на това място.

Шестнайсетгодишният Фейлег се събуди веднъж в сумрака на пещерата и се изправи, готов да ловува. Квелд Улф го потупа и му показа с очи, че този ден ще бъде различен от другите. Поведе го през две долини до дъното на пролом, където най-старият вълк от глутницата бе паднал и умираше. Мъжете се спуснаха по скалите и седнаха при него. Очите на животното помътняваха, дишаше учестено. Квелд Улф се взря във Фейлег, който схвана, че духът на вълка ще се слее с неговия.

Два дена седяха и напяваха, биеха барабана и разтърсваха хлопките. На третия ден вълците се събраха и добавиха гласовете си. Седяха в заскрежения улей и виеха в чудато многогласие на ликуване и жалба. Фейлег, замаян от умората и шума, положи главата на стария вълк в скута си и започна да гали ушите му, докато умираше.

Тялото му потрепери, усети вкус на кръв. У него бушуваха странни желаниа и светът, толкова безграничен под звездите, се сви до тесен поток от глад, беснеещ в съзнанието му. Фейлег взе остър камък и одра кожата на своя събрат, изтръгна вътрешностите му и изяде

сърцето и черния дроб. Накрая се наметна с кървавата кожа, надничаше иззад муцуната като същински вълк.

Оттогава Фейлег нямаше своя история, своя поредица от случки. Ловуваше, насищаше се, спеше и виеше под звездите. Той беше част от природата, бродеше под вятъра и слънцето без помен от свое „аз“ досущ като пяната по морските вълни.

Посред лято, когато слънцето се спускаше само колкото да настане рехав здрач, дойде неговият двойник и животът му се промени отново и завинаги.

10.

НЕВЯСТАТА НА МЪРТВИЯ БОГ

— Какво каза?

Вали се извърна към този, който го заговори — Агейр, един от положилите клетва за вярност телохранители на Двубрадия. Агейр беше на деветнайсет, с две години по-възрастен от Вали, макар и не много по-висок.

Минаха повече от три години след онзи набег. И през цялото това време Вали не се отдалечи на повече от ден път от стопанствата. Неведнъж бе молил Двубрадия да му позволи да търгува или дори да потегли начело на свой набег, но кралят се инатеше. Вали или щеше да се бие като обикновен воин, или нямаше да мръдне никъде. Затова младият княз не пътуваше.

Имаше много причини да остане непреклонен. Не искаше да участва в безсмислени кланета, щом съществуваха толкова по-лесни начини да се сдобие с плячка. Отдавна бе пресметнал печалбата, пропиляна в онзи набег (сега знаеше, че са нападнали манастир). Заради свирепостта на Бодвар Бярки се бе лишил от роби, срещу които можеше да получи десет глави добитък. Ами ако включеше в сметката и изплъзналите се западняци, защото берсерките не си направиха труда първо да обкръжат манастира?

Неохотата му се подхранваше и от убеждението, че неговият народ има какво да научи от западняците. Един от свещениците с бръсната отпред глава мина през Ейкунд, когато Вали беше на петнайсет. Остана разочарован, защото Двубрадия дори не позволи на свещеника да разкаже историите си. Странникът показва писмената си и изтъкна колко полезно може да бъде това умение за управлението на кралството. Двубрадия обаче разкъса свитъците и заповяда на свещеника да се махне, за да не се прости с живота си. Вали научи, че този човек принадлежал към човекоядската вяра в Христос, чиито поклонници се хранели с плътта на себеподобни и пиели кръвта им.

Трудно признаваше и пред себе си най-важната причина да страни от войната. Таеше надеждата да гоzakлеймят като мъж, чужд на оръжието. Надяваше се, че Двубрадия не би допуснал дъщеря му да се омъжи за такъв слабак. Така би се отървал, за да се ожени за Адисла. Но кралят все отказваше да го освободи от обета. Вали склони един търговец да отнесе послание до баща му, в което направо заяви, че няма да се ожени за кралската дъщеря. Не получи отговор. Вали прие това като укор и се почувства глупак. Неговият баща можеше да го застави да изпълни дълга си и всякакви възражения бяха безсмислени.

По неволя се примиряваше, че е княз, но докато не го принудеха да приеме този факт и да се ожени за Рагна, щеше да си позволява преструвката, че е селянин — свободен човек, както още ги наричаха. Даваше своя сеакс на Мани, по-малкия брат на Адисла, и отиваше да се обучава на бойно изкуство с Браги само за да опази самоуважението на дъртака. Знаеше, че без задача, която да осмисля живота му, Браги направо ще залинее. И от благодарност за помощта по време на набега се стараше в тези часове. Докато налагаше щита на Браги с пръта, който заместваше меч, оставяше несправедливостта, че не му разрешават да се ожени за Адисла, да подхранва настървението му.

През останалото време помагаше на Адисла и на нейната майка в стопанството или извеждаше стадата с нейните братя, вечер пък си бърбореше на датски език с Барт. И отказваше да участва в набези, за което трябваше да събере цялата си смелост. Знаеше, че страхливецът е най-омразен за боговете и единствено увереността, че е прав да се държи така, му даваше сили да се преструва на малодушен.

Кралят не му казваше очи в очи, че е страхливец, но мнозина от телохранителите промърморваха думата, когато князът минаваше край тях. И Агейр го правеше. Вали би предпочел да преглъща обидите, защото му помагаша да следва избраната посока, но нравът му се проявяваше всеки път.

— Попитах те какво каза!

— А, нищо, княже, нищо.

Вали бе чул ясно думата, но не искаше да застави Агейр да я повтори. Иначе би трябвало да го предизвика на двубой. И Агейр не се стремеше към това. Харесваше му да дразни княза, но внимаваше да не прекали. Вали си оставаше син на Аутун и затова беше ценен за

Двубрадия. Ако ще двубоят да е минал по всички правила, наказанието за убийството на княз щеше да бъде твърде тежко. Пък и Агейр бе виждал неведнъж как се цепят прътите, които Вали стоварваше върху шлема на Браги. Нямахше желание да провери как князът борави с истински меч.

Вали изсумтя и му обърна гръб.

— Чакаш ли с нетърпение сватбата? — подхвърли Агейр. — Голямо пиршество ще има, тъй си мисля.

— Каква сватба?

— Адисла, оная пачавра от горните стопанства, ще се омъжи за Дренги Полутрола от отсрещната страна на долината. Как си пасват само...

Вали се втрещи и дори не забеляза оскърблението към любимата му.

— Не може да бъде.

— Уви, така си е — потвърди Агейр. — Тази сутрин го чух от брат й. Върви да го попиташ, ако не вярваш на мен.

— Ако ме лъжеш, ще се разправяме с тебе — закани се Вали и хукна.

Знаеше, че Дренги е молил Адисла да се омъжи за него и тя му е отказала. Той беше добър човек, силен и работлив, но му лепнаха прякора Полутрол и заради грозотата, и заради пестеливостта с думите. Адисла не би се съгласила никога да стане негова съпруга, нали?...

Дотича лудешки при къщата на Диса. Адисла не беше там, но майка й седеше на слънце отпред и с голям камък в ръка мачкаше жълъди от запасите си.

— Вярно ли е?!

Още погледът й потвърди и той добави:

— Защо?

Диса престана да удря с камъка.

— Ти си с друго потекло, Вали. Обвързан си с княгиня. А моето момиче можеше да се омъжи още преди три лета. Редно е да създаде семейство.

— Аз я обичам, майко Диса. Бива ли да ми обърне гръб?

Диса потропваше с камъка по ръба на дървената паница.

— Още не му е казала „да“, но си мисля, че ще го направи.

— Не ѝ позволявай. Накарай я да му откаже.

Тя сви устни.

— Що за живот ще бъде нейният, Вали, ако стане твоя държанка? Не можеш да се ожениш за нея. Ами ако ти омръзне?

— Тя никога няма да ми омръзне.

— Тъй ли? Двубрадия сменя държанките си всяка година.

— Аз не съм Двубрадия.

Искаше му се да каже още нещо, да убеди Диса, но беше прекалено стъписан. Никога не бе говорил за това с Адисла, но открай време знаеше, че ще бъде принуден да се ожени за дъщерята на Двубрадия, ако и двата народа поискат това от него. Ще ѝ направи син и повече няма да си губи времето с нея, а Адисла ще бъде негова съпруга във всичко, освен титлата. Но ако Адисла вече е омъжена... Това преобръщаше всичко с главата надолу. В мислите му се мяркаха копия, трупове и кръвни вражди.

Озърна се дали някой от братята на Адисла не е наблизил, за да поговори поне той с майка си. Нямахше ги, бяха заминали за Нидарнес като част от пратеничеството на Двубрадия. Трябваше да подготвят там срещата на кралете преди средлетния ден.

— Няма да го допусна това — заяви Вали на Диса.

— Така ще е най-добре за всички. Сега я обичаш, но ще ѝ дадеш ли опората, каквато ще има от съпруг, когато остарее? Ще...

Младежът не я изслуша докрай. Голямата зала на Двубрадия беше доста навътре в долината, но му се стори, че изфуча дотам между два удара на сърцето. Кралят изслушваше спора между двама селяни, когато Вали нахълта. Селяните познаха княза и се отдръпнаха към стената.

И друг мъж се изправи, когато Вали влезе. Беше млад, висок и мускулест. Дрехите му се набиваха на очи. Носеше яркочервена копринена риза, с каквато Вали бе виждал само търговеца Велес Либор. Стори му се, че познава този човек, но нямаше време да се чуди кой е. Доближи краля и се поклони. Двубрадия беше от онези тантурести яки мъже, които изглеждат квадратни. Сърбаше супа от паница и поливаше щедро брадата си.

Двубрадия не си поплюваше и бе извоювал със сила кралството си. В неговия двор нямаше интриги и нескончаеми препирни. За да

наложиш мнението си тук, трябваше да победиш противника в схватка или в надпиване, а най-добре — и в двете наведнъж.

— Княже, ако пак идваш с хитроумен замисъл как да побеждаваме, без да се бием, спести си думите. Мъжът влиза в сражение, като мисли само за врага пред себе си и приятеля до рамото си, а не с гъмжаща от кроежи глава. Участвай в набези и се бий или си кротувай, това ти е изборът. Примири се и не ми досаждай отново. Много време загубихме в такива приказки, нали, момци?

Двама от телохранителите му кимнаха в потвърждение. Вали наистина бе дразнил често Двубрадия с изявленията си, че предварителното обмисляне е по-полезно в битката от устремното нападение. И кралят всеки път бе отвърщвал, че не вижда място за славата в такива измишльотини.

— Не дойдох за това — каза Вали.

— Тогава за какво си тук?

— Искам да ме освободиш от задължението да се ожения за твоята дъщеря. Не съм синът, когото ти би желал, а народът на Ригир заслужава по-добър, по-силен княз от мен.

Двубрадия изпръхтя.

— Поне в това си прав, синко.

Сърцето на Вали пропусна един удар.

Кралят вдигна брадата към устата си и облиза супата от нея. После май се замисли за малко.

— Само че няма да стане. Твърде много въпроси ще задават хората, ако те освободя от този обет. Половината крале по крайбрежието ще помислят, че искам да си опитам силите срещу Аутун. Лошото е, че и той може да си го помисли. А баща ти обича войните. Не съм ли прав, момци?

Телохранителите пак се съгласиха с краля.

— Моят баща няма да се почувства оскърбен, пък и не е вадил меча си от ножницата вече десет години.

Двубрадия не беше любител на изтънчеността, но Вали по инстинкт се постара да говори учтиво.

— Твърде дълго мируваше за човек като него — подхвърли Двубрадия. — Казвам ти, синко — ако виждах начин да не се стигне до този брак, нямаше да го допусна. Децата ти ще бъдат слабаци, но какво мога да направя аз?

— Да намериш друг княз, господарю.

Брадата на краля се разклати.

— На баща ти едва ли ще му хареса, но може би има как всички да се отървем. Хогни, я ела насам.

Младежът с копринената риза излезе напред и се поклони на Вали и Двубрадия.

— Хогни, син на Морти — представи се той. — Вестоносец съм на крал Аутун.

Вали се сети най-после, че го е виждал в кралския двор на баща си.

— Кажи на княза какво послание носиш — заповяда Двубрадия.

Хогни пак се поклони и май се притесни малко.

— Хайде — подкани го Двубрадия. — Тук никого не колят без мое разрешение. Аз искам от тебе да говориш, тъй че нека чуем думите на Аутун. Ако князът толкова напире да се сбие с някого заради това, да предизвика мен. А той не иска да си докара такава беля на главата, повярай ми.

— Тъй си е! — обади се някой от телохранителите.

Хогни се озърна към Двубрадия и заговори официално, обърнат към Вали.

— До достойния крал Двубрадия, ужаса на юга, могъщия воин, властителя на кралство Ригир. Знай, че желая моя син безделник да бъде изтръгнат от твърде лесния си живот. Научавам, че пренебрегва оръжията, събранието и набезите, за да пилее време в приказки с жени. Нека покаже колко струва. Земята на север от нашите кралства гъмжи от разбойници. Търговци, пастири стопани се страхуват от нападенията на диваци, които дебнат от Тролските планини. Тези мъже са същински вълци, с магии приемат облика на страховитите зверове и се нахвърлят с ярост и злоба срещу всички, които им се изпречат, неуязвими са за оръжия и убиват безогледно. Седмина от моите хора намериха смъртта си, докато се опитваха да премахнат тази напаст. Моят син ще ти донесе главата на един от мъжете вълци преди средлетния ден. Ако не го направи, оставям на тебе да му наложиш подобаващо наказание.

Вали зяпна вестоносеца, после се обърна към Двубрадия.

— Защо точно това? И защо точно сега?

— Към кого отправяш своите „защо“? — заяде се кралят.

— Желанието на моя баща не пречи да изпълниш молбата ми. Освободи ме от годежа с твоята дъщеря и позволи на Адисла да се омъжи за мен или поне ѝ забрани да се омъжи за друг.

Двубрадия изви очи към гредите на тавана.

— Това селянче само трупа грижи на главата ми. По-малко разправи си имам с ония копелета датчаните, отколкото с нея! — Кралят впи поглед във Вали. — Върни се с главата на човек вълк... не, с целия, за да няма съмнения, иначе Адисла ще стане невеста на Один на летния *блъот*. Ще увисне на въжето, за да зарадваме бога.

Вали пребледня.

В отделните кралства почти никога не спазваха обичая да избират невеста на Один. Той бе чувал, че на големи пиршества, когато кралете се събират отвсякъде за празник — *блъот*, се е случвало да принасят хора в жертва, но Двубрадия не бе постъпвал така досега.

— Не можеш да го направиш! — избълва Вали.

Кралят отпи от чаша, украсена със скъпоценни камъни, плячка от набег. Вали си мислеше за заслепените от Один берсерки и безсмислената смърт, която сееха по пътя си, за тъпанарския им бяс, изложил познатите му хора на опасност, и за ценния роб, когото обесиха, щом потеглиха към дома. Някой ден щеше да пие от кръвта на Один, да повали този бог и да се разправи с него заради ламтежа му по труповете.

— Не мога ли? — изрече Двубрадия. Приведе се напред и зашепна свирепо: — Може и да се подмазвам на събранието, за да прокарам законите си, но вратата ми е подвластна. Само на мен! — Той се надигна и закрещя: — Аз съм кралят, аз съм старшият тук, аз съм жрецът на Один в тази земя, аз се пазаря с бога и ви казвам, стан такава, какво иска в отплата за милостта си! Разбра ли? — Седна и изопна ръка към Вали. — Е, сега той иска това момиче за невеста, ако не му донесеш главата на неговия враг — човека вълк. Баща ти очаква да се справиш. Аз — не. Ще видим кой е прав. Мисля си, че ще умреш още преди да се добереш до човека вълк. Чудесно за мен, защото ще намеря някой истински мъжкар за дъщеря си. Ти пък ще се утешаваш, че твоята селянка ще ти пълни чашата в залите на покойниците.

— Не можеш просто така да пожертваш жена, родена свободна. Хората ще научат, че не е пожелала сама да стане жертва.

Кралят пак разтърси брадата си.

— Тя застрашава кралството ми, момко! И тъкмо ти я превърна в заплаха. Хората ще разберат защо се налага да умре. Ако боговете искат да ми попречат, ще те дарят с успех. Според мен е справедливо. Какво още има да обсъждаме?

Вали трепереше. Идеше му да извика, че ако Адисла умре, ще покаже на хората в Рогаланд не главата на човек вълк, а на Двубрадия, но виждаше колко глупав е бил самият той до този ден. Трябваше да крие мислите си от околните, да участва в нескопосаните им нападения, да се хвали колко старци и невръстни момчета е заклал. Ако беше сред почитаните воители, сега щеше да му бъде много полесно. Двубрадия щеше да се държи сериозно с него, щеше поне да забрани женитбата на Адисла. Дори не би имало нужда да я забранява. Щом бъдещият младоженец чуеше, че кралят няма да е доволен, изобщо не би посмял да припари до Адисла. А ето какво стана... Ами ако не намери човека вълк? Оставаше само да предизвика Двубрадия. Вали не се съмняваше в способността си да оцелее на бойно поле, но не беше същото да влезе в единоборство с мъж, който бе посякъл съперниците си за кралския трон. Но и това нямаше да го спре. Ако Двубрадия се опита да стори зло на Адисла, той ще я защити.

— Този път е опасен за всички ни — промълви Вали.

— Аз предпочитам опасните пътища — натърти Двубрадия. — Помни, че кралете са родени за слава, не за дълголетие.

Вали се опита да отвърне, както би го сторил с Браги: „Ако ти стига умът, можеш да имаш и двете“ или „Доста дълго си живял, като гледам“, но думите сякаш заседнаха в гърлото му.

— Аз ще бъда на срещата на кралете в Нидарнес до средлетния ден. Имаш един месец. Върни се с човека вълк дотогава или ще гледаш как твоята селянка увисва на въжето.

— Ако успея, ще ме освободиш ли от годежа с твоята дъщеря?

— Не си го и помисляй. Успееш ли, ще докажеш, че си велик воин. Но твоето момиче ще остане живо. Толкова. Сега ми се махай от очите, докато не съм размислил и за това.

Вали проумя, че против волята си стигна дотам единствено да се надява положението да си остане същото. Какъв можеше да бъде най-лошият обрат? Е, поне това нямаше да позволи. Шансът му да се натъкне на мъже вълци, камо ли пък да залови един от тях, беше плашещо нищожен. Налагаше се да измисли нещо друго. Адисла

трябваше да се омъжи незабавно за своя селянин. Така на Двубрадия никак нямаше да му е лесно да я пожертва. Наистина Вали никога нямаше да бъде с нея, но пък тя щеше да остане жива. А той въпреки всичко щеше да потегли на безнадеждно търсене. Знаеше си, че няма да се върне.

За втори път през този ден тичаше по пътя от голямата зала на Двубрадия към къщата на Адисла и се заставяше да бяга все по-бързо. Към средата на разстоянието чу тропот на копита зад себе си. Към него препускаха трима от телохранителите на краля. Яздеха без седла — не бяха губили време да оседлават конете с цел да го изпреварят.

Конете забавиха ход на тясната пътека между дърветата и Вали им се изпречи.

— Ей вие, спрете! — извика им. — Аз съм княз и ви заповядвам!

Конете не го доближиха повече. Ездачите бяха въоръжени — един с меч, двама с копия, но той беше убеден, че няма да го нападнат.

Онзи с меча извади оръжието и насочи върха му към Вали. Беше Агейр, който пръв му съобщи новината за скорошната сватба на Адисла.

— Къде са ти оръжията, княже? Ааа, да, нали ти си Вали Безоръжния, който се свира край огнища и другарува със селяци? И как си намислил да ни възпреш? С думи, които си научил от жените ли? Или ще ни говориш на вражески език?

Другите двама се разсмяха, но не бяха чак самоуверени. Все пак Вали си оставаше княз и те не забравяха, че някой ден животът им можеше да зависи от волята му.

Младежът отчаяно търсеше изход.

— Ще ви платя, ако ме оставите да отида пръв. Давам ви клетва — ще получите пари.

Нямаше представа как ще набави парите. Може би като продаде шлема, подарък от баща му... стига някак да го измоли от Браги.

— Ние сме заклетии бранители на краля — обади се единият копиеносец. — Никакви пари няма да ни отклонят от изпълнението на заповедите му.

И подкара коня си в тръс.

Щом доближи, Вали се вкопчи в туниката му и го смъкна от гърба на животното, което се уплаши и препусна. Другите смушиха с

пети конете си и подминаха в галоп княза и противника му, които се търкаляха по земята.

— Ще се видим в къщата на пачаврата! — подвикна Агейр.

Вали скочи на крака в безсилна ярост. И кралският телохранител се изправи, започна да изтупва дрехите си от прахоляка.

— И без оръжие те бива да бърхтиш здраво, княже, признавам — каза той и сведе поглед. — Жалко, че я чака такава участ. Тя е добро момиче.

— Тези ги разправяй на коня си! — сопна се Вали и пак се втурна към стопанството.

Разбира се, Адисла вече не беше там. Диса стоеше на прага, не я бе виждал толкова вбесена.

— Какви си ги забъркал?!

Вали се бе припотил, чувстваше се окаян.

— Как е тя? Къде я отведоха?

— В голямата къща на Двубрадия. Нищо й няма и така ще бъде до деня, когато я обесят. Е, момче, какво ще направиш сега?

Малко оставаше да се пръсне от напирещото желание да отиде някъде, да направи нещо, да заличи този ужас, но още докато изричаше думите, посърна.

— Ще постъпя както иска Двубрадия. Ще намеря мъжете вълци.

— Как?

— Ами... ще тръгна на север и ще обикалям, докато не ме нападнат.

За пръв път Вали видя сълзи в очите на Диса.

— Нищо подобно, глупако безполезен. Само ще станете двама мъртъвци вместо един.

— Тогава ще отида при Двубрадия и ще се бия с него.

— Ще се биеш с Двубрадия, а? С мъжа, който уби първия си враг, когато беше на дванайсет, който е изтребил повече хора, отколкото ти познаваш. Щял да се бие с Двубрадия...

Тя си избърса очите. Браги седеше в сянката на едно дърво и ги гледаше. Отдавна бе решил, че най-добре ще държи под око княза, ако се навърта край къщата на Диса.

— Старче, ти ще тръгнеш с него — отсече Диса.

— Още вчера чух заповедта на моя крал, госпожо. Момчето трябва да свърши работата само.

— Знаел си и посмя да седиш на масата ми и да пиеш?!

— Знаех къде трябва да отиде той. Кълна се, че не подозирах каква ще бъде участта на дъщеря ти.

Диса се овладя.

— Няма ли поне да му дадеш меча си? Това е най-доброто острие в цялото кралство.

— Това ще е сбъдната мечта за мен.

— Тогава да не губим време. Влезте.

— Трябва да тръгна веднага — възпротиви се Вали. — Трябва да намеря този човек вълк.

— Точно това ще направим — увери го Диса. — Доведи майка Йодис. Чака ни работа.

11

ПОКАНА

Мълвата плъзна из малките стопанства наоколо, любопитството събра цяла тълпа. Къщата на Диса се претъпка и тя трябваше да напъди някои да стоят отвън.

Докато чакаха Йодис, стопанката взе една торба и започна да я пълни с храна — хляб, сирене, мед в гърненце и други неща. Говореше колкото на Вали, толкова и на себе си.

— Нуждаеш се от храна поне за част от пътя, също и от паливо за огън. Ще сложа паяжини и бял равнец за рани. Няма да ядеш меда, с него също ще мажеш раните си. Ето корени за сила в кръвта, ето и мента, за да бъдеш нащрек. От това — показва му малко шише — ще пиеш по малко, когато си се скрил добре и знаеш, че няма врагове наблизо. Ще ти помогне да си отспиваш в белите ноци, колкото ще да е корава постелята ти. Достатъчна е една капка. Сипеш ли пет в нечия чаша, човекът ще заспи толкова дълбоко, че цял ден не ще могат да го събудят... Може и до това да опреш, ако не ти потръгне. Ето и самакитка, за да притъпи болката, но от нея също само по една капка. Тъй, какво друго?...

Докато тя тършуваше по лавиците, Браги донесе меча. Диса взе оръжието безмълвно и го сложи до торбата. А Вали тънеше в срам. Обрече Адисла на смърт, защото мислеше само за себе си, а не за нея.

— Това — Диса показва отворена торбичка със сушени гъби и цветя — пият берсерките. Ще го кипнеш във вода и ще го пиеш колкото може по-горещо.

Вали се канеше да възрази, че не иска да има нищо общо с магията на берсерките. Изобщо не си представяше, че преди битка ще има време и да готви, но предпочете да си мълчи и да приема всичко с благодарност.

Влезе Йодис и го плесна силно по врата.

— Чух какво е станало. Глупак си, княже. Дано боговете се смилят над Ордата, ако някога станеш техен крал.

Майка Йодис беше гръмогласна едра жена с ръце като свински бутове. Заболя го от плесницата. Но и с това се примири мълчаливо. Познаваше Йодис от малък и беше готов да признае, че може да го шамаросва, когато си поиска.

Двете жени се спогледаха.

— Започваме ли? — попита Йодис.

Диса кимна.

Двете се захванаха да шетат в средата на стаята — разпалиха огъня, преместиха кози, пилета, скамейки и столчета. Избутаха и любопитните там, където нямаше да им се пречкат.

Сложиха една маса съвсем близо до огнището. Внесоха сандъче през навалищата, поставиха го върху масата. Диса разпиля косата си по раменете, Йодис веднага я събра и я върза на три стегнати възела. Вали потръпна. Знаеше, че това е символ на възлите по възето на обесения Один — бога, когото бе намразил.

Съседите си шепнеха — онези, които виждаха, разказваха на стоящите отвън.

— Връзва си косата.

— Така става невяста на Один.

— Ако тя се обеси, може би богът ще спаси момичето.

— Да, онова страшилище ще иска някой непременно да увисне на възето.

— Той е господар на обесените, наистина могъщ бог!

— Стига си бръщолевил, смъртта на майка Диса не може да спаси момичето.

Някои възхваляваха Один едва ли не с възторг. Други, но тихо, не одобряваха случващото се. По-бедните хора с оскъдните пасища и схлупените колиби вярваха, че съдбата е в ръцете на боговете. Богатите стопани или онези, натрупали голяма плячка от набези, бяха по-склонни да твърдят, че сами направляват късмета си и не разчитат чак толкова на божествата.

Йодис избута сандъчето към края на масата и Диса седна на него. Главата ѝ стърчеше малко над тълпата, ходилата ѝ висяха ниско над огъня. Йодис хвана ръката на Вали и го издърпа да седне от другата страна на огнището, обърнат към Диса.

Той оглеждаше лицата на струпаните хора, изопнати и напрегнати в светлината от пламъците. Струваше му се, че е напред

чудновата поляна в гората, а хората са надвиснали подобно на разкривени дървета.

— Който няма работа тук, да не се застоява, защото ни чака дълга нощ — троснато каза Йодис, но никой не помръдна.

Тя разбута тълпата, взе от лавица в дъното на стаята едно гърне, махна плоския каменен похлупак и изтръска в ръката си някакви трески.

Хвърли ги в огъня, който се разгоря с лютив и неприятен дим. Хората около огнището, сред тях и Вали, придърпаха нагоре туниките си, за да закрийт устите и носовете си. Но Диса вдишваше дълбоко и нареждаше с необичайно изтънял глас:

*„Изричам руната на бога на магията,
вия руната на обесения бог.
Один, който изгуби око срещу знание,
Один, чакащ потресен до извора.“*

После взе парче дърво и драсна с нож три пъти, но Вали не видя какъв е знакът. Тя остави парчето в скута си и доближи върха на ножа към дланта си. Вдиша дълбоко и направи същите драскотини по кожата си, но много по-бързо. Този път Вали разпозна руната Ансуз и се вцепени. И той умееше да дълбае руни, знаеше добре, че им приписват вълшебни свойства. Колкото и да бе молил Диса да му обясни, тя все отвърщаше, че кралете и воините правят своята магия, като изрязват руни по телата на враговете си и не е нужно да знаят повече.

Кръвта капеше по дървото, тя я втри в издълбания знак, после хвърли парчето в огъня.

— Какво съм аз? Жена. Къде съм аз? При огнището. Какво съм аз? Жена. Къде съм аз? При огнището. Какво съм аз?...

Йодис застана до Диса и превърза ръката ѝ, но тя като че не забелязваше. Продължи да нарежда, вторачена с празен поглед в нищото. Гласът ѝ сякаш притъпяваше усета за време у Вали. Видя как Йодис пак сложи в огнището дърва и странни билки, после старата майка Сефа донесе още и от двете.

— Какво съм аз? Жена. Къде съм аз? При огнището. Какво съм аз?...

Изричаше думите отново и отново, поклащаше се леко на сандъчето, а Вали я гледаше от долу нагоре през пламъците и пушека. Понякога умът му се отплесваше и се заблуждаваше, че е млъкнала, но когато се опомняше, тя продължаваше. Откога ли седеше тук? Не можеше да пресметне, но краката му изтръпваха, а главата му натежаваше.

Димът сякаш запуши и сетивата му. Налягаше го умора, а не му позволяваха да заспи. Започнеше ли да се унася, Йодис или Сефа го разтърсваха, както ръчкаха и Диса. Той се досети защо е седнала така — на сандъчето ѝ беше неудобно и нямаше как да задреме. После забеляза, че в стаята е по-светло и по-студено. Някои си бяха тръгнали. Всъщност мнозина бяха излезли от къщата. Обърна глава към входа и осъзна, че кратката нощ е отминала и вижда светлината на утрото.

Селяни идваха и си отиваха, приказваха и разменяха догадки как ли Диса използва знанията си и що за заклинание налага на Вали. Някои разправяха, че го правела неуязвим за оръжия, според други щяла да го превърне в птица, за да открие отвисоко мъжете вълци, за трети пък Диса била доволна от отиването на своята дъщеря при Один и искала да попречи на Вали. Двама се увлякоха в хвърлянето на зарове. Други взеха фигурите и дъската на Вали за „Кралска маса“ и подхванаха игра. Ритуалът ги отегчаваше, но се бояха да не пропуснат нещо, ако се разотидат. Двама младежи дори решиха да се присмеят на Диса, като повтаряха думите ѝ с глупаво изтънени гласове. Йодис ги прогони с метлата. От по-далечните стопанства дойдоха набожни жени, които също започнаха да напяват с надеждата да ги благослови богът, когото Диса търсеше.

— Какво съм аз? Жена. Къде съм аз? При огнището. Какво съм аз?...

Напевът не спираше и за миг. Навън просветля още повече. Стана горещо, по-късно пак застудя. Влизаха още хора. Други излизаха. Йодис раздруса Вали да се съвземе, после и Диса, закрепил я на сандъчето и хвърли отново билки в огъня.

— Какво съм аз? Не знам. Къде съм аз? В тъмата. Какво съм аз? Гарван. Къде съм аз? На полето на мъртвите. Какво съм аз? Гарван. Къде съм аз? Където мога да видя.

„Наистина ли го казва?“ — питаше се Вали. Земята под него се люшкеше, все едно бе стъпил на кораб. Въздухът се сгъстяваше и лепнеше. Светлината отвън пак гаснеше. Нито Вали, нито Диса бяха спали от три дена. Диса прегракна и гласът ѝ едва се чуваше.

Нещо се вряза в гъстата мътилка на мислите му. Диса кашляше и гъргореше, после изпищя и се разтрепери силно. Йодис и Сефа притечаха и я задържаха да не падне. Тялото ѝ се вдърви и наглед можеше да се зарее над сандъчето.

— Тези игли са толкова остри в кожата ми...

Вали никога не бе чувал Диса да говори така — бавно и натъртено, много по-пискливо и с чуждо произношение.

— Руна, която взех от изтерзания бог.

Треперлив глас, почти детски. Диса се отметна назад и тупна тежко на масата, сандъчето отлетя с трясък встрани. Тялото ѝ се сгърчи, но треперенето стихна и тя се успокои. Йодис и Сефа я пуснаха и тя застана върху масата, вторачена през стаята. Стаята се вледени изведнъж, Вали усети как кожата му настръхна. Виждаше мразовития дъх пред устата си. Имаше нещо в майка Диса, което не ѝ беше присъщо. Стоеше изпъчено и гордо, оглеждаше всичко наоколо като кралица. Хората се отдръпнаха, двама-трима ахнаха неволно. Около краката ѝ плъзна скреж. Вали не се съмняваше, че вижда магия. Позна, само че това вече нямаше нищо общо с Диса.

12. ВРАГОВЕ

Кралицата на вещиците усети първата смърт, както задрямал в летен ден човек би могъл да долови, че облак е закрил слънцето. Настана оживление — запалиха свещи да понижат с пламъчетата им гробовния мрак на пещерите, прекъснаха ритуалните страдания на сестрите, изпратиха момчета да намерят трупа.

Аутун още пътуваше от Тролската стена към дома си с невръстния Вали, а Гулвейг вече бе открила първото тяло.

Момичето беше в долните тунели при мокрите скали, близо до дълбокия вир, където изпълняваха посвещението във водната руна. Беше обесено с грубо направено въже, прехвърлено през издатина в камъка, с троен възел на шията ѝ. Кралицата на вещиците докосна първо студената усмивка на момичето, после въжето. Знаеше какво означават тези възли, трите стегнато препокриващи се триъгълника — огърлицата на мъртвия властител, знака на бог Один, берсерка, обесения, удавения, мъдрия и безумния, комуто бе посветила живота си.

Кралицата докосна белотата на шията и нейните обогатени от магията сетива попиха отзвучите от смъртта на детето. Ожулванията, рече си тя, бяха като петно от къпини и тъмно вино. Прокара пръстите си през косата на момичето и вдиша. Топъл хляб, въглени, сламена постеля и сухи цветя бяха миризмите на тази смърт. Момичето си бе отишло у дома. Самоубийство, уверено прецени Гулвейг.

Мъртвото момиче не беше нещастно в пещерите. Доведоха я уплашена, но присъствието на кралицата — самата тя дете на дванайсет — ѝ вдъхна спокойствие, а вещиците уталожиха страха ѝ. Не свикна лесно с болката и мъченията на ритуалите, но издържа, прозря предназначението им и откри как се разширяваха пределите на съзнанието ѝ, докато разсъдъкът ѝ губеше опора.

Тя трябваше да наследи руната на водата, да носи в себе си трептенията на този древен символ, да го поддържа и да бъде

поддържана от него. Обучиха две момичета. След смъртта на старата им наставница щяха да решат коя да съхранява руната и коя да участва в по-незначителните ритуали, да помага и да носи каквото е нужно. Сега остана само едно момиче да продължи магията. Ако и с нея се случеше нещо, руната нямаше да се проявява повече в света на материалното и силата на сестрите щеше да намалее.

Гулвейг откриваше още нещо в магическия отпечатък на тази смърт — тежест. Такава тежест усеща давещият се, докато дрехите му подгизват, тежест на завличащо надолу течение, което изсмуква силите от ръцете и краката на плувеца. Вещицата долавяше магическо присъствие, бликнало от руната, която момичето трябваше да научи. Това не би трябвало да се случи. Вещиците бяха губили някои от сестрите и преди, но само телесно — удавени, смазани или задушени от дим, когато ритуалът потръгне зле. От много поколения руните оставаха под тяхна власт. До този ден.

Кралицата се наведе и опря върха на езика си в бузата на момичето. Вкус на океански дълбини, на лишени от светлина празни бездни. Гулвейг долови придърпващите течения, привличането на слепешком шарещи морски твари, напора на водата отгоре. Всичко сякаш нашепваше: „Ела надолу. Потопи се, отдалечи се от светлината и се отдай на този тежък мрак.“ Тя потрепери. Знаеше, че ще има още смърт, както не толкова прозорливи хора знаят, че след всяка морска вълна ще има и друга.

Следващите години потвърдиха правотата ѝ. Понякога нямаше нови мъртъвци от лято до лято, друг път се случваше да умрат две момичета.

Кралицата на вещиците научаваше за края им по различен начин. Смъртта на една се прояви като внезапно отърсване от прокрадващ се унес. Друга беше като безпокойство от сън, продължило и след събуждането. Трета пък донесе вкус на катран в устата и кралицата на вещиците се отърва от гаденето, чак когато видя трупа.

Гулвейг обгръщаше с ръце бледите тела, докосваше синините на шиите им, опираше пръсти в подутите устни, галеше безсилните ръце и усещаше непоносим натиск в главата си.

И си казваше, че е чула истината от Локи. Один настъпваше срещу нея, убиваше сестрите ѝ. В едно нещо не се съмняваше — тази пълзяща гибел е само началото. Один нямаше да се задоволи с

отнемането на един-два живота, с подронването на могъществото ѝ от сенките. Той щеше да се яви в собствения си облик, с цялата си сила.

Издирването му се проточи почти шестнайсет години и това не я изненада. Ако и самият бог още не се познаваше, простосмъртният би могъл да го различи единствено с огромно усилие. Тя успя чрез старите, надеждни похвати — съзерцание, ритуал и мъки. Отначало присъствието му се изплъзваше на съзнанието ѝ, мяркаше се като проблясък на риба във водата, изчезнал почти мигновено. Седмица след седмица, месец след месец, будна или спяща, тя го проследяваше в транс, до който достигаше чрез страданието.

Виждаше се да броди в пустотата на северната вечер и накрая — толкова стряскащо, че се опомни от трансa — зърна бледосини очи да се взират в нея от заснежено поле, чу и самотен вълчи вой. Това беше той — богът, мярнал се мимолетно, но тя не се нуждаеше от нищо друго. Сега вървеше по дирята му.

Не съзираше, а и едва усещаше бледата жена със съсипаното лице, която я наблюдаваше. Знаеше обаче, че някой я придружава, мрази я, но остава невидим. Тъкмо това присъствие я водеше. Кралицата знаеше само, че нещо я съпътства в съзерцанието и като че знае какво би могло да ѝ стори зло. Почувства и вълнението на незнайния спътник, когато зърна Один. Вещицата не се разтревожи много от това. През целия ѝ живот край нея имаше странни същества, лица в пламъците, сенки по камъните, които сякаш се блещеха кръвожадно. Насън или наяве тя никога не беше далече от потискащите духове на мрака.

Онова, което я следваше сега, поне беше полезно. Колкото побудно беше вниманието му, толкова повече кралицата доближаваше най-голямото зло — Один.

Година след очите в снега омразата на невидимия спътник я отведе при Диса и така пак стигна до Один.

Малко оставаше кралицата да пренебрегне зова на Диса, толкова увлечена беше в търсенето на врага, на бога. Настъпваше четвъртият ден от мъчението чрез висене — плътта ѝ бе прободена от множество дебели игли, вързани с върви за каменна плоча над свлачище в непристъпна пещера близо до повърхността.

Думите на Диса я докоснаха със струйка дим в студения въздух над Тролската стена. Не се случваше често да я призовават селски

лечителки и знахарки, защото тези жени знаеха колко е опасно да привлечат вниманието ѝ. Редките им молби я разсейваха. Но тъкмо когато Гулвейг реши да остане глуха за този зов, долови изострения интерес на нещото до нея. Май имаше опасност, значи го имаше и Один.

Вещицата остави съзнанието си да се издигне над сивата канара, да се смеси с дима и да се понесе по него към източника му.

В дома си Диса вдиша поръсения с билки пушек от огнището и с него пое в себе си съзнанието на вещицата. Разтресе се, разтрепери се, падна назад от сандъчето. После всичко се замъгли, налегна я ужасна сънливост и ѝ се стори, че нейното тяло не ѝ принадлежи. Нещо чуждо тършуваше из главата ѝ.

Гулвейг погледна през очите на лечителката и видя стаята, лицата на зяпналите я селяни. Забеляза и младежа пред масата. Позна го веднага — вълчия брат, съставката, святата жертва.

Но тук беше и още някой. До себе си видя жена, която може би също помнеше, хубавица със страшно обгорено лице. Пред нея, безтелесен и прозирен в светлината на огъня, стоеше богът. Биеше с костена палка по плосък барабан, очите му пронизваха, а на главата си имаше четириъгълна синя шапка. Барабанът беше изрисуван с руни и с всеки удар те привидно се сипеха надолу, изтръскваха се на пода и се събираха в краката му, преди да изчезнат подобно на снежинки по още топлата есенна пръст.

— Господарю Один — промълви вещицата.

Знаеше добре къде е попаднала — в пространството, което не е пространство, в свързващото ядро, сътворено от ритуала, където магьосници и духове от разпръснати далечни места можеха да съберат съзнанията си. Телесно и жената с обгореното лице, и магьосникът може би се намираха на голямо разстояние от къщата, но присъстваха магически тук.

Обезобразената жена протегна ръка и Гулвейг я хвана, все едно търсеше подкрепа.

Богът ѝ заговори. Езикът беше странен, както и името, с което я нарече, но тя разбираше всичко.

— Яббмеаакка, вълкът е наш. Разгадахме твоите помисли и ти няма да победиш.

Още гласове замърмориха с одобрение, но не говореха хората в къщата. Предположи, че и други помагаха на бога. Вещицата се плашеше до полуда от присъствието му, но ѝ се стори, че това е сгоден случай. Ако той още не знаеше, че е бог, може и да не бе овладял цялата си мощ. Значи можеше да бъде победен в магията или поне отблъснат.

Тя блъвна съзнанието си като оригване към синеокия мъж в отровен облак от гнилоч, мухъл, червеи и други пълзящи твари. Дори не беше истинско заклинание, само отваряне на мислите, кратко надникване към местата, където е била, и видяното там. Стигаше да изгори мозъка на всеки, който не е извървял сам поне някои от тези пътеки.

Но в отговор я връхлетя ритмичен, настойчив тропот, който помъти ума ѝ и натрапи желанието да заспи. Тя чуваше чудноват дрезгав напев, усети леден повеи, зърна покрито с преспи поле и крачещи по снега създания, тънки като руни. Закопня да пристъпи в този студ.

Гулвейг обаче не беше някоя знахарка с отвари и напеви, не беше селска ясновидка или дрипава пророчица. Тя беше кралицата на вещиците в Тролската стена, господарката на виещите руни, родена и отгледана в магия. Не навлезе в студа и макар че съзнанието ѝ се спря на ръба на провала, у нея се прояви една руна като връх на копие, блеснал в полета си под ясно синьо небе.

Тропотът избухна трескаво, разкрещяха се гласове, в устата ѝ нахлу вкус на пепел и вкиснало мляко, надуши вонята на погребални клади. Когато се взря отново, синеокият мъж бе изчезнал. Дали го уби? Съмняваше се, но с него имаше и други, а тя знаеше, че са пострадали от удара.

Стори ѝ се, че Один е слаб, далече от цялата си сила. Значи още не можеше да я нападне. Но какво бе направил? Онази с белязаното лице, която седеше до нея в пещерата на мъченията, погали ръката ѝ и Гулвейг прозря отговора в миг. Той още не беше толкова могъщ, че да посегне направо на някоя от вещиците, затова правеше каквото можеше срещу момичетата, подготвяни да наследят руните. След тяхната смърт не би имало жени, които да продължат създаденото от вещиците. Накрая Гулвейг би останала сама. Неговата сила щеше да се трупа, а нейната да чезне.

Осъзна, че е време да ускори магията. Момчето вълк беше готово. Сега трябваше да срещне святата жертва — княза.

Що е магия? Диса искаше да прати княза при човека вълк, затова призова вещицата. Кралицата пък реши, че е време да започне заклинанието, за да сътвори своя върколак, затова трябваше да срещне човека вълк и княза. Съвпадение ли беше? Ритуалът на Диса ли стана причина за това, или се прояви много по-могъщата магия на вещицата в дълбините на ума ѝ, която нямаше нужда да изплува към съзнанието? Или се случи чрез най-силната магия от всички — съдбата?

Каквато и да беше истината, Гулвейг вече желаше същото като Диса и така се стигна до заклинание. Гулвейг се стремеше да стигне до Вали чрез Диса.

Вали насила отвори натежалите си клепачи и видя как тялото на Диса се сгърчи отново. Тя кашляше, трепереше и ръмжеше. Скочи на пода до Вали и приклепна пред него. Приведе се напред и стисна лицето му с длани. Вали се взря в очите ѝ и се уплаши. Знаеше, че го гледа не Диса, а нещо твърде необикновено, което излъчваше студ. Лицето му се смръзваше под дланите ѝ.

Увиснала под скалата на мъченията, вещицата се опитваше да наложи заклинанието, но съзнанието на Диса не можеше да насочи магията, защото беше прекалено свързано с всекидневието. Трябваше да пренесе лечителката там, където щеше да прогони напълно разсъдъка ѝ, за да си свърши работата чрез нея.

Вали се бе вторачил в очите на Диса, когато нещо замириса на изгоряло. Той разбра, че Диса е пъхнала края на полата си в огъня тихомълком, за да не забележи никой по-дълго време.

Платът се запали, стаята се изпълни със светлина, движение и врява. Йодис издърпа Диса от огъня, други хора се нахвърлиха да гасят роклята. Диса ги отпъждаше с едната ръка, другата протягаше към Вали и съскаше неразбираемо под носа си. Двама от мъжете я събориха на пода, някой лисна вода върху нея, ала погледът ѝ не се отделяше от Вали.

Студ пропълзя и в ума му с усещане за влага и тъма. Свлече се по гръб. Нещо бе проникнало в него, сякаш в гърлото му се заклеци лепкава жаба и той не можеше да я изкашля. Можеше да се отърве от

гнусното усещане само ако стане и тръгне. Колкото и да натежаваше умората, не му се спеше. Вали се изправи.

Подгони го подобие на досадата, изпитвана, когато си затворен между стените от дълга зимна буря, само че усилена многократно.

Отиде в дъното на стаята, взе меча и торбата и тръгна. Никой не излезе след него — всички се занимаваха с Диса или зяпаха как други се грижат за нея.

Навън бе настъпил дългият здрач на северното лято. В бледото сребристо небе голямата луна висеше до една-единствена ярка звезда. Вали забеляза, че луната вече не е пълна. Имаше по-малко от месец, за да спаси Адисла.

Голяма врана прехвърчаше от дърво на дърво и тялото на Вали сякаш се отзова на полета ѝ. Изтощен до затъпяване, той сякаш се гледеше от страни как закрачи на изток край брега на фиорда. Май само движението напред успяваше да спре пристъпите на гадене. После като че съвсем забрави, че върви нанякъде.

Крачеше по навик, без да се ориентира, и когато пое по пътя, отдалечаващ се от селото, не осъзнаваше какво има наоколо. Улисваше се в мисли за Адисла, за Диса и за студените очи на онази твар, която надничаше от нея. Не забелязваше къде е, докато не се събуди.

Надигна се, изтръска капките от себе си и се огледа. Тревата беше смачкана. Явно бе спал на това място. Пак се здрачаваше. Погледна към торбата и меча, после се взря в далечината. Тъмносин планински хребет разцепваше хоризонта. Знаеше, че трябва да тръгне натам. Още му се гадеше и той реши, че няма да се мъчи с храна, просто ще върви, докато не намери своя човек вълк.

Стоеше високо на единия стръмен склон в долина. На няколко крачки от него беше ръбът на отвесна канара. Пристъпи към ръба и надникна. Двама конници бяха спрели за нощувка под гъстите клони на елша, вече бяха застлали одеяла и разпалваха малък огън.

Единият беше Хогни, вестоносецът на Аутун. Вали пак огледа планините. С кон щеше да съкрати наполовина пътуването. Смътно се досещаше, че е омагьосан, и се зачуди дали затова мислите му се проясниха изведнъж. Дали заклинанието или онзи, който го направляваше чрез заклинанието, искаше от него да си намери кон, за да продължи по-бързо?

Двамата долу не го виждаха. Хрумна му просто да слезе по склона и да им заповяда да му дадат конете си. Все пак тези мъже служеха на баща му, затова трябваше да се подчинят и на своя княз. Но тъкмо баща му бе заповядал Вали да изпита силите си срещу мъжете вълци. Тези двамата щяха ли да му отстъпят конете си? И какво би им попречило да го убият веднага? И други можеха да претендират за трона на Аутун — разни братовчеди и чичовци. Ако двамата долу бяха на страната на претендент, защо да не го намушкат с копие и да се приберат вкъщи, все едно нищо не се е случило?

Опипа неволно меча си. После легна по корем и зачака те да заспят.

13. ХОРАТА НА КРАЛЯ

Около час след като мъжете легнаха да спят, Вали реши, че е безопасно да слезе. Тъкмо бе притъмняло в късия отрязък на нощта, вместила се между дългите дни на северното лято. В тъмните дълбини на небето се виждаше само тънък полумесец. Вали си представяше луната като окото на сънлив бог. Докато се затвори напълно и пак се отвори широко, Адисла ще е мъртва, ако той не успее.

Задачата му не беше проста. Трябваше да открадне поне едно седло и юзда, без да събуди спящите, и след това да отиде при конете. Не беше трудно да ги хване, защото спрелите за отдых пътници винаги спъваха животните, като връзваха преден крак за заден. Знаеше обаче, че конят може да се възпротиви, и то шумно, ако непознат ездач се опита да го оседлае.

Спусна се по склона колкото можеше по-тихо. Нямаше как да се прикрива и луната го осветяваше безмилостно, затова разчиташе двамата да спят дълбоко.

Позна и другия, когато ги доближи — Ори, един от воините на баща му, когото бе виждал при редките си появи в двора на Аутун. Умът му се отърсваше от умората и вдишания дим, затова се запита защо са избрали да пътуват по суша през лятото. Случваше се търговци да постъпват така, за да избегнат пиратите, правеха го и пастирите, и онези, които не можеха да си позволят да плават. Но почти всеки, който имаше избор, предпочиташе морето. Чак когато реките и езерата замръзнаха, пътуването по суша ставаше по-бързо. Човек трябваше да е луд или омагьосан, за да ходи, щом може да опъне платната.

Вали се прокрадна до жаравата на огъня и намери седло и юзда. До този миг не се бе замислял колко метал има по тях и дали няма да издрънчат, щом ги помръдне. Така иззвънтяха и изскърцаха, че заприличаха не на конски такъми, а на музикални инструменти. Рече

си, че ако беше истински крадец, щеше да е най-лесно да убие спящите. Накрая се отдалечи предпазливо към пасящите коне.

Животните бяха обучени добре и Вали успя да доближи единият и нисък кон, който наглед би издържал дълго пътуване. Оседла го възможно най-бързо, като все се озърташе към спящите. Конят не издаде друг звук, освен кратко недоволно изпръхтяване, когато затегна ремъка на седлото. Вали се наведе да разхлаби възлите на въжето, свързало левите крака на животното. И докато се изправяше, усети ръка на рамото си.

— Княже, както се прокрадваш, някой ще те сбърка с човек вълк.

Вали се извърна стреснато към ухиления Хогни. В първия миг не знаеше какво да каже.

Вестоносецът прекъсна мълчанието със смях и подвижна:

— Ори, дай на княз Вали да си пийне, сигурно е прежаднял след толкова ходене.

Ори разпалваше огъня. Махна им и извади мях с вино. Гаденето пак присви Вали, вкусът на дим от билките на Диса отново пълнеше гърлото му. Отчаяно му се искаше да тръгне веднага, но имаше нещо по-силно от естественото желание да изпълни задачата си. Трудно се съдържаше да не хукне на север. Знаеше си, че му е наложено заклинание.

— Нямам нужда от пиене, просто ще взема коня — отсече Вали.

— Отпусни си душата, княже. Имам добра новина за тебе — твоят баща не иска да убиваш никакви мъже вълци.

— Ти каза друго в залата на Двубрадия.

— Вярно. Но казаното в зала не винаги съвпада със случките навън.

— Не те разбирам.

— Беше заблуда.

— Кажете правилната дума — лъжа. На мъжа не подобава да лъже.

Главата на Вали се размътваше. Желанието да тръгне ставаше неустойимо.

— Носех послание, но то не беше от твоя баща. Изпрати ме кралица Ирса, твоята майка. Така си е, не подобаваше на мъж, защото беше от жена.

Вали съсредоточи погледа си в Хогни, опитваше се да стори същото и с мислите си.

— И откога майка ми се занимава с делата на баща ми?

— От около четири години — промърмори Хогни и пристъпи от крак на крак, сякаш се боеше тревата да не разнесе тайната из долината. — Баща ти е болен.

— Що за болест е неговата?

Сърцето на Вали се разтуптя. Нима щеше да наследи кралство? Тогава можеше да прати тези двамата обратно при Двубрадия с искане да освободи Адисла незабавно, иначе ще види бойните кораби на Ордата край бреговете си още преди следващата зима.

Хогни мълчеше.

— Чакат ли го да умре?

Вкусът на билките се засилваше в устата му, гъделът в гърлото ставаше непоносим.

— Не го чакат.

Вали отгатна какво се крие зад пестеливите думи.

— Лудост ли е?

Пак нямаше отговор. Значи беше лудост. Вали бе чувал слухове, но ги тълкуваше като опит на хората в Рогаланд да се успокояват, че няма заплаха откъм войнствения им съсед. Човек можеше да чуе подобни приказки за всеки крал.

Князът се замисли и попита:

— И какво се иска от мен? Какво трябва да направя, за да угодя на майка си?

— Върни се у дома, в кралския двор, това е.

— Можела е просто да ме повика.

— Така няма да събудим подозрения у никого — обясни Хогни.

— Какви подозрения?

— Случват се неща, които нямам право да обсъждам. Нека кралицата ти ги съобщи. На половин ден път западно оттук ще ни пресрещне кораб, с който ще се прибереш.

Вали кимна. Още искаше да вземе кон, но знаеше, че трябва да си послужи с измама.

— Добре. Ще дойда с радост. Само да поседна край вашия огън и да пийна нещо.

Настани се до огъня и те му предложиха остатъците от печен заек с парче корав хляб. Гнусните напъни за повръщане го мъчеха, но той се насили да хапне и да премълчава привичното „благодаря“, което

Диса бе набила в главата му. Благодарностите подхождат на селяните, не на князете. Щеше да властва някой ден над тези мъже и разбираше твърде ясно, че кралете смятат тези неща за свое право.

Когато се нахраниха, другите двама взеха с пръсти по щипка сол, плюха и хвърлиха солта на земята с думите „За очите на Локи“.

Прозвуча му странно. Помисли, че от всички богове Локи е най-интересният. Лукав бог, който надхитря останалите. И досега Вали слушаше с удоволствие приказките за неговото хитроумие. Дори му беше смешно, че Локи е убил красивия бог Балдур само защото бил досаден. Вали беше още малък, когато се разсмя на историята как Локи успял да остави Балдур в подземния свят, като отказал да жалее за него. И Браги го наби.

— Може би харесваш толкова онзи коварен гадник, че искаш да споделиш и мъките му? — укори го Браги. — Вързали го на една скала за злодеянията му. Искаш ли и аз да те вържа?

Тогава Диса прибра Вали в къщата си и го утеши.

— Не бива да се смееш на всичко смешно. Поне не на глас.

Запита се как ли е Диса в този миг. Чак не му се вярваше, че не остана да ѝ помогне, надяваше се тя да се е опомнила. Струваше ли си да извърши този ритуал? Въпросът сякаш се разпадна в ума му, щом почувства нуждата да се озърне на север. Трябваше да отиде там. Но първо щеше да мисли само за измамата, как да подлъже тези двамата.

— Как ме намерихте тук? — обърна се към Ори, който се засмя.

— През лятото има само един път на север и рядко някой минава по него. Търговците предпочитат морето. Щом реките замръзват зиме, можеш да проправиш стотина преки пътеки. Тогава трудно би намерил своя човек вълк. А през лятото има само един път, където да причаква хората, пък и пътниците са малцина. Но сега е по-добре да мислиш как да му се изплъзнеш, а не как да го издириш.

— Щом е толкова лесно да бъдат намерени мъжете вълци, защо ли господарят Аутун още не го е направил? — подхвърли Вали.

Хогни махна с ръка.

— Кралят си има други грижи.

Вали си замълча. Знаеше, че през лятото мъжете вълци би трябвало да слязат от планините. Елените бяха сити и жизнени, както и останалият дивеч. Ловът без лъкове и капани беше мъчно занимание, а се говореше, че мъжете вълци си набавят храна с голи ръце.

Всеизвестно беше, че са най-опасни за пътниците през лятото — една от причините никой да не се захване сериозно с тях толкова дълго. В това хубаво време кралете пътуваха с кораби. Само бедняците, глупаците и бандитите си патеха от нападенията на онези диви същества.

Гаденето го разтърси изведнъж, все едно въображаемата жаба в гърлото му беше жива и напираше да изскочи. Захвърли костта, която оглозгваше, и с голямо усилие се застави да не повърне.

— Блед си, господарю — разтревожи се Ори. — Не ти ли хареса нашата гозба?

Вали се овладя.

— Сега ще продължим към дома — нареди той.

— Не си отспахме, господарю.

— Аз си отпах. Тръгваме веднага.

Двамата не се оплакаха, станаха и сложиха такъмите на конете. Вали пък се бореше с гаденето и ги засипваше с въпроси за земите на Ордата. Вярно ли е, че баща му има питомни вълци? (Знаеше, че това са бабини деветини.) Търговците от изток още ли идват при Ордата? Момичетата още ли са толкова хубави?

— Ако се вярва на мълвата, господарю, ти си се захласнал по онази селянка!

Вали се усмихна престорено. Насочи разговора накъдето искаше.

— Тя ми е полезна в надлъгването с Двубрадия. Колкото по-равнодушен съм в очите му към неговата дъщеря, толкова по-богата ще бъде зестрата.

— Хитрец си ти, господарю! — прихна Хогни. — Разправят, че никой от северните земи не можел да те надиграе на „Кралска маса“.

— Няма да ме надиграе и южняк — изтъкна Вали, защото хора като спътниците му харесваха самохвалството. — Сега ми доведете коня.

Хогни отстъпи коня си на принца, без да гъкне.

Вали се взираше в Ори, който тъкмо се мяташе на седлото. Жилав мъж без броня, носеше само шлем и копие. Можеше ли да му избяга с непознат и вероятно ненадежден кон? Едва ли.

— Този кон смърди — оплака се Вали. — Дай ми твоя, Ори.

Мъжът го изгледа косо.

— Господарю, от този се носи същата смрад.

— Искам коня, не спор. Слез от седлото.

Вали се вторачи в очите на Ори, който за миг зърна в княза сянката на крал Аутун. Побърза да стъпи на земята и в същия миг князът блъсна със своя кон задницата на неговия. Животното отскочи и просна Ори по гръб. Вали грабна поводите му, скрита с пети своя кон и препусна, отвеждайки и двете животни. Отдалечаваше се стремително, без да погледне през рамо.

Двамата се разкрещяха подире му.

— Господарю, осъждаш ни на смърт!

— Не можем да се върнем без тебе.

— Ригир са обречени...

— ... все едно вече са мъртви!

Той не се обърна, продължаваше нагоре по долината и гаденето отслабна. Прецени, че ще им избяга. Разполагаше с два коня, имаше сили след отдиха, а щяха да го гонят пеша недоспали хора.

Изкачи склона и се озова на широко било над хълмове, които се простираха към далечните планини, а точно под него имаше фиорд. Да продължи ли по билото, или да се спусне на изток? Подкара конете първо на изток, после на север. По-силно ли беше гаденето, когато пое в една от посоките? Не можа да определи.

Остави конете да забавят ход на билото и се върна мислено в къщата при майка Диса.

Тя бе издълбала руната Ансуз, в която вложи вярата си. Вали си представи руната, дори я очерта във въздуха с ръка — едната линия отвесна, другите две под ъгъл. Подхвана напев, какъвто бе чул от Диса.

— Кой съм аз? Мъж. Къде съм аз? Сред хълмовете на север.

Успя само да осъзнае колко е смешен. И все пак нещо се случи. Конят му се препъна. Животното беше твърде запотено. Отначало Вали допусна, че наблизо има свръхестествена сила — нали хората казваха, че животните се плашат от тях? Но и другият кон беше плувнал в пот. Огледа се. Светлината беше някак различна. Навлизаше сред дървета. Чак тогава проумя, че е пропътувал голямо разстояние. И двата коня се нуждаеха от дълга почивка. Скочи от седлото и ги поведе към най-близкия поток. Имаше достатъчно трева за паша, но самият той нямаше какво да яде. Все едно. Едва усещаше гаденето, но беше удобно съвпадение да не разполага с храна, когато бездруго не можеше да хапне.

Дори не помисли за огън заради преследвачите зад гърба си, затова напои конете, свали седлата и юздите им, спъна ги и зачака. Не се опита да поспи, нито да отвлече мислите си от студа, от гаденето и глада. Някакъв инстинкт като че му подсказваше, че страданието е дар, който може да поднесе на боговете. Никога не бе откривал смисъл в приношенията, в отрупаните със злато погребални кораби, в клането на добитък и роби. Но тук чрез умората и неудобството се чувстваше свързан с нещо първично в себе си. Телесните несгоди не бяха нищо пред чувствата му към Адисла. Знаеше, че може да понесе много по-тежки изпитания и любовта му ще го подкрепя.

Сутринта потегли отново, пак си представяше руната. Виждаше как Диса я издълбава първо на дървото, после на ръката си. Виждаше кръвта да капе и отново да оформя руната. Изведнъж усети колко е сгорещен конят под него. Положението на слънцето в небето подсказваше, че е яздил дълги часове. Струваше му се странно да продължава напред толкова решително, но всъщност да не знае накъде е тръгнал. С конете пътуваше несравнимо по-бързо. Вали яздеше през високи проходи, слизаше по опасно стръмни свлачища, намираше бродове през реки и заобикаляше фиорди, но винаги се чувстваше пътник, а не водач. Май насочваше конете, без да се замисля. Имаше признаци, че е избрал вярната посока — захвърлени съсипани обувки край пътеката, понякога следи от колела на каруци и копита.

Рядко се мяркаха хора, само пастири в далечината и тук-там усамотени къщи. Не забравяше да надува рога, когато минаваше край тях, за да не го сбъркат с разбойник, но не спираше. Само нуждите на животните го бавеха и макар че от време на време утоляваше жаждата си заедно с тях, нито веднъж не се нахрани и спеше рядко. Руната на Диса сякаш пробуди нещо дълбоко в него, но жаждата, гладът и умората се съчетаваха, за да притъпят ума му.

Затова нямаше нищо чудно, че не чу как го доближи човекът вълк.

14. КНЯЗЪТ И ВЪЛКЪТ

Фейлег дебнеше ездача дни наред, преценяваше силата му. В отдалечените от брега планини никога не се мяркаха конници и за голямата вълча част от съзнанието му това беше подозрително. Конникът се бе отклонил на два дена път от друма на търговците и бродеше из пущинака малко след последните дървета в тясна мрачна клисура. Фейлег като всички животни се опасяваше от неща, които не бе виждал преди. А в този човек долавяше особена опасност.

При други обстоятелства би повикал през планините Квелд Улф, но преобразования мъж го нямаше от няколко дни, както се случваше понякога. Фейлег остана да ловува само с три вълка от глутницата. И вълците, и Фейлег, разбира се, искаха да докопат конете и знаеха, че това е най-лесно, докато човекът спи. Без помощта на Фейлег вълците биха чакали някое от животните да се отдалечи през нощта, ала това можеше и да не се случи.

Понякога в историите за нападения на мъже вълци над пътници имаше и истина, но тези набези се правеха неохотно и обикновено само през лятото. В гладните горещи месеци, когато дивечът тича бързо и плодовете още не са узрели, Квелд Улф и Фейлег по неволя търсеха каквато и да е храна.

Местните търговци все се чудеха как китоловците, обитаващи краищата на северните земи, пътуват по суша, без да пострадат от мъжете вълци. Въобразяваха си, че се пазят с някакви амулети или заклинания. Обяснението беше по-просто. Китоловците живееха сред мечки и се бяха научили да оставят храната си далече от биваците, провесена в торби на най-гънките клони на дърветата. Мъжете вълци нападаха само когато пътниците ги хващаха да крадат припасите и животните. Така китоловците понякога оставаха без вечеря, но винаги оцеляваха.

Фейлег чакаше ездача да заспи, но онзи или не мигваше, или не беше сигурно, че поне дреме. Щом въздухът посивееше в дългия здрач,

мъжът просто слизаше от седлото и се грижеше за конете, после сядаше на някой камък с меча до себе си и само се поклащаше напред-назад. Фейлег бе зървал малцина чернокоси, още по-рядко бе наблюдавал хора се грижат за животните си по-добре, отколкото за себе си, а за пръв път виждаше човек, който не яде. Но това не изчерпваше причините за безпокойството му, щом надзърнеше от скривалището си над пътника.

У Фейлег се бе запазил някакъв спомен за магията от годините, прекарани при берсерките, но след толкова време с Квелд Улф вече не я виждаше като нещо отделно от който и да е друг начин на живот. Да се потопи в транс, за да проследява, да броди и да се бие като вълк, за него не беше по-невероятно от стичането на водата по планински склон или от раждането и смъртта на човека и животните, от дишането, от изгрева и залеза на слънцето и луната, от прилива и отлива. За Фейлег сътворението беше ритъм, с който се свързваше чрез ритуала и съзерцанието с помощта на барабана и хлопките. Чувстваше обаче, че при онзи мъж в долината ритъмът прекъсва. Щом го погледнеше, изтръпваше. У него напираше безсловесният усет, че в този конник туптенето на природата се запъва.

Човекът вълк подуши вятъра. Нямахше какво ново да научи от него, носеше само миризмата на коне и на дъжд, приближаващ откъм тъмната планина зад гърба му. Прозря какво не е наред. Привличаха го не конете или храната, а любопитството към самия човек. Незнайно защо искаше да го разгледа отблизо. Човешка черта, която бе оставил да залинее, затова пробуждането ѝ го озадачаваше и дори леко го потискаше. Изтласка я в глухо кътче на ума си и се съсредоточи върху глада.

Вали си мислеше за Адисла, затворена от Двубрадия. Мислеше и за Диса, но най-често умуваше за руната. Виждаше образа и — което беше по-странно — звукът ѝ, както си го представяше, звънеше в главата му от няколко дни. Руната сякаш носеше в себе си мелодия, свързана с произнасянето на името ѝ — Ансуз, но имаше и още нещо. Спомни си гласа на незнайната твар, която проговори с устата на Диса. Звучеше като морския прибой. Такъв беше и звукът на руната.

В един миг го връхлетяха всички човешки нужди, които бе пренебрегвал по дългия път. Усети, че е прегладнял и прежаднял страшно, че е преуморен както никога до този ден. Това му се стори

важно, имаше скрит смисъл. Гаденето бе изчезнало. Добра се до мястото, където трябваше да отиде. Огледа се, но клепачите му натежаваха и зрението му се замъгляваше, а умът настояваше, че най-неотложната задача е да се наспи.

Вали потопи лице в потока и пи до насита. Отвори торбата, взе къшей хляб и парче солена риба. Погълна храната припряно, пак пи вода и се подготви за отдых. Не бе губил време с истинска постеля по целия път. Сега разстла моржова кожа, уви се с наметалото и си подложи торбата за възглавница. Изтощението не му бе отнело разсъдъка напълно, затова се потули в шубраци под каменна козирка, но в гаснещата сивота на летния здрач не успя да накара очите си да проверят за врагове. Просто беше прекалено уморен и се унесе бързо.

Фейлег наблюдаваше всичко това отгоре. Щом реши, че може да доближи, направи го пъргаво и ловко, спусна се безшумно по склона на клисурата към сенките долу.

Отиде сам, вълците гледаха от ръба над склона. Фейлег се прокрадваше от страната на клисурата, където спеше Вали, и бързо напредваше приведен към жертвата. Конете стояха зад стопанина си и Фейлег знаеше, че би могъл да ги отведе и без да го събуди. Но рискът си оставаше прекомерен. Ами ако и други конници идваха за среща с този човек? Ами ако беше опитен следотърсач или дори заклинател? По-добре беше да умре. Изостреният усет на Фейлег се отзоваваше на заплахата, която спящият излъчваше. Долавяше я като бръмчене на рояк пчели в отвора на пещера, просмукваше се в съзнанието му подобно на вестта за пожар, донесена от вятъра. Имаше само един начин да я премахне.

Ако искаш да убиеш бързо спящ човек, съобразяваш се с позата му. Когато лежи по корем, сравнително лесно е да му прекършиш врата с ръка около главата и опряно в гръбнака коляно. Фейлег бе правил това два пъти и откри, че дори да не счупи шийните прешлени, ако държи здраво жертвата, може да я довърши без бавене. Когато човекът лежеше на хълбок или на гръб, можеше да го стъпче с тежки удари с крак. Нуждаеше ли се от тишина, пръстите му бяха достатъчно могъщи да смачкат гърлото на човека.

Фейлег, или по-скоро човекът вълк, защото предвкушването на убийството породи такъв прилив на хормони, че човешкото у него сякаш се спаружи, не си позволи никакъв шум, преди да пристъпи към

храстите, скрили спящия. Човекът лежеше на гръб и Фейлег реши да пропълзи до жертвата и да я сграбчи за шията.

Чу гърлено ръмжене. Озърна се, за да открие източника на неестествения звук, от който гърбът му изстина. Стори му се, че от всяка пора на кожата му бликна пот, всяко сетиво вещаеше опасност. Ръмженето прозвуча отново, още по-плътно, като отъркване на камък в камък.

Фейлег се долепи до земята. Трето ръмжене като зов от подземния свят, последвано от дума: „Адисла...“ Фейлег вдигна глава. Шумът идваше от спящия. Умът на Фейлег се пренесе назад в колибата на берсерките, където го отгледаха. Имаше само откъслечни спомени — сумрак вътре, миризмата от дрехата на майка му, в игра го гонят момичета, които смяташе за свои сестри. Само една случка изпъкваше. Мъжът, когото наричаше баща, хъркаше гръмотевично, особено когато беше пиян. Децата веднъж сложиха перца на устните му и се разкикотиха, когато той ги издуха. Помнеше, че едно от момичетата пусна перце и до задника на баща си, за да види ще го помръдне ли пръдната. Наистина отлетя и Фейлег се смя така, че не можеше да се спре. Взрян в спящия човек, той чу друг звук, подобен на бълбукащ ручей. Осъзна, че е от собственото му гърло. Подхилваше се. Не се бе случвало отдавна.

Със смеха докосна отново за миг и смисъла на човешкото общуване, почувства родство със спящия, почти изпита желание да го събуди и да му каже какви гръмки и смешни звуци издава. Но Фейлег трябваше да го убие. Само че стремежът към целта, наричан бясна ярост от онези, които не познаваха мъжете вълци, изчезна със смеха. Вгледа се по-напрегнато във Вали. Фейлег не бе виждал ясно лицето си от шестгодишен. Представата му за собствената външност се крепеше на оглеждането в лъскавата повърхност на мечовете, които отнемаше от жертвите си. Затова не забеляза веднага приликата си с този мъж, но почувства колко му е трудно да го лиши нехайно от живот.

Приседна до краката на спящия. Разглеждаше го упорито. Чрез ритуалите, яденето на омайващи гъби, лишенията и липсата на потребности бе загубил навика да мисли с думи. Затова го споходи неоформена, изплъзваща се мисъл, докато се взираше в подстриганата коса на Вали, в хубавия меч до него, в наситения цвят на вълнената му

дреха. Не би успял да изрази чувството, но то не избледняваше. Виждаше себе си, какъвто можеше да стане, ако съдбата бе изпрела други нишки за тъканта на живота му. Мъжът бе изрекъл дума — Адисла. Фейлег се досети по инстинкт, че е чул името на момиче. Не беше нещастен или поне не можеше да определи така чувството, но започна да изпитва недоволство от пътя, който съдбата му бе избрала.

Надушваше миризмите на сладко и на гранясало. Вторачи се в торбата на Вали и устата му се напълни със слюнка. Отвори я и без да провери какво е намерил, започна да се тъпче. Изяде меда, коравия хляб и сиренето. Изяде гъбите на берсерките и корените. Не понасяше дори миризмата на самакитка, но сънотворната отвара беше сладка и приятна за езика му, затова облиза и остатъците. Сдъвка ментата и опразни меха с вино. Почувства се кротък, сгрян и отпуснат.

От склона вълците започнаха да вият, но той не ги чуваше, за да отвърне. От билковата смес на Диса светът наоколо смекчи очертанията си. Фейлег легна на тревата и заспа.

15. ПЛЕННИК

Вали наистина си помисли, че сънува. Сепна се с необикновеното усещане, съпровождано понякога събуждането в непозната обстановка, когато действителността се измества внезапно и човек не знае къде е и как е попаднал на това място.

До ходилата му бе заспал с лице в тревата могъщ мъжага, покрит само с вълча кожа. До него се въргалияше съсипаната и опразнена торба, наблизо беше и мехът за вино, плосък като одеяло. Отначало му се стори, че е притъмняло, но после видя, че е в сянката на конете. Тя бяха застанали колкото се може по-наблизо. Това не го учуди, защото в долината се носеше вълчи вой.

Вали грабна мечата си, извади го от ножницата и насочи острието към заспалия непознат. Този сигурно беше човекът вълк. Вали не знаеше какво да стори. Не забравяше, че би направил много по-силно впечатление, ако отведе разбойника жив, пък и така би доказал лесно, че е човек вълк, а не някой предрешен роб. Но мускулите на мъжа изпъкваха страховито, макар че наглед не беше по-възрастен от него. Дори робите, които вършеха цялата тежка работа в стопанствата, не изглеждаха толкова напрацели от сила. Можеше да се събуди, докато Вали се опитва да го върже. Князът не вярваше, че би победил в схватката.

Огледа се. В торбата не бе останало нищо. Наоколо бяха разхвърляни разпраните платнени кесийки от билките на Диса. Виждаше и празните гърненца от меда и сънотворната отвара.

Подсмихна се, щом се досети какво е станало. Побутна леко с върха на мечата гърба на човека вълк, бликна и капка кръв. Олекна му, че и обикновено оръжие може да навреди на съществото. Човекът вълк дори не шавна.

Вали взе въжето, окачено на седлото. Досега не бе имало нужда да връзва никого и не му беше съвсем ясно какво да прави, затова се

престара. Първо върза ръцете на мъжа зад гърба му, после краката, след това отново ръцете и накрая пак краката.

Досега не се смяташе за особено суеверен, но изпита боязън да докосне човека вълк и изобщо не искаше да смъква от него вълчата кожа, наметната и върху главата му. Тя беше магическа, превръщаше човека наполовина в ръмжащ звяр. Дори търговецът Велес Либор не криеше, че се отнася сериозно към подобни истории.

Вали опита да си спомни някакви средства срещу магия, но до този ден нямаше нужда или случай да научи нещо повече за тях. Все пак бе чувал, че магьосниците могат да омайват и с погледа си, затова е добре да им сложиш превръзка на очите. Нямаше ивица плат, затова пък разполагаше с торбата, от която извади въжето. Но когато повдигна човека вълк, за да нахлупи торбата на главата му, Вали се стъписа от изненада.

Този мъж приличаше стряскащо на самия него. Лицето беше доста по-обрулено, а и по-слабо, косата — по-дълга и рошава. Но брадата беше рядка и къса като на Вали, чертите на лицата им трудно се различаваха. Вали потръпна. Този трябваше да е от преобразяващите се.

Сложи торбата на главата му, като внимаваше да не пипа магическата вълча кожа, въздъхна тежко и си наложи да се успокои. Дали умееше наистина да се преобразява? Напомни си, че е възможно мъжът просто да прилича на него. Рядко бе срещал други тъмнокоси мъже. Как да знае дали всички те нямат една и съща външност? Браги твърдеше, че на далечните западни острови живеели само тъмнокоси и било трудно да ги различиш. Добавяше и че смърдят, което несъмнено важеше и за този тук.

Вали продължи да умува. Търговците разнасяха слухове за някакви двойници — зли духове, които си придавали нечий облик. Не помнеше какво точно вършели тези духове, но явно не беше никак приятно. Пак опита да потисне вълнението си. Напомни си, че е уморен. Може да му се привиди какво ли не. Колкото по-бързо се върне в голямата зала на Двубрадия, толкова по-добре. Зае се да оседлае конете.

Не беше уверен как е най-добре да превози човека вълк, затова направи каквото можа да измисли. Изправи пленника и го избута да легне върху седлото на единия кон. Върза китките и ходилата му под

корема на животното. Омота въжето и около кръста на човека вълк, после закрепил краищата му около предния и задния лък на седлото. И през цялото време пленникът се люшкеше отпуснато като мъртъв. Накрая Вали го побутна и подръпна, за да се увери, че го е закрепил здраво.

Върза поводителите на коня с товара за седлото на своя кон и потегли към дома. Някъде из черното туловище на планината се обаждаха вълци. Той подкара в тръс конете надолу, искаше да се махне час по-скоро от тези места.

16. ОБРОК

Вестта за завръщането му плъзна от най-далечните стопанства и хората от Ейкунд се струпаха да го приветстват, когато доближи голямата къща на Двубрадия.

Мина по най-прекия път, без да се отбие в дома на Диса. Попита още първия срещнат как е тя и чу, че е доста зле. Рече си, че неговата поява може да ѝ дойде в повече, затова реши да изчака, докато стихнат вълненията около пристигането му. Все пак заръча веднага да ѝ предадат, че е успял. Като че всички деца от околността търчаха пред него, вряскаха и го наричаха герой. Някои докосваха човека вълк, когато минаваше край тях, или мятаха буци пръст и го проклинаха. Жените също сипеха хули към пленника и го шибваха с пръчки. Вали ги накара да престанат, защото плашеха конете му. Мъжете стояха със скръстени на гърдите ръце, клатеха глави и се смееха тихо. Явно бяха подценили Вали и сега с радост признаваха грешката си. Най-сетне бе направил нещо, което те можеха да разберат. Двама селяни дори пристъпиха към пленника с ножове и се разкрещяха, че щели веднага да се разправят с него. Вали извади меча си и те се дръпнаха. Каза си, че са любители на чуждата слава. Щом толкова искат да убият човек вълк, да си намерят свой.

Завръщането на Вали се бе проточило цели две седмици, в известен смисъл се оказа дори по-трудно от пътуването към целта. Потегли от Ейкунд в транс и не беше принуден да се колебае за посоката. На връщане нищо не му помагаше и сам избираше пътя си. Все пак разпознаваше местностите, през които бе минавал, и в пищното северно лято намираще лесно следите си — отпечатъци от копита, пречупени клонки на храсти, купчинки конски изпражнения. Дори спести малко време, като неведнъж убеждаваше рибари да го превозят през някой фиорд. Щом видеха кого е пленил, отказваха да вземат пари, доволни да се отърват от опасния разбойник.

Имаше и затруднения. Човекът вълк се събуди през втория ден и Вали трябваше да преследва коня, подплашен от бясното му гърчене. Когато го настигна, заговори на пленника, който се укроти, приел участта си досущ като животно. Вълците също го лишаваха от спокойствие. През деня не ги виждаше, но все усещаше, че го дебнат, а в дългия здрач чуваше воя им по хълмовете. Очакваше пленникът да им отговори. Вали знаеше какво казват за магьосниците — че можели да заповядват на вълците. Реши, че ако човекът вълк ги повика на помощ, ще го убие. Пленникът обаче не се обади.

Всяка вечер трябваше да сваля товара от конете, всяка сутрин качваше човека вълк отново на седлото, но иначе пътуването не беше чак толкова тежко. Минаваха през стопанства, където Вали молеше за припаси. Селяните и без това бяха щедри към всеки пътник, а щом видеха, че князът е заловил разбойник, направо ликуваха. Снабдяваха го безплатно и Вали ядеше до насита.

Отначало Вали беше настроен да злорадства, когато забеляза ожулванията и натъртванията от седлото по тялото на човека вълк. Даваше му да пие по малко вода веднъж на ден, но не махаше торбата. Не го хранеше, за да няма сили да се бие или да бяга, ако се освободи от въжето. Понякога се питаше дали да не го остави да умре. Накрая обаче проумя колко му е изгодно да се представи за герой. Дори да беше лъжа, щеше да спечели с нея уважението на околните и да си улесни живота. На седмица път от дома Вали започна да храни човека вълк, да му дава повече вода и да го слага изправен на седлото. Искаше пленникът да изглежда свиреп, когато пристигнат.

Всички казваха в един глас, че Вали се е справил великолепно. Хората бяха очаквали, че ще се забави поне два месеца и Адисла ще увисне на въжето. А той се върна след по-малко от месец и донесе свободата на момичето.

Не завари Адисла в голямата зала. Откакто Двубрадия бе потеглил към Нидарнес с всичките си благородници и придворни, никой нямаше особено желание да я държи затворена. Пазачите прецениха, че тя никога не се е отдалечавала от къщата си на повече от половин ден път, така че едва ли ще посмее да избяга. А и нейният навик да им пее фалшиво всяка вечер доста ги дразнеше, затова я пуснаха да се върне при майка си.

Вали още връзваше конете, а изгарящите от нетърпение Хогни и Ори го дърпнаха настрана.

— Княже Вали — подхвана Хогни, — трябва да говоря с тебе.

— Нямах какво да ми кажеш — процеди Вали хладно. — Конете ви са невредими, вземете си ги.

Хогни сниши глас.

— Голяма опасност е надвиснала над тебе.

— Вие мои васали ли сте?

— Да, господарю.

— Тогава дръжте се подобаващо — донесете ми медовина и си затваряйте устите.

— Господарю, трябва да говорим с тебе!

Хогни хвана ръката му и Вали го изгледа начумерено.

— Нима си позволяваш да дърпаш своя княз?

— Трябва да се махнеш оттук! Трябва да тръгнеш веднага!

— Защо?

— Това място е прокълнато. Голяма беда ще сполети тези хора.

— Що за беда?

— Чухме само намеци, господарю. Някои казват, че ще ги порази чумата, а според други датчаните ще нападнат. Все едно — твоята майка иска да си далече оттук преди следващото пълнолуние.

— Утре — усмихна се Вали. — Майка ми може да почака. Имате избор — оставате тук и ви сполетява каквото е писано на нас, или се връщате без мен при баща ми и ви слагат примката на шиите, ако изобщо му стигне търпението да ви беси. Мен ако питате, тук е много по-вероятно да оцелеете.

Хогни и Ори се изпъчиха.

— Ние сме воини и не се боим от смъртта.

— Ами докажете го. Останете до пълнолуние и тогава с радост ще се прибера заедно с вас при майка ми. Свободни сте!

Двамата бойци на Ордата се отдръпнаха, стъписани не само от отказа на Вали, но и от промяната у него. Вече не беше улисаното в мислите си момче, странящо от оръжията. Сега се държеше както се очакваше от сина на Аутун Белия вълк.

Вали ги изпроводи с поглед. Хората от рода Ригир вече празнуваха. Някой тикна в ръката му пълен рог с медовина и той го опразни на един дъх. Нещо щеше да се случи, само не знаеше какво.

Майка му нямаше да се разтревожи от глупави слухове. Какво ли беше? Чума? Тогава щеше да бъде безсилен. Неговата майка би могла да научи бъдещето чрез видението на вещица. Знаеше се обаче каква неприязън изпитва Ирса към магията. Какво друго? Опитваше се да бъде по-разсъдлив, но в залата свиреха, а скалдът Йокул вече пееше в негова чест. Би могъл да стори нещо само ако ги нападнат врагове. Ако точно това предстоеше, чувстваше се длъжен да остане и да брани народа, който го отгледа.

Озърна се към малкото пристанище, в което бяха останали само няколко рибарски лодки. Двубрадия бе отпътувал с трите дракара, всички кнари пък бяха заети от търговци. Вали си каза, че е избрал лош момент да търси славата.

Смъкна човека вълк от коня и го върза за бреза до голямата зала на Двубрадия. Изкрещя с все сила, че този мъж е негов пленник и никой не бива да му стори зло, докато не го види кралят. Поднесоха му още медовина и Вали прие. А после видя Адисла да тича надолу по хълма, чу я да вика името му. Смееше се и едва не подскачаше от щастие. И Вали прихна, както се смее човек, навел се да върже обувката си и чул хвърлен камък да избръмчава над главата му.

Тя се хвърли към него и го прегърна. Вали целуна притисналото се в него момиче.

— Да си призная — поде Адисла, — не разчитах много да се върнеш навреме.

— Колко си приличаме — поклати глава Вали. — И аз не разчитах.

Тя пак се разкикоти, но когато Вали се взря в лицето ѝ, видя сълзите.

— Как успя? — промълви момичето.

— Не знам. Чакам да чуя какво ще измислят скалдите. Аз пък ще разправям, че съм го предизвикал на три единоборства — плюскане, къркане и бой. И така съм го напил, че просто съм го вързал накрая. Какво ще кажеш?

— Те ще разказват, че си се бил с него.

— Нека разказват — сви рамене Вали. — Кой знае, може и така да е било. Заради тебе щях да се бия и с двацет като него.

— Само с двацет ли? — ухили се Адисла.

— Трябва да има мяра във всичко — каза Вали. — Моята е двайсет. С един да бяха повече и щеше да разчиташ само на себе си.

В привичните им шеги имаше още нещо и то не търпеше отлагане. Вали чувстваше, че единственият път пред него е с това момиче, само такава бъдеще можеше да види. Трябваше да ѝ каже какво ги свързва от мига, когато се срещнаха, но никой от двамата не го бе изрекъл досега.

— Обичам те.

Тя се взираше в очите му.

— Да...

— Не казваш, че и ти ме обичаш.

— Защото го чувствам твърде силно. Ако кажа думите, после не бих могла да се отрека.

— Това ли ще направиш — ще се отречеш?

Адисла не отговори и се извърна.

— Не можеш да ме забравиш.

— Никога няма да те забравя.

Тя обви шията му с ръце и заплака на рамото му.

— Ще се омъжиш ли за него?

Адисла се отдръпна, съвзе се и го погледна в очите. „Дори разплакана е толкова хубава...“ Искаше да я успокои, да подреди всичко добре за нея, да види усмивката ѝ, но знаеше, че самият той е причината за всички нейни терзания. Уж беше на косъм от всичко, което бе искал някога — любимо момиче, прекрасен летен следобед, сгряващо слънце и свеж ветрец, но сякаш цял океан го делеше от това.

— Ще се омъжиш ли? — повтори той.

— Вали, няма да бъда твоя държанка, а не мога да бъда твоя съпруга. Какъв избор имам?

Той кимна.

— Дренги е свестен човек. И беше добър приятел на всички ни. Жалко, че не си избра мъж, с омразата към когото да се утешавам.

— Не съм го избирала. Колко мъже има наоколо? Петима синове на селяни в цялата околност, а трима от тях не ме и поглеждат, защото зестрата ми е толкова бедняшка. А и попрехвърлих годинки, Вали — с три лета съм над възрастта, когато повечето момичета се омъжват. Съдбата ни събра с Дренги.

— Не. Съдбата събра нас — натърти той. — Нишките ни са втъкани в едно платно. Човекът вълк ми бе поднесен, не съм си мръднал и пръста. Боговете бяха на моя страна.

— Досега не съм те чувала да споменаваш боговете.

— Досега не се нуждаех от тях. Кълна се, господарю Один — дай ми това момиче или ще ти се опълча във всичко, което ми е по силите.

На дърво зад тях кацнаха два гарвана. Адисла се ококори.

— Той вече те чу — промълви и погали Вали по бузата.

И в неговите очи напиреха сълзи, макар че се засмя.

— Ами чуйте ме, проскубани пилета. Предайте на господаря си, че ако не получа каквото желая, ще го погна. Нека копието му е винаги подръка, защото пренебрегне ли ме, последният ден на боговете ще започне с това!

Той тупна по меча си.

Гарваните литнаха ниско между сградите, черните им силуети се издигнаха над хълма като разсеяни късчета нощ, измъкнали се най-после от деня.

— Шшт! — Адисла за малко не се наведе. — Ами ако наистина са негови съгледвачи?

Тя се разсмя, но Вали знаеше, че говори сериозно.

И той се усмихна.

— Да се надяваме, че е така, защото искам той да чуе посланието ми.

Отначало Вали дори не разбра дали го удариха по гърба или в гърдите, но залитна и едва не се стовари върху Адисла. Завъртя се и видя Браги, разперил ръце. Лицето на дъртака сияеше.

— Ти се справи, момко, ти се справи! И за миг не се усъмних. Как ще се провалиш с такова обучение? Ти се справи...

— Благодаря ти, Браги. Нямах да успея, ако не беше ти.

На дъртака май му идеше да танцува.

— Я да видя старата дама! — Той издърпа меча от ножницата. — Обзалагам се, госпожо, че си вкусила до насита вълча кръв.

— Убих трима — кимна Вали. — Двама си го отнесоха с онзи хитър удар с дръжката, на който ме научи.

— Добро момче, добро момче! Още медовина! — възкликна Браги. — Казвах ли ви аз, че е роден за крал, а?

17. СТРАННА СРЕЩА

Вали седеше в залата и заливаше с пиене неукротимите си чувства. Адисла не отиде на пиршеството. Каза каквото искаше, а и виждаше, че нейното присъствие го измъчва.

Вали се наливаше с останалите, които празнуваха завръщането му — сборище от стари воители, младоци и неколцина изпаднали в немилост ярлове, които отплавалият на изток крал бе оставил тук. С всяка глътка ставаше по-пиян и по-нешастен. Накрая, макар че не помнеше как се стигна дотам, се сби с някого. Противникът се държеше още по-трудно на краката си и се свлече в несвят под ударите му. Вали успяваше да различи само зачервеното лице на Браги, който вдигаше ръката му нагоре и ревеше какъв мъж е отгледал. От похвалите в залата ушите му звъняха. Не можеше да пие повече, пропълзя под една скамейка и заспа — тялото неспокойно, съзнанието в мъртвешки покой.

Но Адисла не спеше. Първо се върна при майка си и й каза да приеме предложението на Дренги. Диса не ставаше от леглото, откакто бе обгорена. Придърпа дъщеря си надолу и я прегърна.

— Сигурна ли си, че ще загърбиш своя княз?

— Така е изпредена нишката на съдбата ми. Колкото брегът може да стане море, толкова ще се сбъдне желанието ми да бъде негова жена.

Диса притисна хлипащото момиче към гърдите си.

— Хайде, да свършим по-бързо с това — помоли Адисла.

Диса я пусна и заръча на Мани да тръгне към горните стопанства.

Адисла не успя да мигне в тази нощ, но не натрапчивото слънце й пречеше, а нейните мисли. Нямаше смисъл само да се върти, все едно постелята е направена от тръни. Стана и краката й сами я отведоха към морето. По-тъмно не можеше да бъде в разгара на лятото — мъждива размита светлина като преди изгрев, не и истинска нощ.

По едно време се озова до залата, чуваше пиянския смях. Колкото и късно да беше, вътре май нямаха намерение да мирясат.

Адисла не се насили да участва във веселбата, макар че имаше какво да празнува повече от всеки друг. Тъгата сякаш я бе изтърбушила, но знаеше, че е постъпила правилно. Мислите ѝ бяха като тролове, посягаха към нея от мрака в главата ѝ. Опита да се залиса с красотата на луната, огромна и увиснала ниско в небето от опушено сребро. Сега беше почти пълна. От около месец участта ѝ бе обвързана с нея. Сети се, че Двубрадия ще се завърне след няколко дни. И си спомни легендата как богът на луната отмъкнал две деца, докато вадели вода от кладенец. Сега те се возеха с него в небесната му колесница, гонени от страховит вълк на име Омраза. Вълк преследваше и Адисла още от деня на раждането ѝ — нейното потекло, нейното положение. Тя бе видяла желаното, но от него сякаш я делеше река без брод.

Изведнъж усети студ. Забеляза, че седи в сянката на бреза. На това място мракът изглеждаше неестествено плътен, а въздухът около нея застина като от тежест, която тя трябваше да отблъсне с усилие. Долови присъствие зад себе си, различно от всичко познато, може би породено от студена вода и влажна тъма.

— Има ли някой тук? — попита Адисла и се почувства неловко.

Стана и се огледа. Ято скорци прелетя под луната като менящ очертанятията си облак от стрели. Резките промени на посоката я накараха да си представи хиляди мънички порти, които се отварят и затварят в небето. Птиците изчезнаха бързо, както се бяха появили, а с тях и потискащият студ, и тежестта във въздуха. Тогава Адисла си спомни за човека вълк. Погледна към самотната бреза зад крайните къщи, където бе вързан.

Любопитството я подтикваше да види чудатия разбойник, който по неволя щеше да загуби живота си вместо нея, затова тръгна нагоре по хълма. Таси — застаряващият дебелак, комуто бяха поверили да го пази, седеше намусен на трикрако столче. До него човекът вълк седеше на земята, ръцете му бяха извити зад гърба и вързани за дървото. Още имаше торба на главата. Също като Вали, и хората в Ейкунд се поддадоха на суеверния страх и не искаха разбойникът да ги омагьоса.

— Здравей, Таси — кимна Адисла.

— Нали няма да запееш, а? Ако ще да е човек вълк, ама и той не заслужава да слуша твоето грачене. Ние тук само ги бесим, не ги мъчим с песни като твоите.

— Няма — обеща тя.

Гледаше пленника, гол под вълчата кожа на гърба. Тялото му беше нацапано със сивкаво вещество, което приличаше на стрит варовик. Нямахте сиво само по двете големи ожулвания по гърдите и корема.

Мускулите му можеха да стъписат дори селско момиче, израснало сред хора, които заякваша от усилен труд. Даже берсерките с техните отвари и неуморни упражнения с оръжие, борби и изпитания не изглеждаха толкова внушително. Тези мускули бяха увити около костите като дебели корени на върба около камък.

Адисла се изкушаваше да провери дали е вързан добре — чудеше се как обикновено въже може да го удържи.

— Бива си го тоя, нали? — подхвърли Таси. — Само че ми омръзна да го зяпам и сега не бих се противил, ако мога да удавя суката.

Адисла не отговори. Плашеше се от човека вълк, но той дразнеше любопитството ѝ. Дали имаше нещо вярно в приказките, че главата му била вълча или че само най-здравата стомана можела да го посече? Не изглеждаше опасен. Нямахте съмнение, че е изтощен, а и дишаше тежко.

— Казах, че ще се радвам, ако мога да докопам чаша пиво — упорстваше Таси.

— Е, и?

— Ами ако ще се застояваш тук, защо не го наглеждаш? Опита ли да се измъкне, просто ела да ми кажеш.

— Не може ли да дадеш нещо на някой хлапак, за да стои тук?

Но Адисла тутакси се сети, че Таси е пословичен скъперник. Той вдигна рамене, все едно предложението ѝ беше нелепо.

— Върви да си пийнеш — смили се тя, — но недей да се бавиш, искам да се прибера скоро и да си легна.

— Гледай да не отведеш и него — ухили се Таси, докато ставаше.

— Какво?!

— Виждам как го гледаш. Не бива да се занасяш с него, ама знам ли какво ще ти щукне...

— Върви да пиеш! — сопна се Адисла.

— Както кажеш.

Таси се повлече към залата. Не би признала, че той е прав донякъде. Човекът вълк наистина приковаваше вниманието ѝ, но не намираше нищо привлекателно в такъв мъж. Особено във вонята му, по-скоро животинска, а не човешка. Тя се настани на столчето. Искаше ѝ се да намери думи, за да го утеши, да го облекчи, но вместо това се чу да казва:

— Е, сега съжаляваш ли за злодеянията си?

Той не продумваше. Сянка се плъзна за миг по Адисла и тя вдигна глава. Нямаше нищо, макар че мимолетното усещане ѝ напомни за скорците. Изведнъж я обзе желание да види как изглежда човекът вълк. Успокояваше се, че ако опита да я омагьоса, просто ще се извърне.

Никой не се мяркаше наоколо, гълчавата откъм залата не стихваше. Тя се наведе към него и докосна ръката му. Твърда като дърво, както си изглеждаше. По пръстите ѝ остана сив прах и тя го близна. Догадката ѝ се потвърди — някакъв варовик. Човекът вълк дори не трепна, когато го докосна, и това ѝ даде смелост. Тя вдигна качулката. Този път той помръдна, главата му провисна напред. Отначало Адисла се заблуди, че главата е животинска, но след миг разпозна кожата на голям вълк, смъкнала се върху лицето. Тя повдигна плахо края ѝ и от смайване се тръшна на столчето. Пред очите ѝ беше Вали.

— Ти *наистина* си магьосник!

Започна да осъзнава полека какво означаваше видяното. Ако този беше от преобразяващите се, ако можеше да наподобява точно външността на Вали, значи би могъл и да заеме мястото на княза, да се храни с хората тук, да играе с тях... Дори би могъл да се усамоти с нея сред хълмовете и да легнат заедно в тревата. Или да излязат в морето с малката лодка, както тя и Вали правеха често. А после? Смърт. Вълците винаги убиват.

Мъжът примига насреща. Прокашля се и изрече бавно:

— Не съм магьосник.

Гласът звучеше плътно и дрезгаво, произношението беше непривично. Изричаше думите внимателно, сякаш бяха крехки и можеха да се счупят, ако ги избълва припряно. Стори ѝ се, че не е свикнал да говори.

— Какъв си тогава?

— Аз съм вълк.

Адисла внимаваше да не задържа погледа си на очите му, за да не ѝ направи заклинание.

— Откраднал си лицето на княза.

— Мой брат ми даде лицето. Нося го гордо. Гледам през неговите очи и той вижда чрез мен. Нося кожата му и той отново тича... чрез мен.

Тя разбра, че ѝ говори за вълчата кожа.

— Ти си хитър и лукав преобразяващ се двойник. Кой те изпрати тук?

— Откраднах храната на чернокос мъж. Той ме омагьоса и ме доведе тук.

Адисла се разсмя. Познаваше Вали — той предпочиташе да играе на „Кралска маса“ и да се шляе по хълмовете, а не да се занимава с магии.

— Ти също си чернокос, не се мъчи да го обидиш.

— Вярно. Аз съм вълк.

— И какво ще стане сега с тебе, вълчо?

Той не отговори, само я гледаше в очите.

— Ще те обесят — добави Адисла.

Пак не ѝ каза нищо, но тя не можеше да се откъсне от погледа му. Така ли я омагьосваше?

— Май не си много уплашен.

— Аз съм вълк.

Адисла се питаше дали той разбира колко е загазил. Или смъртта може би нямаше същото значение за него?

— Ти си вълкът Фенрис — промълви тя, — вързан и окован...

— Пророчествата гласят, че Фенрисулфр ще счупи оковите някой ден.

Адисла се смръзна. Този мит я смущаваше открай време. Бог Локи имал чудовищни потомци, един от тях бил великанският вълк Фенрис. Боговете толкова се страхували от Фенрисулфр, че си

послужили с хитрост и го пленили. Вързали го с въже, наречено Тънкото, за скала, наречена Писък, с пъхнат между челюстите му меч, за да не се затварят. Слюнките му се събирали в река, наречена Надежда. Според легендата вълкът щял да лежи там до залеза на боговете — Рагнарок. Тогава щял да разкъса оковите и да убие Всеобщия отец Один. Така щяла да настъпи нова епоха, в която ще властват прекрасни и справедливи духове, а не покварените, ненаситни за битки, отмъстителни и лукави богове, които хората наричаха Аесир. Старши сред тях беше Один.

Стих от пророчеството изплува в ума ѝ.

*„Оковите ще се строшат, вълкът ще се изтръгне,
много знам аз и още повече съзирам.“*

Когато чу тази история от майка си като малка, настръхна и се уплаши.

— Но ти не си вълкът Фенрис — каза му, — иначе щеше да се освободиш.

— Не съм — призна натъжен човекът вълк.

— Искаш ли храна или вода?

— Искам.

Адисла отиде в залата. Всички бяха прекалено пияни, за да ѝ обърнат внимание, само Вали срещна погледа ѝ и извърна глава на другата страна. Тя взе хляб и масло, също и чаша. На връщане пусна кофата в кладенеца, издърпа я и напълни чашата.

Пъхаше предпазливо залците в устата на човека вълк, сякаш се боеше да не я ухапе. Той дъвчеше бавно, не гълташе настървено като животно. И все се взираше в нея. „Показва ми, че е човек. Казва, че е вълк, но не това иска да видя в него.“ Адисла поднесе чашата към устните му.

— Искаш ли още?

— Да.

Напълни чашата още три-четири пъти. Мъжът пред нея не изглеждаше нито дивак, нито магьосник. В очите му нямаше бяс, не плюеше и не проклинаше. Момичето го оглеждаше съсредоточено. Вярно, имаше стъписваща прилика с Вали, макар че лицето му беше

по-загрубяло и изпито. Протегна ръка към косата му — същата като на Вали. И все пак двамата не бяха еднакви, само много си приличаха. Не знаеше дали още го подозира, че е магьосник.

— Не ми се вярваше, че мъжете вълци говорят — каза тя по някое време.

— Познавам само двама — отвърна той. — Единият не говори. Но аз говоря, ако е нужно.

— И колко често го правиш?

— Рядко.

— Майка ти да не е вълчица?

— Семейството ми е от хора като тебе. Загубих ги, когато бях малък.

— Умряха ли?

— Не. Загубих ги на един хълм. Оттогава моят вълчи баща се грижеше за мен.

Адисла не очакваше и тази прилика с Вали, който също от малък растеше далеч от своето семейство. Защо съжаляваше толкова този разбойник, защо ѝ беше толкова интересен?

— Значи са те дали на магьосник?

— Не. На вълк.

— Вълк като тебе ли?

— Да.

Помълчаха, тя продължи да го храни и пои. Накрая човекът вълк попита:

— Защо ми помагаш?

— Не знам.

— Твоите сродници ме биха и ме вързаха тук. Ти да не си изменница?

— Вярна съм на себе си. Аз съм свободна жена и никой не ми заповядва.

Той впи поглед в нея.

— Как ти е името? — попита Адисла.

— Аз съм вълк.

— Вълците нямат ли имена?

— Няма.

— Добре, вълчо, аз пък съм Адисла.

За пръв път той сведе поглед към земята.

— Моето семейство ме наричаше Фейлег, но загубих това име, когато загубих и тях.

— Фейлег, ти май не си свикнал да се държат добре с тебе.

— Аз съм вълк.

Тя откри, че пак гледа очите му — същите като на Вали, без игриността, но и без смущението, толкова присъщо на княза.

Долови, че той иска да я помоли за нещо. Така ли действаша заклинанията, това ли я чакаше?

— Какво има? — попита Адисла.

— Омъжи се за мен — изрече човекът вълк.

Дори да имаше заклинание, това беше краят му. Адисла се разсмя неудържимо.

— Опасявам се, почитаеми, че ти предстои твърде кратък живот, за да мислиш за сватба.

— Ще избягам. Омъжи се за мен. Говорихме, бяхме добри един с друг. Отиваш при роднините си и те уреждат всичко. От майка си знам, че се прави така. Имам много съкровища, скрити в хълмовете, ще ги сложа в краката ти. Иди при роднините си.

Тя се изправи.

— Боя се, че не е толкова просто. Няма да се омъжа за тебе, но ще остана и ще те закрилям тази нощ, за да не ти сторят зло преди много по-страшното зло, което ще те сполети по пълнолуние. И ще ти пея.

Адисла запя, но не фалшиво както на пазачите си. Пя чисто и звънливо за син на селянин, който рискувал живота си заради обичта на княгиня и бил убит от нейните братя, както спял до възлюбената си.

— Нима твоят народ позволява на жените такива песни? — учуди се човекът вълк, когато тя млъкна.

— Не, но тук няма кой да ме чуе. Не съм заклинателка, както ти не си магьосник. — Тя се вторачи в чашата, която държеше. — Пък и няма кого да омагьосваме, дори да бяхме.

Седя с него и гледаха как луната се катери в небето.

18. НАБЕГЪТ

Вали се събуди сякаш беше на заскрибуцал по пясъка кораб. В първия миг се почуди къде е, но веднага си спомни — в залата на Двубрадия. Езикът му беше надебелял, главата му тежеше. Имаше нужда да повърне, и то веднага. Огледа се. Навсякъде оклюмали хора по скамейките, някои още с чаши в ръцете. Искаше да се изпикае, да повърне, да направи нещо, за да се отърве от тягостното бръмчене в главата.

— Искаш ли пиво, господарю?

Браги му подаваше пълен рог. Още будуваше и пиеше, макар че всички наоколо се бяха свлекли.

— Следващото ми пиене ще е чак във Валхала — промърмори Вали.

Призля му само от вида на напитката. Затътри крака към изхода и се повлече надолу към пристанището, където се облекчи.

Навън припичаше. Струваше му се, че изпълзялото нависоко слънце ще свари главата му. Искаше да се охлади, нагази навътре и легна по гръб във водата. Това му помогна и докато изджапа от морето, вече се чувстваше по-добре. По брега нямаше никого. Отиде при кладенеца, извади кофата, пи и изля водата върху себе си. Озърна се към човека вълк. Имаше опънато парче плат над него, за да го пази от слънцето. Кому ли бе хрумнало да направи това? Някой спеше на земята зад пленника, завит презглава с наметало. Гурелясали и пълни с влага, очите на Вали не виждаха добре, а и изтерзаният му мозък не можеше да мисли за нищо, освен за жаждата.

Пи още вода и се зазяпа към морето. На хоризонта нещо сивееше. Отначало не разбра какво означава гледката. Разтърка си очите. Огладняваше и реши да се върне в залата, за да потърси остатъци от снощното пиршество.

И тогава се досети. Онова петно беше дим. От огън на кораб. Дългите бойни кораби носеха каменен баласт, за да са по-устойчиви

във водата. А на камъните можеше да се разпали огън. На хоризонта някой готвеше. Но защо толкова близо до сушата? Ако бяха търговци, можеха да пристигнат бързо и да се харесат на домакините си, като купят храна от тях, също и пиво, с което да преглъщат залците. Вали си спомни за набега срещу манастира. Берсерките си готвеха преди битка, хвърляха в котела своите билки и побъркващи гъби.

— Стига глупости! — скастри се сам.

Но истината го блъсна със силата на юмрук. Разбира се! Щяха да ги нападнат.

Двубрадия бе заминал за срещата на владетелите от тези земи, а с него и шейсетина от най-добрите му бойци. Ако някои от враговете му бяха научили, щяха да знаят, че средището на рода Ригир на практика е беззащитно. Кой бе останал? Селяни, престарели ветерани, жени и деца. Нима можеше да има по-сгоден случай?

Внезапно всичко се намести в ума му. Ето защо се бяха опитали да измъкнат и него. Майка му не е искала набеget да го свари тук. Но защо не бе пратила помощ? Ами защото Аутун още беше господар въпреки лудостта си. Тя можеше да купува зърно, да омъжва дъщерите си и да повика сина си, но воините на Белия вълк се подчиняваха само на него, докато е жив. Без Аутун начело на Ордата тя беше безсилна да помага на приятели или да смазва врагове. Пък и нали Дала, една от сестрите на Вали, бе омъжена за датчанина Ингвар? Тъкмо защото Ордата беше безпомощна, се нуждаеха от съюзи чрез брак, за да се опазят. Докато никой не подозираше за болестта на Аутун, датските крале охотно предлагаха синовете си, защото смятаха, че така си купуват закрила. Всъщност биваха подмамани те да поемат ролята на закрилници. Ала защо Ирса не бе пратила вест на Двубрадия? Защото се опасяваше, че Вали няма да се ожени за дъщеря му. Неговото послание с отказа му да вземе Рагна за жена бе получено в кралския двор на Ордата. Щом Ирса не е била сигурна дали Вали накрая ще се примири с този брак, обмислила е възможността съюзът с Ригир да се разпадне. Кралицата е предпочела съседите ѝ да си имат разправии с други врагове. Ала защо в края на краищата ригирците останаха неподготвени? Защото в пристъп на глупост Вали бе отказал да изпълни дълга си. Тъкмо той бе навлякъл тази беда на Ригир и сега се срамуваше от себе си.

Той нахълта в залата и се разкрещя:

— Ставайте, ставайте! Враговете са тук. Ставайте, ставайте!

В огнището още имаше жарава. Вали избута малко горящи въглени върху блюдо за хляб, събра слама от пода и изтича при триногата на сигналния огън. Цяла вечност мина, докато го разпали.

— По-бързо, по-бързо! Грабвайте оръжията и щитовете, ще се бием!

Браги излезе лениво като човек, решил да огледа земите си в хубавото утро.

— Какво става, господарю?

— Виж там, на хоризонта — има дим. Знам, че са бойни кораби.

— Или пък търговци си пекаат риба — невъзмутимо възрази Браги.

— Или ще дойдат при нас, значи ще ядат тук, или ще ни подминат, значи за нищо на света не биха рискували да се издадат пред нашите кораби. Кога си виждал такъв дим?

— Тук не съм, но...

— Кой съм аз?

— Вали, княз на Ордата.

— Чий син съм аз?

— На Аутун, повелителя на битките.

— Тогава покажи почитта си към мен и вдигни всички на оръжие!

Браги сви рамене, но откачи рога от колана си. Едно от достоинства на стария воин беше навикът му почти винаги да носи бойното си снаряжение. Дори с шлема си не се разделяше през повечето време, но все пак не прекаляваше и не навличаше ризницата. Но щита си можеше да вземе, ако нямаше да ходи надалече.

Браги наду рога трикратно и влезе в залата да ръчка хората. Отначало малцина му повярваха, решиха, че е някаква шега, на Вали ги подкани да се затърят навън и да видят сигналния огън. С това никой не се шегуваше. Нагоре по хълма някой вече бе запалил втория. Знаеха, че ще има още огънове, призоваващи мъжете от стопанствата да слязат и да бранят брега.

Вали се взираше в силите, с които разполагаше. Около четирийсет мъже, или по-скоро дядовци и момчета. Някои още не бяха изтрезнели. С викове и ритници ги накара да се въоръжат. Мъчени от махмурлук, със зачервени лица, те отвориша сандъци в залата, извадиха

оръжия, дебели куртки, две-три ризници и шлемове. В отделен склад имаше щитове и копия. Мъжете залитаха и се препъваха, докато навличаха доспехите, блъскаха се с дрънчене, щом посегнеха към оръжията.

— Платна! — изрева Браги навън.

На дъртака му личеше колко е пиан, но вече бе сложил ризницата и взел две копия — едното здраво и дълго, другото подходящо за хвърляне.

Вали не пожела ризница, макар че му се полагаше. Грабна *сеакс*, щит и шлем и ги даде на Браги.

— Ще се строите и ще направите стена от щитове на билото на Свински гръб, на пътеката до горичката. Едва ли ще ни заобиколят през гората, поне няма да стане бързо. Ще пазиш това за мен зад стената. Прати петима стрелци в гората и им кажи да не смеят да пуснат и една стрела, докато не заповядам. Нищо да не правят, разбра ли?

— Да, господарю, но дали ще се качат по хълма? Сигурно ще разграбят всичко тук и ще се махнат.

— На корабите има берсерки. Те ще се качат. И аз ще се погрижа да дойдат. Имаме шанс само ако се бием горе. Качете се на хълма и се стройте, но бъдете готови да ме пропуснете през стената.

Браги се бе слисал, когато Вали се върна с пленения човек вълк. А преобразяването му в този ден го смая още повече.

Хогни и Ори излязоха от залата.

— А, ето ти и свестни мъже от Ордата — махна им Вали. — Вие ще отидете със стрелците в гората, за да защитавате стената. Ще внимавате те да не стрелят без моя заповед. Ще дебнете момента да нападнете врага в гръб.

— Да, господарю.

Хогни и Ори бяха прекалено замаяни, за да спорят или да изтъкват, че и двамата са ветерани с по пет набега. Бездруго Вали беше княз. В битка князете вършат поне това, ако не друго — дават заповеди.

Бойните кораби доближаваха брега. Чуваха се гълчавата на берсерките, блъскането по щитовете, клетвите пред Один и проклятията към врага. Не се различаваха отделни гласове, но който ги бе чувал преди, знаеше думите:

— Один!

— Означава ярост!

— Один!

— Означава война!

— Говорят нашия език, господарю — отбеляза Ори.

Браги поклати глава.

— Я погледни корабите — много плитко газят. Тези мръсници са датчани, техните кораби само целуват вълните. Виждам съм ги в Каупанген. Няма спор, наели са и малко пирати от местните, но повечето са датчани.

Вали се обърна към своя отряд.

— Аз съм Вали, син на Аутун Белия вълк, ограбил пет града, нямащ равен в сраженията. Като княз аз ще ви вода в битката, защото вашите князе не са тук. Нападнат ни три кораба с поне осемдесет воители в тях. Не можем да отблъснем толкова много врагове. Но ще ги принудим да платят прескъпо за плячката и да проклинат деня, в който са отплавали към нашия бряг. Докато не дойде при вас на хълма, Браги е предводител. Помолете се на боговете си, нека се приготвят да ви посрещнат.

Браги кимна и махна с ръка на мъжете да го последват. Тръгнаха в колона през селото, а след тях подтичваха жени, деца и кучета.

Адисла се събуди от шумотевещата и се огледа. Явно бе заспала на открито, покрита с чуждо наметало, а по косата ѝ имаше капки от роса.

Наоколо крещяха и пищяха, надушваше и огън. Хленчеха деца, мъже и жени надаваха вопли. Видя Вали, който събираше бойците си, после се вторачи в морето. Три платна. Възгласи. Знаеше какво предстои. И човекът вълк знаеше. За пръв път той се напъна да разкъса въжетото.

Адисла чу думите на Вали — всички можеха да умрат. Рече си, че не е редно някой, живял толкова свободно, да умре вързан като прасе за клане. Тя смъкна торбата от главата на Фейлег.

Той зърна първо нея, миг по-късно и Вали. От гърлото му се изтръгна толкова яростно ръмжене, че тя отскочи. Фейлег бе запомнил лицето на спящия мъж и се бе досетил кой го е пленил.

Адисла се взря в него.

— Реших да те пусна, но първо ще се закълнеш, че няма да сториш зло нито на мен, нито на близките ми хора.

— Аз ще те браня. Ще ти служа.

— Закълни се в каквито богове почиташ.

— Кълна се в небето и в земята — отвърна Фейлег.

— Ето единствената услуга, която искам от тебе — няма да сториш зло на онзи мъж, на моя любим, който те доведе тук. Ти се закле. Държиш ли на думата си?

— Да.

Тя взе ножа от колана си и започна да реже въжетата. Корабите вече бяха по-наблизо, виждаха се добре отделните мъже на тях. В паниката никой не забелязваше какво прави Адисла. И тя скоро освободи пленника.

Фейлег се надигна като старец, ставащ от леглото.

— Сега бягай — заръча Адисла. — В опасност си и от едните, и от другите. Тръгвай!

— Ще остана с тебе.

— Не. Забранявам ти. Хайде! Закле се да ми служиш, значи ще правиш каквото ти казвам. Бягай!

Човекът вълк я гледаше. Някак напомняше на куче, наклонило глава любопитно заради непознат звук.

— Господарю, човекът вълк е свободен!

— Адисла, не мърдай! Ей сега идвам!

Вали тичаше към тях с меч в ръка. Човекът вълк се озъби насреща.

— Ти се закле! — троснато каза Адисла.

Той я хвана за раменете и се зарече:

— Няма да те забравя.

После я целуна съвсем по детски, просто опря устни в нейните и след миг отпраши нанякъде. Адисла се беше вцепенила от изненада, когато Вали заби пети в земята до нея.

— Адисла, добре ли си? Как се измъкна онзи? Добре ли си? Мила, добре ли си?! Къде е Дренги? Къде е твоят годеник?

— Май тръгна с другите мъже нагоре по хълма.

Вали се намръщи.

— Трябваше първо да се погрижи за тебе.

— Какво да правя сега?

— Иди си у дома и изведи майка си в полето. Трябва да се скриете, а ти познаваш потулените местенца. Ще те потърся, когато всичко свърши.

Адисла го прегърна и за пръв път в живота си разбра чувствата на жените, отиващи на пристанището да изпратят мъжете си на война. Знаеше какво иска мъжът в тези мигове — не напомняне за любовта, която оставя зад себе си, не заръки да се пази или пожелания за късмет. В битката мъжът се нуждае от смелост, не от умуване как смъртта му ще затрудни или опечали още някого. Затова Адисла целуна Вали и каза обичайните прощални думи на съпругата към боеца, тръгващ на бой:

— Убий сто от враговете заради мен.

Той кимна, притисна я до себе си, после я оттласна лекичко.

— Бягай! Бягай, за да се спасиш!

И Адисла хукна нагоре по склона към стопанството.

Вали пак се обърна към морето — гледката беше твърде странна. Човекът вълк се бе изправил сам срещу трите бойни кораба.

Ръмжеше и се биеше в гърдите, ту изпъчен, ту приведен към пясъка. Берсерките настояваха с резове да нападнат по-скоро, но кормчиите бяха завили настрани, за да го огледат. Трезвите мъже, управляващи корабите, май се чудеха дали няма да се натъкнат на върколак.

Фейлег бавеше враговете и даде време на Вали. Князът нямаше представа къде Двубрадия е скрил съкровищата си — малцина знаеха тайната. В залата обаче имаше предостатъчно хубави бокали и драперии, за да изпълни замисъла си. Съдра две драперии и омота в тях колкото можа повече метални чаши и блюда. Завърза вързопите и изтича навън. Знаеше, че берсерките ще го подгонят дори само да ги раздразни, но искаше да накара и останалите воители да тръгнат с тях.

Сега виждаше враговете съвсем ясно. Бойните кораби бяха наблизо, но обърнати успоредно на брега. Воините крещяха, виеха като вълци и ревяха като мечки, някои бръщолевеха несвързано, други дори се биеха един с друг. Нямаше съмнение, че са берсерки. Вали преглътна. Добре. Точно както искаше.

Кормчиите явно прецениха, че самотен човек вълк, ако ще да прелива от магия, няма да спре набега. Веслата се потопиха във водата,

носовете се завъртяха към брега. Гребците ускориха корабите, за да започнат нападението.

И човекът вълк постигна каквото искаше — спечели време, за да избяга Адисла. Сетне се втурна нанякъде. Единствен Вали остана в селото, а двама съгледвачи нагоре по хълма го наблюдаваха.

Помаха им с ръка и те отвърнаха със същия жест. Той яхна коня си и вдигна дрънчащите вързопи. Не беше лесно да задържи товара, но се справи, макар че две блюда иззвъняха на земята. Нямаше значение, това също му беше от полза. Вали подкара коня в тръс към налитащите датчани.

Двама-трима берсерки не устояха на желанието да се разправят с него и скочиха във водата. Малко остана да се удавят, защото се опитваха да се задържат на повърхността, без да пуснат оръжията си.

Вали завъртя коня настрани и се развика към корабите:

— Късно е, страхливци. Не виждате ли? Съкровището на Двубрадия ви се изплъзва!

Стрели полетяха от най-близкия кораб и той неволно дръпна юздата. Нито една стрела не го достигна, но конят се подплаши, залитна, подскочи и го хвърли от седлото. Вали се стовари във водата, платът се разпори и изсипа бокали и блюда в морето. Шумът стресна животното още по-силно и то препусна.

Нашествениците изреваха. Вали бе останал без дъх, но нямаше време да се опомни. Събра каквото можа и се запрепъва нагоре по брега към друг кон.

Зад себе си чу тежкото стъргане, с което корабите се плъзнаха по пясъка.

— Один — убиец! Один — безумец! Один — пиян от битки! Один! Один! Один!

Берсерките изобщо не спряха, за да вземат каквото беше паднало, а се устремиха към него. Вали се добра до коня, отвърза го и се метна на седлото. Остана му една сребърна чаша от вързопите. Размаха я към берсерките и в този миг зърна познато лице. Пред всички останали трополеше огромен мъж, наметнат с кожа от бяла мечка и с дълбок белег отдясно на челото. Берсеркът, който уби монасите — Бодвар Бярки. В едната ръка стискаше метателно копие, в другата — тежката тояга с хлабавите железни пръстени. Значи сега той беше предводителят.

Вали вече беше много по-силен от момчето, тръгнало на набег преди три години, но си напомни какъв е планът. Все пак подвикна на берсерка:

— Помниш ли ме, слабоумен пъзльо? Да не си дошъл да платиш за моите роби, които уби?

Берсеркът замахна, но Вали долепи лице до шията на коня и копието изсвистя над него.

— О, ще искам нещо по-добро от жалко копие. То едва ли ще струва много и след като остържем говната ти от него.

Берсеркът се разяри още повече, хукна нагоре по брега, дори без да посегне към оръжията си. Вали се изкушаваше да го прегazi с коня, но отново си напомни, че разчита на реда и хладнокръвието си на бойното поле. Всъщност даде оръжията си на Браги, за да няма никаква възможност да се хвърли в схватка. Мислеше си, че победата в тази битка ще бъде извоювана с ум като в игра на „Кралска маса“, затова щеше да се придържа към своя план. Сръга с пети коня, за да се изкачи по-нагоре, и изви глава да погледне какво става. И по-трезвите врагове слизаха на брега. Видя знаме с черен дракон — символа на Хаарик, крал на северните датчани от Агерсборг. Значи бе познал: датчани, водени от местни берсерки. Питаше се дали берсерките са предложили нападението. Нямахше обаче време за напразно умуване. Подкара коня в бърз ход, внимаваше да е извън обсега на копията, но да не се отдалечава прекалено.

Чуваше виковете зад себе си:

— Ще ти пролеем кръвта!

— Хванете го!

Добре. Привлече вниманието им. Голямата къща на Двубрадия вече гореше, но берсерките преследваха него. Дали щяха да повлекат със себе си и останалите нашественици? Той спря в края на селото и вдигна ръката, в която държеше сребърната чаша. Видя как знаменосецът на Хаарик сочи към него, след малко четирийсетина датчани се затичаха бавно подир берсерките.

Вали пак препусна, враговете можеха само да се присмиват зад гърба му. Идваше ред на най-опасната част от плана. Доближи гората и трябваше да позволи на берсерките да го догонят. Скочи от коня и размаха чашата.

— Страхливци! — изкрещя Вали. — Страхливци!

На бойното поле няма полза от по-изтънчени подигравки, защото никой не ги чува. Конят се уплаши и избяга. Сега Вали не можеше да разчита на него. Щеше или да успее, или да умре.

Неколцина берсерки подтичваха с Бярки нагоре. Вече бяха наблизко и две копия се забиха в пръстта до пътеката. Вали се озърна — мъжете крещяха и се пъчеха, сочеха го и виеха. Само че бяха спрели. Той издърпа едното копие и го запрати към тях. Прекали със силата, но постигна целта си. Берсерките пак хукнаха към него.

И те като Вали не носеха брони, но бяха по-едри и тежки, затова ги изпреварваше. Острието на поредното копие потъна в пръстта до краката му, брадва го халоса по гърба, но за щастие не с острието. Щом можеха да го достигнат с брадва, не изоставаха. Надяваше се стената от щитове да е на мястото си, когато се изкатери до билото.

Бойците му си бяха по местата — трийсетина души в четири редици, препречили плътно пътеката. Вали изведнъж разбра, че няма откъде да мине. Не искаше да правят пролука в стената, защото не знаеше дали ще я затворят навреме. Огледа се. Берсерките бяха само на двайсетина крачки от него.

— Наведете копията! — извика, докато тичаше с все сила към стената.

Браги стоеше отпред. Натисна припряно четири-пет копия към земята.

Вали напрегна мускулите си за последно усилие. Зърна корен на дърво да стърчи до пътеката. Отблъсна се от него с единия крак и се метна над главите на воините си. Не успя да стъпи отново на земята и се стовари върху последната редица, като повали трима.

— Вдигнете копията! — викаше Браги. — Вдигнете копията!

Мъжете насочиха копията напред, а берсерките вече напиха с тежка стъпка и диви вопли. Едно момче в първата редица припадна, щом видя отблизо враговете. Стоящите зад него го издърпаха за краката. Вали не виждаше никъде меча си, но нямаше време да мисли за това. Нахлупи шлема, взе щита и се провря през редиците, за да запълни пролуката. В теснотията отпред никой не можеше да замахне добре, но пък и Вали нямаше оръжие.

— Копие! Копие! — викаше той.

Никой не чуваше. Щеше да се справя някак само с щита, докато не намери своя сеакс или нещо друго. Стисна здраво ремъците в

юмрука си. Браги дори умееше да удря с щита, Вали обаче тъй и не се научи. Дъртакът все му обясняваше, че не бивало да замахва, а да блъска бързо с цялата си тежест, като движението напред било не повече от ширината на юмрук. Вали бе виждал Браги да печели често облози, като поваляше мъже с този удар, ако си пийнеше повечко. Сега съжаляваше, че не се постара да схване как се прави.

Жените и децата зад него врещяха, берсерките виеха, съратниците му пък блъваха проклетия и дрънчаха с оръжията си. Само шумът стигаше да му се замае главата. Задната редица, макар и объркана от падането на Вали, запрати по врага две копия, метателна брадва и два-три камъка. Копие се заби в крака на берсерк, който въпреки това се помъчи да тича, но напразно. Дръжката опря в насипа до пътеката, той изпищя, препъна се и падна. Брадвата и камъните не улучиха никого.

Берсерките не носеха щитове, само копие или тежък камък в едната ръка и огромна брадва в другата. Вали се стуги зад щита си и след миг се зарадва, че го направи. Врѣх на копие проби щита и заседна, без да му навреди. Не личеше някой до него да е пострадал и засега изглеждаше, че стената върши работа.

Но и копията си бяха свършили работата. Щитът на Вали тежеше и беше трудно да борави с него, а щеше да се наложи да го пусне, ако враг дръпне копието и то не изскочи. Берсерките налетяха върху стената, но не така безразсъдно, както очакваше той. Налагаше се първо да махнат стърчащите срещу тях копия, като отсекаат дръжките или просто ги хванат и дърпат. Нямаше неудържим натиск, само размахване на оръжие, докато противниците се бореха за надмощие. После и стоящите отзад негови бойци нападаха, дългите им копия мушкаха над него, за да понижат нападателите. Един берсерк се провря между копията и заби брадвата си в щит с такава сила, че сцели и металния ръб, и дървото зад него. Втори направи същото, после и трети. Вали се убеди, че нападението им е по-обмислено, отколкото бе очаквал. Стараеха се да съборят щитовете на земята или да забият оръжия в тях, за да ги издърпат, ако може и заедно с противника, или пък да ги направят безполезни.

Един берсерк запрати брадвата си в стената, хвана копието, забито в щита на Вали, и в същия миг извади ножа си. Напираше да изтръгне щита и да нарѣга Вали. Копието обаче изскочи и берсеркът

тупна по гръб. Вали не понечи да се възползва от предимството, като се хвърли напред да го стъпче.

— Крепете стената! — крещеше той. — Крепете стената!

Пак го разтърси удар. Бярки заби грамадната си брадва в щита на княза и го смъкна надолу. Нападна с такава мощ, че издърпа Вали от редицата. Берсеркът не можеше да замахне пак с брадвата си, но ритна Вали в корема, докато откъсваше щита от ръката му, и го просна на земята. Бодвар Бярки не беше толкова влуден от отварите, че да не знае кой е срещу него, но бълнуваше завалено.

— Смърт, княже. Кръв, княже.

Някой мушна с копие берсерка и отвлече вниманието му. Той изтръска щита от брадвата си и се блъсна в стената. Защитата се разкъса. Берсеркът уби един мъж, след това и втори — острието отнесе половината глава на селянина. Вали видя как мечът на Браги се заби до дръжката във враг, но май дъртакът единствен отвърщаше на нападателите. Вали вече разбираше добре колко страшни са берсерките и му олекна, че обикновените воители още не са ги подкрепили. Стената от щитове се огъна и раздели, втора вълна от неприятели щеше да ги довърши. Вали си пое дъх и стана. Бярки стовари брадвата върху поредния щит и го откъсна от ремъците, но изтърва оръжието си и то падна на пътеката зад него.

Вали нямаше оръжие, нямаше щит и нямаше избор. Не биваше да допусне берсеркът да извади меча си от ножницата. Скочи към него и замахна със събрани ръце към брадичката на врага. Този път уроците на Браги му послужиха добре. Удари много силно берсерка, като се отблъсна и с крака. Бярки залитна назад, препъна се в нечие тяло и падна. Главата му се халоса в утъпканата земя и той не помръдна повече.

Вали нямаше време да се поздравява, а изрева:

— Нападайте! Нападайте!

Браги бе подредил четирима мъже с щитове и те се нахвърлиха срещу тримата берсерки, които още се биеха, дърпаха щитове, отблъскваха копия, мушкаха и крещяха. Вали сграбчи пречупено наполовина копие и го заби в шията на най-близкия враг. Оръжието се заклеци. Нямаше нож, затова просто се нахвърли върху втория берсерк, стегна ръцете си около кръста му и го събори на земята. Мечът на Браги се плъзна покрай рамото му и наръга берсерка в

гърдите. Вали обаче отнесе два удара с юмрук и ухапване по ръката, преди врагът да умре.

Разправиха се бързо с последния нападател. Бойците на Вали нададоха оглушителен победен вик. Убиха седмина берсерки, а загубиха само трима от своите. Бодвар Бярки се мъчеше да стане, но още беше зашеметен. Браги пристъпи към него с меч в ръка.

— Недей! — спря го Вали. — Този го искам за роб. Издърпайте го зад стената и го вържете. Погрижи се жените да не го убият. Искам го жив.

Вали видя Дренги и с неохота си напомни, че той е годеник на Адисла.

— Здравей, Дренги.

Постара се да сдържи гнева си — Дренги не се бе опитал да намери Адисла в суматоката.

— Господарю...

Мъжът не го поглеждаше в очите. Знаеше какви са чувствата на Вали към Адисла, но това не го възпираше да иска брак с нея. Все пак се чувстваше неловко пред княза.

— Върви да намериш Адисла и майка ѝ — заповяда Вали. — Заведи ги на безопасно място.

Дренги кимна и се затича по задния склон на хълма, олекна му да се отърве и от Вали, и от следващото нападение.

— Дай живота си за тях! — кресна князът подире му и извика към гората: — Много добре, Хогни! Не се издавайте, докато не заповядам, ако пък умра — докато не видиш, че враговете надделяват. Ударете ги където са се събрали най-плътно. Стената ще остане тук, зад труповете. Нека стъпват по своите мъртвци, за да стигнат до нас. — Вали се огледа. — Браги, къде е моят *сеакс*!

Старият наставник поклати глава и промърмори:

— Вали Безоръжния...

Мина зад редиците и се върна с оръжието, което Вали пъкна под колана си.

Стресна ги тежко трополене. Двама мъже се свлякоха. Пак същия звук. Още един падна.

— Стрели! — извика Браги. — Вдигнете щитовете.

— Постройте стената! — крещеше Вали. — Постройте стената!

Дърпаше и буташе хората, за да заемат местата си.

Грабна копие, докато мъжете отново се струпваха плътно, за да се предпазват с щитовете си. Вали знаеше, че при обстрел е най-добре да се пръснат, но пък за да устоят на нападащи пешаци, трябваше да останат един до друг. Сбута хората си още по-натясно и вдигна щита под ъгъл. Стрелите стържеха и отскачаха със звук като от бягащи по дъски плъхове, хрумна му в един миг. Звукът се повтори и потрети, той се свиваше зад щита. И разбра, че стената е в безопасност. Малко стрели пробиваха щитовете.

Шумът спря. Вали рискува да надзърне. Срещу тях идваха поне седемдесет бойци, всички с щитове. Онези в предните редици имаха ризници и шлемове, също и копия. Носеха знамето с дракона отпред. „Това е. Тук свършва всичко.“ Бе се надявал, че ще победи с хитрост и находчивост, но сега се убеди в смазващото надмощие на врага. Когато каза на мъжете, че ще измрат в този ден, сам не си вярваше докрай. Опитваше се да ги насърчи, да ги освободи от страховете. Ако си сигурен, че ще умреш, страхът губи смисъл. Но щом огледа датчаните — могъщите ярдове отпред с брони, шлемове и мечове, по-младите мъже зад тях с копия, — а после се озърна към своите старци и момчета, вече знаеше, че това е краят. Все пак направи каквото можа и даде малко време на Адисла.

— Задните редици да тласкат напред, когато онези се блъснат в нас! — извика Браги. — Берсерките ни разхвърляха, защото не тласкахте. Трябва да го направите, иначе ще ни стъпчат.

Датският крал изглеждаше спокоен и уверен под знамето, едва ли не весел като домакин на пиршество, а не воин на бойното поле. Говореше с чудноват мъж, какъвто Вали не бе виждал досега. Личеше, че е чужденец — носеше синя туника, дългопола дреха и панталон, поръбени с червено. На главата си имаше синя шапка, върхът ѝ приличаше на звезда с четири лъча и провисваше над главата. Кой ли беше този? Какво правеше тук с датчаните? Така бяха описвали пред Вали китоловците, обитаващи севера, които се славеха като магьосници.

Кралят сочеше наляво и надясно, явно обмисляше възможностите си.

— Трябва да нападне — мърмореше си Вали. — Трябва да нападне.

Съзнаваше, че Хаарик би имал време да си сготви обяд, дори да поспи, а после да ги обкръжи на другото утро. Един от датските ярлове показваше с жестове маневра за заобикаляне на хълма. Минеха ли отзад, със защитниците беше свършено, стигаше и десетина души да ги ударят в гръб. Може би с тях беше свършено, каквото и да се случи, но единствената им мижава надежда беше в челния сблъсък. Видяното зарадва Вали неописуемо. Датският крал завъртя глава, разсмя се и тупна своя ярл по рамото. Беше прекалено горд, за да постъпи разумно, и искаше да смаже стената с атака.

Кралят сложи шлем на главата си и взе копие.

— Хайде — подканяше го Вали. — Хайде.

А после видя, че някои от враговете се отделят. Една група тръгна наляво, друга — надясно. Къде се дяна кралят? Знамето му се виждаше, но той изчезна. Вали нямаше време да се чуди. Сега силите се поизравниха, но можеше да очаква нападение в гръб съвсем скоро. Какво да стори? В играта на „Кралска маса“ имаше похват, наречен „надбягване“. Ако ще противникът да е с по-добра позиция, ти имаш предимство във времето. Ако не го пропилиеш, той не би получил шанса да изведе напред най-опасните си фигури. Тук беше същото, нямаха време за изтънчена тактика или маневри. Просто бяха принудени да изтребят враговете пред себе си, преди другите отзад да се доберат до тях.

Браги, притиснат до него в гъмжилото, също разбираше какво да се предприеме.

— Господарю, май трябва да се бием бързо.

Вали кимна. И сега си мислеше, че предпочита да бъде пленен от датчаните, продаден в робство или убит, вместо да прекара още една вечер в компанията на Браги, но верността и най-вече схватливостта на този мъж го възхищаваха. Браги бе преценил положението мигновено, без да размишлява като Вали, а почти по инстинкт.

Старият воин заговори отново:

— Ти си син на баща си. Не ми се вярваше, че ще го кажа някога, но си е така. От години се носят слухове, че те е купил някъде на Западния остров и не е получил много срещу парите си.

— Колко си мил — промърмори Вали, но се усмихна искрено.

— Ами ясно е защо хората си го мислеха, като си толкова грозно чернокосо копеле — не мирясваше Браги.

Вали се загледа във враговете. Бойците в предните редици бяха извадили мечовете си. Започваше се.

— Браги...

— Кажи, господарю.

— Ако попаднем във Валхала...

— Да, господарю?

— Не сядай до мен.

Дъртакът се разсмя така, че сълзи потекоха по лицето му.

— Ти си крал, господарю, истински крал!

Браги го бе убеждавал веднъж колко е хубава смъртта и Вали сметна думите му за поредната безсмислица. Но в миг усети топлината на слънчевите лъчи, дима на горящото село, тежестта на копието в ръката си и повярва. Тук имаше сплотеност, каквато не бе чувствал досега, връзка със съратниците, надхвърляща дреболии като симпатии и неприязън.

С рев като грохота на свлачище враговете нападнаха. Крещяха клетвите си към Тор, бога на гръмотевиците, и Тир, бога на войната. Не изричаха името на Один. Тези не бяха берсерки, обесеният бог си оставаше твърде особен, загадъчен и смахнат за обикновените селяни и телохранители.

Вали се почувства озадачаващо отчужден от ставащото, питаше се кого ли да призове на помощ. Никой от боговете не го привличаше. Освен един.

— Господарю Локи — помоли се Вали, — княже на лъжите, приятелю на човека, дай ми сили да издържа.

Той не беше набожен, но между два удара на сърцето прозря истината за боговете на своя народ. Всеки беше бог на смъртта, на войната. Фрея, богиня на плодовитостта и на войната. Тор, бог на гръмотевиците и на войната. Фрейр, бог на удоволствията и заможността, но доблестен в битките. Само Локи не беше боец. Само Локи стоеше отстрани и се смееше. Смехът му беше по-смъртоносен от меч или копие за самомнителните богове. Нямахше нищо чудно в това, че са го оковали.

Нападението на враговете по тясната пътека тресеше земята. Ей сега щяха да хвърлят копията. Вали не се колебаеше. Неговите бойци опираха рамо в рамо, предните щитове се препокриваха. Противниците не бяха в плътен строй, но и не нападаха безредно. Не

можеха да се пазят един друг с щитовете, ала не бяха и толкова нарядко, че да пострадат зле при обстрел.

Вали погледна мъжа от другата си страна. Май го виждаше за пръв път. Висок, блед и червенокос, с дълго кафяво наметало, но съвсем рехаво. На Вали му идеше да го сгълчи, че е толкова малоумен да застане с такава дреха в бойните редици, но не можа. Бореше се с думите, с трескавото желание да каже нещо на непознатия. Накрая успя.

— Ти с нас ли си?

Мъжът някак намираше място в теснотията. Докосна ръката на Вали и каза:

— Аз бях с тебе от началото.

— И сега си тук в края.

— Няма край за тебе — изрече непознатият. — Никакъв. Никога. Имало те е винаги и ще те има вечно, Фенрисулфр, и ти скоро ще прозреш това. Сега боговете в сънищата си бродят по земята.

— Какво?! — сепна се Вали.

Копия, брадви и камъни се стовариха върху редиците. Вали се сви зад щита си. Някой зад него падна. Когато вдигна глава, червенокосият чудак не беше наоколо, ала не остана време да мисли колко странно е това.

— Хвърляйте! — извика Вали и задните редици метнаха копията си.

Трима датчани се свлякоха, един от тях в първата редица. Ярлът тупна на колене и длани, другите трябваше да минават отстрани и да го прескачат. Вали стискаше копието с пръсти, потни от страха.

Приливната вълна се блъсна в стената. Датчаните навираха щитовете си между копията, за да ги избутат или закачат, после щяха да пуснат щитовете и да секат с брадвите и мечовете. Вали усети как копието се изтръгва от ръката му, докато един датчанин напираше с щита и замахваше с брадвата. Не можеше да извади меч си в теснотията и се зарадва, че има шлем. Брадвата се плъзна отстрани и събори шлема от главата му, без да нанесе рана. В блъсканицата шлемът дори не падна, а се закачи отзад на щита. Копие се промуши над рамото на Вали и датчанинът се дръпна назад. Шлемът се изсули надолу и Вали го изрита към враговете. Датчаните отново опитваха да се вмъкнат под копията. И отстрани, и зад Вали съратниците му даваха

отпор. Щитове чегъртаха в щитове, нямаше къде да мушкат с мечове. Мъжете в първата редица само гледаха какво се случва, бутяха напред и се надяваха да не бъдат пронизани от копията на противниците, до които не можеха да се доберат. Един враг се подхлъзна върху трупа на друг, а Вали все още не успяваше да издърпа меч си. Нямаше нужда. Другите датчани стъпкаха падналия.

Още бойци помагаша в датския напор, мятаха оръжията си и натискаха с рамо, за да изблъскат защитниците назад по пътеката. Вали буташе и го избутваха. Напрягаше всяко сухожилие до скъсване, но усещаше как неговите редици поддават. Макар че датчаните се препъваха и подхлъзваха върху труповете, бяха прекалено много. Вали отстъпи една крачка, после и втора. Лицата на враговете бяха току пред него, те ръмжаха обиди, обещаваха гибел, плюеха, дори се опитваха да хапят, но за мъжете в предните редици беше почти невъзможно да си навредят някак. Не успяваха и да се ритат. Зад Вали някой се просна, падна и втори боец, стори му се, че след миг ще бъдат смазани.

— Сега, Хогни, сега! — нададе вой Вали.

Хогни не го чуваше, но опитният боец от Ордата бе слушал внимателно и знаеше какво иска Вали.

— Сега — заповяда на своите стрелци. — И по-тихо!

Петимата излязоха от гората и пуснаха стрелите си отгоре в тълпата датчани само от пет крачки разстояние. Стреляха втори път. Трети път. Повалиха двама, после трима и още двама, преди враговете да се усетят, че са нападнати от втора група.

— Бутайте! — извиси глас Вали. — Бутайте!

Датчани се опитваха да изкатерят насипа, за да се разправят със стрелците, хлъзгаха се и падаха. Стрелите свистяха непрекъснато. Вали опря рамо в щита и натисна с цялата си сила. Датчанинът пред него загуби опора под краката си, хвана се неволно за друг и го събори. Бойците на Ригир напиряха, тъпчеха падналите и ги довършваха с ботуши, копия и брадви.

Враговете се разколебаха и побягнаха. Хората на Хогни продължаваха да ги обстрелват въпреки заповедта му да престанат. И той искаше да се прослави, скочи на пътеката и подгони нашествениците.

Защитниците на селото тичаха покрай Вали да настигнат датчаните. Младежът им викаше да спрат. Двайсетина от враговете бяха заобиколили стената и той подозираше, че ей сега ще нападнат отзад. Не можеше обаче да овладее хората си, които търчаха след бягащите, следвани по пътеката от повечето жени и дори деца, които размахваха пръчки и кухненски ножове.

Князът се промъкна на бегом към края на пътеката и погледна надолу към долината зад хълма. Нямаше датчани. Вторачи се към стопанството на Диса. Там надвисваше облак дим. Вали настръхна. Дали Диса е успяла да избяга с обгорените си крака? Дали Адисла е имала сили да я отведе? Знаеше, че не би изоставила майка си.

Огледа се, но нямаше кой да му помогне. Видя наблизко само Бярки, който още не беше на себе си, въжетата около тялото му бяха стегнати до задушаване. Две малки деца го биеха с пръчки. Вали ги напъди и все се озърташе не е ли останал някой от неговите хора.

— Браги, последвай ме! — извика до прегракване.

Но и Браги го нямаше. Беше се втурнал към корабите, за да ги избути във водата и да лиши датчаните от възможността за бягство. Вали можеше да разчита само на себе си. Страхът надделя над изтощението и той хукна към горящото стопанство по-бързо от всеки друг път в живота си.

19.

ЗАВЪРШЕК

Дренги бе дошъл навреме поне колкото да се изпречи срещу нашествениците. Но той беше селянин, не боец, и сега лежеше до една хранилка, а собствената му брадва стърчеше от гърдите му. И старият Барт не бе пощаден от сънародниците си. Изглеждаше, че е задрямал на слънце до него. Малкият Мани беше мъртъв на прага на къщата, стиснал стария сеакс на Вали.

Вали затвори очи и се овладя с усилие. Нямахше време да скърби, трябваше да научи какво е сполетяло Адисла и нейната майка. Нахълта в тлеещата колиба. Датчаните се бяха опитали да я подпалят, но торфеният покрив не гореше добре. Диса лежеше убита в леглото си. Навсякъде имаше кръв, червенината бе попила като грозен шал по ризата ѝ. Вали я доближи и видя, че гърлото ѝ е прерязано. Въображението му подсказваше натрапчиво още какво ѝ се е случило.

Коленичи до нея и хвана ръката ѝ. Тя му беше като майка. Не каза нищо. През този ден вече бе научил какво е да тръгнеш на битка не за да грабиш. Взираше се в очите на Диса и му се струваше немислимо занаят да върши нещо друго. Не заплака и се изненада от себе си. Някаква студенина у него го възпираше. Щеше да отмъсти за това. Адисла му бе заръчала да убие сто от враговете. Но нямаше да направи само това. Щеше да убие датския крал и вонящата му пасмина, да събори залите им и да изпепели земите ми. С деянията си тук датчаните бяха пуснали един вълк на свобода. Досега не бе изпитвал подобна решителност. Но преди това имаше да свърши още нещо.

Вали целуна Диса по челото.

— Ще я намеря — зарече се и излезе от къщата.

Разроши косата на мъртвото момче и го целуна. Протегна ръка да вземе меча, но се отказа. Само притисна пръстите на момчето към дръжката.

— Нека е с тебе в отвъдното. Иди в залите на Фрея, а не на Один.

Чу стон и се обърна. Дренги още беше жив. Вали изтича при ранения.

— Дренги, аз съм — Вали!

Раненият едва дишаше, брадвата бе разсякла гърдите му, кървави мехурчета избиваха по устните му.

Вали не знаеше какво да направи. Диса или Йодис може би щяха да помогнат, но едната беше мъртва, а другата — незнайно къде.

— Дренги, ще живееш — каза Вали. — Виждам съм хора да оцеляват и с по-лоши рани. И ти ще живееш.

И двамата знаеха, че не е вярно.

— Дойдоха за нея, Вали. Дойдоха за нея...

— Знаем.

— Не, те дойдоха заради нея. Не търсеха съкровища, не искаха плячка. Искана нея.

Той се разкашля плашещо, бореше се да поеме дъх. Вали беше твърде объркан, за да проумее какво му казва Дренги.

— Ще се справиш, Дренги. Ще доведе майка Йодис и тя ще ти зашие раната. Ще видиш, че ще се справиш.

— Вали, те търсеха *нея*. Питана за дъщерята на лечителката.

— Кого са питали?

— Бяха пленили онова момче — Лоптр. Той ги доведе и им каза коя е. Кресяха името ѝ.

Дренги се закашля и между устните му протече кръв.

— Момчето също ли е мъртво?

— Не, избяга. Махни брадвата, Вали. Махни я. Много ме мъчи.

— Добре.

Вали хвана с двете си ръце дръжката до острието. Щом дръпна, Дренги изпищя. Дръпна отново и брадвата излезе. Дренги кашляше, хриптеше и хъркаше. Накрая притихна. Вали докосна ръката му. Дренги беше мъртъв.

Усети, че някой го наблюдава. Озърна се — Лоптр надничаше иззад кочината.

— Можеш да излезеш, дете. Те се магнаха.

Момчето не помръдна, гледаше много уплашено.

— Отведоха ли я? — попита Вали. — Отведоха ли Адисла?

Лоптр кимна.

— Накъде?

Детето посочи пътеката на юг, където по брега имаше няколко широки плоски ивици. Ако датчаните бяха успели да отплават от пристанището, можеха да приберат бойците си там.

— Върни се на пристанището — помоли Вали. — Ако срещнеш някой от нашите воители, кажи им, че слизам към Селстронд да намеря тези пирати. И им кажи да дойдат, за да ми помогнат. По-бързо!

Момчето не помръдваше, само го зяпаше. Вали реши, че няма смисъл да го насилва. Лоптр беше твърде потресен от видяното.

— Е, поне не влизай в къщата на майка Диса — заръча Вали и тръгна към брега.

Щом стигна там, обувката му подсказа всичко, което беше нужно да знае. Тъкмо където пътеката изчезваше в пясъка... и където всеки слязъл на брега би я намерил. Нейната обувка от зелена кожа. Най-хубавите, които имаше. Адисла ги носеше, когато го посрещна. Явно я бе смъкнала нарочно от крака си.

Вали закъсна съвсем малко — бойният кораб още беше близо до брега. Не виждаше Адисла, но на кораба имаше двайсетина воители. Още не можеше да схване смисъла в думите на Дренги: „Вали, те търсеха *нея*.“ Главата му се сгорещяваше от омразата и дори не си спомни какво чу от Дренги.

— Върнете се, страхливци! Аз съм сам, а вие сте двайсет. Такова надмощие не ви ли стига?

Никой не му отговори, датчаните припряно опъваха платното. Но за съвсем кратък миг успя да зърне Адисла — тя се боричкаше да скочи зад борда и да се спаси с плуване. Издърпаха я грубо надолу.

— Ще те намеря! — изкрещя Вали, нагазил във водата. — Знайте, датчани, че ако й сторите зло, ще го върна хилядократно и на вас, и на сродниците ви! Аз съм Вали, син на Аутун! Аз съм вашата смърт!

Нямаше никаква надежда. Не можеше да ги преследва. Всички бойни кораби бяха отплавали за срещата на кралете. Тук бяха останали само няколко *фейринги*, лодки с четири весла за плаване близо до брега. С тях не би настигнал боен кораб.

Как щеше да я открие? Сети се за Хейтабир — пазара, където накрая попадеше всеки роб, доведен в Дания. Би могъл да я откупи, ако успееше да изкопчи пари от баща си или да вземе назаем от

Двубрадия. И тогава си спомни, че имаше пленен берсерк. Щеше да изтръгне от него сведенията. Тръгна обратно към бойното поле.

Завари Бярки в такова състояние, че не можеше да отговаря на никакви въпроси. Изглеждаше наполовина обезумял от билките, пиенето и удара по главата. Само проклинаше и точеше лиги. Засега нищо не го застрашаваше, но Вали се питаше колко ли ще живее, ако го спипат жителите на селото. Трябваше да опази берсерка жив, само така би могъл да намери Адисла. Пленникът беше прекалено тежък, за да го завлече сам някъде. За късмет в този миг дойде Браги с двама селяни — Гудфастр и Баугр. С тях беше и Лоптр. Значи все пак бе изпълнил заръката.

— Как върви? — попита Вали.

— Разгромихме ги. Пленихме един кораб. Добра работа свършихме днес.

— Отвлекли са Адисла. Майка Диса е мъртва, останалите от дома й — също, доколкото знам.

Ченето на Браги провисна.

— Има ли други убити?

— Не знам. Онези са бързали, затова не ми се вярва да има. Не са отвели и него, нали?

Вали кимна към момчето, което още гледаше с опулени от ужас очи.

— Да, бързали са, иначе наистина щяха да замъкнат момчето. Щяха да вземат добра цена за него на пазара. Ти ще искаш да им отмъстиш, Лоптр, нали? — подхвърли Браги.

Момчето не каза нищо, но се потули зад Баугр.

— Свалете този берсерк в селото — нареди Вали. — Трябва да отговори на въпросите ми. Щом се опомни, уведомете ме. И предайте на хората, че по моя заповед няма да празнуваме изобщо до завръщането на Двубрадия. И да се поставят пазачи. Два дракара се измъкнаха и нищо чудно да се върнат, ако решат, че според нас опасността е отминала.

Вали тръгна към долината.

— Къде отиваш? — попита Браги.

— Да си поприказвам с майка Йодис.

20.

ТРУДЕН ПЪТ НАПРЕД

— Майко Йодис, аз съм.

Домът ѝ беше много по-малък от къщата на Диса — просто потънала в земята колиба, чиито стени му стигаха само до кръста. С плоския си торфен покрив се забелязваше трудно, ако човек не е застанал до нея.

Вали потропа на вратата.

— Майко Йодис, аз съм — Вали. Всичко е наред, те си отидоха.

Вратата се откряна и Йодис надникна. Трепереше, но се стараеше да се сдържи, не искаше да ѝ проличи.

— Колко са мъртвите?

— Не знам, но можеше да бъде и по-зле. Победихме ги. Прогонихме ги, майко Йодис.

Тя си избърса очите.

— Ами Адисла? Майка Диса?

— Затова дойдох. Аз...

— О, Фрея, бди над тях — прекъсна го Йодис, която отгатна, че нищо добро не е сполетяло жените. — Какво стана?

— Майка Диса е мъртва, Адисла е отвлечена.

Тя пак го изгледа като в деня, когато научи за намерението на Двубрадия да обеси Адисла, но този път омекна. Йодис беше силно привързана към Вали, само че го смяташе за леко слабоумен. Когато плени човека вълк, той доказа, че не е такъв.

— Знаеш ли изобщо накъде са тръгнали и какви бяха?

— Подозирам, че ще отидат в Хейтабир, ако не веднага, то след време. Бяха датчани — Хаарик и хората му.

— Може да я отведат в двора му или да я продадат на изток, или да направят още какво ли не с нея. Изобщо не е ясно къде ще бъде.

— И затова съм тук — напомни Вали.

Йодис го зяпна озадачено.

— Искам да направя магията на майка Диса — обясни младежът. — Тя ме насочи към човека вълк, може да ме насочи и към Адисла.

Жената поклати глава.

— Никога не съм я правила. Майка Диса имаше дарбата, аз само ѝ помагах.

— Значи знаеш как се прави?

— Знам, но е невъзможно, дори да исках. Огнените билки свършиха. Растат само през пролетта и се намират рядко. Не можем да наберем нищо още много месеци.

— И тези билки са задължителни, тъй ли?

— Да.

Вали издиша тежко. Никак не му се вярваше, че ще изтръгне сведения от берсерка дори с изтезания, макар че това не би го възпряло да опита. Дали знаеше нещо? Той беше наемник. На Вали му беше известно, че когато Двубрадия викаше берсерки за своите набези, пазеше целта в тайна до излизането в открито море, за да не нападнат те сами. С голямо удоволствие би пребил Бярки, за да чуе сведенията, само че се съмняваше в резултата.

— Няма ли друг начин? — попита Вали.

Йодис вдигна рамене.

— Казвай де! — настоя той.

— Има начин, но ще те убие.

— Какъв?

— Отиваш при Один в тресавището.

— Тоест?

— Не е правено, откакто бях момиче, но ако пророчеството е толкова важно за тебе, тогава си струва. Отиваш в тресавището Гринмир и се представяш на бога на обесените, бога на удавените, и го питаш за онова, което искаш да узнаеш.

— Как да го направя?

— Като се удавиш.

— Каква е ползата от пророчеството, щом ще умра?

— Стигаш до ръба на смъртта и там се пазариш с боговете за живота си. Предлагаш им каквото можеш и ако останат доволни, вземат го и ти казват каквото искаш.

— Че какво мога да предложа аз на един бог?

— Страданията си.

Вали стисна зъби и кимна рязко.

— Правила ли си го?

— Не, но съм виждала. Преди много години. Княгиня Хейтр отиде в тресавището.

— Мислех, че е легенда. Тя успя ли?

— Разкри четирима предатели в двора на баща си и мястото, където бе скрито имането на Тялфи.

— И намериха ли имането?

— Намериха го. Но тя не го видя. Изпитанието я уби.

Вали опря ръка в ниския покрив и се замисли. Какъв живот ще е без Адисла? Всеки умира, просто не се знае кога. Но само глупак би пожертвал живота си напразно.

— Ти можеш ли да го направиш? Майко Йодис, не искам да умра без полза.

— Не е трудно, но по-важното е дали ти можеш да го направиш. Давиш се в свещеното тресавище, мястото между земята и водата. Това е портал към други места в деветте свята. Само силата на волята ще ти помогне да намериш пътя. Нужна ти е не повече подготовка, отколкото на загинал воин, за да отиде във Валхала.

Вали пак кимна неохотно.

— Колко ще продължи?

— Кой знае? Трябва да се давиш и да се съживяваш, да се давиш и да се съживяваш, докато те осени видението или докато престанеш да се съживяваш. Може да се случи още първия път или десетия, или никога. И не е лесно да се връщаш насила в тези води, колкото и да те изгаря желанието да чуеш отговора. Ще се съпротивяваш, затова трябва да бъдеш вързан.

Вали се бе закълел да не моли Один за нищо, но не бе очаквал да изпадне в такова положение.

— Ще го направя — зарече се той.

— Има още нещо — предупреди го Йодис. — Не само боговете чакат в деветте свята. Ще ти сложим примка. Тя е знак, за да те намери богът, но ако разкъсаш въжетата или заговориш като великан или вещица, или нещо още по-зло, ще я използваме да те убием. Не говори с великани, Вали, нито с другите чудовища, които може да видиш там, долу.

— Носи си въжето. Щом само това е начинът, няма какво друго да сторим.

— Ще се нуждаеш от мъже, които да те потапят и да те вадят. Макар и вързан, ще се налага да те укротяват. А и аз нямам силата да те удуша с въжето, нито решимостта да прекратя страданията ти с нож.

— Твоят внук тук ли е?

— Тук е.

— Тогава изпрати го да повика Хогни и Ори — помоли Вали. — Хайде, време е да започваме.

21.

ВИРЪТ НА УДАВЕНИТЕ

Разбира се, той бе идвал при вира на удавените. Намираще се в дълбока падина сред ниските хълмове над стопанството на Йодис. Някога пленници и жертви били изпращани при боговете в тресавището Гринмир, но тук не бе умирали никой, откакто княгинята потърсила отговори. Децата обаче знаеха с какво се слави това място, говореше се, че нощем призраци на отдавна мъртви крале и воители витаели край водата.

Вали мръзнеше, докато седеше и чакаше Хогни и Ори. Дали потръпваше от ветреца откъм морето или заради нещо дълбоко в самия него? Колко хора бяха умрели тук и за какво? Места като тресавището наистина ли носеха отпечатъка на смъртта, на която ставаха свидетели, или просто настръхваше от детски спомени, отгласи на истории, с които се развличаха в дългите зимни нощи чрез страха и вълнението?

Сега му беше много студено. Облаци се трупаха откъм морето, придаваха на небето железен оттенък и ръсеха дъжд. Съжали, че не си взе наметалото, но се сети, че скоро го чака много по-лош студ. Пък и какво ли значение имаха тези неудобства? Адисла имаше ли наметало, за да я пази от дъжда на онзи кораб? Какво ли й се случваше? Не можа да се насили да мисли за това. Зарече се, че за всяка несгода или гавра, които й навлекат нейните мъчители, ще страдат сто пъти по-лошо. Закле се, че докато не я срещне отново, никаква болка няма да го уплаши. Не би могъл да изпита по-тежко страдание от онова в мига, когато я видя на бойния кораб.

— Господарю, голяма победа!

Ръка на рамото му. Беше Хогни.

— Датчаните избягаха — добави Ори, — и заслугата е твоя.

— Славата може да почака — отвърна Вали и кимна към водата.

— Предстои ми друга битка.

Напомняше си, че това е обикновен вир, който ще използва подобно на рало или меч.

Хогни и Ори се вторачиха в примката, която Йодис връзваше — символа на Один, тройния плъзгащ се възел, ако можеше да се нарече така. Огърлицата на мъртвия властител се плъзгаше само в едната посока. Затегнеш ли примката, или я сваляш с нож, или изобщо не я сваляш. Двамата мъже се спогледаха.

— Ще търсиш отговори от боговете, тъй ли? — попита Ори.

— Искам да науча къде е Адисла. Знаете ли по-добър начин?

— Ще я отведат в двора на Хаарик.

— Може би да, а може би не. Могат да я продадат в Хейтабир или на всеки друг пазар по пътя. Или да я дадат на някоя наемник като отплата. Има и друго...

Не му се искаше да изрече на глас догадката си, защото беше твърде странна. Спомни си онзи особняк с четириъгълната шапка. За какво бе дошъл? А и вече бе осъзнал какво означаваха думите на Дренги.

— Искали са да я отведат, търсели са я. Викали са името ѝ — сподели той с Хогни и Ори.

— Защо?

Вали сви рамене. Каквато и участ да предстоеше на Адисла, нямаше да бъде обикновена робиня. Не можеше да обясни откъде е сигурен. Знаеше само, че остава съвсем малко време и не може да си позволи грешки.

— Това е най-добрият начин — изтъкна Вали.

Хогни кимна.

— Направих същото и за твоя баща.

— Какво?!

— Има място в Желязната гора, на четири дни път от неговата зала. Пророчески вир като този. Баща ти зададе въпроси там.

— Как?

— Както ще го направиш и ти.

Хогни погледна намотаното въже.

— А той намери ли отговори?

— Тогава започнаха най-лошите затруднения — промълви Хогни.

— Кога се случи?

— Преди четири години. Отдавна не беше добре, но...

Срамът като че не позволи на Хогни да довърши изречението.

— Той не се завърна от гората — обади се Ори.

— Не разбирам — призна Вали.

— Баща ти живее сам в Желязната гора — обясни Хогни. —
Избра живота на мистик.

Заваля по-силно, внезапен бурен порив от морето с бързината на птица.

— Хората казват, че Один му говори в гората, дава му силата си.

— Хората ли го казват, или майка ми?

Никой от двамата не отговори. Значи беше по-зле, отколкото Вали си представяше. Подозренията, че Аутун си е изгубил ума, щяха да бъдат същинско бедствие за Ордата. Кралят имаше повече врагове от всеки друг сред живите. Но сега нямаше време да мисли за това. Вали се вгледа в тъмната вода и изопна шия напред, докато събираше смелост.

— Започвайте — нареди той.

Йодис поиска от Ори да върже китките и глезените на Вали, докато тя нагласи примката на шията му.

— Така ли го направи и господарят Аутун? — попита младежът.

Йодис като че знаеше какво да стори, но безпокойството подхранваше неговата неувереност.

— Той изрече посвещение към Один, преди да се потопи — отговори му Ори.

Вали се ухили.

— Е, щом вече съм вързан, може би подобава да се посветя на вързан бог. Господарю Локи, когото боговете изтезаваха, напътствай ме към видението, от което се нуждая.

— Господарю, не бива да призоваваш онзи бог — възрази Ори.

— Нима е по-добре да разчитам на Один?

— Е, не. Може да се разчита на Фрейр за чукане, на Тир за битки и на Тор за чукане, битки и дъжд, та да се измиеш накрая... Други богове не са ти нужни.

— Один е бог на кралете — напомни Вали, — нали така ни учат?

— И на безумните берсерки — добави Ори. — Да ме прощаваш, господарю, но е самата истина. Щом ще се бия, искам да знам, че моят бог е на моя страна, а няма да ме зареже, ако го прихване нещо. Один си е коварен бог. Почитам господаря Один и неговите крале и безумци, но няма да го призова. Нито пък онзи, чието име изрече ти.

Ори стегна въжето около глезените на княза, който му каза:

— Локи е враг на боговете, а не на хората. Кога си чувал да е сторил зло на хора? Убива великани, убива богове, но на хората или помага, или поне не им вреди.

Йодис се намеси:

— Това е ритуал на Один. Той е господарят на обесените. Той е богът, дал едното си око за мъдростта от водите на извора. Ако искаш помощ, ще призовеш него. И да не го призовеш сега, ще го направиш, когато си вътре, повярвай ми.

Тя сложи примката на шията му.

— Заклел съм се да не моля този бог за нищо — заяви твърдоглаво Вали.

— Или ще го помолиш, или ще умреш.

Йодис нагласи примката делово, сякаш пригладдаше туниката на детето си, преди да го изпрати на пазара.

— Да се надяваме, че няма да я използваме — промърмори тя. — Стой далече от тварите на мрака. Говори само с бога.

— Как ще ги различа?

— Нямам представа — призна тя. — Майка Диса все казваше, че магията е гатанка, а не готварска рецепта.

Вали кимна. Както беше вързан, не можеше да пази равновесие. Тя донагласи примката и го целуна по челото.

— Отнесете го до средата на тресавището.

Хогни и Ори вдигнаха Вали, но им беше трудно да го носят двамата. Накрая Хогни го метна на рамо и тръгна по жвакащата земя към водата, а пред него Ори опитваше има ли къде да стъпи. Спряха в средата. Хогни смъкна Вали и го задържа прав. Водата беше ледена и им стигаше до коланите. Вали трепереше.

— Да призова ли аз Один? — предложи Хогни.

Йодис тръсна глава.

— Князът трябва да го призове. Ти си мълчи. Ако богът се яви, да не се наложи да го молиш на колене да си отиде. Готов ли си, Вали?

— Да.

— Потопете го и не пускайте, докато не ви кажа да го извадите — нареди Йодис. — Хогни, ти го задържай под водата, а ти, Ори, дръж въжето. Нека ножовете са ви подръка. Той ще доближи адските порти и

ако нещо го обладае там, няма да го оставим жив в този свят. Защото така се раждат блатните чудовища.

Тримата мъже се спогледаха.

— Ако е нужно да ме убиете, направете го — успокой ги Вали. — Няма да ви смятам за убийци на сродник, майка Йодис е свидетелка на думите ми.

— Щом е тъй, господарю, сядай във водата — каза Хогни.

Първия път беше най-лесно. Вали просто остави краката си да се подгънат и полегна назад в тресавището, сякаш се отпускате в морето наскре летен ден. Затвори очи и не видя как тъмната вода се склучва над него. Паниката се забави още няколко удара на сърцето. Отначало му се струваше, че не е самият той, а само наблюдава — още не бе вникнал в опасността и се заблуждаваше, че е лесно да се изправи. После страхът се стовари върху него като морски прибой. Отчаяно се нуждаеше от въздух. Напъна се да стане, не можа и се помъчи да седне. Някой го натискаше с ботуш по гърдите. Чуваше променени гласове откъм повърхността и трудно устоя на желанието да им извика. Загърчи се и изпълзя изпод ботуша, понечи да застане на колене, но тласък отстрани го обърна по корем. Някой опъваше ръцете му, след това коленичи или седна върху него. Хогни и Ори изпълняваха обещанието си — помагаха му да остане под водата.

Бореше се да задържи въздуха в дробовете си. Ужасът го смазваше и чувстваше, че се дави в страха също както във водата. Въжетата не се разхлабваха, натискът върху гърба и краката му беше непреодолим, почти като част от тялото му, сякаш се превърна в толкова тежък великан, че силите не му стигаха да помръдне.

Не успяваше да махне въжетата, да се освободи. Вали се напругаше да помни, че сам избра да бъде тук, че искаше това, но напразно. Завладя го животински ужас, който не търпеше възражения, и Вали започна да напъва към повърхността. Отвори очи, за да потърси светлината, но в мътната вода виждаше не по-добре, отколкото със стиснати клепачи. Волята му поддаде и той вдиша. Плю, закашля се и гърлото му се сви в спазъм. Изгаряше от желание да се раздвижи, но вече не можеше, колкото и да риташе мислено. Жаждата за въздух беше като уловена в капана на главата му и блъскаше да изскочи. Вали продължаваше да се бори, паниката потисна дори отчаянието.

А после със същата внезапност ужасът изчезна и се почувства умиротворен, все едно всякакви грижи, тегоби и страхове бяха лишени от смисъл дреболии пред покоя, споходил го подобно на майчина целувка по челото на заспиващо дете.

Светлина. И шум, силни удари и усещане за движение. Тревата беше студена. Някой го пляскаше по тила. Опита да се защити, но ръцете му бяха вързани. Лице се проясни пред очите му — Йодис.

— Нищо ли?

Вали кашляше и пръскаше вода и слюз от носа и устата си.

— Нищо.

— Нуждаеш ли се от почивка?

Вали мислеше какво преживява Адисла в дракара на датчаните.

— Никаква почивка.

Трудно избута думите от гърлото си, пресъхнало и продрано. Мускулите му подскачаха по костите от силното треперене.

— Потопете го отново — заповяда Йодис.

За Вали времето стана гъвкаво, податливо като парче кожа, което можеш да разтягаш или да свиваш, като къс желязо в ковачница, нагриван и охлаждан, огъван и изправян. Във водата всеки удар на сърцето се проточваше по цяла година. Щом го извадеха, слънцето сякаш подскачаше нагоре-надолу подобно на метнат плосък камък над водата. Колкото и силна да беше волята му, Вали си даваше отдих. Отначало го развързваха, докато почиваше. После престанаха. Вали можеше да каже: „Върнете ме във водата“. Но тялото му не беше способно да допусне това и с всеки следващ път се боричкаше понастървено. В началото успяваше да се владее, докато не го отнесат в средата на тресавището. Ден по-късно се съпротивяваше и извън водата. За него тресавището вече беше средоточие на ужаса, а нямаше видения, нямаше прозрения или откровения. Само страшна черна вода, която го покриваше, натиск отвътре, докато въздухът напираше да изскочи от дробовете, и натиск отвън, докато водата напираше да нахлуе в гърлото му. Струваше му се, че тежка чернилка дърпа мозъка му, и то повече отляво, а това неравновесие му причиняваше главоболие, от каквото не бе страдал досега. Гърлото му се възпали, едва говореше.

Нямаше тълпа, дошла да види магията. След бягството на датчаните хората от рода Ригир се събираха да поменат мъртвите и да

се грижат за ранените или си седяха у дома с децата зад залостените врати. Само Адисла бе отвлечена, но загинаха десет души, а ранените бяха още повече. Хората пиеха, но не на пиршества, а с надеждата да уталожат мъката и да си спомнят само за славните мигове. Единствено Браги и децата на Йодис идваха да гледат как Вали страда.

Йодис изпрати момичето си да донесе супа, обаче Вали не можеше да пие. Гърлото му се бе свило, затова само трепереше премръзнал и гладен в почивките между давенето. През първия ден успя да се потопи дванайсет пъти. През втория — четири пъти. На третия ден липсата на сън притъпи силата на преживяването и той се насили да влезе във водата осем пъти. Привечер започна да вижда.

Докато се давеше в тъмната вода, Вали беше и на друго място, освен в тресавището. Пак студено място, но нито мокро, нито тъмно. В този повратен миг между паниката и покоя на давенето той се озоваваше в наглед блестящ тунел, чиито скални стени излъчваха мека, чужда светлина. Вали беше убеден, че има още някого, но не знаеше кой е с него. Долавяше присъствието като мелодичен звук, като настроение или мисъл. Никога не му се бе случвало подобно нещо. Докосваше съзнание, което му напомняше за река, винаги променлива и винаги същата. И също като река имаше течения, които можеха да го завлекат надолу.

И когато го извадиха от водата, видя не Ори и Хогни, а онзи непознат червенорос мъж с наметало от орлови пера, който го вдигна в чистия студен въздух. И чу може би познат глас:

— Отдай се напълно.

Мъжът изчезна, а Вали вече не издържаше. Знаеше какво е нужно. Не можеш да стигнеш до портата на смъртта, ако още се озърташ към живота. Трябваше да пристъпи дръзко напред. Представата го споходи не с думи, а като потребност, като стремежа на затворник към свободата. Нещо го сковаваше и беше необходимо да счупи оковите.

Двамата мъже го издърпаха нагоре и той се отпусна в ръцете им като провиснал стрък.

— Господарю — каза му Ори, — ти се опита. Няма нищо за тебе тук.

— Не — възрази Вали, макар че по-скоро изкашля думата. Хогни и Ори го понесоха към брега.

— Не.

Спряха.

— Какво, господарю?

Вали се застави да говори, насили бодящите си дробове да изтласкат въздух през затвореното гърло, за да изрече думите. Беше слаб и изтощен, трябваше да сложи край на това страдание на всяка цена. Откъм морето тръбяха рогове и се надигаше гълчава. Двубрадия се завръщаше. Това не означаваше нищо за Вали.

— Не ме вадете — изхриптя той.

— Решил си да умреш ли?

— Водата... — смънка Вали.

Нямаше обяснение. Небето беше пещера, почерняла от дъжда, а светлината — неестествена, подземно сияние като в онзи тунел. Усещаше всичко приглушено, сякаш мракът на тресавището не го пускаше.

— Бълнуваш, господарю — увещаваше го Хогни. — Майко Йодис, той казва пак да го потопим.

Йодис потрепваше с крак. Погледна през рамо към морето, мислеше за момичето на датския кораб. Разбира се, князът щеше да бъде изваден от тресавището накрая, но дали не беше време да остане под водата за дълго? Много по-дълго.

— Правете каквото ви казва — каза тя.

Сега пък Хогни и Ори се подвоумиха, но Вали взе решението вместо тях. С последния остатък от силите си той се хвърли обратно във водата.

22.

МАГИЧЕСКО МИСЛЕНЕ

Кралицата на вещиците обработваше Лунния меч, когато осъзна, че магьосникът е открил Вали. Някога тя бе взела оръжието на Аутун, подтикната от внезапно хрумване. Но не приумица като на обикновен човек, а решение, повлияно от магическия усет. Знаеше, че мечът е важен. През годините, след като кралят дойде в пещерите, тя прозря какво е значението му. Вълкът щеше да убие Один, но след това трябваше да умре. Древното пророчество посочваше ясно какво ще се случи. Один ще бъде повален, а после по-благ, по-човечен бог ще убие вълка. Ако предвестието на този сблъсък наистина щеше да настъпи по време на нейния живот, значи онзи бог щеше да се нуждае от оръжие. Вълкът не можеше да бъде убит с обикновено острие, иначе не би успял да победи краля на боговете в схватката. Значи беше нужно да омагьоса меча.

В долните пещери имаше тесен каменен клин, където назъбеният таван срещаше неравния под. Открай време кралицата на вещиците си мислеше, че прилича на вълчи челюсти. И тя заклеци меча в тях, досущ като меча между челюстите на вълка Фенрис. Месеци наред си представяше оръжието като предмет, който може да поразии свирепия бог.

Вещицата има такава мощ в магията, че самата е полубогиня и представите ѝ се различават от човешките, които се мяркат за миг и вече не съществуват, щом вниманието се отклони. Нейните представи приличаха повече на живи същества, на мисли паяци, които изпълзяваха от яйцето на нейното съзнание върху обекта на съзерцанието — меча. Там чакаха да оплетат всичко, което ще се изправи срещу оръжието в бъдещето. Тя убеждаваше сама себе си, че мечът ще погуби вълка, а сестрите седяха с нея и споделяха вярата ѝ. Към края на съзерцанието им тази представа се бе сляла с Лунния меч и щеше да изкриви погледа към света на всички, които се сблъскат с оръжието, сред тях и на самия вълк.

Гулвейг знаеше, че щом на нещо му е по силите да срази Один, то не може да бъде убито от дребна магия, а всичко беше по-слабо от магиите на краля на боговете. И все пак тя съзираше надежда. Князът бе отгледан с разкази за сраженията на неговия баща, той бе чувал неведнъж за изгубения вълшебен меч. След като бъде погълнат от вълка, съзнанието му щеше да се слее със съзнанието на неговия брат. Тя вярваше, че това е разковничето за смъртта на вълка. Не би се наложило магията да смазва защитата на вълка, а щеше да се промъкне през пукнатината, създадена от човека, пожертвал живота си, за да доведе Фенрис на земята.

Съзерцанието беше към края си, когато вещиците доловиха кратко прекъсване в потока на света. Така спящият в каруца изведнъж усеща, че возилото е спряло. В тресавището Вали бе прекрачил към магическото пространство на виденията и пророчествата, което вещиците обитаваха, и те сякаш чуха стъпките му пред прага.

Кралицата на вещиците знаеше, че има още някой. Чу напеви и барабани, видя очите на магьосника. После усети приятното привличане на студената вода, спазъма в гърлото, неистовото желание да видиша, напирашцото отчаяние в главата... и се потопи в съзнанието на Вали.

И досега ѝ беше известно, че мъжката магия е слаба. Ритуалите на вълчия шаман Квелд Улф например повлияваха света на материалното, но сестрите в Тролската стена трудно биха разпознали някаква магия в тях. Тези ритуали се изпълняваха без вникване в руните и в очите на кралицата на вещиците бяха не по-силни и устойчиви от къща без основи. Тя чувстваше, че присъствието на синеокия магьосник е някак крехко.

Виждаше образи, изригващи на тласъци от барабана му — тичащи вълци, елени, мечки изскачаха от опънатата кожа като фигурки от клечки и се понасяха към тресавището. Какво ли се опитваше да направи? Тя се остави да потъне в ритъма, преобръщаше го всякак в главата си. Скоро разбра и го овладя. Сега тя повеляваше на ритъма. Магьосникът се съсредоточаваше прекалено върху мъжа в тресавището и не подозираше, че и тя е тук, а ударите на барабана му са променени и изсипват всичките му тайни в паяжината, опъната от съзнанието на вещицата. Мислите му бяха открити за нея. Той бе

издирвал близнака, пораснал като княз, досещаше се колко е важен, но изобщо не разбираше как да постъпи.

Това зарадва кралицата на вещиците. Врагът беше в нейна власт, с отклонено внимание, без да знае, че тя присъства. А с опита да повлияе на младежа в тресавището чрез своята ограничена магия се бе напъхал в клопка. Тя почувства руните да се надигат у нея като остър шип за убождане, огън за изгаряне, лед за смразяване, вода или земя за спиране на дъха.

В мрака на пещерата усети нечия ръка да хваща нейната. Обърна се и в мъждукането на свещ от китова мас видя жена със съсипано лице до себе си. Тя се усмихваше. Прозрение нахлу в ума на вещицата, която забрави за странната жена.

Гулвейг разбра, че магьосникът, ако ще да изглежда толкова слаб, всъщност е бог Один. Значи всяка уязвимост, която показваше, беше прикрита сила. Можеше да го нападне, но той щеше да оцелее и вероятно би осъзнал кой е, за да пробуди мощта си и да я съкруши.

Пламъчето потрепна и сенките сякаш се проточиха пред очите ѝ, докато долавяше как нейните непоколебими в убийствата предшественички я наблюдават от скалите наоколо. Знаеше, че във внезапната им поява има послание.

Магическото мислене наглед може да е близо до лудостта, но подобно на някои видове безумие има свойства и на гениалността. Още първите вещици бяха узнали, че Один се е захванал с женска магия. Единствен той сред мъжките същества бе станал майстор на женското изкуство сейд, както го наричаха мнозина. А Локи бе казал на Гулвейг, че богът ревнува знанията и ще се разправи с нея заради твърде голямата ѝ изкусност в магията. Богът мразеше могъщите магьосници в земния свят и идваше в него, за да ги убие. „Чудесно“ — рече си тя. Ако богът дойде в земния свят и тя го накара да види себе си като най-могъщия магьосник, той ще порази сам себе си. Така би изиграла бога да убие собственото си въплъщение. Знаеше се, че Один мрази всичко. Дали би спестил и на себе си тази омраза? Не.

Тя щеше да помага на магьосника, да му дава сила и да отслабва себе си, за да стане незначителна в очите на мъртвия бог и да прикове вниманието му към неговия земен носител. За нея беше ясно, че той е видял достатъчно, за да тръгне по този път. Виденията му бяха показали вълка и момчетата и сега той се опитваше да призове

съществува, за да стане негов покровител. Руната Вълчи капан бе разкрила на вещицата, че дъщерята на лечителката е обвързана с братята и с преобразяването им след време. Врагът на Гулвейг разполагаше с почти всичко необходимо да призове вълка. Но без нейната помощ не би се справил никога.

Момичетата в пещерите умираха не защото вещиците бяха нападнати. Смъртта им беше някакво пророчество, напътствие, дори може би проява на собствената ѝ магия, която подсказваше пътя. Вещиците знаеха открай време, че разковничето на магията е в болката и потреса. Тя прозря, че сега разковничето, на оцеляването е в слабостта. Щеше да намали мощта на сестринството, да подхранва силата на врага и да му помага в магията, която ще го унищожи. Преди си мислеше, че тя ще призове вълка, за да убие бога. Сега разбираше, че богът сам ще призове вълка.

Магьосникът бе постигнал много и без руните. С тях, казваше си тя, щеше да се хвърли презглава към участта си. Гулвейг реши да изпрати дар на своя враг.

Една от старите сестри носеше руната, която светеше подобно на фенер в тъмата и даваше проникновение и яснота във виденията на вещиците. Тя умираше в горните пещери. Нейната наследница седеше наблизко в дълбок транс, за да приеме руната. Това, отсъди Гулвейг, не биваше да се случи.

Диса бе казала истината за магията. Заклинанията не са готварски рецепти, макар че много от тях си имат съставки и начини за смесването и изпичането им в тъмната пещ на съзнанието. Все пак повече приличат на загадъчни фигури, чиито части първо трябва да бъдат разпознати и чак след това събрани в едно цяло. Или дори на бродерия, но създавана с болка и себеотрицание, а не с игла и конец.

Във висшите си равнища магията се състои от чувства. Изострила усета си през годините в мрака, кралицата на вещиците знаеше, че хладната мисъл не постига нищо. За да осъществи замисъла, нужно беше просто да започне, да хване онези невидими нишки на агонията, на отчаянието и да изтъче с тях нещо повече от простия им сбор.

Гулвейг се отпусна в транс и помисли за умиращата вещица. Дишането ѝ зачести, крайниците ѝ станаха немощни. В съзнанието ѝ витаеше упадъкът — болести, издути трупове на погубени от треска,

вонящ дъх на умиращи старици. Миризмата сякаш полепна по кралицата на вещиците и тя се увери, че смъртта на старата вещица е праведна, нещо изящно и прекрасно.

Извървя заедно с нея пътеката на предсмъртните спомени. Видя как момичето било доведено в пещерите, преживя с нея страха от тъмата, мъките на обучението ѝ и ликуването, когато руната най-последно грейнала в нея и я свързала неразделно с другите сестри. Усети и призрачното присъствие на останалите вещици в съзнанието на старата жена и им каза, че е време да се оттеглят и да се сбогуват със своята сестра. Вещиците избледняха и кралицата почувства как заляняват и мислите на умиращата. Щом сестрите се махнаха, Гулвейг остана с нея в сумрака на ума ѝ. Руната сияеше с яркостта на фар.

Гулвейг я взе и старата вещица умря. Момичето, което трябваше да поеме руната, чакаше в тъмата. Все още в транс, кралицата на вещиците вдигна ръка и момичето се строполи мъртво. Тогава Гулвейг се върна при Вали в тресавището и запрати руната към магьосника.

Чу вик, барабаният ритъм се запъна, когато руната проникна в него. Вещицата се усмихна на себе си. Той щеше да стигне до проникновение и яснота както никога до този миг. И щеше да разбере какво да прави, когато му предаде следващата руна. Тя извади малкото парче кожа и плъзна палец по очертанията на руната Вълчи капан. Вещицата знаеше, че магьосникът вече е научил за нея. Представи си Вълчи капан и отвори съзнанието си подобно на отровно цвете, за да покаже тъмния нектар на руната вътре. Нещо посегна настървено в главата ѝ, дереше и късаше. Кралицата се пребори със себе си, за да не отвърне, да не издигне защитата си. Струваше ѝ се, че нейните очи ще изскочат от кухините си, докато барабанът на магьосника сякаш изчегърташе с длето руната. Тя се свлече напред, от носа и устата ѝ потече кръв, хапеше пръстите си, за да не усеща толкова силно болката в главата. Сподели възторга и страданието на своя враг, когато руната плъзна пипалата си в ума му. Вещицата беше доволна. Въплъщението на бога пое по пътя, водещ към самоунищожението. Сега наистина беше способен да призове вълка, значи щеше да умре. Тя изплува от унеса и потрепери.

Извършеното убийство на една от близките ѝ бръмчеше в нейното съзнание като освирепял стършел в летен ден. Навлезе още по-дълбоко в лудостта, но и това изглеждаше правилно. Стана, за да

отиде при мъртвата си сестра. Щеше да ѝ бъде от полза, ако застане лице в лице със стореното, попие последствията му, погали косата на старицата и поседи при нея в тъмата, докато гние. Убийството, угризенията и скръбта бяха сечива, с които можеше да издълбае нови тунели в лабиринта на магическото си съзнание.

Тя се изправи, без да забелязва ръката, която ѝ помогна да се задържи на краката си.

23. БЯГАЩ ВЪЛК

Този път паниката беше някак по-приглушена за Вали, размътена от умората. Не издържаше повече и вдиша, усети стягането на гърлото, неволния гърч на мускулите, докато напъваше да излезе на повърхността. Опита да се отпусне, за да се случи каквото имаше да се случва. И страхът се свлече от него, изчезна като баласт, хвърлен от кораб.

— Той не мърда — каза Хогни.

Ори само поклати глава и погледна надолу. Дъждът заваля упорито, неуморно навяван откъм океана. Целият свят изглеждаше направен от вода, тресавището и ограждащият го склон бяха сиви петна под почернялото от бурята небе.

Вали чувстваше, че неизбежната смърт е умиротворяваща и уютна, тя идваше с обещание за края на всички грижи. Смъртта беше като топла постеля, на която да се сгуши, като мръвка за прегладнелия.

Някой или някои се бяха наместили в съзнанието му — усещаше враждебно присъствие. Струваше му се, че е изтикан, че е като гост в собствената си глава. Натрапваше се мъж, но едва се задържаше и се бореше с жена, в чието съзнание пък долавяше дълбочината и заплахата на океан. Но мъжът побеждаваше. Той отне нещо от жената. Обичайните сетива и мисли не схващаха какво е това нещо. То му се яви като форма, като прорез в света наоколо, като разръфан процеп в тъканта на сътворението.

Вали пак се озова в тунела, скалните стени светеха сякаш по тях се процеждаше вода, въздухът натежаваше студено. Залялата пода вода стигаше до коленете му. Озърна се и видя странна фигура. Мъж с корава вълча маска, направена от дърво и козина. Държеше плосък барабан.

— Защо съм тук? — с чудато глух глас попита Вали.

Мъжът с маската заудря по барабана. Вали се досети, че така призоваваше нещо, намиращо се в него. Светлината се разлюля и той

пак долови онова нещо — избликваше откъм кожата на барабана, рееше се, разтърсваше се и пулсираше пред очите му. Вали знаеше, че съдбата се определя по рождение. Бъдещето е пътека между планини и не можеш да се отклониш от нея. Легендите за Норните — трите жени, които седят под световното дърво и предат нишките в съдбата на всеки човек, му бяха внушени от най-ранно детство. Но сега му предлагаша нещо. Чрез тази форма — неизразимо ужасна, някакво съчетание между нож и игла, можеше да среже нишките на живота си и да ги съшие наново. Извита като кука и остра, но и безплътна, по-скоро идея, а не предмет. Необикновената форма внасяше безредие в света и причиняваше още бъркотия. Тя беше руна. Сега я виждаше, но мисълта за нея някак се изместваше към границите на ума му, все едно си я припомняше от съновидение.

Барабанът биеше заповедно и у Вали се засилваше желанието да легне във водата, заляла тунела. Той се подчини, отпусна се назад, разпери ръце, изви краката си и наведе глава напред. Тялото му се разкриви подобно на формата, която сякаш обхващаше цялата му същност, цялата му съдба. Вълчи капан. Сега му се струваше, че той е само въплъщение на смисъла, вложен в руната.

Разбра, че му се предлага избор — или тази форма, или никаква. Руната или смъртта. Изведнъж представата, че самият той е руната, изчезна. Вали се изправи. Руната беше човекът вълк, когото плени в планинските подножия — носеше се над водата в тунела. След това се превърна в Адисла. Тя лежеше на гръб, гънките на роклята ѝ бяха разстлани, ръцете разперени и краката сгънати в същата поза. Той се рееше над нея.

— Мила, къде си?

— Аз съм...

— Това е мястото.

Друг глас. Не се съмняваше, че го е чувал преди. Да, гласът на онзи мъж сред защитниците на селото, странния бледолик непознат с наметало от орлови пера. И той ли бе призован от биенето на барабана?

— Какво място?

— Мястото, където си изгубен.

Барабанът сякаш го раздръсваше, извличаше нещо, което беше в него. И предизвика движение също като стъпка, дала началото на

свличане. Рев. Глас, какъвто не бе чувал — задавено, продрано отприщване на необузdana омраза.

Изведнъж се озова на земята, а на мястото на Адисла се появи великански, точещ лиги вълк, по-висок от него. Звярът бе вързан за скала с тънки въжета, врязали се в плътта му подобно на върви по повесен за опушване бут. Мяташе се, напрягаше се да стане, но не можеше, все едно бе хванат още при раждането си и краката му не издържаха тежестта на тялото. Още по-страшна беше устата му — зейнала кървава рана, вечно отворена от пъхнато парче мътен метал, врязало се и нагоре, и надолу.

Глас прелиташе през главата му, сух и бърз като тропот на чакъл по канара:

— Когато боговете се увериха, че Фенрисулфр е окован здраво, взеха въже, наречено Тънкото, и го вързаха за скала, наречена Писък. Звярът се опита да ухапе боговете, ала те взеха надежден меч и го пъгнаха в устата му, за да не се затварят челюстите. Там ще лежи вълкът Фенрис между мъки наяве и страдания насън до края на дните. Тогава оковите ще паднат и боговете ще бъдат разкъсани.

Звярът се напъна, надигна се леко, свлече се, олюля се нагоре и пак понечи да скочи напред, огромната му глава бе устремена към Вали. Изтерзаният му рев звучеше като стъргане на желязо по точилен камък, но хилядократно усилен.

Вали беше обзет от страх, но не какъвто би изпитал в битка — онзи страх би могъл да се пазари, да му каже, че ще го послуша, само да почака мъничко. Този страх беше като страха от удавяне, от погребване жив, когато ужасът от небитието, от ръката на смъртта, заличила сетивата и спряла дъха, смазва неумолимо. Когато хватката на паниката се стегне, бориш се със зъби и нокти, а единствените думи в ума ти са: „Не това, само не това!“

Вали се обърна да побегне, но сега стените го притискаха. Той беше уловен в малко мъждукащо кълбо сред обгръщащ мрак. Мъките на вълка бяха и негови. Усещаше жаждата за свобода като задушен полъх по лицето си, изпитваше омразата към впитите въжета, пронизващата болка в челюстите. Давеше се не във вода, а в страданието на вълка, сякаш звярът го поглъщаше не с устата, а със съзнанието си.

Трябваше да се измъкне — да диша, да живее. Кръвта туптеше в ушите му... или беше барабанът? Погледна нагоре. Мъжът с барабана стоеше над него, а костта, с която удряше, бе добила очертанията на руната.

— Помогни ми — помоли Вали.

Мъжът престана да бие барабана. Хвърли руната към Вали.

— Превърни се!

И Вали подивя.

Както стоеше в тресавището, Хогни беше съборен от внезапния ритник на Вали.

— Той разкъса въжетата! — кресна Ори на Йодис.

— Ами стегнете примката и го убийте!

Хогни се опита да затегне примката, ала беше твърде късно. Вали вече държеше въжето ѝ, дръпна го с все сила. Хогни бе омотал края на въжето около кръста си и князът го притегли към себе си. Докато мудно се опитваше да махне въжето, Вали го връхлетя с вой, пръскаше слюнки, хапеше и блъскаше. Браги, който стоеше на брега, скочи в тресавището към борещите се мъже.

Ори извади ножа си и нападна Вали в гръб, но се поколеба в гибелен за него миг. Все пак това беше наследникът на неговия господар. Князът като че усети опасността, извъртя се и прекърши шията на Ори с един удар.

Йодис изпищя, а Вали пак налетя към Хогни, но сега Браги се стовари на гърба му. Хогни докопа краката на княза и двамата воители изнесоха мятащото се тяло от тресавището. А там и други се накачулиха върху Вали, притиснаха го към земята, задушаваша го. Бяха бойци на Двубрадия, а зад тях, свирепо начумерен в пълното си бойно снаряжение — ризница, шлем, щит и меч, стоеше кралят.

Вали тънеше във видения. Все още различаваше, че пред него са воители от рода Ригир, но ги възприемаше не като хора, а като знаци на болката и смъртта. И можеше да вкуси тяхното недоверие, завист и страх, сякаш чувствата им ги обгръщаха като облаци. Чувства, които вдишваше — от силната ненавист до дребните вражди, а той беше способен да ги различи и назове подобно на миризмите от готвено в ден за пиршество.

Пак понечи да се възпротиви и примката се стегна на шията му. Започваше да се опомня, да осъзнава кой е. После всичко изчезна и го

покри друга тъма, друг студ по гърба. Той примига, повърна вода и отвори очи. Хогни се взираше в него от горе надолу.

И отново му причерня пред очите за миг.

— Изправете го! Изправете този мръсен убиец на сродници.

Задържаха го прав. Вали усещаше костите си непоносимо тежки, все едно не го вдигаха от земята, а го изравяха. Срещу него беше познато, разкривено от ярост лице.

— Ще си платиш за това! — обеща му Двубрадия. — Не биваше никога да се доверявам на Ордата. Нищо чудно, че изпратиха тебе — най-безполезния си потомък. Е, поне ти ще платиш с кръвта си. Князът се стремеше към смъртта. Ние ще му угодим, момчета, нали така? Вземете оръжията и на другите шпиони.

Пет копия се насочиха към Браги, докато други бойци извиха ръцете на Вали зад гърба му.

— Заведете го в залата. Искам събранието да бъде свикано скоро. Той не може да умре без тяхното съгласие. И това не е екзекуция, искам всички да си го набият в главите. Това е обявяване на война.

Подкараха Вали с ритници нагоре по хълма, а той се давеше и задъхваше. Умът му преливаше от видяното под водата — вълка, пещерата, но над всичко беше споменът за Адисла, човека вълк и самия него, разкривени от страховитата руна. Знаеше, че съдбините им са свързани, това му носеше и утеха, и страх.

24. СЪД

Някои надигнаха глас срещу екзекуцията на Вали. Архватор разказа как князът е организиран отбраната, Хакир изтъкна храбростта му в битката. Но Двубрадия изреди силни обвинения.

Събранието се състоя два дена след като извадиха Вали от вира, но вестта бе разнесена бързо и само хората от най-далечните стопанства не дойдоха. Всички се стичаха в Ейкунд да чуят за нападението на датчаните и да видят шпионина, заловен от Двубрадия.

Кралят изложи своите доводи с присъщата си груба прямота. Първо, Вали знаел за набега и повикал нашествениците по време, когато Двубрадия бил далече. Второ, убил Дренги от ревност заради Адисла. Обвинението не можело да се оспорва, защото момчето Лоптр го видяло да стои над трупа с брадва в ръка. А и на Свински гръб го чули да казва на Дренги, че трябвало да умре. Трето, когато враговете нападнали, той се опитал да избяга с ценни чаши и блюда, но му попречили същите хора, на които той се стремял да помогне. Знаел, че макар да е довел берсерките в Ейкунд, те нямало да го разпознаят в яростта си, затова побягнал, уплашен от мечовете им. Четвърто, дори в стената от щитове отказал да вземе оръжие в ръка и спасил един нашественик от сигурна смърт. А когато разбрал, че е неизбежно да бъде разобличен за злодеянията си, отишъл при вира, за да отърве кожата с магия. И още нещо — ако изобщо беше необходимо да се добави нещо. Предателят дори говореше езика на враговете. Защо си е направил труда да го научи, ако не за да се уговори с тях?

Вали не можеше да продума. И гърлото му се бе свило след мъченията в тресавището, и умът. Той бе отнесъл със себе си нещо от онази вода, натиск отвътре в главата, прекомерна тежест, заради която тялото не можеше да крепи главата. Чувстваше, че е пристъпил близо до скритото в себе си и е изтласкал встрани света на обикновеното.

Събранието беше като сън за него, трудно схващаше смисъла на ставащото. Имаше лица, някои познати, други не: неприветливи жени

на селяни го гледаха с укор, сред воините пък някои бяха дружелюбни, за други не можеше да определи, останалите се настроиха враждебно. Мнозина бяха на негова страна, но сражението е неспирна бъркотия. Онези, които бяха в пристанището при идването на врага, не можеха да опишат точно какво се е случило. Двубрадия им натрапи своето тълкуване — вложи смисъл в случките, назова героите и страхливците.

Мислите на Вали тъмнееха, мяркаха се размити като дневната светлина през водата в тресавището. Той трепереше, по избледнялата му кожа избиваха петна. Гласове около него твърдяха, че това показвало какъв слабак е князът.

Всеки от мъжете, които бяха придружили Двубрадия на срещата на кралете, нарече Вали страхливец и изменник. Срамът, че ги е нямало тук, когато датчаните са нападнали, насищаше със злоба обвиненията им.

Двубрадия знаеше, че не е изпълнил дълга си пред своя народ, остави се да го подмамят твърде лесно, позволи си безгрижие след дългите мирни години. Нуждаеше се от изкупителна жертва, а Вали — чужд на Ригир и чужд на героичния калъп — подхождаше чудесно за ролята. Грешката на княза беше в заблудата му, че е достатъчно да се държи като герой. А трябваше и да говори като герой, да се пъчи с влечението си към оръжията и кланетата, вместо да им се присмива и да си бърбори с жени около домашни огнища. Когато той оглави отбраната, надхитри берсерките и извоюва победата, мнозина трудно повярваха на очите си. А когато Двубрадия наблъска внушенията си в главите им, вече не вярваха и на очите си.

И кралица Ирса неволно бе застрашила живота на своя син. Направи грешка, каквато Аутун, ако още имаше разсъдъка си, не би допуснал. Тя се опасяваше от склонността на датчаните към коварство, затова не отиде на срещата на кралете и удвои охраната на своите брегове. Знаеше, че ще има набег срещу Ригир, но подозираше, че датчаните може да си набележат повече от една цел или да настъпят в земите на Ордата, ако постигнат успех в Рогаланд. Отсъствието на Ордата от срещата (дори един ярл не бе изпратен да ги представя там) се превърна в предостатъчно доказателство в устата на Двубрадия.

Вали е шпионин, повтори кралят, изпратен в неговия двор с тази цел още като дете, придружен и обучаван на лукавство от измамника Браги.

Старият наставник на Вали беше до него, пребит и вързан. Браги отричаше гръмогласно, но Двубрадия заповяда да го усмирят. Събранието гласува и гласовете срещу тях натежаха. Стражите на Двубрадия хванаха Вали и го извлякоха навън.

Нагоре по хълма бе изкопана яма, двойно по-дълбока от човешки ръст и толкова широка, че никой да не изпълзи от нея, като се опира и на двете стени. Вали не забеляза това, когато го хвърлиха вътре — усети само падането и усилието да си поеме дъх след това. Долу беше влажно. Макар че дъждът спря, на дъното имаше поне два пръста вода. Вали бе останал с парцаливи дрипи по себе си след всички прекеждия в тресавището и сега мръзнеше. Въпреки това изтощението го потопи в дълбок сън.

Чу гласове край ямата. Спор и боричкане. Нещо голямо и тежко се стовари шумно върху него.

— Копелета! — извика Браги.

Вали го избута и той се търкулна встрани с ругатня.

— Поисках съд чрез двубой.

Браги беше бесен. Не го интересуваха нищо, освен несправедливостта и Вали май го бе чул да се оплаква и докато падаше.

Вдигна глава към звездния квадрат горе, после огледа стените на ямата. Преглътна. Усещаше гадна болка в гърлото и още една в главата, да не е самичка. Спомни си как някога стъпи върху раменете на Браги, за да се промъкне в църквата. Това беше начинът да излезе от ямата. Вали беше убеден, че ще се хване за ръба и ще се издърпа. Но дали щяха да му стигнат силите? Под осветеното от луната небе се показва лице сякаш в отговор на безсмисления въпрос. Имаше пазачи. С катеренето само щеше да си изпроси удар в лицето с дръжката на копие.

— Поне съд чрез двубой ми дължат! — Браги чак блъскаше с юмруци по стените от яд. — Холмганг, както си е редно.

— Не можеш да предизвикаш краля на двубой. Събранието ни осъди.

Князът говореше бавно и тихо, за да щади гърлото си.

— Аз го предизвиках — натърти Браги — и той ще избере кой да се бие от негово име.

Вали се облегна на пръстената стена. Лютива миризма проникна в ноздрите му. Позна я — изгаряха мъртъвците на брега. В паметта му изплуваха откъслечни мигове от стореното.

— Аз убих Ори.

— Да.

— Значи наистина съм убиец на сродници.

— Тресавището те омагьоса. А и той те нападна, не забравяй. Опитва се да те наръга с нож.

— Добър защитник пред съдилището би излязъл от тебе. Но аз го убих. А той ми беше сродник.

Поседяха смълчани. Вали опитваше да се примири с престъплението си. Не можеше. И то стигаше, за да заслужи смърт. Накрая каза:

— Ако победиш, ще ти върнат свободата. И това е изход от тази бъркотия.

— Господарю, знаех си, че ще ме разбереш — отвърна Браги, — затова ти съобщавам с удоволствие, че отправих предизвикателство и от твое име като твой верен васал.

Вали едва не се разсмя, но болката го възпря.

— Кой ще излезе срещу мен от името на краля?

— Лейкр — каза Браги.

Вали пак преглътна тежко. Двубрадия знаеше какво прави — изправяше го срещу брата на Адисла.

— А ти?

— Ще се бия с берсерка, нает от датчаните.

— Още ли е жив?

— Да. Двубрадия му обеща свободата, ако ме победи.

Вали погледна наставника си. Стар си беше, все още полезен с опита си в стена от щитове или при набег, но в двубой нямаше как да се мери с берсерка. Да, Браги имаше хитрините си, уменията и несломимата воля. Но берсеркът беше в разцвета на силите си, същински великан и вече предводител. И все пак Вали се радваше за Браги, който щеше да умре тъкмо както би искал.

Браги разгада какво се върти из ума му.

— Това е най-доброто, което можеш да направя. По-добре така, отколкото на въжето, а?

— Няма да се бия с брата на Адисла — заяви Вали.

— Значи той ще те убие.

— Да. Заслужавам си го за стореното от мен.

— Ами тя?

— Той ще я търси.

— Двубрадия няма да му разреши. Той я обяви за *нитинг* — магьосница и сила на злото, заради злощастията, които е навлякла.

— Адисла е толкова магьосница, колкото съм и аз.

— Двубрадия казва, че е магьосница. Толкова завиждала на дъщеря му, че те омагьосала и те настроила срещу хората, при които си живял толкова години. Знаеш ли, че е убила майка си? Видели са я, когато датчаните доближили стопанството. Тя прерязала гърлото на своята майка.

Вали издиша през зъби и пак се облегна. Какво ли е струвало на Адисла да постъпи така? Той знаеше, че е била помолена от майка си да го направи, за да отнеме на датчаните удоволствието да изнасят и убият Диса. И отново не се просълзи, имаше го единствено усещането за пустота, което можеше да запълни само с датска кръв. Представяше си малкия Мани, застанал със сеакс в ръка на прага, за да брани майка си и сестра си. Убит от хора, които са можели лесно да му отнемат оръжието и да го прогонят с ритник по задника. Вали никога не бе изпитвал такъв леден бяс.

— Майка Диса не е могла да се помръдне и Адисла е искала да я спаси от мъките — промълви той.

— Двубрадия не тълкува така нещата. Нито пък братята й. Те се отрекоха от нея и положиха клетва да я убият, ако бъде намерена някога. Ти си единствената надежда на момичето, сиреч няма никаква надежда за нея.

Вали кимна.

— Щом е тъй — каза той, — налага се да оцелея все някак.

25. БЯГСТВО

В кратката нощ самотен глас на вълк някъде из хълмовете се разнасяше надалече в тъмните долини, воят му тършуваше в пустотата. Вали си представяше, че разбира призива: „Аз съм тук. Ти къде си?“ Ярката пълна луна посребряваше кожата му дори на дъното на ямата.

— Като ги слушам, гладни са, а? Не се тревожи, вълчо, няма да гладуваш още дълго. Тук в ямата сме ти приготвили две сочни мръвки от предатели.

Агейр, който го бе изпреварил с коня си, за да отведе Адисла при краля, пак се опитваше да го дразни. Братята й също дойдоха по-рано, разбира се, но те не казаха нищо. Лейкр само се взря в ямата и Вали почувства гнева и болката на своя приятел. Опита се да поговори с него не за да се оправдае, а за да му разкаже, че неговият малък брат е умрял като герой, но Лейкр просто се отдалечи.

Агейр не беше гневен, а се забавляваше. Смъкна панталона си и се изпика обилно в тъмната дупка. Браги и Вали му провалиха развлечението — мълчаха.

— Вали, да знаеш, че го направих с твоето момиче. Тя ме помоли. Разправяше, че ти не умееш и искала да я задоволи истински мъж.

— А, значи си прихванал същата болест — изгъгна продрано Вали. — Тъкмо се питах защо пикнята ти вони като моята.

Браги се разкикоти и така тупна Вали по гърба, че почти го накара да съжалява, задето се обади.

И Агейр се подсмиваше. Нещо се раздвижи до него. Изглежда, горе имаше още някой, може би един от приятелите му сред телохранителите на Двубрадия.

— Май не те е еня какво съм направил. Тя чак такава пачавра ли е?

— Адисла не би те погледнала, ярл Агейр, тя предпочита мъже с благородно потекло.

Агейр стисна зъби за миг.

— Аз съм ярл, значи имам същото потекло като тебе.

— Нима един ярл е равен на княз, произхождащ от Один? Я ми кажи — твоят баща кога е позволил на майка ти да хойка, преди или след като я е заплодил? Има ли нещо вярно в слуховете, че тя много е обичала онзи роб Коби и ти си негово отроче?

— Копелето на кое ли датско прасе ще се пръкне от Адисла? — замисли се на глас Агейр. — През тези дни са й се изреждали по целия път от тук чак до Хейтабир, а когато я продадат, други ще й се изреждат.

Вали се насилваше да не мисли какво сполетява Адисла.

— Ако толкова ти се дърдори — обади се Браги, — слез долу да си поприказваме, както се полага.

— Ти да мълчиш — скастри го Агейр. — Да не се заслуша някой и да не научи за подаръчето, което ви донесохме. А, не, далече сте, никой няма да ви чуе...

— Къде са пазачите?

— Ние сме пазачите.

Чу се как влачат нещо, после Агейр заговори свадливо на другия:

— Смъкни торбата от главата му тъкмо преди да го хвърлиш долу. Не така, малоумнико! Срежи въжетата на краката му, но дръж здраво муцуната, не искам тази твар да ме захапе.

Тихо измъчено ръмжене, което Вали разпозна. Онези двамата бяха домъкнали вълк.

— Двубрадия ще поиска да чуе обяснение как се е озовал при нас — подхвърли той на Агейр.

— Ами паднал е, как иначе. Нали ги знаеш вълците, промъкват се и покрай бдителни пазачи. Ако го убие, ще кажем, че е паднал. Кралят май няма да слуша приказките на убиец на сродници.

Тези думи прободоха Вали като острие на копие. Както и да се опитваше да го унижи Агейр, можеше да пренебрегне злобното бръщолевене на глупака. Но нищо не беше по-горчиво от истината — Вали уби един от своите.

Чу някакво дращене до ръба на ямата, нещо се мярна под небето, а после нечие тяло се сгромоляса отгоре му. Вали се метна назад и по

инстинкт вдигна ръце да се опази от нападението на вълка, но нищо не се случи.

Отекна вик, изсъска меч, изваден от ножница.

— Кой е? Кой?! Не, не!...

Още нещо падна върху Вали, този път мокро.

Колкото и слабо да беше осветена ямата, Вали виждаше добре, само че му беше трудно да проумее гледката. Върху краката му беше проснат Агейр. Мъртъв.

В ямата имаше и друг труп. Този беше на Сигниути, също телохранител на Двубрадия, а от огромната рана на шията му бликаше кръв. Вторият мъртвец се бе стоварил по гръб до Браги, дясната му ръка още стискаше меч. Вали забеляза, че гръклянът му е откъснат. Избута трупа на Агейр и ръцете му почернях лъскаво от кръвта.

Браги се надигна и взе меча. Нечия глава се показва над тях. В първия миг Вали се заблуди, че наднича вълк, но щом очите му се нагодиха, различи собственото си лице, обрамчено от вълча кожа.

— Имаш ли нещо против да не хвърляш повече трупове по нас? — заяде се Браги. — Впрочем, сетих се нещо... Я метни още неколцина и ще се покатерим по тях догоре.

В ямата се спусна стълба и затворниците нямаха нужда от покана. Браги се качи пръв, Вали свали меча от колана на Сигниути и го последва.

Щом надникна над ръба на ямата, видя Браги, който гледеше неуверено човека вълк. А Фейлег освобождаваше истинския вълк. Развърза предните му лапи и свали торбата от главата му. Животното щракна с челюсти, опитваше се да хапе, но Фейлег издаде гърлен звук, наклони глава и подраска с нокти пръстта. Звярът се успокои. Огледа се, спря поглед първо на Фейлег, после на Браги и Вали. След миг побягна и се скри в нощта.

Вали се издърпа и застана срещу човека вълк на лунната светлина. Инстинктът го подтикваше да нападне, но не забравяше какво се случи с Агейр и Сигниути. Ръцете и лицето на разбойника бяха оплискани с кръв и нямаше нужда от въпроси чия е тя.

Човекът вълк го прониза с поглед. Князът познаваше това изражение — убийствена омраза.

— Къде е тя? — попита Фейлег.

— Коя?

— Момичето. Адисла.

— Не знам. Искам да я намеря. Какво те засяга?

— Обичам я.

— Какво?!

— Обичам я. Тя беше добра с мен. Значи и тя ме обича.

Това беше прекалено за търпението на Вали и той предпочете да се заеме с по-неотложните неща.

— Трябва да се махнем. Веднага.

— Ти прави каквото искаш — заяви Браги. — Аз ще намеря берсерка. Ако се откажа, признавам вината си.

Вали изви очи към звездите. Не му се вярваше, че чува тези думи от наставника си.

— Пред кого? Пред Двубрадия ли? Знаеш, че е намислил да започне война срещу баща ми. В онези стопанства наоколо има само твои врагове. Боговете доказаха правотата ти, като те спасиха от ямата. Не плюй върху съдбата, като си пропилееш живота. Стари друже, ще се нуждаеш от твоя меч там, където отивам.

Доводите на Вали изобщо не разколебаха Браги, но не очакваше да чуе от него, че са приятели. А копнееше за тези думи, откакто беше наставник на княза.

— Така да бъде.

Браги се върна при стълбата и започна да се спуска в ямата.

— Какви ги вършиш?

— Ще взема дрехи за нас, щом ще пътешествуваме. Не искаме да замръзнем до смърт, пък и ще всеем смут у хората, ако се изтъпанам голи наред Хейтабир в пазарен ден.

Агейр и Сигниути имаха какво ли не по себе си. След завръщането си Двубрадия бе заповядал на своите воители да носят винаги пълно бойно снаряжение в случай на ново датско нападение. Агейр беше втори по богатство след краля и имаше хубава ризница върху подплатена куртка, шлем, меч, щит и брадва. По-бедният, но все пак заможен Сигниути нямаше ризница, но дългата куртка си я биваше. Имаше и чудесен нож с дръжка от китова кост, меча, който Вали вече бе прибрал, също и щит. Вали остави Браги да си сложи ризницата. Дъртакът взе шлема и останалите оръжия на Агейр. Князът пък се задоволи с вещите на Сигниути. Запита се дали има нужда от

щит, но се сети, че с него може да се пази от вятъра в открито море. А им предстоеше плаване.

— Старият Брун има фейринг, пътят дотам е само една *вика* по брега — каза той на Браги. — Ще вървим половината сутрин, може би и по-дълго, защото трябва да внимаваме.

— Това е най-сигурният начин да се върнем у дома — кимна Браги. — След седмица ще бъдем в Ордахайм.

Вали поклати глава.

— Бойните кораби на Двубрадия ще ни настигнат много по-рано. Потегляме в съвсем друга посока. — Обърна се към човека вълк. — Благодаря ти. Не виждам как да ти се отплатя, но ако попаднеш в двора на моя баща, разкажи им историята и предай, че Вали Безоръжния е заръчал да се отнасят с тебе както с него.

Фейлег стоеше вторачен в него.

— Какво има? — не се стърпя князът.

— Момичето там ли е?

— Не е там. Не знаем къде е тя, но тъкмо това имам намерение да науча.

— Идвам с вас — отсече човекът вълк.

— Не — отказа Вали. — Не те познавам.

— Дадох клетва да я закрилям. Ти отиваш при нея. И аз идвам с тебе.

Тонът на Фейлег показваше, че за него тези разсъждения са неоспорими.

— Тя не се нуждае от твоята закрила.

— Господарю, според мен не бива да се помайваме — напомни Браги. — Може да дойдат други, за да сменят пазачите.

— Така е.

Вали не каза нищо повече. Загърна се с наметалото на Сигниути, подгизнало до половината в ямата, и закрачи към пътеката, по която щяха да стигнат до къщата на Брун. Човекът вълк тръгна подире му, но Вали се обърна и извади меч си по-скоро от гняв, а не по волята на разума. Спомни си за двата трупа в ямата.

— Казах не! — изръмжа той.

Не успяваше да изясни подбудите си защо не иска Фейлег да се присъедини към тях. Нямахше причини да не му вярва — в края на краищата човекът вълк ги спаси. И все пак не го искаше. Смущаваше

го признанието му, че дал клетва пред Адисла. А кой опъна онова парче плат над човека вълк, когато беше вързан за дървото? Кой го освободи? Вали не разпознаваше чувството, защото го изпитваше за пръв път. Не се съмняваше в любовта на Адисла нито преди, нито сега. Но у него се пробуди нещо, което не беше точно ревност, но и не се отдалечаваше особено от нея. Знаеше, че Адисла не би могла да се увлече по този мъж, но дълбоко у него настъпи промяна, неподатлива на разсъдъка. Твърде неясно беше бъдещето в този момент. И присъствието на човека вълк би добавило още несигурност. Ами да, това беше обяснението.

Лицето на Фейлег се смръзна в сляпа ярост, но той се сдържа. Взря се поред в двамата, преди да каже:

— Ще ви следвам.

Изчезна бързо в гънките на склона към брега. Вали и Браги го изпроводиха с поглед.

— Господарю, той щеше да ни бъде могъщ съратник — позволи си да каже Браги.

— Или камък на шията — възрази Вали. — Твърде особен е, набива се на очи. А там, където отиваме, бездруго ще бъдем чужденци. С него може би ще ни посрещнат още по-неприветливо.

Браги кимна.

— Но в схватка е чудесно да ти пази гърба. Агейр и Сигниути бяха тъпанари, няма спор, но рядко се срещат по-добри бойци от тях. Той ги затри с голи ръце. Такава зверска сила и пъргавина си заслужават уважението.

— Ако оцелеем, ще е благодарение на ума си, а не с битки — натърти Вали. — Да вървим, трябва да се доберем до лодката.

Князът беше угрижен заради опасностите по пътеката между стопанствата, защото рискът да бъдат забелязани ставаше доста по-голям. Прецени обаче, че повечето воители са в голямото село и дори да се натъкнат на някого по пътеката, може би ще е от селяните, с които се би заедно срещу датчаните. Ала и добронамерените спрямо него хора бяха длъжни да съобщят на Двубрадия, че са го видели. Единствената разлика между приятели и враждебно настроени хора щеше да е бързината, с която ще отидат при краля. А Вали и Браги бяха принудени да изберат пътеката, за да не се бавят.

Изкачиха склона, отдалечаващ се от морето, и минаха покрай горичката, край която се сражаваха с датчаните. Всичко ценно — от остриета на брадви и върхове на копия до дрехи — беше отмъкнато. Само купчина голи трупове на нашественици бе оставена за гарваните и враните.

Слязоха от другата страна в долината зад пристанището. Над стопанствата се виеха струйки дим от пещите и торищата. Слънцето пълзеше нагоре, но сенките в долината още бяха дълги. Само един човек шеташе между къщите — жена, излязла да нагледа добитъка вместо съпруга си. Повечето мъже се бяха събрали при Двубрадия. Животните се будеха с мучене и блеене, а кучетата още се излежаваха пред праговете.

Вали се огледа. Обичаше това място, а го виждаше за последен път. Пак се изкатериха по склон. Знаеше, че пътеката ще ги преведе покрай къщата на Адисла. Такава участ би желал — той да пази стадото, тя да бие маслото. Без да ги е грижа за битки, за кралства и наследяване. Ако успееше да си я върне, щеше да се откаже от правото си над трона и да стане стопанин. Може би тогава щяха да му позволят да се ожени за нея.

Когато стигнаха до отсрещната страна на долината, бяха забелязани. Момичето беше само на девет години и тичаше по пътеката с кучето си, но Вали я познаваше. Тя са навърташе край голямата зала, когато го осъдиха. Солвейг беше голяма пакостница и майка ѝ сигурно я бе пратила с някаква заръка, за да не събуди в ранни зори всички в къщата.

Лицето ѝ издаде, че разбира какво е видяла, а и тя си беше простодушна, веднага възкликна:

— Бегълци!

Вали и Браги се спогледаха, но не направиха нищо и тя избяга. Дватамата се съгласиха мълчаливо, че в Рогаланд станаха предостатъчно убийства за едно лято.

— Можеш ли да побързаш още малко? — попита Вали.

— Ти си тичай, а аз ще те настигна, ако мога.

Вали се ухили.

— Как ще изляза в морето с фейринг без твоя помощ? Уви, това е работа за поне двама, иначе бих те оставил тук да съсечеш Двубрадия на две от мое име. Наистина ли имаш нужда от тази ризница?

Браги го тупна по рамото. Вали разбра, че старият боец е предложил искрено да се спасява сам, но и че му олекна от отказа на княза.

— Тя не ме бави.

Вали сдържа смеха си. Браги неведнъж бе заявявал, че е по-бърз пиян в бойно снаряжение, отколкото трезвен само по панталон и туника.

— Значи без нея си муден като охлюв — подкачи го Вали.

Чуваха как се надигна врявата в стопанствата зад тях — викове, разлаяни кучета, развълнувани детски гласове.

— Когато отидем там, ще имаме само един шанс — сподели Вали. — Щом се убедят, че крадем лодка, ще изкарат дракар от пристанището. Вятърът е добър и когато земята се скрие зад хоризонта, сваляме платното и се надяваме да не ни открият. Как мислиш, ще ни провърви ли?

Браги пухтеше до него.

— Не мога да измисля нищо по-добро.

Ясното небе отстъпваше пред напирещите облаци откъм хълмовете навътре в сушата. Заваля и Вали се зарадва. Всичко, което намаляваше видимостта, беше в тяхна полза. Той възнамеряваше да се отправят към Хейтабир, а Двубрадия щеше да предположи, че е избягал към земите на Ордата. В Хейтабир Вали щеше да разпитва за кораба, на който отвякоха Адисла, смяташе да я откупи или да я открадне, ако бъде принуден. Ако тя не беше там... Не му се мислеше за това. На Хейтабир възлагаше единствената си надежда и се вкопчваше в нея, колкото и да беше малка.

Стопанството на Брун се състоеше само от две колиби до закътано заливче. Прехранваше се почти изцяло от риболов с малката си лодка. Но Вали нямаше избор — трябваше да му я отнеме.

Дъждът стана проливен, докато стигнат там. Жената на Брун тръскаше някакво платнище пред вратата. Лицето ѝ пребледня, когато ги зърна. Тя стисна устни.

— Господарю Вали, ярл Браги... Каква изненада.

— Тук ли е съпругът ти? — попита Вали.

— Долу е, оправя лодката.

— А синовете ти вкъщи ли са?

Тя неволно вдигна ръка към шията си.

— Те са в кралския двор, както знаеш. Всички годни да се бият мъже са там тази седмица.

Вали кимна. Поне не се налагаше да убие и тях. Момчета на четиринайсет и на дванайсет години, макар и здравеняци за възрастта си, биха паднали скоро в бой с двама воители, особено ако единият има опита на Браги.

Пак се чува викове и лай.

— Синовеите ти май ще се приберат скоро — каза Вали и тръгна към брега.

Завари Брун да дърпа лодката към водата, без да обръща внимание на дъжда. Майсторски изработена лодка с високи бордове, за да издържа и в бурно море, широка, с четири весла. На пясъка не беше устойчива и се накланяше като огромна мида, лъскаво черна на дъжда.

— Брун — кимна Вали.

— Господарю.

Рибарят беше невъзмутим човек. Не пролича дали появата на двамата осъдени го стресна.

— Брун — подхвана Вали, — боя се, че трябва да поискам нещо от тебе.

— Какво, господарю?

— Твоята лодка.

Гълчавата се засилваше. На Вали не му оставаше много време.

Брун изви очи да види кой вдига тази шумотевица, после се вторачи в оръжията на Вали и Браги.

— Като гледам, няма как да ти откажа — проточи рибарят, — но не ми се вярва, че ще успееш да я изкараш в морето.

— Поискай отплата от моя баща в Ордаланд — предложи Вали, — а ако се завърна, ще бъда на твое разположение за каквато услуга поискаш от мен. Кълна се.

Три кльоцави момчета изтичаха на склона над брега. Носеха дълги пръчки.

— Ако умра от глад тази зима, господарю, няма да дочакам твоите дарове — сви рамене Брун.

Вали не се забави да му отговаря, двамата с Браги вече бутаха лодката към водата. Не беше лека, но наклонът им помагаше. Князът се озърна. Двама селяни от далечни стопанства се бяха присъединили към

момчетата. Те идваха в Ейкунд само когато Двубрадия ги викаше, затова Вали почти не ги познаваше.

— Рибарю, тези крадци да не ти отнемат лодката?

Брун мълчеше. Изпадна в необичайно положение, а той си беше предпазлив човек. Не му стигаше дързост да нарече „крадец“ княза на Ордата.

Струпаха се още селяни и неколцина роби, но засега нямаше бойци. Вали и Браги бутаха, тълпата слезе на брега. Когато доближиха на около осемдесет крачки, до водата оставаха пет дължини на лодката. Вали разбра, че времето няма да им стигне. Извади меча си и се обърна към хората.

— Господарю, ние сме десетима. Не си прави труда — опита се да го разубеди тантурест стопанин, който приличаше на бъчва с крака.

— Няма да сте десетима на връщане — обеща Вали. — Познавате Браги, доверен васал на Аутун Безмилостния. Вълците вият името му, толкова често ги е хранил.

Вали подбираше думите си, за да стресне селяните. Успя донякъде, защото те се подвоумиха. Долавяше, че смелостта им е като на кантар и може да се наклони всякак. Тръгна към тях с насочен напред меч. За нещастие двама от селяните бяха пияни и излязоха насреща му, потупваха по дланите си с тояги.

И настана суматоха. Откъм стопанството долетя писък, защото жената на Брун видя какво страшилище идва. По брега се носеше човекът вълк, но не прав, а на четири крака, огромните мускулести ръце го тласкаха напред по гладките камъчета. Озова се внезапно между Вали и тълпата, застана пред селяните и заръмжа. Лицето и ръцете му бяха зацапани с кръв, очите не се виждаха под вълчата кожа. Изглеждаше си същински върколак, чудовищен мъж, сътворен от лишения, ритуали, кръв и преди всичко страх. Ако някой би могъл да гледа сцената от безопасността на лодката си в морето, щеше да види само човек с наметната и на главата вълча кожа, който подскача чудато към селяните. Те обаче бяха израснали с разказвани в зимните вечери легенди за магьосници, които се покриват с животинска кожа и тичат като зверове. Затова видяха друго. Пред тях бе оживяла твар от приказките до огнището, изяждаше ги с поглед под черно небе на черен бряг — страшно изчадие, което можеше да ги завлече право в

ада. Питието, разпалвало такава храброст у двамата допреди малко, сега отприщи невъобразими страхотии в главите им.

Фейлег наведе глава, отметна я назад и нададе неземеи вой. Двата пияни се врътнаха и побягнаха. Другите не отстъпиха, но Вали долавяше, че са готови да хукнат. Всички те все едно танцуваха на място с крачка напред, после встрани. Извадени ножове се пъхаха в каниите, други ножове лъсваха, тояги се подмятаха от ръка в ръка. Мъжете се оглеждаха за подкрепления. Нямаше никой зад тях.

— Лодката! — опомни се Браги.

Вали пак се напъна да бута, докато човекът вълк ръмжеше бясно пред селяните.

Дъното чегърташе по камъчетата към плиткото. Със следващия тласък лодката застана равно, намерила опора във водата. Вали и Браги я доизбутаха с колкото сили имаха, скочиха вътре и награбиха веслата.

Вали превиваше гръб до изнемога. Щом се отдалечиха на двайсетина крачки от брега, князът се озърна към човека вълк. Той бягаше към водата. Селяните добиха смелост и го подгониха. Вали дърпаше веслата, не можеха да се занимават с платното, докато Фейлег вдигаше облаци от пръски след тях с нелепите си движения. Вали разбра изведнъж, че човекът вълк не може да плува.

Неукротимата воля още го задържаше на повърхността, но той гълташе твърде много вода, почти без да навлезе навътре. Селяните започнаха да хвърлят камъни и по него, и по лодката. Вали сгуши глава в раменете си и се обърна към Браги. Щеше да му каже да се отдалечат от селяните колкото може по-скоро, но чу съвсем други думи от устата си:

— Прибираме го.

Браги не се поколеба, а завъртя лодката обратно под падащите камъни. Ръбесто парче отскочи от шлема му.

— Ето че върши работа — чукна се старият воин по шлема.

Вали не го слушаше. Доближиха човека вълк на някакви си двайсетина крачки от брега. Още камъни удариха лодката. Браги се бе въоръжил с обли камъчета за ловджийската прашка на Агейр, но опитите едновременно да пази равновесие и да отвърне на обстрела си бяха обречени на неуспех. Затова предпочете да свърши само една работа, но добре, вместо две, но лошо. Остави прашката.

— Ще се върна на брега и ще ви натикам тия камъни там, където не им е мястото — развика се той.

Вдигна щита пред себе си и изсипа куп обиди към селяните, за да отвлече вниманието им от Вали.

Князът се наведе през борда. Човекът вълк напразно размахваше крака във водата, ръцете му само пляскаха безцелно. Браги се премести към другия борд, за да уравни лодката, докато Вали посягаше надолу да хване Фейлег. Всичко в разсъдъка му внушаваше, че постъпва глупаво. Не знаеше защо спасява този опасен дивак. В едно беше уверен — след тресавището не би понесъл да гледа как някой се дави. Но нямаше ли и нещо по-първично? Спомни си руната, реещото се тяло под него във виденията му — тялото, което беше едновременно той, човекът вълк и Адисла. Сграбчи мятания се във водата мъж.

Изтърпя два-три удара по раменете и гърба от размаханите ръце на Фейлег, но вече го държеше здраво. Когато пое тежестта му и задърпа нагоре, притисна го цялата натрупана умора от последните дни — битката, изпитанието в тресавището, ямата, бягството. Тогава се вгледа във Фейлег. Виждаше своето лице срещу себе си.

Престанаха да ги замерят с камъни толкова внезапно, че той се учуди. Издърпа Фейлег в лодката и пак хвана веслото. Докато двамата с Браги се стараеха да отдалечат лодката на безопасно разстояние, за да вдигнат платното, Вали поглеждаше към брега. Рибарят Брун бе застанал пред селяните и ги умоляваше да не мятат повече камъни.

— Уплашил се е да не му повредят лодката! — отсъди Браги. — Ей, копелета, само още един камък да хвърлите и ще я накълцам на трески ей така, напук!

Вали се почувства гузен. Сети се, че няма как Брун да моли за отплата баща му, ако започне война, а собствените му обещания бяха празни думи. Направи един бедняк още по-беден. Но Брун нямаше да умре от глад, другите щяха да му се притекат на помощ както винаги.

На стотина разкряча от брега нагласиха мачтата в направеното за нея гнездо, което моряците наричаха „бабичката“, и вятърът откъм брега изду платното. Лодката се устреми напред и Вали си позволи да се взре отново в брега.

— Няма да видим това място отново...

А Браги се бе улисал в пряко засягащите ги грижи.

— Няма сандък за тази ризница — замърмори, докато я сваляше от гърба си. — Трудно ще си опазим снаряжението сухо.

Прав беше. Скамейките за гребците бяха обикновени напречници, които само заздравяваха корпуса.

Човекът вълк лежеше на дъното на лодката и кашляше, изглеждаше доста зле.

— Тоя не е моряк — кимна Браги към него.

— Е, поне няма да ни убие в открито море — отбеляза Вали, докато брегът се смалвяваше зад тях.

Сведе поглед към човека вълк, както го бе гледал във видението. Знаеше, че занапред съдбите им са неразделни.

26. В НЕЗНАЙНОТО

Адисла се тресеше, свила се в кораба. Имаше смелостта да направи каквото трябваше за майка си, но когато дойде нейният ред, решимостта я изостави.

Опита се да вдигне майка си от леглото, но напразно. Диса беше много тежка за нея, а и не издържаше на болката. После чуха датчаните, които тичаха през стопанствата. Нейната майка я умоляваше да направи това, но чак когато датчанинът се ухили на прага, тя се престаши. Той не ѝ попречи да пререже гърлото на Диса. Адисла се обърна към него, хванала ножа. Този беше ярл, изглеждаше корав мъж, имаше сурово и слабо лице. Носеше ризница и шлем, щит и дълъг сеакс.

— Идваш кораб, бързо — каза ѝ на лош норвежки. — Кораб сега, бързо. Лошо за мен, няма време с тебе. Пуска нож или чупи ръка. Ти избира.

Адисла чу думите, разбра някои от тях, но не проумяваше смисъла. Стоеше и хлипаше, подгизнала от кръвта на своята майка, отпуснала ръката с ножа. Датчанинът го издърпа от пръстите ѝ и я изведе навън.

Често си бе представяла как отплава с дракар към някой от големите пазари или за да види южните земи. Сега пътуваше към местата, за които бе мечтала, но при най-страшни обстоятелства. Плашеше се какво може да я сполети на кораба, но беше изтръпнала от ужас от стореното и отначало не се поддаде на страха. Разбира се, наслуша се на приказки как щели да я натискат цяла седмица в морето и никога повече нямало да си събере краката. Някои дори я доближаваха и се опитваха да я заприказват пиянски — хем я закачаха, хем сякаш се опитваха да я спечелят.

Имаше един, който я смразяваше по-силно и от грубите воители. Тя виждаше, че е чужденец и сред тях. Носеше сини вълнени дрехи, поръбени, с червено. На главата си имаше четириъгълна шапка, на

раменете си — дебело морско наметало, а на гърба — плосък кръгъл калъф от тюленова кожа. Той дойде при нея, щом я доведоха на кораба, и я огледа с блестящите си сини очи, сякаш беше кобила, която се канеше да купи. Седна до нея. Адисла се загледа в пожарите из родната си земя и заплака.

Оттласнаха кораба от брега, кралят се изправи и я обяви за своя пленница. Заплаши бойците си, че ако някой я докосне, ще плува сам до дома. Веслата загребваха равномерно и въпреки това мъжете пиеха. Адисла се питаше колко ли дълго кралят ще може да им налага волята си. Той не й продума, само ѝ подхвърли дебело наметало и се върна на кърмата при руля.

Адисла реши да не плаче и се помъчи да заспи, но затвореше ли очи, отново чуваше датчаните пред вратата на къщата, виждаше храбрия Мани с неговия сеакс, слушаше как майка ѝ я моли за смърт, вираше се в кръвта и в пожарите. А щом отвореше очи, пред нея беше само странният дивак с непривичните дрехи, който я зяпаше отблизо. В изражението му нямаше похот, нямаше някакво чувство, само непреклонна и неуморна бдителност.

Около час след отплаването тя си позволи да огледа набързо какво става наоколо. Другият спасил се дракар на Хаарик беше наблизко, но земя не се виждаше никъде. Ръцете ѝ затрепериха от безпокойството. Адисла не се бе отдалечавала на повече от половин ден път от своя дом, но знаеше, че корабите трябва да са близо до брега. Как иначе щяха да знаят накъде плават? Можеха да излизат и в открито море при крайна нужда, но моряците се стараеха да не го правят.

Стелеха се гъсти облаци и слънцето беше само по-светло петно на сивия хоризонт. Адисла видя, че са се насочили на север. Застигна ги и дъжд, плющеше на пресекулки по платното, затова и корабът ту се хвърляше напред, ту забавяше ход и на Адисла ѝ призляваше. А после се изсипа порой, същински стени от вода, които заливаха кораба с поривите на все по-силния вятър. Воините зарязаха веслата и само изливаха водата с шлемове, купи и дървени кофи.

Накрая Хаарик поклати глава.

— Свалете платното!

Затрудненията им бяха причинени не от вятъра, дори не и от вълните, които не тревожеха опитните моряци, а от дъжда. Побързаха

да свалят мачтата, измериха дълбочината под кила. Пуснаха котвата и вързаха платното за бордовете — даваше им подслон, но под него съвсем притъмня.

— Миличка, ще дойдеш ли да се топлиш с нас под одеялото? — подвижна един датчанин.

Тя не отговори, само се притискаше към борда, за да я пази от вятъра. Наметалото поне я сгръваше, а под платното беше сухо, но в теснотията вонята на мъжете стана гнусна, а тъмнината я караше да се пита как ли ще я опази Хаарик.

Сега и движенията на кораба я плашеха — ту нагоре, ту надолу. Стомахът ѝ сякаш оставаше под поредната вълна, докато главата ѝ се мяташе върху гребена. Не се сдържа и повърна. Устата ѝ пресъхна, жаждата стана непоносима, но тя не помоли за вода.

Мислеше за майка си, мислеше за Вали (знаеше, че никога няма да го види), мислеше и за човека вълк. Дали бе оцелял при набега?

Потърси в паметта си думите на молитвата към Фрея: „Заради любовта, която изпитах, господарке, вземи ме при себе си.“

Адисла надигна края на платното и се плъзна през борда във водата.

27. ХЕЙТАБИР

Плаването покрай брега не беше леко. Вали знаеше, че не бива да спира близо до никое село или рибарска колиба, за да не стигне до Двубрадия вест накъде се е запътил. Спяха на безлюдни места по брега или в пещери, докато се промъкваха на юг. Почти неизменната дневна светлина си имаше и предимства — почиваха на смени, Браги се занимаваше с платното известно време, Вали поемаше след него, щом старият воин почувстваше умора. Човекът вълк не можеше да се справи нито с платно, нито с весла, затова само седеше с окаян вид, опрял глава на коленете си.

Но на сушата Фейлег доказва, че е ценен спътник. Той беше майстор в намирането на храна, връщаше се с яйца на морски птици и горчиви растения, които тримата дъвчеха. Хранеха се доста добре, допълваха донесеното от него с водорасли и с корени. С водата беше лесно, дори я имаха в прекалено изобилие, щом започнеше дъжд.

Вали искаше да стигнат по-скоро, затова разпъваха платното като заслон само при проливен дъжд. Иначе той изгребваше водата упорито с черпака. Често се измокряха до кости, но напредваха, а единствено това беше важно.

Намираха се във вражеска територия, но малката рибарска лодка не привличаше вниманието като боен кораб. Въпреки това трябваше да бъдат предпазливи, докато обикаляха извивките на сушата и накрая прекосиха припряно широкия залив Вингул-маркен, за да се доберат до Алвхайм.

След това се промъкваха между датските острови към целта си — търговския град Хейтабир. Тъкмо там датчаните биха отвели робиня. Заплахата тегнеше постоянно над тях. За да се ориентират, трябваше да виждат брега, но пък така рискуваха някой да ги забележи, Вали си мислеше, че само крайно отегчен крал би пратил дракар, за да хване някакви си рибари, но се случваше и кралете да скучаят.

Понякога времето ставаше много неприятно, но те бяха подготвени. Устремяваха се към брега, обръщаха лодката, за да се скрият под нея, и изчакваха бурните ветрове, докато плаването стане безопасно. Вали беше уверен, че ако Двубрадия е изпратил боен кораб да ги търси, воините в него също няма да са настроени за борба със стихииите. Дракарите можеха да плават и в открито море, но при възможност също се долеяха до брега и екипажите търсеха убежище на сушата при буря, иначе рискуваха корабът да се препълни с вода и да потъне.

Струваше им се, че лодката пълзи покрай островите, но се радваха, че усамотените заливчета бяха добри скривалища. Не беше трудно да намират пътя, ако ще и да криволичеха, защото Браги бе идвал по тези места и преди. Веднъж поеха на запад, вместо на юг, но това беше дребно неудобство в сравнение с навлизането в морето. През повечето време трябваше да гребат, но все пак минаваха по предпочитан и от търговците маршрут, затова теченията и ветровете им помагаша. Когато се отбиха на брега за последен път, видяха дълъг нос, над който се виеха пушеци от множество лагерни огньове.

— Това ли е градът? — посочи Вали. — Не ми изглежда по-голям от Ейкунд.

Браги се засмя.

— Това е само тяхното *бьорки*. И то ни е първата пречка.

Вали не бе чувал думата и попита какво е *бьорки*.

— Сборно място — обясни Браги. — Ако търговците на два кораба искат да разменят стоки, не е нужно да отиват чак в пристанището. Ще го направят пред залива. Ако пък кораб е на път за друго място, може да остави или да вземе товар, без да губи време.

На Вали не му се вярваше, че някой е толкова припрян. Защо да няма време да спре? Закъде бърза толкова, че да фучи по търговските пътища като подгонен?

— Ламтят за богатство — добави Браги, сякаш прочел мислите му. — Първата овца пред поилката си утолява жаждата най-добре. Не би искал да спреш в пристанището с товар от точилни камъни, ако някой е докарал същата стока вчера, нали? Тези търговци си мечтаят всички да ги молим на колене за стоката им.

При други обстоятелства Вали може би щеше да се развълнува от чутото — поглед към свят, за който не знаеше нищо. Но сега думите

на Браги само засилиха неувереността му, защото не беше подготвен за новото положение, в което се озова. Уязвимостта, която усещаше у себе си, не се дължеше на пряката опасност от датчаните. През цялото време след тресавището се чувстваше крехък, някак откъснат от света, не присъстваше напълно в настоящия миг. Въпреки това се питаше какво ли още може да му каже Браги. Досега дъртакът проявяваше желание да дърдори само за битки и Вали се бе заблудил, че няма за какво друго да говори.

— Искаш ли да посоча някоя и друга пролука в твоя замисъл? — подхвана Браги, когато седнаха в лодката и се приготвиха да прекосят пролива.

— Започвай.

— Ами ние откраднахме дрехи на благородници от рода Ригир. Датчаните нападнаха ригирците, значи можем да смятаме, че са във война с тях. Хейтабир е в Дания, където е претъпкано с датчани, доколкото ми е известно. Не съм умник като тебе, но ми щукна, че ако им се изтърсим в този вид, най-добре сами да си сложим оковите, за да спестим на хората тук една излишна схватка. Нали ти е ясно за какво говоря?

— Планът, който предлагам, не е лесен за изпълнение, но не ми се вярва да имаме неприятности. Тук също е пълно със самостоятелни кралства. Няма да загазим, стига и Хаарик да не е тук.

— А ако е тук?

Вали сви рамене. Човекът вълк не продумваше, само зяпаше морето с явна омраза.

— Добре — продължи Браги, — да речем, че се разминем с посичането на място, какво следва? Те няма да забравят, че могат да ни пленят за откуп или да ни заробят, а и от двете могат да припечелят добре. Може би дори ще се опитат да си върнат берсерка, като го разменят за нас.

— Берсеркът е наемник и не е датчанин — възрази Вали. — Хич не ги е грижа за него.

— Е, какво ще правим?

— Ще използваме каквото имаме.

— Два чудесни меча, една ризница, прашка и хубавите остри зъби на нашия приятел — изброи Браги.

— Пропусна дрехите и това. — Вали показва късото черно блокче, което бе взел от кесията на Сигниути. — Не съм виждал по-добро чернило за очи.

— И за какво ни е?

— Ами щом искаме да приличаме на ярлове от Ригир, най-добре да се държим като тях. Аз ще настоявам да ни обезщетят за набега. — Пак вдигна блокчето. — Браги, ти ще трябва да ми придадеш такъв вид, сякаш съм дошъл да угодя на суетата в кралския двор, а не да опожаря града. Но не се опитвай да ми сложиш чернило, докато минаваме през пролива. И на сушата не вярвам да си много сръчен в тази работа, но във водата наистина се страхувам да не ми извадиш очите. Когато се появим там, дръж се с мен като с княз — малко повече поклони и любезности.

— Дано да разберат какво им говорим...

— Аз говоря техния език — напомни Вали. — Не всички приказки в дома на майка Диса бяха загуба на време.

Браги вдигна рамене и взе чернилото. Вали се обърна към Фейлег.

— Ти им казвай само, че си нашият жрец. Мина ми през ума да те продам, но и ризницата май ще е достатъчна, за да откупим свободата й... ако тя изобщо е там.

— Ако е там, аз ще я отведа — зарече се човекът вълк.

— Ще се убедиш, че с пари става по-лесно. Ако са ми казвали истината за Хейтабир, там живеят хиляда души. Дори ти не можеш да се пребориш с толкова гъмжило, вълчо, макар че аз ще го направя някой ден. Ще дойдем тук и ще опожарим земите им от бряг до бряг заради това, което сториха.

Фейлег го изгледа безизразно.

Вали бе умувал колко нелепо ще изглеждат, ако пристигнат с рибарска лодка и се представят за пратеници, но нищо не можеше да направи и реши да не се тревожи за това.

Вятърът не духаше точно в нужната им посока, затова бяха принудени да гребат през пролива, ала Вали си каза, че и това не е лошо. Харесваше му да напряга мускули над веслото, да се чувства жизнен, да насочва сам съдбата си.

Разположеното на носа бърки не се превърна в препятствие за тях. Там имаше само две къщи и струпани бърчи, край които бяха

насядали няколко души. Двама-трима от тях размахаха ръце към седящите в лодката и Вали отвърна на поздрава.

— Размина ни се — каза той на Браги.

— Засега.

Човекът вълк се озърташе. Подобно на Вали и той не беше виждал такива места — малки равни ниви със зелен овес, позлатен тук-там, щом слънцето надникнеше през облаците. Навлязоха в дълъг тесен залив, където водата беше много по-спокойна и Вали за пръв път видя бузите на Фейлег да възвръщат цвета си.

Загребаха срещу течението на реката и скоро се показаха малки биваци. Децата тичаха към брега, старяха се да привлекат вниманието им, викаха някакви думи, но Вали разбираше горе-долу една от четири. Такава дума беше и „гозба“, а за да е съвсем ясно какво искаха да му кажат, техните майки стояха до огньовете с глинени гърнета в ръце и подканяха с жестове пътниците да се нагостят.

— Какво гостоприемство! — възхитен промълви Вали.

— Не е точно така — охлади възторга му Браги.

— Те ни предлагат храна.

— Вярно. Но няма да ни я поднесат, докато не си платим. С монети.

Вали се разсмя.

— Трябва да са много бедни, щом искат пари, за да нахранят пътник.

— Ако мислиш така, ще намериш твърде много бедняци в Хейтабир, макар че няма да им личи по копринените дрехи, с които са се пременили.

След тези думи Вали се съсредоточи в гребането. Според него беше позорно да искаш пари от гости, ако ще да са мнозина. Също толкова срамно беше гост, обременил с престоя си гостоприемен домакин, да си тръгне, без да предложи дар. Досега не му бе хрумвало, че може да се плаща за полученото от госта, и това само потвърди представата му за датчаните като напълно лишени от чест хора. А той отиваше в едно от средищата им...

Минаха още два часа, преди да види Хейтабир, който се откри пред погледите им след един завой в течението, целият струпан край водата. Вали не бе зървал толкова много къщи. Наглед те запълваха изцяло полегатия склон над реката. Сигурно имаше поне стотина, без

да се броят конюшните, виждаше се дори голяма църква (той вече ги разпознаваше след набега) с вездесъщия кръст на покрива.

Изглеждаше все едно постройките не са били закрепени здраво на земята и са се плъзнали надолу към пристанището, сбутани като говеда пред хранилка. Те сякаш се опитваха да стигнат първи до корабите, от които Вали преброи осем — два малки шека, страховит дракар и пет търговски кнара. Корабите бяха вързани на няколко крачки от дървени кейове. Тясната ивица между къщите и водата беше заета от големи и малки работилници за поправка на кораби. На едно място изкърпваха дъното на дълъг боен кораб, виждаха се почти разглобени рибарски лодки. С тези стърчащи ребра заприличаха на Вали на животински трупове, наполовина оглозгани от зверове.

Случваше се и нещо странно. Два от кнарите бяха пълни с камъни и мъжете на корабите хвърляха товара във водата. Вали предположи, че се канят да градят някаква защита, може би стена срещу нападение от морето. Идеята беше толкова проста и великолепна, че той се почуди защо не е хрумнала досега и на хората в Рогаланд.

До водата се тълпяха поне петдесетина души, крещяха към лодката, а някои размахваха оръжия и Вали потисна желанието да посегне към меча си. Други вдигаха чудновати предмети — прекрасни платове, късове желязо, огърлици и гривни, дори дрехи.

— Тези злото ли ни желаят? — попита князът, вторачен в един особено едър мъж с копие.

— Само на джобовете ни — успокои го Браги. — Опитват се да търгуват с нас.

Пак чу безсмислени за него подвиквания, после няколко думи на странно датско наречие и накрая: „Откъде сте? Приятели, откъде сте?“

— Ние сме от рода Ригир! — отвърна той гръмко, нали така щяха да се представят тук.

Безсмислиците секнаха тутакси, сега разбираше всяка дума.

— Вижте тези коприни, превозвани три години от Серкланд, вижте и това стъкло, оттам е.

— Ако носите кожи, ще ги купя.

— Най-добрата цена, най-добрата! Пиво и медовина за уморения пътник.

— Здравейте, приятели, хайде да се спазарим!

— И моят баща беше от рода Ригир, за вас само най-изгодните сделки!

Всъщност мъжете почти стигаха до бой, за да застанат отпред на дървения кей, имаше опасност някои да цопнат във водата. Вали разбра защо и къщите бяха струпани нагъсто — за да са по-наблизо до източника на търговията, до залива.

Някои от търговците се качваха в лодки, за да загребат към тях. Вали си каза, че трябва да направи нещо по-скоро. Но дали бяха търговци? Единият носеше необикновени дрехи, както и вълча маска на лицето си — не като кожата, покриваща главата на Фейлег, а твърда, направена от ракица и козина.

Князът се изправи в лодката и извика към тълпата:

— Аз съм Вали, син на Аутун Безмилостния, краля на Ордата от мечоносци, а мой настойник е Двубрадия, крал на Ригир. Дойдох тук да говоря с вашия крал Хеминг Велики, син на Годфред.

— Приветствам сина на Белия вълк! — също се провикна мъжът с маската.

Доближиха ги три лодки с по двама-трима души във всяка. Вали се примири — нямаше избор. Пак се сдържа да не посегне към меча си, когато бордовете се опряха. Трима мъже прекрачиха пъргаво в неговата лодка — един с железни слитъци, друг с няколко извити кинжала, третият беше онзи с вълчата маска, нисък дебелак, облякъл пъстри копринени дрехи. Вали видя отблизо, че косата му е черна и лъскава като гърба на тюлен.

— Най-доброто желязо в света — похвали се мъжът със слитъците. — Можем да доставим колкото поискаш в родината ти. Помисли само какви мечове могат да изковат вашите майстори от това желязо!

Вали го изгледа. Думите бяха убедителни и той си каза, че когато стане крал, с удоволствие ще въоръжи телохранителите си с чудесни мечове, които да използват срещу тези датчани.

— С този кинжал е бил убит дракон в източните земи — намеси се мъжът с ножовете. — Ще пробие и най-здравата ризница.

— А ти какво продаваш? — попита Браги мъжа с маската.

Макар че се опита да не говори войнствено, равният му глас прозвуча още по-заплашително.

Маскираният като вълк мъж се засмя гърлено.

— Всичко!

Фейлег, който наблюдаваше сцената с изражение близо до ужаса, стана рязко и изрева към човека с маската.

— Недей!

Вали му показа с жест, че трябва да седне, но и продавачът на желязо, и продавачът на кинжали се хвърлиха по инстинкт към лодките си. Онзи с ножовете успя да се търкулне на дъното, но другият в уплахата си стъпи накриво, цамбурна във водата и тълпата на брега се разсмя оглушително. Само маскираният остана, наглед равнодушен към рева на Фейлег и внезапното бягство на другите двама.

— Седни! — нареди Браги на Фейлег.

Човекът вълк не го послуша, взираше се яростно в търговеца. Изведнъж Браги стъпи върху борда на лодката, разклати я и принуди Фейлег да посегне за опора.

— Казах да седнеш!

Този път Фейлег се подчини.

— Берсерките са страховити телохранители, княже, не съм ли прав? — заговори търговецът. — Но не можеш да очакваш от тях любезен поздрав. Ако щеш вярвай, аз също израснах сред такива хора. Ние ги наричаме *вукари* — мъже, които живеят като вълци. Обзалагам се, че момчето идва за пръв път в големия град.

— Кой си ти? — попита Вали.

— Аз съм онзи, който ще ти проправя пътя в Хейтабир, твоята брадва в гората на съмненията, твоят фар в нощта, твоят...

— Попита те кой си — прекъсна го Браги. — Свали тази маска и си покажи лицето, както подобава на мъж.

Търговецът свали маската.

— Велес Либор — изрече той, — приятел на княза и на всички негови спътници.

— Велес! — възкликна Вали. — Наистина ли си ти, Велес? Какво правиш тук?

— Живея тук по покана на покойния крал Годфред, дано подходящите според вас богове бдят над него в отвъдното, и на добрия крал Хеминг, дано същите богове... Е, досещате се какво щях да кажа.

— Да не си изоставил народа си? — учуди се Вали.

— Добрият крал Годфред взе решението вместо мен, когато услужливо опожари родния ми град Рерик. Но щедростта му не се

изчерпа с това. Той прояви любезността да предложи... не, дори да настоява всички ние — търговците, да се преместим тук. Възможността да се заселим в такава топла и приветлива страна беше несравнимо по-привлекателна от другото му предложение. И ето ме тук.

— Какво беше другото му предложение? — любопитства Вали.

— Изобретателни, оригинални и рядко прилагани начини на умъртвяване. Никога не ми е било по-лесно да взема решение — сподели Велес.

— Значи си роб?

— Който живее добре. Щом съм роб, защо да не съм роб на краля? А и за да си върша работата както трябва, предоставят ми известна свобода.

Вали прихна за пръв път, откакто се върна в Ейкунд с пленения човек вълк.

— Радвам се да те видя.

— И аз се радвам да те видя. Станал си могъщ, княже мой. Сигурно си убил мнозина досега. — Вали забеляза, че Велес се вираше с неразгадаемо изражение във Фейлег. Зоркият поглед на търговеца не пропускаше и дреболиите, камо ли нещо толкова очевидно като приликата между княза и човека вълк. Велес обаче не млъкна нито за миг. — Уредих всичко за вашия престой тук. Ще бъдете гости в моя дом. Каквото поискате да купите или да продадете, ще се радвам да го направите чрез мен. За мен ще бъде чест да се занимавам с твоите дела, княже, и да помогна с опита си.

— Ние сме пратеници.

— Да, на Двубрадия. Не се съмнявам, че е заради набега на Хаарик.

— Как научи? Никой не може да е пристигнал преди нас!

— Ясновидец ли си? — усъмни се и Браги.

— Няма такова нещо — отрече Велес. — Просто ги попитах, когато минаваха оттук.

— Накъде? — веднага попита Вали.

Търговецът се вторачи изпитателно в него.

— Хайде, човече — не се стърпя Вали, — зададох ти лесен въпрос. Пътуваха към Рогаланд или се връщаха оттам?

— Тепърва пътувах натам. Да не са взели нещо, което е ценно за тебе? Или са пленили някого?

— Магьосник! — тихо изръмжа Фейлег.

— Уменията ми са по-земни, уверявам те — каза Велес. — Част от работата ми е да познавам, когато някой е изпаднал в нужда. Имаше набег срещу Рогаланд. Почитаемият княз е изпратен да върне нещо, което може да превози до дома с тази малка лодка. Много благоразумно сте решили да пътувате така. Напоследък са необходими пет дракара, за да навлезете в тези води... или нито един. Повярвай, пиратите направо ми смучат кръвта! — Изглеждаше, че Велес ще избухне, но не си го позволи. — Значи пленникът е само един. Не мога да се сетя за нищо друго, което бихте си върнали с преговори. Ако беше злато, щяхте да се появите с бойна окраска около очите, а не с тези изящни линии, с които бихте се харесали и на някоя дама.

Той посочи почернените очи на Вали и Браги.

— Къде е момичето? — сопна се Фейлег.

Велес се ухили до ушите.

— Не е при мен, но ако може да бъде намерена, аз ще я открия. Момиче... Няма съмнение, че е княгиня. Нима са отвлекли малката Рагна? Ще помогна в издирването ѝ безплатно. Ще се задоволя с вашата признателност и даровете, с които би решил да ме удостои вашият щедър народ.

— Не е Рагна, но пленницата е не по-малко скъпа на краля. Никакъв дар не би стигнал да ти се отблагодарим за връщането ѝ — каза Вали.

— Е, ще обсъдим точните суми по-късно. Шегувам се, разбира се. Но ви моля да дойдете в дома ми и да бъдете мои гости. Задължително е да се срещнете с крал Хеминг. Би трябвало да започнем с искане да бъдете обезщетени и за набега, и за отвличането на момичето. Княже, сигурен съм, че е невъзможно той да е дал одобрението си за този набег. Не би рискувал да си навлече гнева на твоя баща. Аз ще уредя всичко — сумата, начина на плащане, изпращането на парите. Присъщите на търговията подробности са недостойни за вниманието на князе, или поне така твърдят франките, а тяхната империя очевидно процъфтява... За тебе остава само да се върнеш в Рогаланд и да чакаш щастливата развързка.

Сърцето на Вали се разтуптя. Казваше си, че ако някой може да намери Адисла, това е Велес.

28.

ПАЗАРЛЪЦИ

И отблизо Хейтабир будеше същото изумление, както и откъм морето. По земята бяха наредени нацепени дървесни трупи и под краката на пътешествениците винаги имаше твърда, устойчива опора. Къщите се скупчваха толкова натясно, че сламените покриви почти се допираха тук-там и закриваха светлината. Всички дворове имаха огради, а някои — собствени кладенци. Хората се блъскаха в гъмжилото на брега, а дори по изкачващите се нагоре улички не можеха да изминат дори двайсетина крачки, без да срещнат някого. Тук обаче беше мръсно. Навсякъде бяха струпани купчини боклуци, на места изпразненията правеха дървената пътека хлъзгава.

„Толкова ли щяха да се изморят — чудеше се Вали, — ако бяха отнесли част от тези гадости до реката, за да ги изхвърлят?“ Хейтабир смърдеше и той се питаше как хората издържат.

— Датчани — подхвърли Браги. — Те не знаят какво е да се миеш и да чистиш.

— Да, враговете на датчаните казват, че те са мръсен народ — кимна Велес. — Но аз винаги съм ги смятал за безупречни чистници, защото това мнение ще ми осигури по-дълъг и щастлив живот. Оттук, моля.

Продължиха нагоре в града, минаха по мост над ручей, който течеше към кея. Вали пак се слиса — ручейт минаваше по прокопано русло, право като стрела. „В това претъпкано и вонящо място ли е бъдещето?“ — запита се.

И след малко на площад недалече от канала Вали го зърна. Пазарът... От всички страни на площада бяха наредени открити обори и вътре се виждаше добитък. Един беше по-малък и по-нисък, приличаше на обикновена къща, но без стени. Под покрива беше тъмно. Вали тръгна натам и забеляза прегърбени, опърпани силуети. Ускори крачка, скоро се пъкна под покрива и напрегна очи в сумрака. Глави с бледи лица се вдигаха, за да отвърнат на погледа му — някои

изпити от глад, други доста закръглени и наглед пращящи от здраве. Но всички бяха оковани един за друг. А вонята беше страшна.

Погледът му шареше от лице към лице. Имаше двама монаси като онези, които бе виждал на острова, майка бе прегърнала две деца, висок мъж, който можеше да бъде само швед, бе изопнал гръб с непокорен вид, в края откри и момиче на около седемнайсет години, руса и хубава, вторачена унило в земята пред себе си. Но тя изобщо не приличаше на Адисла.

— Какво търсиш, господине? Пазарният ден е след две седмици, но предложиш ли подходяща цена, стоката е твоя. Или имаш роби за продан? Ще ги купя, ако ми харесат.

Вали се обърна към добре облечения мъж с тъмно наметало на раменете. В едната си ръка държеше дълга пръчка от леска. До него стоеше червенокоса жена и Вали предположи, че е освободена робиня, защото не му изглеждаше като датчанка. Тя пък носеше връзка ключове.

— Търся жена, която може да е доведена тук. Отвлечена е при набег срещу Рогаланд.

— Ригирските момичета са студенокръвни — увери го непознатият. — По-добре опитай онази в края. Направо ще ти подпали постелята, стига да изтърпиш цял месец цупене, докато свикне с тебе.

Момичето се взря в него. В очите ѝ нямаше надежда, нямаше никакво изражение.

— Искам онази от рода Ригир — натърти Вали.

— Тази е от западните острови. Нямам друг роб от по-близки до Рогаланд земи.

— Значи хората на Хаарик не са продавали роби тук?

— Потеглиха преди месец и оттогава не съм ги виждал. Ей, ти, просяко — махни се оттам!

Вали се извърна — Фейлег разглеждаше оковите на едно от децата. Търговецът на роби се втурна към него и вдигна пръчката. Човекът вълк се обърна с гърлено ръмжене — дрезгав гневен звук, кипящ от враждебност. Звук, с който някои зверове посрещат хората от паметивека. Звук, с който мечката и вълкът говорят на инстинкта у жертвите си, който носи все същото послание: „Бягай!“

Вали усети изблика на уплаха у търговеца подобно на вълна горещ въздух при влизане в ковачница. Мъжът пусна пръчката и

отстъпи заднешком, но се спъна и се просна по гръб на наръч слама. Фейлег пристъпи и се надвеси над него. Тогава Вали зърна ножа. Търговецът на роби беше корав човек и още с падането се опомни от стъписването. Измъкна оръжието от колана си, надигна се и замахна към корема на Фейлег. Чу се пукот като от прекършен клон, последва го втори и нещо тупна тежко. Случи се твърде бързо и Вали не разбра в първия миг какво стана. Но когато търговецът се просна по гръб за втори път, умът на Вали най-сетне осъзна какво е видял. Фейлег счупи ръката на противника, строши му коляното и го хвърли на сламата. Главата на мъжа плъсна в калта.

А човекът вълк се стовари озъбен върху него. Без да мисли, Вали знаеше какво ще стане, той скочи да изблъска Фейлег. Да се забъркат в сбиване още с влизането си в града може би щеше да им заслужи уважение, но някой да бъде разкъсан със зъби беше прекалено. Вали бутна с все сила, но човекът вълк само изви тялото си рязко и го запрати по лице в калта. Фейлег дереше търговеца с нокти, смъкваше кожата от костите. И издаваше непоносими звуци — налудничав стържещ вой. Търговецът остана без око.

Жената гледеше безучастно осакатяването на нейния спътник.

— Фейлег!

Вали скочи на крака и разтърси човека вълк за раменете, взрян в лицето му като в огледало.

И всичко му се стори различно, сякаш съзнанието му се разшири. Погледът, който му даде потапянето в тресавището, се бе просмукал някак във всекидневието и целият свят се виждаше в мръсната светлина под водата. Чувствата го теглеха в различни посоки — долавяше силния страх на търговеца, а от Фейлег придоби натрапчивото впечатление за нещо, което напираше да се изтръгне, задушено под покривалото на болката. Вали се застави да говори, въпреки че не знаеше дали ще намери правилните думи.

— Фейлег, моля те. Всичко ще се оправи. Само го остави на мира. Хайде, сигурно си уморен. Велес ще ти отреди хубава постеля, знам — по-добре е, отколкото да спиш на земята, а?

Фейлег впи поглед в очите му и Вали осъзна, че с този мъж го свързва нещо изначално, твърде дълбоко, за да се изрази с думи. Той беше същият като него. Вали потрепери от тази увереност.

Човекът вълк не се надигна, само се взря в проснатия мъж. Търговецът не издаваше и звук, устните му посиняваха.

— Умря от страх — каза им Браги. — Виждам съм и преди такова нещо.

Вали се вторачи в трупа и миризмите разровиха спомени. Надушваше вкиснало мляко, море и дърво, пот и кръв, имаше полъх на дим и дъжд, зърна купчини злато и безгранично светло небе. Усещанията се струпаха и изчезнаха в миг.

Шумът привлече тъпа зяпачи.

Жената на търговеца вече дърпаше Вали за ръката. Не изглеждаше разстроена или ядосана.

— Искам кръвнина. Обезщетение за смъртта на моя съпруг.

Вали се държеше като княз, естествено беше тя да отпрати претенциите си към него, а не към дивия Фейлег, който изпадна в някакво вцепенение.

— Аз...

Вали не знаеше какво да каже. Опитваше се да разплете мислите си. Схватката се вряза в съзнанието му като нещо повече от обикновено насилие, колкото и страшна да беше случката. Силата на чувствата като че пробуди ново усещане, смесица от мирис и спомен. Виеше му се свят, главата го заболя. Безпределната представа отпреди миг се сви до тесен поток. В ушите му звънеше пискливо.

Жената заговори отново.

— Полага ми се обезщетение. Видях ви как пристигнахте. Имате хубава лодка. Ако стане моя, ще забравим какво се случи.

Велес вдигна ръка към нея.

— Аз представлявам княза за всички договорки. Няма да получиш никаква кръвнина от нас. Твоят съпруг нападна този човек. Берсеркът само му изкреця, но твоят съпруг извади нож. Ти ни дължиш обезщетение. — Обърна се към зяпачите, които се събираха да гледат трупа. — Не е ли така?

Някои замърмориха, други подхвърлиха плахи шеги, които Велес одобри с усмивка.

Жената като че претегляше думите му в ума си.

— Дайте ми две весла и сметките са уредени — предложи тя.

Велес завъртя глава.

— Моите приятели са в правото си. Дай ни всичките си роби и ще забравим случилото се.

— Дай му робите — подкрепи го някой.

— Човекът вълк щеше да пострада. Видях ножа — намеси се друг.

Жената гледаше ту наляво, ту надясно в търсене на съчувствие. Не го откри по повечето лица.

— Предлагам ти двете деца — каза тя.

Позата на Велес се промени недоловимо, сякаш беше хрътка, надушила следа. За Вали вонята в този обор за роби беше гнусна, все му се струваше, че няма сили да шавне. Хвана се за niskия покрив.

— Те са по-скоро бреме — възрази Велес. — Добави родителите и моят приятел ще бъде удовлетворен. Твоят мъж не е чак такава загуба. Я си виж лицето — тази синина май не е от неговите целувки.

Жената пак поумува. Застана до трупа на своя съпруг и го заплю.

— Вземете ги — съгласи се тя. — Благодаря на Исус за избавлението си. Малцина получават свобода два пъти през живота си.

— Погрижи се да ги доведат при мен — поиска Велес. — Сега съм зает с по-важни дела. Не забравяй да ги нахраниш. Не искам да се охарча за тях, докато не са поработили поне един ден.

Жената кимна.

— Хляб, но без готвено.

— С готвено — натърти Велес, — иначе ще изляза с жалбата си пред събранието и те уверявам, че ще загубиш нещо повече от някакви си роби.

Тя сви рамене.

— Добре, готвено.

— Хайде, да вървим — обърна се Велес към спътниците си.

Фейлег все още не мърдаше. Велес сложи маската на лицето си и погледна човека вълк през дупките за очи.

— Бау-бау! Хайде!

Някои наоколо се засмяха, други още се тълпяха около трупа. Колкото и да беше учудващо, подигравката на търговеца прогони унеса на Фейлег, той вдигна глава и тръгна с останалите. Браги го тупаше по рамото и го хвалеше.

— Ей така трябва да се разправяш с онзи, който вади нож срещу тебе. Кълна се в свещения задник на господаря Тир, ще ми се да

направим някой и друг набег заедно, момче. Само да бях с десетина години по-млад, доста плячка щяхме да натрупаме, а? Ако се научиш да боравиш с меч, от тук та чак до Серкланд няма кой да се изправи насреща ти.

Човекът вълк не отваряше уста.

Вали вървеше след Велес по улиците. Умуваше дали преживяното в тресавището е била твърде тежко за него, дали е засегнало разсъдъка му. Взирането в очите на Фейлег го смути, сцената на насилие — още повече. В нея имаше нещо опияняващо.

Браги подхвана разговор с търговеца.

— Помислих, че това ще ни струва поне един шлем. Велес, ти си същински магьосник.

— Имам някои дарби — съгласи се търговецът. — Но тя си получи отплатата от вашия човек вълк. Сега е богата вдовица. Май самата тя искаше да подари нещо на нашето виещо момче, а аз й подсказах как да го направи.

— За какво са му роби на Фейлег, ще ги яде ли? — изсумтя Браги.

— Ще ги даде на мен — предложи Велес.

Домът на Велес беше голяма дълга къща, както ги строяха в Хейтабир. Имаше и ограден двор, където на столче седеше датчанин с подплатена куртка и голям сеакс в ръката. Вали неволно опипа меча си.

— Няма нужда, няма нужда — хвана ръката му Велес. — Този е мой телохранител, а не грабител. Плаща му се да е тук.

Вали се стъписа. Кому е нужен личен телохранител? Не можеше ли цялото селище да се опази заедно от чужденци, ламтящи за вещите им? След набег плячката на Двубрадия оставаше струпана на открито много дни, за да виждат хората доказателството за успеха и да обсъждат могъществото на своя крал. Сродниците му не биха и помислили да го окрадат. Телохранителите изпълняваха задълженията си от чувство за преданост и чест, не за пари, а и служеха само на благородници. Велес обаче беше обикновен човек, дори роб. Всичко това изглеждаше нередно в очите на Вали.

Той изгледа наемника недоверчиво и влезе. Къщата се състоеше от една просторна стая, от нея пък се влизаше в отделни пристройки за козите и друг дребен добитък. За Вали това беше разкош. В къщата на

Диса козите живееха с хората. Велес обаче не се бе подготвил чак толкова старателно за посрещането им, както обеща на пристанището. Нямаше достатъчно храна за пиршество, нито пък много пиво, макар че търговецът изпрати едно момче да донесе каквото е нужно.

Голямата стая беше богато обзаведена — имаше кожи на пода, а уханието на сладки билки прикриваше градската смрад и вонята на животните. По стените висяха непривични за Вали бродерии върху вълна и лен. Една изобразяваше жена сред крилати мъже, друга — бога, когото Вали видя по време на набега, пак повесен на дърво подобно на Один.

Велес забеляза как ги гледаше.

— Купих ги да е по-топло и защото са хубави, а не от набожност. Не виждам особена разлика между боговете.

Ниска тъмнокоса жена, явно принадлежаща към народа на Велес, влезе заедно с три момчета, чиято коса също беше лъскаво черна. Едно от децата носеше маска на мечка, притискаше я до лицето си, ръмжеше и гонеше другите.

— Виждаш за какво говоря — кимна към момчето домакинът. — Тези предмети са свещени за китоловците на север. Неурите, сроден народ на моя, имат подобни неща. Чрез маската някой неур или северен магьосник могат да се преобразят в звяр. Тук маските са играчки за моите деца.

Фейлег протегна ръка към вълчата маска в ръката на Велес, който му я подаде.

— Защо я носиш? — попита Вали.

— За да привличам вниманието на пристана. Тук търговецът трябва да се набива на очи. Християните имат един израз — „вълк в овча кожа“. А аз се представям за обратното, както се убеди.

Фейлег гледаше децата и жената през маската. Когато я свали, Вали видя сълзи в очите му. Човекът вълк не се стесняваше и не понечи да ги избърше.

— От огъня ли ти залютя? — попита Велес.

Фейлег въртна глава.

— Тъжен съм, защото си спомних своето семейство.

— Как можеш да съдъреш лицето на човек, а след малко да рониш сълзи за мамчето си? — учуди се Браги.

— Аз съм вълк — промълви Фейлег и пак се загледа в играещите деца.

Велес изви вежди и вдигна рамене. Плесна с ръце и повика най-високото момче.

— Ярило, много си голям за тази гоненица. Я иди да заколиш коза, имаме достойни гости.

Момчето взе нож и отиде в кошарата, следвано по петите от братята си.

— Жено, а ти донеси по-скоро вино от Гейри. Кажу ми, че ще платя до една седмица. Така ли се приготвяш, когато ти пратя вест, че князът на целия север ще бъде гост в нашия дом?

Жената изви очи към небето, преди да остави метлата и да излезе.

— Трябва да я биеш повечко — обади се Браги.

— Няма как да я бия повечко, ако ще това да е единствената ми работа — с приглушен глас отвърна Велес и погледна през рамо дали не може да го чуе жена му, — но въпреки всичко тя си остава непокорна.

— Не видях синини по нея.

— Не е лесно да направиш синина на жена от народа на оботрите — увери го Велес. — Освен това ритат като крави и хапят като свине. Седнете да утолите жаждата с пиво, докато чакаме виното.

На лавица отстрани имаше голяма купа с мътна бира, покрита с парче плат. Мъжете си я подаваха, за да отпиват поред.

Влизаха и излизаха различни хора — други търговци със стоките си, любопитни деца или приятели на Велес, дошли да се запознаят с новодошлите.

Момчетата внесоха закланата коза и когато жената на Велес се върна, опече месото на скара над огъня. Вали не разбра защо тя постъпи така, щом имаше чудесен голям котел до огнището. Питаше се дали и това е един от обичаите на оботрите. Не можеше да не признае, че печеното е чудесно и виното го допълва приятно. След дългото пътешествие, през което се zasiщаха с риба и с каквито растения намираха по бреговете, гозбата много му допадна и той започна да се замайва. Щом Браги си пийна, нищо не го възпря да разкаже как се браниха срещу датчаните, дори няколко пъти вдигна

ръката на Вали, докато споделяше със слушателите особено героичен момент от победата.

По някое време Вали се отдели с Велес на ниско столче до огъня. В дима и светлината от пламъците мъжът от изтока приличаше на странен дух. Искри кръжаха около него, докато говореше, искряха накитите, които си бе сложил в безопасността на своя дом — жълт и черен кехлибар на ушите, златни гривни и брошки.

Вали се чудеше дали господарят Локи, на когото се бе молил, не е приел това човешко въплъщение. А може би се заблуждаваше. Все пак Велес се различаваше от околните, както и Локи беше различен от останалите богове. Вали не познаваше друг човек, който с такава лекота да рецитира източни стихове или да говори само за злато и пазари, не за битки. Трудно му беше да проумее как Велес се прехранва — нямаше стада или ниви, нито друго занятие, освен покупките и продажбите. Присъствието на търговеца го окриляваше, но и го смущаваше. Замисли се за Адисла. Дали беше жива? У него се бореха гневът, безпокойството и нетърпението.

— Мислиш за онова момиче — Позна Велес. — Виждам, че тя ти е по-скъпа и от княгиня. Лицето те издава. Как ѝ е името?

Виното и храната, топлината и спокойствието да е сред приятели притъпиха предпазливостта на Вали.

— Адисла.

— Адисла ли?!

Вали не си представяше до този миг какво би могло да смъкне от лицето на Велес маската на благодушие. Но тази единствена дума успя. Търговецът заговори по-тихо, като че не искаше казаното да стигне до ушите на останалите.

— Помня я от гостуването си при вас преди години, тогава тя беше дете. Хубавичка е, признавам, но не ми казвай, че си изминал този път заради дъщеря на селяни. Така ли е наистина?

Вали разклати утайката от виното по дъното на чашата си.

— Тя е всичко за мен.

Велес вдигна поглед към гредите на тавана.

— Говориш като арабин! И те все бръщолевят за любов. „Аз вярвам в любовта! Накъдето и да се отправи Божият керван, любовта ще бъде моята вяра!“

— Според мен е по-добър избор от вярата във войната.

— Тъй ли било? — с престорен потрес ахна Велес. — Да чуя това от потомък на Один...

— До гуша ми дойде от него — призна Вали. — Ако има богове, предпочитам бога на любовта.

— Не е зле тогава да си поприказваш с християните — поклати глава търговецът. — Франкският крал Шарл следва вярно повелите на Христос, който е бог на любовта. Сърцето на краля толкова прелива от любов, че реките червенееят от кръвта на онези, които са врагове на неговия бог. Рядко се среща любов като неговата.

— От такава любов бих се пазил — промърмори Вали.

— Би трябвало... както и от любовта, която те е облагодала. Всички ваши народи на север казват, че няма полза от прекалена любов към жените, нали? Един умаядски търговец ми разказа историята на някакъв халиф, повелител на много земи, който се влюбил в робиня. Като господар можел да поиска от нея каквото му хрумне, но на малоумника това не му стигало. Трябвало да му се отдава по свое желание. И както си лежали в постелята една нощ, тя го изгледала лошо. И онзи скочил от върха на кула.

— Какво е кула? — попита Вали.

— Висока постройка. Прекалено висока, за да скачаш от нея. Като канара. Има много жени, които могат да те обичат. Ако някоя не те обикне заради склонностите си или обстоятелствата, намери си друга. Така е по-добре, отколкото да се щураш из половината свят, за да придобиеш нещо, което можеш да си купиш за трийсет сребърника на робския пазар.

Вали се вторачи в огъня.

— Няма да я изоставя. Нито ти с шегите си, нито Двубрадия със заплахите си ще ме откажете от моята цел.

Догадката се изписа по лицето на търговеца и Вали разбра, че изтърва излишни думи. Велес заговори припряно.

— Я почакай! Двубрадия одобри ли малкото ти пътешествие? Не, нали? Нищо чудно, че не ти е дал дракар за плаването. — В погледа му се появи кротък ужас. — Ти имаш ли изобщо разрешение от Двубрадия да дойдеш тук?

— Аз съм княз на Ордата, не на Ригир.

Велес поклати глава.

— За мен това означава „не“. Олеле... Помисли ли как ще се разбереш с Хеминг? Ще обсъждаш с него мир, който нямаш право да договаряш?

Вали проумя, че няма смисъл да се преструва повече.

— Не можах да се сетя за друг повод да бъда тук.

— Аха, да разбирам ли, че изобщо не е трябвало да се появяваш? Върни се в Рогаланд. Веднага. Имаш ли представа в колко опасно положение си изпаднал? Хеминг е като хванат в паяжина от несъвместими интереси. Ако не си дошъл с благословията на Двубрадия, той ще бъде едва ли не задължен да те задържи тук като заложник, дори да не му се иска. Ще те нарича свой гост, но само при голям късмет ще видиш някога Рогаланд.

Вали не знаеше дали го подтикна изпитото вино или желанието да си облекчи душата пред уважаван от него човек, но му се искаше да чуе съветите на Велес. Реши да каже истината.

— Бездруго няма да видя никога Рогаланд.

— Че защо?

— Ние сме осъдени бегълци.

Търговецът наведе глава, сякаш очакваше удар.

— В името на деветте вида дяволи, какво си направил?!

Вали сви рамене.

— Не е толкова важно какво съм направил. Кралски интриги.

Велес май трудно се съдържаше да не вземе чашата от ръката му и да не го изрита през вратата.

— И в Ордаланд ли си обявен извън закона?

— Не.

— Значи все още имаш някакви връзки. — Велес се замисли. — Слушай, трябва да се махнеш още тази вечер и да отидеш на безопасно място. Можете да слезете с лодката покрай брега и да чакате в гората. Тук е прекалено опасно за тебе. Хеминг ще научи скоро, че си обявен извън закона — има свои хора във всяко кралство. Може би дори ще реши да поиска откуп за тебе от баща ти или от Двубрадия. А ако Хаарик пак мине оттук, ще настоява да бъдеш убит.

— Ще продължа да търся момичето — упорстваше Вали.

— Ще ти пращам вести за нея, но трябва да се махнеш. Незабавно.

Велес наистина взе чашата от Вали, който се канеше да допие виното. Князът виждаше, че старият му приятел говори сериозно.

— Веднага ли?

Хвърли поглед на чудесните постели от натрупани кожи.

— Веднага.

Вали се върна при другите, събраха малкото си вещи. Браги беше пиян и се оплакваше гръмко, че трябвало пак да мръзне в лодката, но Фейлег не продума, просто тръгна.

— Ще преброите шест завоя на реката и ще слезете на отсрещния бряг. Ще се видим там — напътстваше ги Велес. — Сега не мога да дойда с вас. Достатъчно лошо е, че ви приех в дома си тази вечер. Защо не ми обясни положението си още когато се срещнахме? Щяхме да направим всичко другояче. Просто вървете надолу по склона към водата. Лодката ви е там, където я оставихте.

— Благодаря ти — каза му Вали. — Няма да забравя това.

— О, забрави го... но не преди да ми изпратиш щедър дар.

Велес разцелува Вали по бузите, като правеха оботрите, и го избута в нощта.

Тримата мъже тръгнаха към пристанището. Нощем Хейтабир беше красив: бездънен звезден небосвод над града и сякаш в отговор — хиляди трепкащи пламъчета на огнища и свещи. Градът изглеждаше приветлив, а всичко наоколо — враждебно. Тъмната беше като настрохнала от невидими зловредни сили: планински стръмнини с гибелни пропасти, коварни тресавища, неизбродни мочурища и пустота, в която не можеш да разчиташ на помощ. Но тъкмо в нея се връщаха. Някъде отдалече се чу вълчи вой и накара градските кучета да заръмжат от убежищата си в мрака. Тези звуци пробудиха желанието му да остане в Хейтабир, да е на сигурно място до огъня, вместо пак да плава в непознати води.

А после някой се изпречи на пътя му. Вали не заподозря нищо в първия миг, но мъжът не се отмести. До него застана втори, появиха се трети и четвърти. Вали се озърна. Мяркаха се очертания на щитове и копия. Наблизо имаше поне двайсетина мъже. Той погледна към Браги и човека вълк. Нямаха нужда от думи. Тримата хукнаха едновременно. Тичаха успоредно на водата нагоре по лек наклон, шмугнаха се в тесен проход между къщите. Вали се навеждаше, за да не си удари главата в ниските покриви. Не виждаше почти нищо и продължаваше наслуки в

тъмнината, хлъзгаше се по дървената пътека в неприятно колебание между бързането и предпазливостта. Все едно. Щом той не виждаше добре, същото важеше за преследвачите му.

Светлината на свещи и огънове от отворени врати оставаше зад него като златни петна в мрака, изведнъж отляво се мярна проблясък с друг цвят и големина, все едно нож изскочи от кания. Водата.

— Насам! — подкани той с надеждата, че Браги и Фейлег още са зад него.

Изтичаха нагоре по хълма, но около тях пак витаеха сенки, пресичаха им пътя. Вали отново свърна встрани по склона и този път ги възпря земен вал. Около града имаше укрепления. Сега бяха обкръжени от всички страни. Силуетите не се събираха към тях, а останаха по местата си.

Браги заговори до ухото му:

— Пригответи се да заемеш мястото си до своите предци в залите на Один.

— Засега няма да моля никого да ми направи място на скамейката — отвърна Вали.

Около тях вече имаше плътна стена от хора, някои носеха запалени факли. Виждаше, че са благородници. Някои държаха копия, други бяха с мечове... и един от тях бе извадил оръжието си.

— Сега му е времето да си изиграя ролята на княз — промърмори Вали.

Изправи се в целия си ръст и тръгна наперено към мъжете отсреща.

— Гледай ти... Помислих ви за пирати. Хора, защо се промъквате така в тъмнината?

— Ние сме сродници на Хеминг, крал на Дания, могъщ владетел с безброй кораби — отговори му някой.

— Най-сетне дойдохте. Приветствието на крал Хеминг се забави толкова, та бях решил да яхна отново моето морско конче. Признавам, стори ми се, че ще се заситя по-скоро на трапезата на моя баща след десет дни, ако следвам пътя на скумрията към Ордаланд, отколкото ще дочакам датското гостоприемство.

Вали се постара да говори като княз, за да се отнесат подобаващо с него.

— Съжالياваме, че се забавихме. Кралят не живее тук и мина време, докато вестта за пристигането ти стигне до нас. Чувстваме се виновни като Гейрот, когато отказал да поднесе медовина на Один.

— Гузният Гейрот нали се нанизал на меча си накрая? — промърмори Браги под носа си.

— Словата ви са сладки като ябълките на Идун — заяви Вали. — Приветстваме ви, воители на Хеминг, храбри датски копиеносци и синове на честта.

Сега стоеше пред онзи, който пръв му се изпречи. Богатството му личеше по дрехите, златна брошка просветваше на гърдите му, а чудесният меч беше прибран в ножница, украсена със скъпоценни камъни. Стойката на високия и слаб мъж издаваше, че е опасен противник.

— Аз съм Скарди, син на Хролф — представи се той, — доверен съветник на Хеминг Велики, който е враг на франките и защитник на датчаните, събира дан от осем кралства, а славата му ще пребъде, докато боговете не унищожат света.

— Аз съм Вали, син на Аутун Безмилостния, страшилището на севера, най-почитания владетел в Средната земя. Мой настойник е Двубрадия, крал на Ригир, името му отеква навсякъде под черепа на небесния бог.

Вали изви очи наляво. Браги бе хванал човека вълк за ръката и му шепнеше нещо. Фейлег гледаше диво както на робския пазар, можеше да се нахвърли всеки миг. Вали си спомни какво мислеше за берсерките, когато ги видя в битка за пръв път. Пак се запита защо съдбата го събра с този мъж, в сравнение с когото поклонниците на Один бяха същински образец на сдържаността.

— Простете на моя придворен — помоли Вали. — Единственото му желание е да ме защитава в чуждата за нас земя.

Скарди сви устни.

— Кажи му, че няма да се справи с моите хора така лесно, както с търговеца на роби. Те са хранили лешояди с враговете си, докато птиците затлъстяха тъй, че не могат да летят.

Някой явно бе побързал да съобщи в кралския двор за смъртта на търговеца. На Вали не му оставаше друг изход, освен да се придържа към първоначалния си план. Колко ли време щеше да мине, преди да получат вест от Рогаланд? Месец или доста по-малко. Ако Хеминг го

оставеше в двора си твърде дълго, бъдещето на Вали щеше да стане много несигурно.

— От нашите дела онези птици ще прегладнеят — каза Вали. — Идваме като приятели с благи думи и почит към вашия крал, чиято слава се разнася надалече.

— Добре сте ни дошли, приятели. Позволете да ви съпроводим до залите на нашия върховен владетел.

Двамата се прегърнаха и това като че успокои Фейлег.

— Имаме кораб в устието на реката — каза Скарди. — Ако ни окажете честта да дойдете с нас...

Вали знаеше, че не може да откаже гостоприемството им. Всички тръгнаха по тъмните улици. На око прецени, че придружителите им са поне четирийсет. Нямаше съмнение, че е пленник.

— Княже, ти пристигна с рибарска лодка. Необичаен избор за кралски син. Нямаше ли Двубрадия дракар, който да те превози дотук?

— Корабът ни заседна при Широките острови. Бурята връхлетя изневиделица и аз си знам, че я е пратил магьосникът Хаарик. Изгубихме даровете за твоя господар, но задачата ни е толкова важна, че продължихме по пътя си както можехме.

Вали беше наясно, че е рисковано да показва слабост. Истинският мъж плюе на бурята и води кораба си невредим към сушата. Поне така пееха скалдите. Бе чувал обаче за предостатъчно герои, намерили покой на морското дъно, макар че малцина от тях загиваха в крайбрежни води.

Скарди обмисли думите му.

— И каква е целта на твоето пратеничество? — попита накрая.

— Мир, достойни господине, мир. Двубрадия и моят баща са събрали осемдесет дракара, готови да стоварят буря от мечове върху Хаарик. Но щом се разгори пожарът на битките, може би няма да е лесно да бъде угасен, нито пък задържан в пределите на една земя. Бих желал да чуя от вашия крал, че няма да се намесва, когато въздаваме праведно възмездие и размахваме копията си в залите на Хаарик.

Вали се бе изложил с историята за морското злощастие, затова се постара да навакса с войнствени закани.

Скарди кимна пестеливо, без да издаде какво мисли.

— Дракарът ни чака.

29.

БАРАБАНЪТ

„Удави се, удави се... Просто се удави. Спри да се бориш, удави се.“ Адисла се заставяше да потъне, но не можеше. Прекалено добре плуваше и тялото ѝ упорстваше в опитите да оцелее, колкото и студени да бяха вълните.

На кораба се развикаха. Отметнаха платното, мъже я сочеха и крещяха в дъжда. Онзи с четириъгълната шапка също беше там, хванал барабана си. Започна да удря по него и да пее.

Адисла искаше да се отдалечи от кораба, но инстинктът за самосъхранение се оказа могъщ и тя само се задържаше над водата, тласкаше с крака и увещаваше тялото си да се потопи. Полата ѝ се просмука с вода и натежа, пречеше на движенията и изцеждаше силите.

— Фрея, взemi me. Фрея, взemi me!

Корабът се скри от погледа ѝ, после всичко изчезна и тя разбра, че потъва. Въпреки това се опита да вдиша и се задави. Замята се бясно, отчаяно напираше към повърхността, тялото ѝ се подчиняваше на инстинкта, не на мисълта. Но Адисла не намираще въздух, все едно великанска ръка я притисна неумолимо, буташе я към тъмата, докато ръцете ѝ се напрягаха да я върнат в светлината. Дробовете ѝ щяха да се пръснат и тя не можа да се сдържи — пак опита да вдиша.

Споходи я покой, стана светло и съзнанието ѝ се залута. Стори ѝ се, че отново е с Вали при фиорда в горещ слънчев ден, двамата се смееха. Светлината избледня и помътня и тя проумя, че изобщо не е навън, а е в пещера, чийто под беше зелят от вода. Имаше нещо там, то клокочеше в мрака, безформена враждебност във всички посоки. Докато се озърташе, видя само Вали, който казваше:

— Чакай me. Ще те намеря. Търся те.

Но не беше Вали, а човекът вълк. Тя протегна ръка да го докосне, но я поразиха болка, светлина и писъци, във всичко звучеше странен напев и биеше барабан. Адисла знаеше, че особнякът на кораба прави

това. Изобщо не разбираше думите му, нито пък ѝ допадаше как звучат — все едно пееше куче, грубо и гърлено. Но нещо у нея се сепна, тя раздвижи ръце, изрита полата си и изплува. Във водата имаше безмерна сила, но ритъмът от кораба я крепеше и движенията на Адисла станаха спокойни и упорити, колкото и да плачеше, че не може да се удави. Пръстите ѝ напипаха въже, ръце посегнаха надолу да я хванат. Когато я издърпаха на кораба, беше само по тънка риза и гамаши.

Над нея се появи лице — мъжът със сините дрехи и четириъгълната шапка. Държеше барабан, изрисуван с чудновати знаци. Червената ивица на шапката му ѝ се стори болезнено ярка. Той се наклони над нея, отметна главата ѝ назад и долепи ухо до устата ѝ. Щом я чу да диша, взе захвърленото от нея наметало и я загърна. После я притисна до себе си, за да я стопли, и зашепна на неразбираемия си език. Датчаните я зяпаха похотливо, но очите му сякаш ги отпъждаха. Тези очи бяха бледосини, с цвета на студено небе и контрастът с черната му коса беше поразителен. Никой от екипажа не се и съмняваше, че той е магьосник.

Адисла кашляше и трепереше премръзнала, но от необикновен студ. Онова, което усети в пещерата, беше истинско за нея и не вещаеше нищо добро. А нали видя само Вали и Фейлег, своите защитници...

Магьосникът я остави за малко и донесе мях с вода. Адисла започна да пие.

Лицето на магьосника едва се виждаше в сумрака под платното. Широката му усмивка я стресна. Зъбите му бяха изпилени, за да станат островърхи като на звяр. Пак се наведе към нея и каза на не много добър норвежки:

— Не бързай към онова място, госпожо. Твърде скоро пак ще отидеш там.

30.

ПОЛИТИКА

Вали отгатна, че лошо му се пише, още щом Хеминг не пожела да го приеме веднага след идването му в кралския двор. Мина седмица, преди да го повикат в голямата зала, и през цялото това време князът седя затворен в една от къщите, за да не се натъкне случайно на владетеля, ако излезе. Знаеше, че двамата ще се срещнат само когато и където Хеминг пожелае. Затова чу с облекчение поканата на краля — поне се отървяваше от скуката и бездействието.

Отиде сам при Хеминг. Хареса му да излезе на чист въздух след цяла седмица в задимената къща, възползва се и от шанса да разгледа наоколо.

Кралското селище беше внушително с петте си големи дълги къщи. Имаше и укрепления с порта от едната страна, открит оставаше само брегът на криволичещото тясно заливче, което тук приличаше повече на река. Морска стена като онази, която градяха в Хейтабир, но по-малка, се проточваше навътре във водата и завиваше в полукръг. Входът откъм реката беше препречен с верига. Вали се колебаеше между възхищението от майсторството на строителите и отчаянието, че бягството му става много по-трудно. На морската стена стояха само двама съгледвачи, но нима бяха нужни повече, за да вдигнат тревога? Никакъв воден съд не можеше да влезе или да излезе, ако веригата не е спусната. Ако пък Вали и спътниците му опитаха да избягат по суша, Хеминг трябваше само да разпрати вестоносци до околните стопанства.

Ярл с бледожълта туника го въведе в залата, чиито стени се издуваха навън като на кораб. Тук можеха да се поберат две зали като онази на Двубрадия.

Отвори му врата и той влезе. Различи в дъното зад огъня дългурест слаб мъж, седнал на голям каменен стол. Отблизо видя краля по-добре — богато пременен в дрехи от синя коприна, очите му

бяха изящно украсени с чернило, устните — намазани със сок от боровинки.

До него бе коленичил във вехтото си расо християнски свещеник с обръсната тема. Драскаше нещо върху лист на подложка и при други обстоятелства Вали би полюбопитствал с какво се занимава. От другата страна на Хеминг стоеше красива жена в дълга роба от светложълта коприна. Тя пристъпи към Вали с изящен полиран рог, обкован със сребро.

Заговори на норвежки с непривично за ушите му произношение:

— Аз съм Инга, кралица на датчаните, и те посрещам с добре дошъл в нашия двор. Пий, гостенино. Приеми медовината на дружбата от Хеминг, крал на датчаните, най-могъщия владетел в тази Средна земя.

— Поднасям благодарностите си на благородната кралица — отвърна Вали. — Приемам това питие като знак на нашата дружба и сега, и в идните дни.

Той отпи глътка.

— Приключихме ли с церемониите? — обади се Хеминг, който досега четеше някакъв пергамент. Подаде свитъка на свещеника и се взря в княза. — Чудесно. Добре дошъл, Вали от Ордата, ти, който стоиш над най-възвишените думи на почит.

Кралят говореше безупречно неговия език.

— Ваше величество проявява голяма добрина да ме приеме толкова скоро след пристигането ми — каза Вали.

— Отложихме всичките си дела, щом научихме, че си тук — официално изрече и Хеминг, и се усмихна за миг.

Поседя мълчаливо, загледан във Вали. Князът не знаеше дали от него се очаква да каже нещо, но също предпочете да не говори.

— Защо си тук? — попита кралят. — Искам истината.

— За да помоля за вашето разрешение кралство Ригир да нападне Хаарик или за вашата заповед той да ни обезщети за понесените загуби.

На Вали не му допадаше да лъже, но имаше поговорка: „Да излъжеш враг не е никаква лъжа“. Хеминг си оставаше възможен враг, затова беше допустимо, дори похвално да го надхитри. Но не би паднал до лъжлива клетва пред краля.

— Не това е причината да си тук — изтъкна кралят невъзмутимо, без следа от заплахата в гласа си.

Само внезапното притеснение на свещеника подсказа на Вали, че нещо не е наред — онзи погледна краля и пребледня. Князът си спомни, че поне на думи тези жреци са против убийствата, макар че уж хапвали и човешка плът. Ако някой се опиташе да пробута лъжа на Двубрадия, можеше да се озове при Один, преди да е изрекъл следващата. Така ли се държеше и Хеминг, или беше по-сдържан?

Мълчанието пак се проточи и този път Вали реши да го прекъсне.

— Дойдох тук заради приумица.

Кралят изви вежди, с което го подкани да продължи. Вали се опитваше да измисли нещо по-скоро. Трябваше да опише задачата си по приемлив за Хеминг начин.

— Като малък бях болен — започна Вали. — Една лечителка в Рогаланд се грижеше за мен и ме изцели. Тогава ѝ се заклет, че ще направя за нея всичко, което ми е по силите. При набега на Хаарик нейната дъщеря беше отвлечена и майката ме помоли да я намеря и освободя. Господарю, това е клетва, която дадох пред Один. Длъжен бях да я спазя. Двубрадия нямаше желание да ми помогне в издирването на дъщерята на обикновена жена. Затова се появих тук с такъв съд, какъвто успях да си набавя. Търся едно момиче.

— Щом е така, върви си у дома — скастри го свещеникът. — Клетвата пред идоли и лъжливи богове не означава нищо.

Хеминг го възпря с жест.

— За нас, отче, дори клетвата пред коза или патица може да означава нещо. Само онзи, който спазва клетвите си, може да каже за себе си, че е мъж.

Свещеникът не се обади повече, Хеминг сви устни замислено.

— Но това не е цялата история, нали?

— Господарю?...

— Ти момичето ли търсиш, или бягаш от Двубрадия?

Вали се подсмихна.

— По малко и от двете, господарю.

— Повелители на мъдростта, помогнете ми! — промърмори Хеминг, вдигнал поглед към тавана.

Свещеникът се усмихна плахо, а кралят тръсна глава и изгледа Вали.

— Е, какво да те правя?

Вали мълчеше.

— Наистина очаквам съвет от тебе — настоя Хеминг. — Хайде, ти ни въвлече в тази бъркотия, сега помогни да се измъкнем от нея. Какво да те правя?

— Помогнете ми да намеря момичето.

Кралят се засмя и махна с ръка към него, сякаш отпъждаше муха.

— Тя е бойна плячка на Хаарик. Пък и не ми се вярва, че той все още може да ти я върне.

— Да не е продадена?

Кралят не отговори, само се облегна и пак го огледа изпитателно.

— Княже, какво знаеш за магията?

— Твърде малко.

— Излишно скромни си. Господарят Один има съгледвачи, аз също. Искаш ли да ти кажа какво ми нашепват моите гарвани?

Свещеникът се размърда неловко.

— За мен е чест да чуя всичко, което кралят пожелае да ми каже — отвърна Вали.

— Ти се сражаваш с враговете си без меч или копие. Силни отряди загиват в бой срещу тебе, победени от момчета и старци. Ти се съветваш с богове в тресавището. Бягаш като по чудо от плен и се съюзяваш с преобразяващи се диваци. Пророци и заклинатели от четирите краища на земята се взират в магическите си вировете или отиват при своите дървета на обесените, за да бъдат осенени от видения за сина на вълка, който поглъща света. Момче, избягало от някакви вещици на север във вашите земи, разказва на смъртния си одър за велико заклинание, също направено за сина на вълка. А ти, княже, не ли си известен именно като син на вълка?

— Всички тези истории са преувеличени. Аз съм силно разочарование за своя баща, уверявам ви.

— И това съм чувал — потвърди Хеминг. — Ако вярвах и наполовина в бръцолевенето на ясновидците, щях да те обеся още сега, пък каквото ще да става. — Той поумува и се вторачи във Вали. — Опитай се да вникнеш в затрудненията ми. Твоят баща страда от болест.

Вали се постара да прикрие тревогата си, но не успя.

— Да, знам — натърти Хеминг. — Майка ти управлява вместо него. И това те прави много важен... засега. Но ако някой от твоите братовчеди или чичовци си присвои трона, ще станеш едновременно и не чак толкова важен, и още по-важен. Ценността ти като стока в пазарлък намалява, но си мисля, че новият крал ще иска да те получи, жив или не. От друга страна, ако ти дам няколко кораба да отвоюваш родината си, мнозина от сродниците ти биха минали на твоя страна. При късмет ще имам още един задморски крал, който ще ми плаща дан, защото ще сме положили нужните клетви. Трябва да ти кажа обаче, че винаги се стремя и към по-скорошни облаги. Двубрадия гори от желание да те види отново. Можеш да ми послужиш и като те изпратя там.

Вали отвори уста, но Хеминг вдигна ръка.

— Какво да правя? — продължи кралят. — Имам си предостатъчно грижи и без тази. — Той поклати глава. — Търся причина да те пусна да си вървиш, но наистина не намирам нито една.

— Аз ям ненаситно и ще ви изляза скъпо.

Вали се насилваше да говори шеговито. Щом не можеше да се пазари с краля, оставаше поне да му се хареса.

Хеминг се усмихна. Свещеникът стана и зашепна нещо на краля, който слушаше безстрастно, а през това време кралицата попита Вали дали е харесал медовината.

Свещеникът пак се настани на пода.

— Ти си важен и без да ми го казват пророци и мъдреци — подхвана Хеминг. — Стига ми и собственият разсъдък. Ти си син и наследник на онзи неуморен убиец — твоя баща, значи Ордата ще те иска на трона, ако у тебе има поне мъничко от старата закалена стомана. Моят свещеник ме съветва да те убия. — Кралят посочи мъжа с грубото расо, който дори се изчерви от срам. — Неговата вяра се чувства застрашена от посветените в сейд. Освен това получих вест от запад, която също ме подтиква да те убия. Хаарик иска да те поднесе в дар на северните магьосници. Затова се е опитал да те плени.

— Той дойде да граби — възрази Вали.

— Как пък не. Не може да не се е досетил, че Двубрадия крие златото си много старателно, особено когато е далече от своите земи.

Защо да рискува война с Ригир, щом само след седмица би стигнал до бреговете на западняците, които и един дракар си нямат?

— Ами...

— И защо с три кораба? Да ти кажа, че има около шейсет, ако не знаеш. Е, ти си ги намалил с един. Какво може да направи с три кораба? Да удари и да бяга, нищо повече. Ако е смятал Двубрадия за толкова глупав да остави съкровището, си близо до брега, значи не е същият Хаарик, когото познавам. Искал е да плени някого — ако не тебе, поне твои близки. Затова е отвлякъл момичето.

— Как е могъл да научи за нея?

— Аз как научих всичко това за тебе? — сви рамене Хеминг. — Хаарик не е разпрострял голяма мрежа от шпиони, но съм убеден, че все е измислил нещо.

— Никой мъж от рода Ригир не би опозорил своя господар, като стане шпионин.

— О, би го направил — възрази Хеминг. — А може и да се разприказва пийнал на пазара или пред търговци. Ако пък има собствени амбиции, може да стигне и по-далече.

— Кажете ми името на изменника и ако го срещна, той ще умре.

Кралят поклати глава.

— Едва ли очакваш да ти го кажа. Ето какви са фактите. Хаарик е искал да хване тебе. Точно това чух. Тебе. И ти пак ставаш важен. С други думи, бих могъл да ти позволя да приемеш гостоприемството му срещу някаква отплата от негова страна. Но пък всички знаем, че и крал Аутун има своите гарвани, а майка ти Ирса — още повече. Предам ли те на Хаарик, ще разгневя твоя баща. И макар да вярвам, че моите воители могат да смажат Ордата, не се съмнявам, че твоят баща ще ни накара да платим прескъпо за победата. Той може и да е болен, но може и да ни заблуждава. Каквато и да е истината, допускам възможността той да оздравее изведнъж и да прояви отново смайващото си умение да намира краля на враговете насред бойното поле. — Хеминг стрелна с поглед телохранителите си. — Ще бъде жалко да се изправя срещу един страховит, а според някои непобедим боец и да съсипя легендата за него.

— Кралете са родени за слава, не за дълъг живот — напомни Вали всеизвестната поговорка.

— Твоят баща, изглежда, има плашещата дарба да ги съчетава. Само смелчага би заложил на способността си да му отнеме и славата, и дългия живот, въпреки че не е нужно да подчертавам колко жадувам за възможност да се докажа в двубой с такъв като него.

— От мен да знаете — каза Вали, — че Аутун би ме оставил да умра хиляда пъти, преди да плати и една монета откуп на вас или на Хаарик. Не съм толкова важен. Винаги може да посочи друг наследник.

Хеминг потропваше с пръсти по коляното си.

— Не съм съгласен. Ти си важен. Потомък на Один и тям подобни. С какво си се захванал в далечния североизток?

Ако се стремеше да изненада Вали с въпроса, успя напълно.

— С нищо. Участвах в един-единствен набег на запад. Толкова.

— Питам те за земята на китоловците. Вагой — вълчия остров или околностите му в Ултима Туле.

Вали разпозна старинното име на островите в края на познатия свят. Вдигна рамене.

— Какво знаеш за вълчия остров? — настоя Хеминг.

— Нищо.

— Синът на Хаарик е бил пленен някъде там преди около година. Чудех се дали това не е свързано със скорошните събития.

— Как?

Сега Хеминг вдигна рамене.

— Хаарик обича сина си, което е загадка за мен. Момчето е слабоумно. Открай време се говори, че китоловците криели там огромно богатство. Може би синът е отишъл да търси имането. Ако е така, трудно ще намериш по-глупав от него.

— Защо?

— Защото северняците са по-бедни и от пророци. Няма никакво съкровище. И аз изпратих свои хора да проверят, но намериха само плоска студена скала. Каквото и да е търсил там, загазил е, а Хаарик иска да си го върне. Само че Хаарик нападна кралство Ригир, вместо да отиде да спасява сина си. Не виждам смисъл в това.

Вали се изнервяше. Допи медовината и кралицата пристъпи към него, за да му налее още.

— Бих могъл да те дам на Хаарик, но ще бъде откровен — той пренебрегна съвета ми да се откаже от набега срещу Ригир и няма да

го възнаградя с това, което е искал да вземе. Какво да сторя, какво да сторя?...

— Възнамерявам да намеря момичето, което търся — заяви Вали, — и да живея като селянин. Изобщо не искам да бъда крал.

Хеминг изсумтя.

— Е, значи тепърва ще научиш, че в този живот намеренията рядко съответстват на онова, което правиш в края на краищата. Особено ако си крал. Пусна ли те, или ще станеш крал, или ще умреш. Който и да властва над кралството вместо тебе, не би търпял синът на Аутун да се спотайва някъде като вълк в обор. След не повече от година ще бъдеш мъртъв, а и цялото ти семейство заедно с тебе. Той възнамерявал! Аз пък не възнамерявах да те доведа тук. Ако бе минал през Хейтабир, без да обявиш пред всички кой си, изобщо не би ми хрумнало да те пленя.

— Бояхме се да не ни нападнат хора от града.

— Хейтабир е най-голямото пристанище в света! — сопна се Хеминг. — Хората са свикнали с чужденците. Можеше да пристигнеш и да си заминеш, когато пожелаеш. Градът не е никакво стопанство, край което трябва да надуеш отдалече рога, за да не те провесят на първото дърво.

Вали се почувства глупак и това го ядоса. Защо Двубрадия не му позволи да има и той свещеник до себе си, който да записва заповедите му, за да не бъдат забравени, изгубени или оспорени, да го научи да говори като Хеминг? Заради това си струваше да коленичи пред техния бог, каквато и вяра да таеше в душата си.

— Ако ме пуснете, имате клетвата ми за дружба.

— И за това помислих. Бих се показал доста тъп, ако ти позволя да си тръгнеш без такава клетва, нали? — Хеминг пак се усмихна. — Знаеш ли, ако ти и твоите приятели някак загинете в злополука, ще ме отървете от повечето затруднения, които ми навлякохте.

В изражението на краля отново не се долавяше заплаха, но Вали се досещаше, че опасността е много по-голяма, отколкото изглеждаше. На мястото на този крал Двубрадия отдавна щеше да креци в лицето на Вали или да му се подмазва.

— Ако ваше величество ме освободи, ще направя всичко по силите си да изпълня неговите желания. Сега бих искал да отида при Хаарик и да го помоля да ми предаде момичето.

Хеминг прихна.

— Внимавай да го помолиш чак след като си го намушкарал с копието, иначе не ми се вярва да чуеш любезен отговор. Впрочем Хаарик не се е отправил към дома си, няма да го намериш там.

— Къде е отишъл?

За пръв път пролича, че Хеминг сдържа гнева си.

— Нима трябва да ти кажа, за да подгониш и убиеш Хаарик, който пълни хазната ми със сребро и злато? Княже, ако ще ме използваш като свой гарван, поне ми подхвърли малко зърно.

— Нямам какво да дам.

Кралят се извърна.

— Нямам, така си е. Върни се в отреденото ти жилище. До края на утрешния ден ще реша дали да те убия, да те продам или да те задържа тук.

Хеминг протегна ръка и свещеникът му подаде някакъв пергамент. Кралица Инга взе рога от ръката на Вали и един телохранител го изведе от залата.

31. ПЛАН

Когато излезе от залата на Хеминг, Вали се натъкна на Браги и Фейлег, загледани в малкото пристанище.

— Хората на Хеминг май са прежаднели. Как мислиш, ще си наквасим ли и ние устите? — подхвърли Браги, щом князът застана до него.

По заповед на Скарди тъкмо сваляха веригата, за да пуснат малка лодка, натоварена с пет огромни винени бъчви. Браги обясни, че цялото селище говорело за тази доставка. Докато Вали бил при краля, дошло момче с вест от града. Велес Либор изпращал почтително благопожеланията си на владетеля. Към тях добавил и малко от най-хубавото си вино в знак на признателност за всички добрини, с които кралят обсипвал жителите на Хейтабир.

— Това е молба за прошка — досети се Вали.

— Няма спор — съгласи се Браги.

И двамата знаеха истинските подбуди за щедростта на Велес Либор — кралят бе научил, че търговецът не го е осведомил веднага за срещата си с княз от чужда страна. Не беше простъпка, заради която да увиснеш на въжето, но и нямаше да бъде забравена лесно. Щом Велес е успял да намери отнякъде хубаво вино, изпратил го е на краля, за да облекчи размишленията му как да постъпи с виновника.

— Ще се изненадам, ако не го принудят да си плати доста по-скъпо — сподели Браги. — Аутун би му отсякъл главата за подобен пропуск, ако се случи да е в лошо настроение.

— И би се показал глупак — намеси се Гирт, говорещият норвежки придворен, който бдеше над тях по време на престоя им тук. — Велес е най-добрият търговец в света. Плаща такава дан на краля, че с нея купуваме много брони и мечове. Я вижте! Това е скалдът Стирман! Къде ли го е намерил? Стирман! Ей, Стирман!

Мъжът тъкмо стъпваше на кея и размаха ръка. Висок и слаб, но с червендалестото лице на пияница, той носеше лирата си под мишница,

без да е увита в нищо. Вали си каза, че този човек явно държи повече на славата си като скалд, а не на здравината на инструмента, с който си изкарва прехраната. Не бе срещал досега скалд, който да не е същият фукльо. Но пък те бяха едва ли не принудени да се държат така, за да успеят в своя занаят.

— Велес изпрати най-хубавата си лодка на изток, за да ме доведе — провикна се скалдът, — и настоя да придружа виното му дотук.

— История! Искаме история!

— Довечера, щом се напием достатъчно!

Пренесоха бъчвите на брега и неколцина мъже започнаха да ги търкалят нагоре към кралската зала. Отвсякъде идваха хора да видят Стирман. Вали бе срещал неколцина известни и тачени скалдове, но този тук сякаш приковаваше вниманието на околните. Гръмогласните молби от тълпата му подсказаха причината.

— Разкажи ни за Офейг Куция и Айвар Конския грездей!

Някакъв младеж извика:

— Ще те надприказваме на *флитинг*. Няма как да победиш в състезание по обиди, щом са те отгледали такъв женчо!

Скалдът се разсмя добродушно.

— Боя се от наддумването с тебе, млади приятелю — отвърна. — Топките ти все някога ще паднат и ако се случи по време на словесния ни двубой, шумът ще ме разсее.

За гъмжилото наоколо закачките им явно бяха много по-смешни, отколкото за Вали. Но щом този скалд беше майстор на *флитинг*, струваше си да го чуе. Хората се събираха отдалече, за да опитат остроумието си срещу такива като него. Някои казваха, че свестен скалд можел да надприказва стотина противници за една вечер и да посрами всеки с различна обида, обикновено в рими.

Князът отмести поглед към веригата и реката зад нея. Копнежът у него дори не се въплъщаваше в думи, оставаше подобие на глад, на болка в стомаха.

Трябваше да измисли как да се измъкне. Но дори да избягаше от селището, Хеминг би го издирил с лекота. По суша биха го възпрели или убили наплашени селяни. По вода щеше да му бъде по-лесно, но пак имаше опасности. Сам би могъл да се справи най-много с *фейринг* и въпреки това щеше да е много трудно. Морето не беше близо, а

вятърът менеше често посоката си. Един дракар би го настигнал, преди да излезе в океана.

Върна се в сумрака на къщата и седна. Поне този път нямаше никого наоколо, дори жени. Всички бяха излезли да зяпат скалда. Вали си взе умърлушено малко варено месо от паницата. И тогава намери отговора.

Представлението на скалда вечерта му даваше шанс. Но да избяга не беше достатъчно, трябваше някак да предотврати потерята. Ако датчаните сметнат, че е мъртъв, няма да го преследват. Човекът вълк беше негов двойник. Вали потропваше с оглозганата кост по паницата и се напругаше да измисли друг начин, за да се откаже от изникналата пред него възможност. Нищо не му хрумна. Принуден беше да убие Фейлег, да го облече в собствените си дрехи и чак тогава да се изсули. Дори така не беше сигурен в успеха — Хеминг би поискал да даде урок на всички, като издири убийците на своя гост. Ала търсенето нямаше да е чак толкова настървено, както ако смятат, че са подгонили самия Вали.

Умът му задълба в подробностите. Ще се нуждае от датско наметало, за да се загърне с него. Стражите ще бъдат пияни, а и скалдът ще ги разсее, значи би излязъл лесно. Човекът вълк би могъл да открадне наметало. И когато се върне, ще бъде убит. Вали изрече думите мислено, за да насочи волята си към целта: „Аз ще го убия“. Знаеше, че така е най-добре. Но видението изплува отново — пещерата, тялото на човека вълк, извито във формата на странната руна, собственото му тяло и тялото на Адисла, разкривени в същите очертания. Измъчваха го опасения. Какво ще се случи при провал? Човекът вълк ще го убие и Адисла ще остане сама.

Браги му бе повтарял, че неговият баща Аутун се слави с хладния си разум — разбира какво е необходимо да бъде направено и го върши, без да му пречат чувства или привързаност. Нали разправяха, че отишъл с деветима воини при планинските вещици, като знаел предварително, че спътниците му ще умрат? Нуждаел се от тях и ги повел натам. Човекът вълк дори не беше сродник на Вали, а разбойник, убил мнозина.

Датчаните не бяха обезоръжили Вали — не искаха да накърнят честта му чак толкова, нито да покажат, че се страхуват от него. Поискаха от него да остави меча си само преди влизането в залата на

Хеминг. Спомни си брега и мятация се във водата човек вълк. Да беше го оставил да се удави. Не проумяваше какво го накара да рискува собствения си живот, за да спаси Фейлег. Кой знае дали съдбата не бе съхранила човека вълк за по-важен миг — за да подпомогне бягството на Вали.

Намерението се превръщаше в решимост и той се усети, че си търси оправдания. Фейлег беше опасен. Застраши ги с постъпките си в града. Привличаше внимание навсякъде. И отгоре на всичко се бе увлякъл по Адисла, а това безпокоеше Вали. Можеше ли да се довери на Фейлег, когато намерят Адисла? Не. Забелязваше как го гледа човекът вълк и разбираше как е настроен към него. Фейлег желаше смъртта му, но се нуждаеше от него, за да стигне до Адисла. Вали си знаеше, че щом я намерят, Фейлег ще се нахвърли да го убие.

Нали все повтаряше: „Аз съм вълк“. Значи такова отношение заслужаваше.

Въпреки всичко не му харесваше това, което трябваше да направи. Внушаваше си, че така шансът му ще бъде най-голям. Щеше ли да включи и Браги в бягството? Разбира се. Дори да беше по-разумно да си опита късмета сам, не можеше да убие сродник или да го зареже да умре тук. Отплава да търси Адисла, но би сторил същото и за Браги. Ако ще да смяташе дъртака за досадник, имаше кръвна връзка с него и този неоспорим факт не допускаше никакви колебания.

Вали се унасяше, познатите миризми на къщата го връщаха в детството му, прекарано край огнището на Диса. Спомняше си Адисла и топлината на тялото ѝ, докато седяха един до друг в дългите зимни вечери и слушаха старите легенди как джуджетата изковавали съкровища за боговете или как загиналите воители продължавали нескончаемите си битки в отвъдното. Имаше и по-хубави истории — как Диса подлъгала своя мъж да си избърше задника с тръни, след като я набил, или как ригирците страдали, сражавали се и бягали, преди изгодните бракове и търговията да донесат мир в земите им... или поне така си мислеха тогава. За да намери Адисла, да седи до нея както някога, той би убил и хиляда като човека вълк, би ги одрал и провесил кожите им, за да ги кълват гарваните.

Само трябваше да почака, докато притъмнее.

32. ПЪТЯТ НА ВИНОТО

Надпреварата по флитинг беше в разгара си и скалдът се справяше добре. Огромен ярл бе изкрещял, че Стирман е хилав хитрец, прекалено мързелив сам да си изкарва прехраната. Поне така Вали разбра казаното. В дългите разговори с роба Барт бе научил добре датския език, но в гълчавата на залата не чуваше ясно някои от думите. А ето как схвана отговора на скалда: „Храната е оскъдна. От господаря Фастар никой друг не може да яде. Почитаемият господар да носи наметало, когато минава покрай кочината, за да не го сбърка някой с бремна свиня“.

Пируващите изреваха, заудряха с ножове и чаши по масата. Вали обаче не намираше нищо смешно в наддумването. Озърна се към Браги. Бе го предупредил да не се напива, но дъртакът явно бе разбрал, че просто не бива да прекалява с пиенето. Пръхтеше в брадата си и крещеше:

— Завря те в ъгъла, Фастар! Сам си го изпроси!

— Как разбираш какво говорят? — учуди се Вали.

— Не ми е много ясно, но си личи, че е голямо забавление — стига ми да погледна скалда.

Браги се веселеше, дори се захласваше по словесни игри на език, който почти не знаеше. Вали поклати глава и пак се замисли за предстоящото тази нощ.

Знаеше, че както всяка вечер човекът вълк е седнал навън до крепостния вал и зяпа с празен поглед. Фейлег не понасяше врявата в залата и в компанията на други хора се затваряше в мълчанието си, разкъсван между враждебност и някакъв страх. Вали се досещаше, че непознатото го плаши. Самият той оглеждаше датските благородници, огромната зала, богатите премени на ярдовете, странното им държание, чуваше чуждата им реч. Много по-добре се чувстваше сред обикновени хора. Различаваше ли се по нещо от Фейлег? Ами да — щеше да види изгрева на следващия ден за разлика от човека вълк.

Мислите му се отплеснаха към корабите във водата, символ на жадуваната свобода. Но на него щеше да му стигне и лодка.

Чувстваше се готов. Всичко се подреди както очакваше. Идването на скалда беше такова събитие, че големите къщи опустяха. Един-единствен страж седеше на стената до веригата, имаше още един на портата. Щеше да бъде по-лесно, отколкото Вали си представяше.

Князът се измъкна от залата. Датчаните бяха изпили виното от четири големи бъчви, които Велес бе изпратил, или поне ги бяха опразнили. Вали знаеше твърде добре, че в такива случаи хората се запасяват както могат и част от виното ще бъде занесена в шишета и гърнета по къщите, за да бъде изпита по-късно. Бъчвите бяха изправени, капаците — свалени, хората пускаха и съдове на връв, за да съберат остатъците по дъното. Блъсканицата пред тях беше неприятна гледка.

Вали подсвирна на човека вълк, който се обърна и тръгна към него. Долавяше омразата му — силна както винаги — и беше доволен, че това облекчава задачата му.

— Ще избягаме тази нощ, нуждаем се от наметала — пошушна на Фейлег. — Вземи три от някоя къща.

Бе забелязал, че всички са с празнични дрехи за вечерта със скалда. Значи всекидневните си бяха в къщите.

— Не се нуждая от наметало в такова време — възрази човекът вълк.

— Напротив, трябва ти, за да си предрешен като датчанин. Иди да ги вземеш.

Човекът вълк се прокрадва безшумно, сякаш беше течност, преливаща от сянка в сянка. Докато го нямаше, Вали отпъждаше колебанията. Мечът му беше опрян на стената пред залата до оръжието на Браги. Само че би загубил време, докато го извади. Имаше къс кинжал и реши да удари с него, докато Фейлег се загрыща с наметалото. После щеше да завлече трупа в някоя кошара, да размени дрехите си с неговите, да се измъкне от селището и да открадне лодка възможно най-бързо. От напрежението не го свърташе на едно място и той се върна в залата.

Скалдът веселеше всички със своя флитинг и хората си чакаха реда, за да го надприказват, макар че никой не бе успял досега. Стояха

прави по скамейките, пляскаха с ръце, надаваха вопли, вдигаха наздравици за скалда и го проклинаха. Всички бяха видимо пияни.

Изумителният Браги седеше навлечен с ризницата си. В момента подаваше празния си рог, за да го напълни една млада робиня с кана в ръка. Той ѝ пречеше сериозно, като я дърпаше за роклята, за да позяпа гърдите ѝ.

— Навън — кимна към вратата Вали. — Веднага.

Старият воин си беше пийнал, но различи мигновено сериозния тон на княза и го последва навън в хладната вечер. Вали го дръпна към сенките.

— Когато Фейлег се върне, ще го убия. Трябва да стане бързо и без нито звук. Най-доброто място е в сянката на конюшната ей там. Достатъчно тъмно е и в залата няма да чуят, ако вдигнем шум. Необходимо е. Ще ти обясня защо, щом го направим.

Браги вдигна рамене.

— Бездруго на разбойника му провървя, че остана жив досега. Намушкай го точно, иначе ти ще умреш. Аз ще съм готов да се намеся.

— Добре.

Чуха гръмкия глас на скалда откъм залата:

*Пет бъчви с вино ни изпрати Велес,
пет жалки бъчвички за нашите коремни.
Ще прокълнем скъперника търгаш,
от цели десет бъчви се нуждаем жадни ние!*

Всички се развикаха одобрително.

Фейлег се върна с три наметала, стари и доста тънки, както ги предпочитаха в Дания.

— Да отидем там, по-далече от залата — посочи Вали, — и ще ти кажа какво съм намислил.

Тръгнаха към конюшната. Вали усещаше тежестта на ножа, пъхнат под колана. Щеше да накара Фейлег сам да закопчае наметалото си. Човекът вълк не беше свикнал да борави с ремъчета и токи. Щеше да го намушка, докато ръцете му са заети. Сдържаше се да не опипва ножа, за да не издаде намерението си. Онази руна, гърчеща се и променлива, отново беше в главата му, но той не ѝ обръщаше

внимание. Доближиха сградата и Вали пристъпи в сянката. Обзе го нетърпение всичко да свърши по-скоро. Фейлег обаче спря рязко и изръмжа тихо.

— Какво има? — обърна се Вали.

— Там е опасно — отвърна Фейлег.

Изопнатите му устни оголиха зъбите.

— Няма опасност. Ела тук — настоя Вали.

Сърцето му се разтуптя, главата му се замая от напрежението.

— Няма да дойда.

Вали преглътна на сухо. „Сега, трябва да стане сега!“

— Хайде де, момиченце плашливо — подхвърли Браги на човека
вълк.

— Шът! — сепна ги глас откъм сянката.

Вали измъкна ножа, без да се замисли.

Показа се бледо лице на дете — поробеното момче, което Фейлег
бе отгървал на пазара в Хейтабир.

— Моля ви, елате с мен — каза момчето.

— Не ни се бъркай, хлапе — скастри го Вали.

Дали детето бе отгатнало какво е намислил, дали се опитваше да
спаси онзи, който го бе освободил?

— Разкарай се — намеси се и Браги.

Бе си взел меча по навик, щом излязоха от залата, и сега отпъди
момчето с прибраното в ножницата оръжие.

— Велес ще ви върне свободата — прошепна детето.

— Как?

— Ще се спасите по пътя на виното. Елате с мен.

Вали поумува и се отказа от плана си. Щом Велес бе изпратил
момчето при тях, може би имаше по-добър начин. Детето ги заведе при
страничната стена на залата, където бяха оставени отворените празни
бъчви.

— Напъхайте се в тях.

Фейлег врътна глава.

— Не.

Ръката на Браги стисна дръжката на меча.

— Нищо не ни спира да те убием още сега.

Човекът вълк само зяпаше стъписан.

— Добре, недей — каза Вали. — Остани си тук, за да се стовари гневът на Хеминг върху тебе.

— Ще дойда с вас, но не в тези неща — възрази Фейлег.

— Няма друг начин.

В залата избухна смях. Някой бе отворил вратата.

— Няма да се оставя пак да ме пленят — зъбеше се Фейлег.

— Ти ме освободи — каза му тихо момчето. — Длъжник съм ти. Това не е плен, а свобода. Моля те, влез в бъчвата.

Чуваха се стъпки, пиянски закачки, мнозина повтаряха казаното от скалда и се смееха от сърце.

Човекът вълк се взря в момчето, кимна отривисто и за миг се пхна в бъчвата. Вали се навря в съседната, но Браги не успяваше да се прехвърли през ръба. От лодката на Велес притичаха четирима мъже в опърпани работни дрехи. Те наклониха бъчвата и Браги пропълзя вътре. Вали се сгъна на четири. Едва намери място да свие коленете си, за да не стърчи главата му.

— Не се показвайте — заръча им нечий глас.

Обърнаха бъчвите настрани и ги търкулнаха към морския бряг. Не бяха сложили капаците и Вали се боеше да не ги видят, но нощта беше тъмна, а всички наоколо — пияни. От въртенето обаче му призляваше, крепеше се с огромни усилия да не падне при търкалянето.

На брега вдигнаха бъчвата и я сложиха в лодка. После покриха отвора с плат и вътре съвсем притъмня. Той се стараше да не шавне, докато редяха другите бъчви до него с чегъртане и трополене. Как ли щяха да минат през веригата? Хеминг не би допуснал да я свалят посред нощ.

Цяла тълпа се дотътри на брега с викове: „Още вино! Още вино!“

— Върнете се при господаря си, онзи скръндза, и докарайте дар, какъвто подобава за крал! — изкрещя скалдът.

— Нали веригата е опъната нощем! — сопна му се някой от лодката. — Ще почакате до утре, а дотогава ще се задоволите с пиво.

— Още вино! Още вино!

— Не си измисляйте оправдания, змии такива! — пак се разнесе гласът на скалда. — Ще спуснат веригата, ако им кажете, че самият крал ви е изпратил с важна задача!

— Още вино! Още вино!

— Ей, Феги, свали веригата! — провикна се някой.

— Свали веригата! Свали веригата!

— Охотно, стига кралят да заповяда — обади се стражът наблизо.

— Хеминг, Хеминг, дай ни вино! Хеминг, Хеминг, дай ни вино!

Вали осъзна, че трепери, и се наруга, че е страхливец.

— Свалете веригата. Нека никой не смее да каже, че не се вслушвам във волята на народа си — чу се гласът на краля.

И на него му личеше, че се е наквасил здравата. Вали потисна смеха си. Доколкото бе успял да прецени, не му се вярваше Хеминг да е пияница. Но от време на време трябваше да показва на поданиците си, че е един от тях...

Чу как веслата се потопиха, лодката се раздвижи. Спуснатата във водата верига задрънча тежко, лодката излезе в главния проток, изпроводена от рева на тълпата.

Вали съжеляваше, че не уби човека вълк — вероятността бягството да успее би нараснала многократно, ако Хеминг повярва, че князът е мъртъв. Оставаше му само да се надява, че Велес е измислил по-добър план.

Пътуването се проточи в неудобната теснотия. Вали се стараеше да слуша само ритъма на веслата, за да не мисли за схванатите си крака. Лодката спря и момчето му прошепна да не вдига шум. В лодката се качиха други мъже и плаването продължи. Вали предположи, че гребците са се сменили.

Мъчението ставаше непоносимо, но той не смееше да шавне, за да му олекне на краката. Опита се да поспи, ала не беше възможно. Чак когато изтръпването притъпи болката, той надуши морето и видя светлина да прониква през плата в бъчвата. Лодката не се движеше. Каза си, че трябва да излезе, иначе не би могъл да помръдне повече. Надигна се и усети ръка да го притиска надолу.

— Малко остана — чу шепот.

— Велес?

— Винаги твой слуга, господарю.

Колкото и да му беше зле, Вали благодари на Локи, че на негова страна е Велес, най-хитроумният мъж, когото бе срещал.

Пак вдигнаха бъчвата и Вали усети, че ей сега ще повърне. Стори му се, че го преместиха в друг кораб. Чуваше как закрепват бъчвите с

въжета и разбра, че сега е в морски съд, който се подготвя за трудно плаване. Гласът на Велес пак прозвуча наблизно.

— Щом се отдалечим от брега, можеш да излезеш. Съжалявам, че трябваше да се свиращ вътре, но те уверявам, че тези бъчви са просторни от обикновените. Скоро ще можеш да се изправиш.

— Благодаря ти, Велес. Изложи се на големи опасности заради мен.

— Приемам благодарностите охотно, особено когато князете говорят с езика на златото — отвърна търговецът.

— Какво ще правиш, ако Хеминг научи, че ти си ни измъкнал?

— Аз съм най-ценният му служител, затова не вярвам да ме заподозре. Не се съмнявай, че цялата вина ще бъде хвърлена върху тебе. Сега мълчи. Още сме до брега и има хора наоколо.

До ушите на Вали стигаше скърцането на въжета, после зашумя платно, издувано от вятъра, но никой не говореше. Стори му се, че чака цяла вечност. Вече изобщо не усещаше краката си, освен коленете, претрити и ожулени.

Някой потропа по бъчвата и каза:

— Излизай.

Отначало Вали не успя да се надигне, но накрая се избута да стъпи. Разтърка краката си и се измъкна от бъчвата. Слънцето го заслепи.

— Велес, ако ще да куцам до края на живота си, аз съм твой длъжник завинаги. Аз ще...

Юмрук се заби с такава сила в корема му, че той повърна. Стовари се на хълбок, ръката му напразно търсеше опора, главата му се удари в един от щаговете на корпуса. Очите му свикваха със светлината, чу познат глас:

— Търговецът те продаде.

Вали примигна и си разтърка очите, изкашля се и погледна. Разпозна воина пред себе си постепенно, умът му сякаш сглобяваше отделните черти — дългия дълбок белег от челото към устата, могъщото тяло, по-едро от на всеки друг мъж, когото бе виждал, изрисуваните в синьо сцени на битки и разруха, кожата на бяла мечка, наметната на раменете.

— Помниш ли ме, княже? — попита Бодвар Бярки. — Каза, че няма да ме забравиш.

33. ОБЯСНЕНИЕ

Плаването на север беше като сън за Адисла. В полунощ слънцето опираше в хоризонта и превръщаше морето в кипяща кръв, а когато се издигаше, мятеше кристални остриета в чупливата синева на небето. Мъгли се стелеха и се разнасяха, крайбрежни планини се извисяваха и смаляваха в далечината. Докато напредваха покрай брега, започна да застудява. Не всичко беше замръзнало, въпреки че лед покриваше върховете, но ги обгръщаше сковаващ студ.

Нямаше истински мрак, нямаше отдих от мръснишкото подхилване на датчаните. Явно особнякът с изпилените зъби и барабана беше единствената преграда между нея и тях. Тя не можеше да гребе или да се занимава с платното, свиваше се наплашена и премръзнала на носа на кораба. Мъжът с барабана се опитваше да ѝ помогне, но прегръдката му я отвращаваше. Той беше грозен, страшен и вонеше на риба, макар че у него нямаше и следа от похот. Само я обвиваше плътно с ръцете си.

Накрая тя се измъкна от прегръдката му.

— Хубаво — вдигна рамене той. — Студувай.

Носеше ѝ храна — рибена чорба или варено месо от елен, убит при спиране на брега. Особнякът беше изкусен в стрелбата с чудноватия си малък лък. От елена, който донесе на кораба, стърчеше само една стрела, забита точно зад ухото. Животното не бе тичало в ужас и болка, затова месото беше крехко и вкусно.

И отново чужденецът спеше до нея под платнището на брега. Пречеше ѝ да си почине, защото все я гледаше със странните си сини очи, но пък широкият нож на колана му я пазеше от беда.

Скоро полунощното слънце остана зад корабите, вместо да свети отстрани. Минаваха между острови, които не бяха нищо повече от планини, стърчащи над водата, покрай огромни заливи и широки сребристи брегове, където морски орли кръжаха под ярко небе. Гъсти

борови гори покриваха огромни склонове, а понякога между хребетите се виждаха обширни зелени равнини.

Адисла бе чувала, че краят на земята е някъде тук, и сега се чудеше, докато гледаше бялата мътилка около кораба, дали са поели по пътя към Нифхелм, мъгливия ад, за който ѝ разказваше нейната майка от малка. Не напразно местата, обитавани от хора, се наричаха Средната земя. Имаше и други простори отвъд техните, владения на богове и великани, където смъртните нямаха работа. Натам ли плаваше бойният кораб?

Хаарик дойде да седне при нея. Досега не бе го правил, но го налягаше скуката. Лекият вятър опъваше платното, повечето мъже спяха и той нямаше какво да прави. Хвана брадичката на момичето и обърна лицето ѝ към себе си. Озърна се към хората си. Никой не ги поглеждаше. Той я пусна.

— Мъчно ми е за моята съпруга — каза Хаарик.

Ако на Адисла ѝ беше по-леко на душата, щеше да се подсмихне на чуждото му произношение.

В Ейкунд бе идвал пътуващ шут, който се присмиваше чудесно на датчаните. Хаарик ѝ напомни за него с напевния си норвежки език, но просто звучеше нелепо.

— Да беше довел и телохранителите си. Няма да ти се дам безропотно, а ти си стар и изнемощял.

Кралят прихна.

— Липсва ми за приказка. Искам да си поговорим. Прекрасно е да съм сред воители, но хората се нуждаят и от по-мирни разговори, нали? Е, поне аз се нуждая. Знаеш ли защо си тук?

— Доколкото разбрах, ще ме продадеш.

— Ти вече си продадена... в известен смисъл. По-скоро си разменена, колкото и неравностойна да ми се струва размяната.

Адисла се вторачи в него. Хаарик не беше груб или неприятен човек, дори се държеше някак бащински — не като нейния баща, а като бащата, който си бе мечтала да има. И все пак го мразеше. Неговите хора убиха нейния брат, отвлякоха я от родината ѝ и обрекоха майка ѝ на смърт. Ала искаше да научи участта си, затова реши да се държи любезно, тоест да си затваря устата.

— Ще бъдеш разменена за моя син — продължи кралят, — макар че се питам защо ли си правя труда. Може би трябваше да посоча тебе

за моя наследница. Ще се справиш ли като капитан на кораб в морето? Умееш ли да въртиш меча?

— Лишена съм от такива дарби — отвърна Адисла.

— Няма как да си по-зле от сина ми — увери я Хаарик. — Изпратих го на набег към Островите в края на света, а той се озова тук. Само изключителен глупак би успял да го направи. Казвам му да отиде на запад, а той се отправя колкото може по-далече на изток.

— Пленен ли е?

— Да, и то от хора, които не воюват. Пленили са го китоловци, можеш ли да си представиш? Нямаат нищо по-остро от наточени еленови рога, но държат сина ми за заложник. Плавал на север покрай брега и корабът му се разбил. Повлякло ги опасно течение. Само двамина оцелели. И единият от тях — най-грамадният берсерк, когото съм срещал — се изтресе в моя двор с меча на сина ми и с ей този магьосник на китоловците. Попитах берсерка, чието име е Бодвар Бярки, как тъй един поклонник на Один е бил заловен от нещастници, свиращи се в ледовете, и той взе да мънка нещо за магии. Твърдеше, че чули слухове за съкровището на магьосниците и тръгнаха да го търсят, ала и в това също е трудно да повярва човек.

— Сам ли потегли да спасяваш сина си? — изненада се Адисла. — Нямаше ли кому да възложиш задачата?

Хаарик се ухили.

— Аз съм от старовремските крале, не като някои от сегашните, които предпочитат изцапаните с мастило жреци на нови богове пред мечовете. Затруднението си е мое и сам ще намеря изход. Пък и се боя какво би могъл да наприказва на спасителите си моят непрокопсаник. Току-виж успее да се опозори още по-зле.

— Чак такъв глупак ли е?

— Ако не беше, щеше ли да се домъкне тук? Магьосническо злато! Ако получавах късче сребро за всеки подобен слух, щях да забогатяя толкова, че не бих имал нужда от златото на магьосниците. Местните хора нямаат дори гребени да се срещат, камо ли злато. Пък и дори да съществува, названието му не е ли достатъчно предупреждение? Магьосническо злато... Не златото на дечица или на селяндури, а на *магьосници*. Не бих се изненадал, ако просто са отприщили лош вятър и са тласнали кораба му към скалите заради тази

наглост. Както и да е. Берсеркът ми каза, че онези щураци завлекли моето момче надалече и искали нещо в замяна.

— Какво?

— Тебе. Ако не беше срамно да го зарежа, щях да го оставя тук десет зими, та да му измръзнат топките.

— А те откъде са чували за мен?

Хаарик кимна към лежащия китоловец, който ги наблюдаваше изпод притворените си клепачи.

— Питай него. На мен не иска да каже, но с тебе може да сподели. Ето каква беше сделката — завеждам го в Рогаланд, той те разпознава, после те отвеждам тук и получавам своето идиотче. И всички са доволни. — Кралят я погледна за миг. — Да де, почти всички...

Китоловецът бе затворил очи и похъркваше. Хаарик се вторачи презрително в него.

— Те са народ от слабоумни. Плащат дан на три кралства, през чиито земи се влачат подир еленовите стада, затова не е чудно, че са по-бедни от просяци. Но правят ли нещо да забогатеят? Потеглят ли на набези, бият ли се да задържат каквото имат? Не.

— Ами ти? — упрекна го Адисла. — Идва някакъв китоловец в кралския двор и ти рискуваш да погубиш бойците си във война срещу Ригир, оставяш кралството си в ръцете на своите васали и поемаш към самите предели на земята, само защото той е поискал това от тебе.

— Синът си е син — отвърна Хаарик, — за добро или за зло.

Адисла се извърна. Тук сушата беше по-платка — ръждиви скали над сивото море и зелена ивица малко по-нагоре.

— Впрочем — продължи кралят, — щом ми върнат момчето, ще натопим хубавичко мечовете си в тяхната кръв, ще къркаме ден-два, ако имат нещо, което си струва пиенето, и ще се приберем. Ти си добро момиче. Ще те взема за робиня да ми топлиш постелята. И ще се опитам да попреча на бойците си да те налазят.

— Много мило — промърмори Адисла.

— И практично. Ако им позволя да те имат, ще си навлека още повече главоболия — ще се сбият за тебе като кучета за кокал.

Хаарик искрено смяташе, че ѝ прави услуга, като предложи тя да стане негова собственост. Адисла преглътна тежко и се зазяпа в океана. Щом не ѝ стигна смелост сама да сложи край на живота си,

трябваше да се примири с всичко, което я очакваше. Спомни си опустошението в Ейкунд и не се стърпя да не подразни краля.

— Да се надяваме, че китоловците не са свирепи като ригирите. Сега имаш само шейсетина бойци. Осемдесет не ти стигнаха да превземеш нашите ниви.

Лицето му помрачня.

— Там се намеси магия, както ни бяха предупредили. Затова отведохме тебе, а не княза.

— Същата магия, за която мънкаше берсеркът ли?

Хаарик се усмихна.

— Горе-долу.

Адисла се досещаше, че той харесва остроумието ѝ заради заблудата, че е знак за нейната сговорчивост. Трудно ѝ беше да повярва, че кралят оставаше сляп за омразата в нейното сърце.

Доближаваха остров като дълъг черен рид, издигащ се от плоското море. Слънцето сякаш протягаше огнен език към него по водата и бележеше пътя им.

— Има някаква закрила над княз Вали — поде отново Хаарик и кимна към магьосника. — Той искаше да докопаме княза, но май си знаеше, че няма да можем. Затова се задоволи с тебе.

По водата се носеше звук с различен ритъм от плющенето на платно или шума на весла. Слаб, но натрапчив звук и Адисла разпозна ударите на барабана, с които китоловецът я измъкна от морето. Туптеше към тях над спокойните води като пулс на гигантски звяр.

— Защо съм толкова важна за него? Аз съм дъщеря на селяни.

Магьосникът вдигна глава, бледосините му очи я пронизаха, изострените бели зъби лъснаха и той я посочи с пръст.

— Вълчи капан.

34. ОТ МЪГЛАТА

Вали прецени положението светкавично, още докато падаше. Имаха един готов да се развихри човек вълк и още четири не толкова смъртоносни, но все още свободни ръце. Незавидно положение срещу Бодвар Бярки и неговия екипаж. Но ако позволят да бъдат вързани или обезвредени по друг начин, с тях е свършено и без това.

Браги се бе измъкнал и псуваше до своята обърната настрани бъчва. Изглеждаше като старец, събудил се след дълъг сън. Фейлег не се виждаше никъде. На лицето на Велес сякаш бе изрязана с нож усмивка, която умоляваше да бъде разбран. Вали се вбеси, почувства се предаден. Бе се старал да подражава на този човек, дори съжаляваше, че търговецът не е негов баща. Но Аутун или Хаарик, дори и Двубрадия не биха се унижили с такова коварство.

— Вържете ги! — заповяда Бодвар.

Един мъж пристъпи напред с въже в ръцете.

За Вали времето забави своя ход. Друг от хората на Бодвар Бярки надникна в бъчвата с човека вълк, а Браги явно стигна до същото заключение като младия си повереник, но го изрази по-безцеремонно.

— Яж ми топките! — изръмжа той, направи тромава крачка напред и отсече главата на мъжа, който носеше въжето.

„Браги има меч...“ — сащиса се Вали. Струваше му се невероятно, но неговият наставник си бе взел меч в бъчвата.

Разнесе се странен звук — смесица от повръщане и писък, последван от тежко хрущене. Онзи, който търсеше Фейлег, го бе намерил.

Бодвар Бярки не държеше оръжие, но още преди отсечената глава да се търкулне на дъното, той направи крачка и удари с юмрук. Браги се свлече, сякаш всичките му кости се стопиха в миг. Вали видя как великанът се устреми и към него. Понечи да се дръпне, обаче берсеркът имаше не само размерите и силата на мечок, но и неговата бързина. Сграбчи княза за ръката и крака и го стовари на дъските.

Вали падна лошо и си удари рамото, но стана мигновено. Бярки пак посегна да го награби.

Князът проумя какво става за по-малко от миг. Водеха го при враг, все едно дали беше Двубрадия или Хаарик. Значи беше ценна стока. Бярки се хвърли към него, но младежът се търкулна встрани и хукна към кърмата на кораба. Стъпи на релинга и изви глава към берсерка.

— Кажи на хората си да кротуват или ще...

Не остана време да довърши изречението. Бярки скочи. Вали нямаше избор и се хвърли във водата. Чуваше ругатните на берсерка, от когото се изплъзна на косъм.

Студът го притисна от всички страни, изстиска въздуха от дробовете му. Князът нагълта солена вода и се поддаде на ужаса. Страданията в тресавището се бяха просмукали в него и изпитваше непоносим страх от удавяне. Едва се пребори да си върне спокойствието, за да плува, вместо да се мята панически във водата. Не му беше лесно с още схванатите от престоя в бъчвата ръце и крака, но поне можеше да се пазари. Тъкмо се питаше дали ще има с кого, когато чу вик:

— Върни се на кораба, козя главо!

Бярки му хвърли въже, то цопна във водата до него. Вали не се хвана, колкото и отчаяно да му се искаше.

Изкреця с все сила:

— Не и докато не чуя клетвата ти, че няма да ни вържете или убиете.

— Приклецили сме те, не можеш да искаш клетви от нас!

— Мога и още как! — изрева князът. — Ако се удавя, какво ще стане с откупа за мен?

— Ами дави се тогава! — Бярки понечи да му обърне гръб, но Велес се приближи до него. За малко се скриха от погледа на Вали, после берсеркът извика: — Имаш моята клетва, както поиска!

— Ще убиеш всеки, който се опита да върже мен или приятелите ми, докато сме на твоя кораб.

Стори му се, че Велес вдигна рамене.

— Княже, научил си това-онова за пазарлъците! — обади се гръмогласно търговецът.

— Да чуя клетвата. Никой няма да вдигне ръка срещу мен или моите приятели.

— Кълна се и за това! — кресна Бярки.

Мускулите на Вали се гърчеха болезнено от студа и той се съсредоточи с големи усилия, за да хванат премръзналите му ръце въжето. Издърпаха го през борда. Браги си седеше където бе паднал, мигаше и си опипваше челюстите. Фейлег ръмжеше срещу трима мъже с копия.

Бярки го доближи и заговори тихо, почти като съзаклятник:

— Княже, имаш договорката, която искаше. Бездруго никой от вас нямаше да умре. Твоят дъртак е част от сделката, а човека вълк ще запазя, докато не се озовем сред много хора, за да видят всички как го убивам.

— Къде отиваме? — попита Вали.

— Връщаме се при Двубрадия. Ти си цената на моята свобода, а и отплатата ще е богата.

— Опозорил си се с такава клетва пред Двубрадия — заяде се Браги.

— Писано ми е да загина в битка — изтъкна му Бярки, — а не да ме обесят.

— Отплатата за вас наистина ще е богата — вметна Велес, — защото водим на Двубрадия пленници на Хеминг, краля на датчаните.

— Ние избягахме — възрази Вали.

— Как мислиш, наистина ли избягахте, или всичко беше за заблуда на чуждите съгледвачи? — присмя се търговецът. — Така Хеминг може преспокойно да те продаде на Двубрадия, но всички останали ще си въобразяват, че сам си офейкал. Умен замисъл, не си ли съгласен?

— Ще те убия, Велес — зарече се Вали, — повярвай ми.

Търговецът сви рамене.

— Според мен още не можеш да се опомниш от собствената си тъпота. Не обвинявай мен, а себе си. Аз съм търговец, уреждам сделки. Ти сам ми се напъха в ръцете, когато дойде беззащитен в Хейтабир.

— Ти беше мой приятел.

Търговецът изсумтя.

— Наситих се на дружбата с вашите народи, когато изгорихте моя дом в Рерик.

Бярки побутна княза.

— Трябва ли да го убия, или ще му кажеш да мирува? — кимна към Браги, който се изправяше. — И за него ще взема отплата, не ми се иска да го загубя.

Вали даде знак на Браги да не прави нищо и погледна берсерка.

— Изведнъж взе да мислиш за изгодата си. Да не си прихванал това от търговеца?

Бярки се изплю на дъските.

— Не ми пука за изгодата. Стига ми да имам храна и да съм на сушина, нямам нужда от богатство. „Добитъкът умира, сродниците умират, но знам нещо, което е безсмъртно — славата на великите дела.“ Нали така ни поучава господарят Один? Моята награда е мълвата и изпълнението на клетвите. Затова, щом стъпим на сушата, ще убия твой човек вълк. Той е могъщ боец и мъжът, който го погуби, ще бъде възхваляван много столетия.

— Не ме е еня за човека вълк.

— А за кого? За онова момиче ли? Забрави я. Хаарик я е дал на китоловците, за да си върне сина.

— Какво искаш да кажеш?

Бярки го изгледа с насмешка.

— Искам да кажа, че досега трябва да е станала невяста на Домен.

— Говори по-ясно.

— Китоловците са я използвали в магиите си. Но защо да ти казвам повече? Дал съм клетва да те опазя невредим, докато си на кораба, не да се грижа за спокойствието ти.

— Ако можеш да я намериш, ще бъдеш възнаграден богато — обеща Вали, но вече знаеше отговора на берсерка.

— Къде е славата в това? — изсумтя Бярки и го загърби.

Странно въодушевление се пробуди у Вали. За пръв път чу нещо за участта на Адисла и това му стигаше да се почувства по-близо до нея. Плъзна поглед по кораба. Имаше само няколко познати лица. Двама берсерки бяха голи до кръста в жегата и гъстите им татуировки приличаха на синя козина. Мнозина воители на вид бяха от народа, живеещ по реката Гроа на десетина дни пеша от Ордаланд. Личеше си по сплетените им бради. Значи Двубрадия използваше наемници. За

война ли се подготвяше? Или бе оставил своите бойци у дома да пазят земите си, докато наемниците разчистват сметките му?

Речните хора очевидно недоволстваха. Браги и Фейлег убиха техни приятели и само страхът от Бодвар Бярки ги възпираше да си отмъстят. Впиваха злобни погледи в двамата виновници, мърмореха заплахи, но не доближаваха. Браги си оставаше невъзмутим и им отвърщаше с лека усмивка — беше готов за тях, щом решат да си опитат късмета.

Вали седна при него на кърмата.

— Е? — подкани той наставника си.

— Де да знам. Поне засега сме в безопасност.

— Питам ти как си. Много зверски те цапардоса.

— Останах с два зъба по-малко, но и по-лошо съм изтърпявал. —

Браги повиши глас. — Свикнал съм да се бия с едри мъжаги, не с разни кльошави берсерки.

Бодвар Бярки, който развързваше възел, се засмя.

— Според тебе какво можем да направим? — попита Вали.

Браги вдигна рамене.

— Двамата не можем да се оправим с кораб. Щом няма да ни убиват, ще плаваме с тях. А когато зърнем суша, ще ги нападнем.

— Нямам оръжие.

— Тир, богът на битките, ще те дари с нещо.

— Може да ме дари и с ранна смърт — отбеляза Вали.

— Аз живях дълго. Не съм жаден за още много години, а за слава.

На кораба имаше около шейсет мъже. Двама с брадви и трима с копия пазеха пленниците, в израженията им се смесваха гняв и страх. Фейлег седеше загледан в краката си. Вали помнеше, че човекът вълк понесе зле предишното плаване, но не проумяваше как би могъл да страда от морска болест и на толкова голям и устойчив кораб.

Огледа се на всички страни. Не се виждаше земя. Досети се, че са тръгнали от Хейтабир в обратната посока на онази, от която дойдоха. В града са ги прехвърлили на друг кораб, който пак се е спуснал по реката. Затова мина толкова време, докато излязат в открито море. Браги казваше, че заливчето, където беше седалището на Хеминг, се свързвало с река Едверен и Северно море чрез прокопан от човешки ръце канал. Оттам бяха минали. Вали прецени, че сега ще

намират пътя по слънцето и звездите, значи ставаше твърде вероятно да се залутат. Най-добрият шанс, на който можеше да разчита. Слязат ли на чужд бряг, би могъл да намери сгоден случай за бягство.

Той се облегна на извития корпус.

— Поспи, ако искаш — предложи Браги. — Аз ще държа под око тези копелета.

И Вали заспа, но през повечето време се рееше между унеса и будуването.

Вятърът стихна напълно и екипажът се захвана да гребе. В полусвяст Вали възприемаше ритъма като нещо животинско, като удари на сърце. Съзнанието му сякаш навлезе в тях и те го понесоха, но тогава ритъмът се промени полека. Не беше толкова бавен, а се завързваше трескаво. Стори му се, че сънува, пак видя Адисла, Фейлег и странната руна. Тя туптеше, мърдаше, трептеше и Вали проумя, че не веслата издават звука, а руната. Не беше прозрачна и безплътна, както се заблуждаваше досега, а истинска, нарисувана върху повърхност. Вдиша я и помириса кожа и дърво... после огън. Руната се тресеше. Беше изрисувана върху барабан. Някой удряше по барабан с този ужасяващ знак върху кожата. Погледна през руната и зърна Адисла, но къде ли беше тя? Стоеше наред кръг от диви животни: вълци, мечки, елени, дори огромен орел. Умът му се проясни изведнъж и той различи мъже с животински маски. Те биеха барабани, изпъстрени с тази руна, която сякаш отскачаше и се понасяше в нощта. Знаеше накъде са се насочили множеството знаци. Към него. Спускаха се, обгръщаха го в рояка си. Вали отгатна какво му показват мъжете — Адисла е при тях. Призоваваха го, дори оставяха диря, която да следва. Но там имаше още нещо, древно и гладно, то се прокрадваше по границите на съзнанието му и дебнеше. Напомняше му за бездънна яма, за пропадане в нищото, облъхваше го със същия студ, който усети, когато Диса му налагаше магията си.

Барабанныят бой запълни всичко в главата му.

Обърна се и видя мъжа, появил се за пръв път сред защитниците на Ригир, висок и блед, с щръкнала червена коса.

— Помогни ми да я намеря — помоли го Вали.

— Ще намериш нея и ще изгубиш себе си. Приеми дара на магьосника. Твоят гняв сега е порта за него и той я чува да се отваря. Пусни тези дребосъци в себе си.

Червенокосият бе загребал цяла шепа от острите като шипове знаци, поръси ги върху главата на Вали.

— Какво иска от мен онзи с барабана?

— Иска да опознаеш себе си.

— И кой съм аз?

Червенокосият прегърна Вали и го целуна по челото.

— Искаш ли да знаеш?

— Искам.

— Тогава узнай.

Отново се давеше, мръсната вода замъгляваше погледа му, пълнеше дробовете и задушаваше ума му. Барабаните блъскаха в главата му, а през ударите им чуваше как Йодис казва пак да го потопят във водата. Видя себе си в онази кухня, където беше руната, където научи, че тя възплава него, Адисла и Фейлег, затова са неразделни. Усети болка в устата като от пробождане, стегнати въжета около тялото си, надуши кръв и огън, у него кипна гневът от неправдата.

Опита се да изрече името си, но от гърлото му се изтръгна само измъчен вой, ревът на онеправдания. Той беше вълк.

— Ставай, това ни е шансът. Стани, в името на напращелите топки на Тор! Какво те прихвана? Какво ти е?! — настойчиво му викаше Браги.

Вали чуваше и други да крещят сквернословия и закани.

Изправи се. Случваше се нещо твърде необикновено. Търговецът Велес притича покрай него, размахваше ръце, сякаш плуваше във въздуха. С неочаквана пъргавина се издърпа по въже, закрепил една от големите бъчви, и скочи вътре ловко като заек, криещ се в дупката си.

Вали се озърташе. Огромната пълна луна превръщаше морето в нагънат метал, само на изстрел с лък широка гъста ивица мъгла просветваше. Чу се шумолене като от дъжд и всички потърсиха укрытие, прилекнаха зад щитовете си или се шмугнаха под борда на кораба.

Вали се обърна. Два дракара, истински бойни кораби с резбовани драконови глави отпред, напиреха към техния и оттам ги обсипваха с гъсти черни рояци от стрели. Откъде се взеха пък тези?!

— Хаарик! Хаарик! — стигна до него бойният вик на нападателите.

Значи идваха от Агерсборг. Ако и Хаарик беше на някой от корабите, Вали искаше да му източи кръвта.

Под ярката луна се открояваше и бряг. Значи се бяха залутали твърде близо до земите на Хаарик и сега си плащаха за грешката. Но Вали щеше да бъде доволен, ако го плени Хаарик... поне донякъде. Така би стигнал по-близо до Адисла. Логичните разсъждения нямаха надмощие в съзнанието му. Нещо друго го гризеше отвътре. Какво му каза мъжът с наметалото от пера? Не можеше да си спомни. В главата му още кънтяха ударите на барабаните. После разумът му сякаш угасна. Нападаха го сродници на онези, които отвлякоха Адисла, убиха малкия Мани, прогониха го далече от дома и от хората, които смяташе за свое семейство. Вали се закашля както в тресавището. Гърлото му се сви пресъхнало, виеше му се свят, в ушите му туптеше глух звук. Не успяваше да си подреди мислите, да намери посоката.

— Датчани, датчани... Воини на Хаарик, крадци и убийци, да бъдат разкъсани и затрити. Убий ги. Убий всички. Да няма живи. Да няма живи. Клетвата ми е гибел за тях. Разкъсвам и прегризвам, разкъсвам и прегризвам...

Какво му се случваше? Трепереше силно и кашляше. Мръзнеше до вцепеняване, както в миговете след като Браги го извлече от тресавището.

— Пирати! — възкликна Браги. — Княже, сега или никога. Трябва да се договорим с тях. Това е свободата!

Вали не се заслушваше в думите му. Замая се и онази реалност от съня, реалността на тъмните води измести нападението.

И на техния кораб неколцина стреляха с лъкове, но повечето бойци на Бярки още вадеха оръжията си от буретата, в които ги съхраняваха. Вали сякаш се потопи във вариво от потрес и гняв, струваше му се, че напрежението струи с потта на мъжете наоколо.

Единият дракар се плъзна покрай техния кораб с прибрани весла, за да надrobi на трески техните. Само трима се задържаха на крака след сътресението — Вали, Фейлег и Бодвар Бярки, който се хилеше до ушите зад грамадния си щит и стискаше дръжката на чудесен меч.

Абордажни куки се впиха в борда. Бойната врява проглушаваше ушите му, вонята на страх беше навсякъде. Усещаше руната забита в гърлото си, теглеше го насила към страшна участ. Кръвта бушуваше в главата му, все едно нещо искаше да изскочи от него. И то изскочи —

слово, което беше нещо повече от дума, по-скоро водовъртеж, засмукващ въртоп от нощна тъма, в който Вали трябваше да се хвърли.

— Фенрисулфр...

Звучеше вярно, като че за пръв път в живота си изричаше своето име.

— Вързаха ме, както вързаха и моя баща — чу се да казва.

— Какви ги дрънкаш? Трябва да се прехвърлим на онзи кораб — сгълча го Браги.

— Ще лоча жизнените им сокове.

— Княже, ти бълнуваш. Поне легни. Ще те надупчат.

— Фенрисулфр...

Вали пристъпи към уханията на битката, бяха толкова приятни — тежката пот на страха и яростта, също кръвта, над всичко кръвта, там прелестните стрели си вършеха работата, там възхитителните мечове пронизваха и прекрасните брадви посичаха.

— Оковите се разкъсаха — промълви Вали.

И тогава кървавото тресавище го облада.

35. ВЪЛЧА ГОЗБА

Вали се събуди в мъгла. Мачтата хвърляше дълги сенки, подобни на слънчеви лъчи иззад облак, но те прорязваха мъглата с мрак, не със светлина. Лъчите висяха пред него като черна паяжина в сивото, сякаш скрибуцането на кораба, нарушаващо влажната тишина, бе добило видими очертания.

Той сведе поглед към дрехите си, или по-точно към останките от тях. Разкъсани и потъмнели от кръв. И в устата си имаше вкус на кръв. Чувстваше се въл, с мудна мисъл като след преяждане под следобедното слънце.

— Браги?

Нямаше отговор. Ръката му докосваше нещо меко. Погледна натам и изпищя. Мъж с разкъсан гръден кош, с натрошени ръце и крака зяпаше сляпо под него. Вали се изправи със скок. Някой стоеше наблизко. Сепна се и щеше да отстъпи заднешком, но нямаше нужда. Просто собствената му сянка, призрак, сътворен от слънцето, странно плътен в мъглата. Огледа се. Корабът беше пълен с трупове, разкъсани и осакатени по най-страховит начин. Мъртви очи се пулеха насреща, около краката му се гънеха черва, вонята на смърт нахлуваше в ноздрите му.

Той се затътри насам-натам, да се махне от мъртвците, но те бяха навсякъде от носа до кърмата. Впусна се в лудешки танц, вдигаше високо коленете си, все едно се мъчеше да лети над труповете. Ръка се вкопчи в рамото му и той видя човека вълк да се взира в него. Лицето на Фейлег беше изпито и бледо, дълбока рана минаваше от мишницата по гърдите му. Вали се дръпна назад, спъна се в тяло и падна възнак. Мъчеше се да стане, обзет от погнуса. Човекът вълк го издърпа да стъпи.

— Колко време мина? — попита Вали.

— Седмица.

— Бил съм в безсъзнание цяла седмица?

— Не беше в безсъзнание — отвърна Фейлег.

— Тогава какво ми имаше?

Човекът вълк се загледа в трупове.

— Ти ли?... — запъна се Вали.

— Не бях аз.

— Защо не ги хвърли в морето?

Фейлег се вторачи в очите му.

— Страхувах се от тебе.

Вали не намираше смисъл в обяснението. Човекът вълк лесно би надделял в схватка между тях, можел е да прави на кораба каквото си поиска.

— Защо се страхуваше от мен?

— Ти си вълк — каза му Фейлег. — Трябваше да се крия от тебе сред мъртвите.

Вали не схващаше за какво говори. Усещаше главата си твърде олекнала, а денят бе прекалено ярък въпреки мъглата. Взираше се в телата. Всички бяха датчани, поне двайсетина, и не личеше да са повалени от стрели или мечове. Раните им бяха разкъсани и раздрани. Половината лице на един мъж беше откъснато сякаш е бил нападнат от див звяр, а не е загинал в сражение.

Вали не издържаше на облещените погледи на трупове в неестествената светлина. Отдели няколко мига да напрегне волята си и започна да ги прехвърля през борда, но преди това прибираше мечовете и кесиите им. Работата се проточи и го изтощи, Вали спираше начесто, защото отвращението надделяваше. Раната на Фейлег беше болезнена и той не помагаше особено. Мъглата започна да се разнася, спускаха се птици — повечето чайки, но имаше и врани. Вали се обнадежди, когато ги видя. Значи не бяха далече от сушата. Все пак се помъчи да ги напъди. Дали птиците не бяха обезобразили така мъртъвците, преди да се сгъсти мъглата?

Фейлег му помогна да вдигнат тялото на едър датчанин до щитовете, закрепени отвън на борда. Трупът беше много по-тежък, отколкото изглеждаше, изчерпваха силите си в напъните да го избутат нагоре. Подпряха го за миг, за да си поемат дъх, мъртвецът беше провесен през борда, сякаш повръщаше. Тогава Вали се досети какво може да е станало.

— Ти им причини това, нали? Ти си извършил това злодеяние.

Човекът вълк го гледаше безизразно.

— Княже, не бива да ми говориш така, защото ти яде от вълчата гозба.

— Фейлег, с гатанки ли си започнал да говориш? Май животът сред хора те покварява. Кажи ясно каквото мислиш.

Но човекът вълк не продума повече.

Трупът на датчанина се бе разлагал дни наред. Когато повдигнаха и краката му над борда, коремът се разкъса и Вали бе обгърнат от смрадлив газ. Повърна. Тялото цопна във водата, а Вали се разтрепери, докато бършеше устни. Усещаше странен метален вкус в устата си, изобщо не беше неприятен. Погледна първо ръката си, после ботушите. Още кръв. По инстинкт опипа хълбоците, ръцете и нозете си. Не беше ранен, но повръщаше кръв. Човекът вълк го гледаше с все същото неразгадаемо изражение.

Щом се отърваха и от последния труп, Вали седна, отвори едно сандъче и извади мях с вино. Отпи голяма глътка. Вкусът му се стори странен, дори гаден. Допусна, че виното е вкиснало. Но кому е щукнало да вземе лошо вино в морето? Опита виното от друг мях. И това беше вкиснало. Пивото също беше толкова противно, не можеше да го пие.

Накрая намери мях с вода. Вкусът ѝ беше несравнимо по-приятен. Сега усещаше още миризми, безименни признаци, които обаче го караха да мисли за предсмъртните мъки на животното, от чиято кожа е бил направен този мях. Долови още нещо, надхвърлящо вкуса — усещане за онзи, който е пил преди него малко преди битката. По меха бе полепнала потта на уплахата.

И тогава осъзна, че в соления морски полъх, в миризмата на мокри дъски и въжета долавя хиляди други ухания. Трева, пръст, елени, дървета, съхнещ пясък и водорасли, дори толкова позната и силна миризма, че го разсмя. Мокро куче. В спомена виждаше как Диса напъжда Скокльо от огъня и казва, че ако се примъкне още малко, ще имат печено куче за вечеря. Вдиша и се увери, че са близо до сушата.

Погледна, но не видя нищо. По аромата на борови иглички определи, че най-близката земя е на изток, встрани от слънцето, което хвърляше сенките си в мъглата. Корабът беше повлечен от течение и

твърде голям, за да се справи сам с платното, но Вали хвана руля и се постара да го насочи към сушата.

Човекът вълк не откъсваше поглед от него.

Мислите на Вали се бяха оплели заради трупите и дългото безпамятство. Докато се връщаха към нормалния си ход, той осъзна, че не е задал много важен въпрос.

— Знаеш ли какво стана с Браги?

— Да — отвърна Фейлег.

— Какво?

— Ти го уби.

36.

КЪРВАВОТО ТРЕСАВИЩЕ

Вали не помнеше нападението за разлика от Фейлег. Не помнеше и как огромната луна сведе света до сребърно и черно, до черти и кръг.

Дракарите ги бяха доближили тихо откъм гъстата мъгла. Фейлег си мислеше, че засадата е насочена от магьосник, който е бил на страната на пиратите. Как иначе откриха кораба на Бодвар Бярки през нощта, и то в такава мъгла?

Той не знаеше, че наистина се е намесила магия, но целта ѝ далече надхвърляше грабежа. В пещерите на Тролската стена вещицата упорстваше да го тласка по-бързо към предназначението му, а на плоските скали на своя остров северният магьосник седя в транс и би барабана цяла седмица, за да привлече Вали при себе си. Затова предводителят на датчаните не можа да мигне тази нощ. В къщата беше непоносимо задушно и той излезе да подиша чист въздух. Зарей поглед към морето и зърна някакво движение. Цяло ято скорци кръжаха пред голямата луна, накрая свърнаха и изчезнаха. Тогава видя дракара близо до хоризонта да завива встрани от напирещата мъгла. Плаването в такава време носеше своите опасности, но изкушението беше твърде силно. Не се наложи да буди хората си. Цяла тълпа от тях се струпа пред прага му, още докато вземаше копието си. Те също не бяха намерили покой в постелите си тази нощ и бяха видели вражеския кораб. Събраха достатъчно бойци за два дракара и потеглиха, преди мъглата да се е преместила с дължината на един кораб.

Не виждаха набелязаните жертви в мъглата, но ги водеше бавният ритъм на веслата. Датските гребци гребяха също толкова равномерно, за да не се издадат. В белия свят на мъглата гласовете на онзи кораб, дори разговорът на Вали с Браги, звучаха гръмко и наблизко.

Човекът вълк забеляза, че Бярки беше неспокоен преди нападението. Мъглата ги доближаваше и той насочи кораба в открито море, за да избегне плитчините и скалите край брега.

Фейлег помнеше как берсеркът се смръзна внезапно и заповяда на гребците да замрат и да мълчат. Тогава чуха звуците от усилията на враговете, шумното им пъхтене, смесено с плисъка на веслата като мокрото дихание на умиращ великан.

— На оръжие! — кресна Бярки. — На оръжие!

Бойците му се втурнаха към буретата и сандъците. Надути бойни рогове оповестиха нападението, последвани тутакси от стрели. Нямаше начин стрелците да се прицелят точно от един движещ се кораб към друг, но всяха паника и наемниците на Бярки се препъваха и ругаеха, докато всеки напираше да грабне пръв копието си. Сега нямаше значение кой е пленник — Вали, Браги и Фейлег също щяха да се бранят както могат.

Браги изрева на Фейлег:

— Намери си щит! Ако искаш да живееш — намери си щит!

Опитваше се да сръчка и Вали, който тънеше в някакъв унес.

Фейлег още не виждаше нападателите, но две отскочили от дъските до краката му стрели подсказаха, че те го виждат. Прислони се зад борда, както правеха и други. Браги крещеше на княза, умоляваше го да се събуди.

След поредния повей Фейлег се заблуди за миг, че мъглата ги е скрила. Но корабът беше блъснат с такава сила, сякаш ударът поразил самия него. С трясък и пращане веслата от едната страна се раздробиха, а датчаните вече прескачаха с ликуващ вой на техния кораб.

Князът си стоеше, наглед обхванат от безумие — мърмореше под носа си и се олюляваше като пиян.

Трима датчани им се нахвърлиха, но един се наниза на меча на Браги, още преди да е стъпил на дъските, и с падането си повали другите двама. Започна бясно боричкане на дъното, Браги заряза меча си в трупа и извади ножа. Двамата датчани имаха брадви, но старият боец се стовари отгоре им и не им позволи да замахнат. Изкорми първия в миг. Втория се напъна да стане, но Фейлег го изрита силно в главата и го разкъса със зъби и нокти. Браги се изправи, прибра ножа в канията и си взе меча. Хвърли се в схватката, сечеше, удряше с дръжката, риташе, хапеше и блъскаше.

Бодвар Бярки беше смайваща гледка, отбиваше с щита, размахваше меча, отблъскваше с колене и глава. Биеше се с трима

наведнъж, но те отстъпваха, а не той. И надаваше неспирен вой:

— Один! Один! Один!

Берсеркът беше толкова огромен, че Фейлег си спомни как играеше с баща си като дете, как скачаше върху него, политаше настрани и пак скачаше.

Още датчани налетяха към Фейлег и той забрави всичко, освен оцеляването. Пред него се мяркаха лица, профучаваха оръжия, той се изплъзваше, удряше, хапеше, чупеше ръце и крака, изтръгваше очи от кухините им, тъпчеше паднали врагове. Тежкото пращане се повтори, полетяха трески и той с мъка се задържа прав. Втори кораб изпочупи веслата им от другата страна.

Сражението се водеше на вълни. Мъжете се вкопчваха, биеха се, побеждаваха или умираха, после се отдръпваха, крещяха си обиди и търсеха пролука, за да нападнат отново. Браги си дереше гърлото:

— Ние сме благородници от Ордата, върнете ни там невредими и ще спечелите много злато!

Напразно. Датчаните се бяха настървили да избият всички.

Един се хвърли към Браги, последва го втори, сетне трети. Грабнатият от него щит беше нацепен, в ръката му остана само изпъкналата желязна основа, старият воин блъскаше с нея и сечеше с меч. Някой го закачи с върха на острие по лицето и отрязва част от брадичката, но ярлът само захапа края на брадата си, за да не провисва плътта. Противниците му станаха четирима, после петима. Двама се изпречиха пред Фейлег и той не можеше да стигне до Браги.

Всичко се промени обаче, когато някой замахна към княза. Фейлег видя брадва да се завърта в дъга към главата на Вали, но в следващия миг брадвата отлетя нагоре, а държалият я мъж изпищя и впи пръсти в гърлото си. Вали се вряза в тълпата датчани и ритъмът на битката стана друг. Приливите и отливите се превърнаха в мощен потоп, в неустоим напор, който изтласкваше датчаните, смазваше, разкъсваше на парчета. Бързината на Вали беше зашеметяваща, а силата му смайваше. Той се добра до Браги, на когото не оставаше много живот. Първият датчанин падна със счупен врат — Вали стисна главата му и я завъртя. Вторият просто отхвърча в морето. Браги съсече третия през рамото, Вали блъсна ранения и го събори. Последните двама не харесаха съотношението на силите и избягаха на своя кораб.

Браги се огледа за врагове наблизно, сложи меча си на дъното и стъпи върху него да го изправи. Хвана с пръсти провисналата кожа на брадичката си и подвикна на Вали през рамо:

— Е, ти си спомни нещо, на което съм те учил, но го кри в себе си доста дълго. Аз...

Фейлег гледаше как Браги се озърна към княза. Вали бе коленичил до един от убитите, гризеше лицето му и се опитваше да откъсне месо със зъбите си.

— Княже, аз...

Браги стисна рамото му. Вали изръмжа клокочещо.

— Княже, ти си омагьосан. Княже, приятелю, моля те...

Не успя да каже следващите думи. Вали се надигна и със същото движение просна Браги по гръб. И вече го хапеше, дереше кожата му, налагаше го с юмруци, риташе. Фейлег виждаше как главата на стария мъж се люшка наляво-надясно под пороя от удари, но Браги беше неукротим боец и отвърщаше безмилостно. Двамата се изправиха вкопчени, прекатуриха се през борда във вражеския кораб и се затъркаляха. Наобиколиха ги датчани. Шестима скочиха срещу тях от всички страни. Вали се подхлъзна. Вдигнаха срещу им брадви и копия, но Браги се откопчи и връхлетя с главата напред да изблъска тримата до княза. Брадва отсече почти цялата му китка и мечът издрънча на дъното, но Вали прекърши шията на нападателя с удар в главата.

Браги падна заедно с един от противниците. И двамата тутакси скочиха, отблъснаха се един от друг, но датчанинът бе измъкнал ножа от колана на Браги. Старият воин реагира мигновено, заби чело в носа му и го запрати във водата.

Вали като че реши да му подражава. Метна двама зад борда и се обърна към останалите. Датчаните отстъпиха в полукръг, прекалено уплашени да нападнат отново, но нямаше и къде да се дянат.

Браги остана без оръжие, дясната му ръка кървеше, лицето — също. Усмихна се на княза.

— Цял живот си мечтаех да правя това редом до тебе. Ти си ненадминат в битката, щом забравиш за всичко, освен за врага. Но недей да прекаляваш с гъбите на берсерките.

Вали се поклащаше неуверено пред него.

Браги отпусна длан на рамото му.

— Гордея се с тебе, господарю. Ти си могъщ мъж и на сърцето ми олеква, като те гледам да се биеш така. Щях отдавна да си дам ръката, ако знаех, че това ще те пробуди.

Вали се хвърли към него като звяр и разкъса гърлото му със зъби. Браги по навик посегна към меча с осакатената си ръка и към ножа със здравата, но ги нямаше. Залитна назад, кръвта му опръска и него, и княза. Вали го събори на дъските и старият мъж се загърчи, ръцете му още опипваха колана за оръжия, които вече не бяха там.

Датчаните наоколо явно решиха в един миг, че не искат да се занимават с Вали, и се изсипаха на тълпа в повредения кораб на Бодвар Бярки. Пиратите от другия дракар сметнаха, че трябва да подкрепят новото нападение, и също нахлуха на кораба по средата. Фейлег се биеше свирепо и изгуби представа за времето, докато не видя и Вали да скача в навалищата с плашещо ръмжене.

Датчаните спираха като приковани или вкаменени. Фейлег бе чувал от баща си истории как Один се спускал над бойното поле и вцепенявал враговете. Но други не се втрещиха и пресрещнаха Вали. Схватката беше страшна. Някои губеха равновесие и биваха намушкани или стъпкани на хлъзгавите от кръв дъски, съратници се пробождаха взаимно в бъркотията, но Вали изглеждаше неуязвим. Враговете се отдръпваха от него, сякаш ги издухваше ураган, за да се върнат на своите кораби. Успяха онези, които не бяха смазани, разкъсани или прекършени от зъбите и крайниците на Вали.

Нещо цапардоса Фейлег през раменете и той залитна, но Бярки уби с един удар противника му. Берсеркът не бе изпаднал в бяс, не му остана време за напевите и варивото от гъби. Затова в думите му звучеше здравият разум.

— Трябва да превземем един от техните кораби. Зарежи княза тук. Не съм виждал берсерк като него, опасен е за нас колкото и за датчаните.

Бярки не беше никак глупав и знаеше кога общият враг поражда странни приятелства. Той посочи на Фейлег кораба, където лежеше Браги.

Фейлег кимна и скочи натам. Наведе се над Браги. Раната на гърлото не оставяше надежда, очите му мътнееха. Старият воин шареше с ръце, търсеше нещо. Човекът вълк отгатна какво трябва да направи. Взе паднало копие и притисна дръжката към здравата длан на

умирация. Пръстите на Браги я стиснаха, той придърпа Фейлег към себе си. Гласът му почти не се чуваше, Фейлег се наведе към устата му.

— Научих го на много неща, но на това не съм го учил...

Браги се засмя и притихна. Фейлег докосна лицето му. Старият мъж умря както си мечтаеха воините от неговия народ — с оръжие в ръка и шегата на уста.

На този кораб бяха останали само шепа датчани, нямаше и помен от бойния им дух. Щом видяха берсерка и остатъците от екипажа му да идват при тях, те се втурнаха при оцелелите си съратници на втория дракар. Само Вали стоеше на повредения кораб. Датчаните знаеха, че срещу тях е чудовище, а не човек, вече режеха въжетата, с които бяха вързали дракара си за кораба на Бярки.

Почервенял от кръв, Вали изведнъж застина сред труповете, озърташе се леко озадачен. Очи надникнаха над ръба на бъчва. Фейлег чак сега се усети, че на средния кораб има още някой.

— Сега или никога, Велес Либор! — провикна се Бярки.

Търговецът се изправи в бъчвата, вторачен във Вали. Дори от двайсетина крачки Фейлег виждаше как трепери.

Велес изви глава към тях, но съвсем бавно, като че се боеше да не привлече вниманието на княза. А после отново прояви изумителна пъргавина — скокна от бъчвата, изтича към релинга и се преметна над него в краката на човека вълк и берсерка, долепен до дъските, сякаш над него още свистяха стрели. Бярки изсумтя презрително, но Фейлег се изкуши да хвърли търговеца в морето. На Велес му провървя, че Фейлег си имаше по-неотложни грижи.

— Можем ли да вземем княза? — обърна се той към Бярки.

Огромният мъж режеше въжетата между двата кораба. Завъртя глава, без да спира.

— Още е берсерк. Ще плаваме с течението и ще се опитаме да не го изпускате от поглед.

— Ами ако го изгубим?

Бярки сви рамене.

— Лесно ще го намерим, ако и ние се оставим на течението. Но ако не разделя двата кораба, моите хора ще се разбунтуват. Той е омагьосан.

Мъглата пак се сгъсти и подигравките на наемниците на Бярки изпратиха датчаните, които се скриха в нея. Вали се виждаше само

като сянка сред труповете, макар че едно въже още свързваше двата кораба.

Срязаха и него, корабите вече се раздалечаваха. Фейлег погледна тялото на Браги. Посочи го на Бярки.

— Разказвай за него.

После скочи при своя брат, преди мъглата да ги погълне.

37. ЛОВЦИТЕ

Минаха три дни, откакто Вали се събуди, и наистина се чувстваше много странно. Преливаше от неприсъща жизненост, задрямваше рядко, усещаше се по-силен и изобщо не изпитваше глад.

Уханията на нощта го омайваха, седеше си под звездите и вдишваше разнообразните миризми на кораба, докато Фейлег дъвчеше сушена риба от запасите на датчаните. Дните също кипяха от усещания — слънчевите лъчи по водата бяха като поле от диаманти, безграничното небе го привличаше със синевата си, а повеите на вятъра носеха същинско богатство от аромати в хиляди оттенъци, които дори не бе забелязвал преди — смола по брега, мокри камъни, птичи курешки, изхвърлена от вълните риба — и всеки имаше собствено очарование. Когато небето набъбваше от облаци, той надушваше скорошния дъжд и предусещаше накъде ще се обърне вятърът. И всичко това не му се струваше необикновено. Възприемаше изострените си сетива като нещо ново, но не и ненормално. По-приятно му беше с новите сетива, отколкото със старите.

Мислеше за Браги. Понякога не можеше да мисли за нищо друго. Наистина ли го бе убил, както твърдеше Фейлег? Човекът вълк му каза, че е бил „заслепен от бойна ярост“, но не пожела да обяснява повече. Вали се чувстваше толкова откъснат от предишното си аз, че му изглеждаше почти възможно... Не, човекът вълк бъркаше. Фейлег тълкуваше погрешно видяното заради бъркотията в сражението.

Морето беше по-неспокойно, когато и очите му потвърдиха онова, което знаеше от носа си — земя, ивица от ръждивочервени скали над желязната чернота на океана. Вали хвана руля, който не бе пострадал заради извивката на корпуса, и се опита да насочи кораба към сушата. Имаше успоредно на брега течение и корабът се подчиняваше тромаво, и то на пресекулки. От Фейлег нямаше полза — както винаги се гърбеше с глава между коленете и зяпаше ходилата си. И все пак доближаваха сушата.

Брегът не беше особено приветлив — с малкото равни места и изобилието от назъбени канари, слизането на сушата щеше да бъде опасно в най-добрия случай. Вали се помъчи да завие, остави кораба на течението, пак се опита да завие и пак се отказа. Течението вече ги носеше бързо само на една корабна дължина от мръсно кафяви скали. Вълните се надигаха, вятърът се засилваше. На Вали не му се вярваше да има голям шанс да оцелее, ако се блъснат в камъните. Озърна се към Фейлег, който не би имал никакъв шанс.

Поредната вълна ги тласна с трясък в отвесната скала, корабът отскочи и се завъртя. Вали пусна руля. Сега не му оставаше друго, освен да се надява. Течението повлече кораба с кърмата напред толкова близо до канарите, че Вали можеше да ги пипне. Знаеше, че корпусът няма да издържи още един такъв сблъсък. Завъртяха се отново и отново, корабът изчегърта в дъното и заседна в плитчина. До тясната брегова ивица имаше само две корабни дължини.

Фейлег се изправи.

— Ще плувам дотам.

— Знам, че не можеш — каза му Вали.

Избра си копие, лък и меч. Чувстваше се особено — в един миг с мътна глава като след напиване, в следващия с непозната досега яснота.

— Вземи малко храна — посъветва той Фейлег. — Ако сме късметлии, ще можеш да вървиш до брега.

Човекът вълк го послуша и Вали се спусна предпазливо във водата. Стигаше му само до бедрата. Нагази към брега, Фейлег го наблюдаваше. Вали стигна лесно до целта, намокри се само до гърдите. Фейлег го последва. Вали се изненада от колебливостта му. Нима такъв свиреп боец се боеше от водата?

Стояха на малка пясъчна ивица под дълга начупена канара от все същия ръждив на цвят камък. Вали не каза нищо, просто тръгна към скалите. Те бяха високи, но неравни и не ги затрудниха при катеренето. Князът поспря само да събере малко яйца. Щом стъпиха горе, пред тях се откри необятна гледка. Канарите стърчаха над покрити със зеленина земи, където брезови гори стигаха до дълги фиорди, а широка затревена равнина се простираше до далечни планини, издигащи се като черни дракони на хоризонта.

Вали вдиша дълбоко. Във вятъра имаше мирис на дим и още нещо. Готвено месо. Засенчи очи с длан и се взря в далечината. Отвъд един фиорд над плосък хълм в равнината се виеше сивкава струя, наклонена от вятъра. Някой бе запалил огън.

— Каква е тази земя? — попита Фейлег.

— Не знам, но смятам да попитам.

Двамата заобиколиха фиорда и навлязоха в равнината. До огъня имаха три дни път, но Вали още не огладняваше. Мислеше за кръвта, която повърна. Може би нещо не беше наред с него, макар че изобщо не се чувстваше болен. Всъщност се чувстваше необикновено добре като в миговете след току-що погълната чаша пиво — езикът се развързва, остроумието се пробужда, тялото е по-бодро, но се прокрадва и безчувственост, сякаш способността за разсъждение гасне. Различаваше еленови стада на голямо разстояние, дочуваше слаби гръмотевици.

Фейлег набра билки, за да наложи с тях раната си, но за Вали нямаше съмнение, че човекът вълк се чувства зле. Изпотяваше се, треската му личеше, а в дъха му се появи сладникава миризма, която се усещаше и от десет крачки. Князът разбираше, че се дразни прекалено, когато спират да си отдъхне спътникът му. Дори се ядосваше на Фейлег и този гняв като че се коренеше в промяната у самия него след събуждането му на кораба. Защо ли не можеше да го изостави? Просто не можеше. Чувстваше се напълно обвързан с Фейлег, както дъждът е обвързан със земята.

Опита се да убие Фейлег в двора на Хеминг и си внушаваше, че намесата на момчето спаси живота му. А истината беше, че го подведе собствената му воля. Докато усещанията на Вали се променяха, а мислите му се разкривяваха, той проумя защо не беше способен да го прободне. Възприемаше човека вълк като сродник. Това прозрение тежеше, но нито искаше да осъзнае цялата му тежест, нито успяваше да го отхвърли.

Върху тях се стовари буря, неумолима и студена, но Вали не спря. Сега не виждаше огъня, само че и в пороя надуваше мокрите му въглини. Имаше още една миризма — киселата воня от раната на Фейлег. Вали се опитваше да пренебрегне въздействието ѝ, но гърлено ръмжене запълваше съзнанието му и той се бореше да не го разпознае.

Жажда за кръв. Кръв... Вкусът и ароматът ѝ не изчезваха още от кораба.

Намериха останките от бивак, когато слънцето се спускаше зад могъщ черен връх и разпръскваше ветрило от лъчи в небето. Наоколо не се мяркаше никой, но земята беше утъпкана, имаше студена пепел, а тревата миришеше на животинските кожи, върху които бяха спали хора.

— Отишли са навътре в сушата — каза Фейлег.

Вали кимна. Вече знаеше това.

— Значи и ние продължаваме — отсече и се изплю.

Цял ден устата му се пълнеше със слюнка.

В очите на човека вълк князът беше обладан от някаква сила. Фейлег го изгледа уплашено и се подчини.

Бурята отмина, а слънцето изгриваше, когато срещнаха ловците на елени. До тях ги доведе димът от нов огън, привличащ с миризмата на готвено месо.

Имаше само едно семейство около двете ниски конусообразни палатки от брезови пръти и еленови кожи. Палатките бяха отворени горе, където се събираха прътите, а в едната гореше малкият огън, привлякъл Вали и Фейлег. Но първата им грижа бяха двамата мъже, които ги спряха с възгласи на един изстрел с лък от бивака. И двамата държаха необичайно къси лъкове, без стрели на тетивата, но пред тях стърчаха достатъчно стрели, забучени в пръстта.

Вали усети как кръвта му кипна от готовността за схватка и опита да се сдържи. Личеше си обаче, че нагласата му не е същата както преди. Първата му реакция беше стремежът да убива. Ръка се пресегна към хълбока му и извади меча от ножницата. Фейлег подхвърли оръжието към мъжете с лъковете и седна на земята. Той и Вали се спогледаха. Вярно, човекът вълк беше ранен, но досега Вали го бе виждал да реагира само с ярост срещу непознати. А ето че постъпи както самият Вали би предпочел, ако се владееше напълно. Спомни си набега срещу манастира. Нали и там направи нещо подобно? Помъчи се да задържи тази мисъл, да я използва като котва, за да не го отнесе приливът от враждебност в главата му.

Ловците носеха дълги сини дрехи, поръбени в червено и златисто. Вдигнаха ръце в дружелюбен поздрав и тръгнаха към братята. Вали си каза, че са от интересен народ с тези тъмни коси и

сини очи — същите като него. Срегнаха се с усмивки, ловците изрекоха нещо на непознат за Вали език и седнаха пред новодошлите.

Човекът вълк отваряше торбата с непохватни от слабостта пръсти. Предложи на ловците мях с вино и те отпиха с удоволствие. Същият мях, от който и Вали се бе опитвал да пие, но ловците харесаха виното. Единият посочи раната на Фейлег, после и бивака. Вали се надигна, но проумя веднага, че Фейлег няма сили да стане. Нощният преход го бе изтощил докрай. Князът още не бе виждал човека вълк толкова слаб. Знаеше какво се е случило — раната е гноясала. На Фейлег не му оставаше много време.

Вали се заставяше да мисли и да се държи като момчето, израсло из стопанствата в земите на Двубрадия, обикнало Адисла и зарекло се да умре за нея. Но мръсната вода на тресавището беше проникнала в него и той трудно насочваше мислите си. Хрумна му, че трябва да помогне на Фейлег. Наведе се, метна ръката на човека вълк през раменете си и го изправи. Човешкият жест като че накара Вали да се опомни малко. Хората пред него бяха китоловци или от сродни на тях племена навътре в сушата, които се прехранваха от елените. Хеминг бе казал, че Хаарик искал да размени Адисла срещу своя син. Може би тези хора знаеха къде или какво е този Домен, за който спомена Бодвар Бярки.

В бивака му показаха със знаци, че той и Фейлег могат да седнат в едната палатка. Там беше и млада жена с невръстно дете в ръцете. Изглежда ги недоверчиво, но посочи кожи, на които да легне Фейлег. Вали го остави там и излезе. Вътре беше непоносимо задушно. Искеше да бъде на открито под слънцето.

Фейлег дишаше тежко на еленовите кожи. Упоритото бързане на Вали почти го довърши. Беше убеден, че князът е подвластен на някаква магия, и въпреки това още беше решен да го следва. Разговорът с Адисла преобрази нещо у него и нямаше да се откаже от желанието да я намери. Вдишваше миризмите на палатката: готвено, пресечено козе мляко, кожа и горящи борови съчки. Това му вдъхваше чувството за уют, спомняше си вечерите, когато седеше в сумрака с братята и сестрите си и слушаше разкази за подвизи и слава. Тогава не подозираше, че е различен, че е белязан за живот с вълците. Не бе пожелавал да има подслон от много години, но сега беше доволен. Този път Вали седеше отвън, провесил глава и загледан в краката си.

В палатката влезе по-нисък мъж с четириъгълна шапка. Кимна и се усмихна, седна и хвана вълчата кожа, която Фейлег носеше. Човекът вълк не долови заплахата и му позволи да дръпне кожата. Мъжът прегледа раната, поклати глава и леко плъзна пръсти по нея. Обърна се към жената и ѝ каза нещо. Тя подаде паница с гозба от месо, която Фейлег изяде с благодарност.

— Руотта — каза му мъжът.

Посочи го, престори се, че ляга на хълбок, и подбели очи. Фейлег разбра — този човек му обясняваше, че ще умре.

Никога не се бе страхувал от смъртта. Докато живееше със семейството си, внушаваха му, че смъртта е славна. В годините с Квелд Улф просто виждаше, че тя се случва като пълна промяна. Мислеше си, че ще бъде щастлив да умре в малката палатка с домашни миризми сред тези добри непознати. Но покоят в това място, присъствието на децата и жените, усмивките на човека с четириъгълната шапка му вдъхваха желание за живот. Искаше и той да живее така. В ума му пак се мярнаха думите „Аз съм вълк“, но кой вълк би ги изрекъл? Различаваше се от горските си събратя, макар че бе отгледан да стане като тях.

Мъжът с шапката бе излязъл от палатката.

Навън поднесоха от гозбата и на Вали. Той хапна малко, пи и от ферментиралото мляко. Не му понасяше добре и прие само от любезност. Усмихна се на жената, която му донесе храната, но го направи за себе си, не за нея. Сега тези ритуали на обноските му изглеждаха жизненоважни. Повтаряше си, че има нужда от връзка с всекидневието, с човешкото, за да се опази от... От какво? Не знаеше, но се боеше от чувството, което се люшкеше между погнуса и въодушевление. То май беше готово да го изтласка от собствената му глава. Князът си даваше сметка, че губи нещо скъпоценно.

Всичко му се струваше различно. По-рано си бе казал, че е малко като напиване, и тази представа се засилваше. Същото разкрепостяване като след първите глътки вино. Вече беше уверен, че се пренася в друг вид съзнание. Изпитваше и страх, но съпроводен с чудато удоволствие, безмълвно подсмиване: „Хайде, отдай му се. Отдръпни се от себе си, промени се“. Не знаеше накъде отива, нито какво го е сполетяло, но инстинктът го подтикваше да се бори. Налудничави мисли се блъскаха в главата му: „Вече не съм аз, но как е

възможно това? Винаги съм си аз, значи се отдалечавам от себе си, за да се превърна пак в себе си. Аз съм повече от едно нещо. Аз съм пречупен, аз съм...“ Искаше да налучка думата, която би определила състоянието му. Намери я — гладен. Да, беше гладен, но нямаше да се засити с никаква гозба.

Надникна в палатката и се увери, че Фейлег няма да дойде с него. Искаше да тръгне незабавно, да намери Адисла. Любовта му към нея като че доби ново значение. Досуц като светлинка, видяна в дъжда от залутал се пътник, която ще го води към спасението. Виждаше лицето ѝ, каквото беше при последната им целувка за сбогуване — уплашено, разтревожено, но сгряно от обичта ѝ към него.

Вали привлече вниманието на мъжа с четириъгълната шапка. Насили непокорния си мозък да се съсредоточи върху задачата, превърна Адисла в средоточие на усилията си.

Мъжът, дойде при него. Нямаха общ език и щяха да се разбират трудно.

— Синът на Хаарик? — изрече бавно и отчетливо Вали.

Надраска в пръстта очертания на кораб, после блъсна юмрук в дланта си, за да покаже корабокрушение. Нарисува и корона, престори се, че я грабва.

— Домен — натърти Вали. — Къде е Домен?

Магът се усмихна и го помоли с жест да се успокои. Обърна се, разроши косата на едно дете, целуна жената, която донесе гозбата на Вали, и закрачи по равнината към далечните планини. Вали беше безпомощен. Седна пред палатката със семейството, което го наблюдаваше мълчаливо.

Губеше посоката, просто съществуваше в променливата светлина, подменящите се облаци. Не знаеше колко е седял така, когато някой докосна рамото му.

— Няма дан — каза някой на лош норвежки.

Мъжът се бе върнал заедно с друг, облечен досуц като него с тъмна вълнена туника и четириъгълна шапка. До тях имаше елен, воден на въже. Плашливостта на животното обля Вали като вълна, той направо вкуси страха му.

Вместо лък новодошлият държеше широк плосък барабан. Вали се стресна. Съвсем същия бе видял в унеса си на кораба, когато се

мярна и Адисла сред фигурите с маски на лицата. Но на този барабан я нямаше разкривената руна, покриваха го сцени на лов и риболов.

— Няма дан — повтори мъжът.

— Няма дан — съгласи се Вали. — Търся човек, а не кожи или злато.

Усмивката на мъжа показва, че той има два зъба в повече на горната си челюст. Знаеше, че китоловците избират своите жреци по отклонения като изсъхнали крайници или разноцветни очи. Велес Либор му го каза. Гадеше му се от самото име на търговеца.

— Домен?

Жрецът го гледаше неразбиращо.

— Домен. Барабани — посочи Вали. — Домен.

— Вагой? — подсказа жрецът.

— Домен.

Жрецът поклати глава и махна с ръка към лежащия в палатката Фейлег. После очерта неправилен кръг и вълнообразна линия в пръстта. Вали не проумяваше. Мъжът взе камък. Издълба малка дупка в земята, в която сложи камъка, и сипа вода около него.

— Вагой — сочеше камъка.

Нададе вой и размаха ръце над барабана, сякаш го удряше.

— Домен? — посочи и Вали към камъка.

— Ааа! Дъоррмаан — сети се жрецът и Вали схвана, че произнася името неправилно.

— Да, Домен.

Мъжът кимна.

— Яббмеаакка. — Изпъна ръка към палатката, разтръска покривалото на входа и проточи: — Ад. Богиня. Борба.

Изръмжа и направи движение, все едно грабваше нещо.

Вали се завъртя на място с протегнатата пред себе си ръка. Накъде да върви?

Жрецът посочи на изток и размаха ръка няколко пъти да покаже, че пътят е дълъг.

Вали не се забави повече. Скочи и тръгна в тази посока, но мъжът подвижна след него на чуждия си език. Князът се обърна и жрецът посочи първо себе си, после него и пак размаха ръка на изток.

— Ти ли ще ме заведеш? — попита Вали и повтори жестовете му.

Жрецьт кимна бавно и тържествено, след това влезе в палатката.

38.

КАКВО ИМА ВЪТРЕ

Слънцето залязваше, а това не се бе случвало, откакто напуснаха южните земи. Есента приближаваше, по петите ѝ вървеше зимата. Фейлег почти надушваше скреж във въздуха.

Тресеше го от студ. Изнесоха го под безкрайно далечните звезди и го настаниха до разпален огън. От тревата лъхаше на студ, но пламъците го сгряхаха. Малко момиче го галеше по косата, нейната майка му донесе завивки. До него сложиха равен пън, изрязан от изкоренено дърво. Отгоре наредиха камък и пръчка, издялана в подобие на човек. Поставиха сирене и месо. Имаше и сухи клонки от смърч. Еленът бе вързан наблизо. Мъжът, който доведе животното, приклепна до Фейлег и опипа раната му. Болката прониза човека вълк, а ръцете на мъжа се окървавиха. Той стана и размаза кръвта по муцуната и гърба на елена.

Варяха нещо в гърне, но не беше храна. Фейлег никак не хареса горчивата миризма.

Вали също седеше тук, загледан на изток. Не продумваше и никой не го заговаряше.

Един ловец напълни чаша от гърнето и я поднесе към устните на Фейлег. Щом преглътна, той разпозна вкуса — много приличаше на отварата, с която го поеше Квелд Улф по време на техните ритуали. Питието, което отваряше вратата към вълчата му същност.

Жрецьт с елена също пи, даде чашата и на останалите. Предложи и на Вали, който се бе отнесъл духом надалече. Жрецьт настояваше, пак опря чашата в устните му. Князът изведнъж се опомни от своя транс, взе чашата и отпи.

Започна биенето на барабана, мъжът с елена напяваше грубо, но прекрасно. Един ловец свиреше на малка флейта от кост и Фейлег се захласна в музиката. Ударите не секваха, напевът се издигаше и снишаваше като шума на морето или като гласовете на неговите събратя по хълмовете.

Небето беше безгранично и красиво, Фейлег виждаше как го прорязваха ярки черти. Виждаше хората наоколо, които се грижеха за него, те толкова приличаха на неговото семейство. Лицето на неговата майка се доближи към него, каза му колко съжалява, че е трябвало да го отпрати, но сега можел да се върне у дома.

И мъжът с елена беше тук, но не като човек. Той беше елен с рога от звезди. Имаше още някакво присъствие. Звездите сякаш се събраха в силует и паднаха на земята като човек, яхнал звезден кон и понесъл звезден лък, чиято стрела беше комета.

— Руотта... Руотта... Руотта...

Другият ловец събори елена на земята въпреки жалните звуци, които животното издаваше. Скоро то изпищя, чуваше се стъргане на острие. Сложиха нещо в ръцете на Фейлег. Две отрязани парчета от рога. Разпери ги както му показва жрецът. Напевът не спираше. Фейлег видя как звездният мъж се прицели с лъка си, но не в него. Разпозна във фигурата бога на смъртта. Бе дошъл за него, но ловците го измамиха. Стрелата комета проблесна към елена. Животното изрева грозно за последен път и притихна.

Фейлег трепереше. Жените и децата легнаха около него, топлеха го да прогонят ледената треска. Но звездният човек не си бе отишъл. Слагаше нова стрела на лъка, а ловците май не забелязваха.

Вали се заслуша напрегнато в ударите на барабана. Звучаха в него и около него, но чуваше не само тях. Иззад планините, където се спускаше раздутата луна, отговаряше друг ритъм. Вкусът на отварата го изпълни целия и той очакваше да повърне, но тогава усети как барабаните властват над ударите на собственото му сърце.

Някой му говореше от много далече. Звукът на барабаните придоби облик на въже, извило се над планините, за да се омотае около него и да го придърпа. Чуваше и далечен глас да напява стържещо на чудатия език:

— Яббмеаакка... Яббмеаакка... Яббмеаакка...

Вали знаеше, че произнасят името с омраза, а не като призив. Нещо искаше смъртта на Яббмеаакка и той беше оплетен в желанието.

Отварата бушуваше в душата му и помиташе съпротивата срещу глада. Вгледа се в ръцете си. Те бяха красиви, вторачи се за дълго в тях.

Досега не се бе замислял колко дълги са пръстите му, колко изострени — по-скоро нокти на звяр, не човешки пръсти. Усещаше зъбите си неудобни, твърде големи за устата. Не можеше да не ги облизва. И отново онзи вкус — желязо, сол, неизразимата прелест, привличаща както печеното месо прегладнелия човек. Кръвта, дълбокото и примамливо ухание на кръвта се надигна.

— Аз съм силен — изрече той на глас.

Ударите на барабана се ускориха, гласовете зазвучаха по-грубо:

— Яббмеаакка... Яббмеаакка... Яббмеаакка...

Ритъмът се забърза лудешки, сякаш свлачище се понесе надолу. Знаеше, че и тя е там — онази твар, към която отправяха своя зов.

Зърна дете с женско лице, мършаво и прорязано от бръчки. Цялата беше отрупана със злато, скъпоценни камъни лепнеха по кожата ѝ, с тях приличаше на просветваща змия. Тя наблюдаваше как ударите го обвиват, за да го придърпат.

Ритъмът му казваше нещо. Трябваше да тръгне на дълъг път. Тя беше там. Адисла, която търсеше.

Когато се появи последната мисъл, не му я внушиха отвън. Не беше поредица от символи, проникващи в съзнанието с отмерените удари на барабаните. Не дойде и от уродливото момиче жена, която се вираше от светлината на огъня. Магията около него беше само искра, възпламенила огъня на нещо много по-голямо от Вали. Мисълта изскочи отвътре. И той отвори уста, за да ѝ даде форма.

— Трябва да се подкрепя.

Изправи се. Усещаше се много дълъг и гъвкав, по-скоро сянка, а не плът. Около него щъкаха твари. Вали се пресегна да ги хване, да ги смаже, да се засити с тях. Усети удар и го отблъсна. Чуваше писъци, но се унасяше във вкуса на месото. Хранеше се лакомо, страданията на жертвите се просмукваха в него като безкрайно приятен гъдел.

— Подкрепих се — изрече той.

На земята лежаха разкъсани същества, които му бяха полезни, те щяха да му помогнат, да го упътят. Вече не се нуждаеше от тях — знаеше къде отива. Към биещите барабани.

39.

СЪЩНОСТТА НА МАГИЯТА

Адисла беше на острова от месеци. Изненада я доброто отношение на тукашните хора. Не би избрала това място за свой дом — дълга плоска скала, издигнала се над бурно студено море. Но не се сбъднаха и страховете ѝ, че ще я принудят да дели постелята с някой смрадлив китоловец като негова робиня.

Хората се държаха мило — носеха ѝ месо и горчив хляб, дребни плодове и осолено сирене, дори ѝ даваха пиво с резлив вкус. Позволиха ѝ да спи сама в ниска конусовидна палатка с отворен връх, за да излиза димът от огъня. И макар че палатката беше мъничка, дребната старица, на която възложиха да се грижи за нея, накладдаше огъня толкова умело, че вътре не беше опушено като в някоя от големите къщи в родината на Адисла.

При идването си тук тя преживя голяма уплаха. Стори ѝ се, че целият каменист остров гъмжи от мъже, трийсет или дори четирийсет, всички с животински маски, но не като вълчата кожа, която носеше Фейлег. Тези бяха изкусно сплетени от гъвкави клонки, за да наподобят мечка или вълк, птица, елен или тюлен, и покрити с козина или пера. Вдъхваха ужас у Адисла. Мъжете биеха барабани и пееха, взираха се в нея отблизо, но не я докосваха, нито ѝ сториха зло.

Дадоха напътствия на Хаарик къде да намери сина си и го предупредиха, че на брега има съгледвач. Той щеше да яхне елена си и да препусне, за да заповяда убийството на младежа, ако бащата си позволи нещо нередно на острова. Китоловците и преди бяха имали вземане-даване с такива северняци, затова настояха да чуят клетви, че никой няма да им навреди, щом синът на Хаарик бъде освободен. Въпреки заканите кралят май си тръгна с радост. С присъщата за воините неприязън към магията той искаше само да отведе сина си и да се махне колкото може по-далече от острова.

Повечето китоловци напуснаха острова, с тях си отиде и магьосникът, който я доведе. Адисла остана със старицата, която се

грижеше за нея, и мълчаливото присъствие на мъж с името Ноайди. Той беше дребен дори за китоловец, чернокос, с впечатляващо сини очи. Обикновено носеше вълча маска, докато обикаляше из острова. Нощем често слизаше на брега откъм открития океан и седеше край отвора на огромна пещера, биеше барабана си и пееше, все едно беше ехо на вятъра. Изминаха много дни, през които Ноайди не ѝ продумваше. Чак след седмица Адисла се сети, че и тя изобщо не се опита да го заприказва.

Една вечер той не отиде да пее, а свали маската и се прибра в своята палатка. Тя го последва там и се отпусна на колене до входа. Мъжът лежеше на постлани кожи, а от малкия огън вътре в палатката беше жежко като в ковачница. В светлината от пламъците и без маската Ноайди беше страховита гледка. Изглеждаше на около двайсет и пет години, но ужасно слаб, с хлътнали бузи и зачервени очи. Отначало май не я забеляза и Адисла видя, че той трепери.

— Защо съм тук?

Ноайди я погледна.

— Съжалявам.

Явно трябваше да помисли, за да си спомни думите на норвежки, говореше го така, сякаш беше котка, а не човек.

— Знаеш нашия език.

— О, да, познавам и твоя народ. Твърде добре.

Той се усмихна за миг и пролича, че е тежко болен.

— Е, защо съм тук?

Мъжът поумува, закашля се и отпи вода от чаша. Чак тогава я покани с жест в палатката. Адисла пропълзя и седна съвсем близо до бумтящия огън. Не ѝ беше приятно, но искаше да разпита човека, който я държеше в плен. А на магьосника комай му беше студено. Все пак се усмихна отново и като че се радваше да поговори с някого. Но се задъхваше лесно, думите излизаха от устата му пресекливо и бавно.

— Няма да те лъжа. Във виденията си открихме дух и предсказахме, че може да ни стори голямо зло — Яббмеаакка, богинята на смъртта, господарка на тъмните места и тъмните кътчета на ума. Пророчеството беше ясно, тя иска да ни унищожи. Потърсихме магия, с която да се защитим. Първо се опитахме да я поразим. Не успяхме. Преди година духът срещна един от нашите хора в подземния свят. Този подземен свят. — Той чукна с пръст по главата си. — Тя го

уби. Ей така. — Ноайди сви юмрук във въздуха, сякаш мачкаше муха. — Но ние видяхме, че духът прави могъща магия. Започнала е тази магия преди години, дори още преди да знае, че я е започнала. Сега се стремим да обърнем тази магия срещу нея. Затова те потърсихме.

— Защо мен?

— Видяхме тук — Ноайди пак потропа с пръст по главата си, — че ще обърнем магията чрез тебе. Нейното оръжие ще стане наше оръжие. Нужна ни е могъща магия, за да го направим. Има друг дух, вълчи бог. Можем да го насъскаме срещу нея, ако го доведем тук. А той ще дойде, за да те търси.

Ноайди вече се тресеше.

— И какво ще стане, когато дойде този дух?

— Чрез тебе ще му пораснат зъби.

— Духовете имат ли зъби?

Той отпи още малко вода.

— Духовете и боговете имат различни форми. Те са тук — тупна с длан по земята, — те са навсякъде. А ти си само тук.

— Ами ти?

— Навсякъде. Понякога.

— Как?

Мъжът пак потупа земята.

— Това е твърдо, когато това — докосна главата си — също е твърдо. Когато това — пак си пипна главата — става като вода, тогава това — пак опря длан в земята — може да изтече. И тогава аз се боря с богинята. Умовете ни се сплитат и ние водим битка.

— Как?

— С решимост и упоритост. Аз крада нейната магия. Ние побеждаваме.

— Не виждам да имаш особена полза от това — каза му Адисла. — Изглеждаш като смъртник.

— Нещата, които печеля от нея... — Сега като че му беше трудно да намира думите. — Нямаше да ги взема, ако не беше необходимо.

— Тя ли ти вреди във вашата борба?

— Не чак толкова много. Изглежда слаба или разсеяна, не мога да различа. Но за да направим каквото е нужно, да направим онова, което ще я убие, ние трябва да крадем нейната сила. Злото не е в

отнемането, а в задържането ѝ. Има много могъщи неща — руните, знаци, по-стари от боговете. Аз ги изкоренявам, отнемам ги от богинята на смъртта и ги засаждам в своята глава. Явно поддържането им ми струва много.

— И тези руни ще ти помогнат да призовеш своя вълк?

— Така мисля. Не мога да бъда сигурен. Понякога го усещам, друг път — не. Понякога е човек, понякога е вълк. Виждам лицето му и знам, че ще дойде. Уверен съм.

— И как се увери?

— По много начини.

— Внимавай вълкът да не използва зъбите си срещу тебе.

Ноайди кимна.

— Отидох при него в сънищата му и го призовах. Когато дойде, ще го вържа. Ще използва зъбите си там, където искаме... когато пораснат.

Адисла продължи да го разпитва. Научи, че Ноайди не е истинското му име, а название на магьосниците в тези земи. Името му беше Лиеайболмай и тя се затрудняваше да го произнесе. Станал магьосник, защото като дете проявил пророческа дарба.

— През целия си живот виждах как приближава този ден. През целия си живот знаех, че Яббмеаакка ще ми нанесе удар.

Двамата се смълчаха до горящия огън. Адисла смяташе, че Лиеайболмай е благ човек, и не ѝ се вярваше да ѝ мисли злото. Мина много време, преди да зададе въпроса, който я тревожеше най-силно.

— Аз жертва ли съм?

— Не знам.

Тя се взря в очите му и не намери утеха.

— Ще страдам ли?

— Не — отвърна той, но наведе глава и отказа да срещне погледа ѝ. — Магията е като говоренето. Знаеш какво искаш да кажеш, но когато говориш, не изричаш точните думи. Неговото съзнание трябва да се отвори, трябва да бъде разтърсено, за да се отвори. И тогава духът ще дойде изцяло на земята. Може би ще се отвори и без тебе, може би не.

— Чий дух?

— На вълка. Онзи вълк, който ще ни защити.

Той не пожела да каже нищо друго.

След около месец под сивото като камък небе от голямата суша дойдоха мъже с лодки. В кухнята светлина към края на деня те заведоха Адисла в пещерата на Лиеайболмай, която приличаше на огромна рана в тялото на скалата, тройно по-висока от човек и три пъти по-широка от височината си. Спускаше се в чернота. Магьосниците се наредиха пред отвора и се взираха в тъмата през животинските си маски.

— Надолу — посочи Лиеайболмай на Адисла.

Сега се държеше сериозно, не дружелюбно. Носеше вълчата си маска и лицето му не се виждаше. Но тя забеляза колко е отслабнал под червените си одежди. Говореше тихо като човек, измъчван от треска, и въпреки студа по шията му избиваха капки пот.

— Защо? — попита Адисла.

— Там са духовете. Там е мястото, където могат да преминат. И където вълкът ще дойде на земята.

— Няма да отида.

Той се олюля леко, сякаш отказът му причиняваше болка.

— Ще си на по-безопасно място, докато вълкът не дойде.

— Няма да отида.

Мъжът свали маската и я погледна.

— Моля те. — Очите му бяха кротки. — По-лесно е, ако се съгласиш.

Друг ноайди застана до него да го крепи. Лиеайболмай стоеше вдървено от усилията да се задържи на краката си. Щом беше готов да се подложи на такива страдания, едва ли щеше да търпи ината й още дълго.

Адисла се замисли за майка си, за скръбта, разяждаща я всеки ден след набега, и за очевидно нищожната вероятност да се върне към нормалния живот. Тя слезе в пещерата с магьосниците. Смая се, че и Лиеайболмай я придружи.

Там, където проходът се стесняваше и ставаше толкова нисък, че тя трябваше да се прегърби, пещерата пропадеше в шахта. На стената беше облегат огромен плосък камък, под който имаше дървени клинове. Адисла потръпна. Щяха да я затворят долу.

Лиеайболмай забеляза накъде погледна.

— Само предпазна мярка. Ако той е човек, както очакваме, няма да е нужна.

Адисла се почуди какво ли означаваха думите му, но предпочиташе да не знае и си замълча.

Един ноайди ѝ показа как да омотае въжето около тялото си, за да се спусне. Имаше само мрак и миризма на влажен камък. Слезе около пет човешки ръста в шахтата и стъпи на неравен под. Спуснаха и Лиеайболмай, отпуснат като тялото на обесен. Отвърза се и поседя задъхан. После я побутна лекичко да продължи напред в тъмата.

Тя пристъпваше опипом, плъзгаше пръсти по тавана и по стената, местеше предпазливо крака, за да не пропадне някъде. Стори ѝ се, че вървяха дълго. Усети, че проходът се разширява, тогава той ѝ каза да спре. Зачатка с огниво, запали малко прахан, след това и лампа с китова мас. Вълча глава се озъби насреща с яростни очи. Адисла изпищя, но веднага проумя, че това е изваяние, макар и стряскащо. В мижавата светлина видя, че пещерата наоколо е изписана с руни, мъничко поточе се събираше във вирче в дъното. Той тикна огнивото и праханта в ръцете ѝ, остави торба до нея и свали дебелията си дреха от еленова кожа.

— За да ти е удобно.

— Какво ще се случи тук?

— Магията е като говоренето — напомни Лиеайболмай. — Ще узнаем какво се иска от нас да кажем.

— Какво чакам?

— Ще видиш, като му дойде времето.

— Колко време? Колко дълго трябва да остана тук?

— Мисля, че няма да е дълго. Трудно е да се прецени. Правим магията колкото можем по-добре. Понякога не е лесно да бъде намерен. Днес или много дни... Не знам.

Отгоре се процеждаха звуци — удари по барабани и пеене.

Лиеайболмай се усмихна тъжно на Адисла. Обърна се и мракът го погълна. Тя чу как другите ноайди го вдигнаха и прибраха второто въже. Остана сама в тъмата и влагата.

40. ВЪЛЧИ ЛОВ

Фейлег се събуди от граченето на гарвани. Треската му бе минала, раната зарастваше. Подпря се да седне и се огледа. В първите мигове не разбираше какво видя. Вместо семейство, огън и приветливи усмивки имаше само опустошение.

Разбира се, и преди се бе озовавал сред трупове, а и сам бе превръщал живи същества в мъртви тела, но такава касапница виждаше за пръв път. Телата бяха обезобразени неузнаваемо. Откога ли лежеше тук? Взря се в останките. Започваха да се разлагат.

Гледката не го отврати, защото бе прекарал половината от живота си като вълк, но го потресе. Откакто търсеше момичето, човешкото у Фейлег се завръщаше и страданията отново означаваха нещо за него. Пожали за годините, отнети от тези деца, за отказаната им нежност и радост. Пак си спомни своята майка и откъсването от семейството си, чувстваше се сякаш го осакатиха.

Чудеше се какво да прави. Изобщо не познаваше обичаите на тези хора, нямаше представа как предпочитат да постъпват с мъртъвците. Имаше птици, щяха да дойдат и вълци, щом притъмнее достатъчно. Според него това беше добър край. Затова само върна камъка върху равния пън, послужил като олтар, сложи барабана до него и си тръгна.

Не беше трудно да проследи Вали. Пръстта беше влажна и отпечатъците от стъпките на княза личаха ясно тук-там, другаде пък имаше кръв по тревата.

Мислеше за видяното на кораба — стихията от плът, в която се преобрази Вали. Спомняше си как князът се хранеше с труповете. Въпреки всички убийства с нокти и зъби Фейлег не бе вкусвал човешко месо. Нямаше нужда през зимата, когато слабите животни ставаха лесна плячка, нито възможност през лятото, когато пътниците избираха морето. А и Квелд Улф не го бе научил да яде хора. Знаеше добре, че канибализмът навлича болести и лудост.

Фейлег беше уверен, че Вали е нападнал ловците на елени. Заклинанието бе обсебило напълно княза. Но за Фейлег нямаше друг избор, освен да върви по дирите му. Вали търсеше Адисла, значи и той беше обвързан с него. Каза си, че когато намери момичето и тя се омъжи за него, ще я помоли да го освободи от клетвата. Тогава ще убие Вали.

Фейлег вървя дълго по следите на княза, разчиташе на миризмите, стъпките и усета си на ловец. В проход през тъмни планини се натъкна на пещера. Забеляза, че Вали е останал дни наред вътре. Князът вече не беше чистник, на земята отпред имаше изпражнения. Воняха на кръв, потвърждаваха опасенията на Фейлег.

Не искаше да спи тук и продължи през прохода.

Вървеше на изток в по-студено време, под сиво, а не синьо небе. В тази тундра имаше само ниски храсталаци и хилави дървета, които сякаш се притискаха към земята заради вятъра. Трудно намираще подслон. Фейлег се насищаше с храната, взета от кораба. Не пожела да отнесе припасите на семейството, макар да знаеше, че ще се нуждае от тях. Пиеше от потоци, при дъжд се криеше в пещери или дупки. Изнизваха се седмици и Фейлег откриваше признаци, че Вали вече не бърза толкова. Спираше често ту в пещери, ту на открито. Оставяше различна миризма — не само човешка, а и друга. Фейлег я познаваше по-добре от всяка миризма в света. Вълк.

Накрая слезе от планините и се озова в края на широка равнина, която стигаше до ниските хълмове на морския бряг. Скоро намери място, където тревата беше смачкана. Тръгна по дирята и видя цяло ято гарвани. Разхвърчаха се в небето, щом ги доближи, все едно отнасяха духа от трупа, който бяха кълвали. Фейлег прибра късия лък и стрелите на мъртвия ловец. Не бе стрелял с лък от малък, нито умееше да борави с друго оръжие, но сега беше готов да си помогне с каквото намери. Гарваните го гледаха отдалече.

— Ще ядете, когато привърша тук — подхвърли им Фейлег.

Приклезна до трупа. Черепът беше сцепен на две. Не от птица.

На половин ден път оттам се натъкна на друга находка. Нещо бе почивало на завет до скала и по утъпканата трева личеше, че е останало известно време. Оттам започваше диря, но стъпките не бяха на Вали. По-едра твар, която ходеше на два крака, но с огромни крачки. Фейлег подуши следите и миризмата се оказа същата — вълк. Нататък

имаше и други следи, елени и широки плазове на шейни бяха заличили дирята на княза. Облаците чернееха над земята. Падаха големи снежинки и полепваха студено по кожата му.

Фейлег вече не можеше да проследи Вали, затова просто тръгна по пътека към морето. Откога издирваше княза? Два пъти мина пълнолуние, а сега луната беше сребърна ивичка в нощното небе. Но тази нощ нямаше да се вижда. Времето се влошаваше, а Фейлег нямаше къде да се подслони. За тези два месеца си възвърна силите и вървеше неуморно.

Накрая видя острова — дълга плоска скала като бял прорез в тъмния плат на морето.

Фейлег имаше вълчата кожа, орфан панталон, който му дадоха датчаните от съжаление, риза и наметало, взето от кораба. Имаше и още нещо, с което да се пази от студа, но досега не се престрашаваше да го използва. Ботушите висяха на врата му вързани с връв, откакто ги свали от един труп на датския кораб. Все му се струваше, че е измяна спрямо Квелд Улф да ги обуе. Само че изглеждаше разумно. От години бе свикнал да увива ходилата си с кожа от елени, за да не мръзнат. И сега обу ботушите. Бяха му големи, но не и неудобни. Поумува дали да натъпче трева в тях, както правеха селяните.

И сякаш чу гласа на Браги: „Ще ми се размекваш ли, синко?“ Фейлег се усмихна, споменът го стопли по-добре от дрехите.

Във вятъра надуши още нещо — елени. Спря и се заслуша. Дочу потрепването на копитата и позна, че стоят на място. Втурна се в побеляващия свят, бягаше, за да прогони студа. Надяваше се да убие елен и да се пъкне в изкорменото животно, за да се топли през нощта. В гаснещата светлина забеляза движение и откри, че елените не са сами. Имаше и хора около тях, животните бяха вързани за малки плоски шейни.

Фейлег забави крачка. Едва различаваше на острова фигурки, които се събираха на най-високото място. Той стигна до малко възвишение над къс равен бряг от сребристи камъчета. Морето долу му се струваше яростно. А по водата до него стигаха вопли и удари по барабани. Почувства се твърде странно, сякаш не той повеляваше на ръцете и краката си. Отиде при елените и му се привидя, че гледа свое отражение. Мъж до една шейна носеше вълча кожа, само че бяла. Друг имаше наметало от черни пера, а косата си носеше на шипове, за да

наподобиха птичи гребен. Не му обърнаха внимание, а довършиха връзването на своите животни и тръгнаха към брега. Последва ги към водата, където те избутаха малка лодка във вълните.

Фейлег вече не мислеше, а постъпваше според кълтящите в главата му викове и бумтене. Трябваше да намери подслон. Тези мъже щяха да му помогнат. Захвърли ловния лък и стрелите, втурна се напред, улесни ги с бутането на лодката и се качи в нея при двамата мъже. Те не продумаха през краткото, но страшно за него пътуване до острова.

Стъпиха на брега под скалата и се покатериха. Врявата беше по-силна, а и спътниците му също започнаха да бият своите барабани, докато се катереха. Горещият Фейлег се озова на плато, където петдесетина мъже с маски стояха срещу него, удряха барабани, виеха, лаеха и ревяха. Гледката го встрещи.

Настъпи внезапна тишина като по безмълвна заповед. Мъжете се отдръпнаха, за да мине нисък човек с вълча маска. Той беше хилав и очевидно изпитваше болка. Застана пред Фейлег, взря се в лицето му, обърна се към своите събрата и каза нещо на неразбираем език.

Барабаните задумкаха с нова сила, множество ръце хванаха Фейлег. Поднасяха към лицето му амулети и малки изображения, ръсеха го с вода, накрая го понесоха през острова. Донесоха въжета и ги мяха върху него, а когато той ги отърсваше, ги мяха отново. Бумтенето сякаш изсмукваше силата му и беше неизбежно да го вържат. Но вече нямаше нужда. Барабаните влязоха в главата му и вцепениха тялото.

Завлякоха го в пещера — зейнала паст, която превръщаше каменния склон в челюстите на грозно чудовище. Внесоха го в дупката на трепкащата светлина от лампи, дълги сенки се протягаха като паешки крачета, сякаш го опипваха, докато слизаше към тъмната. На мястото, където подът пропадеше, мъжът с вълчата маска излезе напред със запален факел в едната ръка и лъскав железен нож в другата.

— Господарю — изрече на норвежки.

Склони глава и завъртя Фейлег с лице към мрака. Срязва въжетата на ръцете му и с рязко движение го бутна напред.

Фейлег понечи да се извърти, за да го удари, но тялото не му се подчини. Стовари се в чернотата. Падна тежко и се зашемети за

кратко. Когато се опомни, чу забързано дишане — някой опитваше да се овладее, но в паниката си поемаше трескаво въздух.

— Какво си ти?!

— Госпожо?... — запъна се Фейлег.

Тя изхлипа. Фейлег си знаеше, че е Адисла. Сигурен беше, че чува нейния глас.

— Ти ли си? Заклех се да те закрилям, помниш ли? Адисла, ти ли си?

— Аз съм — отговори му гласът.

Тя дойде при него, прегърна го и промълви името му.

Над тях ударите на барабаните секнаха.

Лиеайболмай се обърна към събратята си. Гласът му звучеше немощно, но беше непоколебим.

— Развързахме го и духът ще го намери. В глада си вълкът ще се покаже и ще стори нужното, за да приеме бога в себе си.

Животинските резове и вой зазвучаха отново, но по-пронизително.

Адисла се притисна до Фейлег в тъмнината.

— Ще ме убиеш ли?

— Ще умра за тебе — каза Фейлег и се зае да развързва въжетата на глезените си.

Горе Лиеайболмай седна и взе барабана си. От два месеца бе подхванал последния напев за призоваване на вълка. Магьосникът се обливаше в пот. Откакто се пребори с Яббмеаакка, богинята на подземния свят, магическата му мощ растеше ден след ден и въпреки това не знаеше досега дали вълкът ще дойде. Минаха години, докато съгради магията правилно, за да го призове — години на изтощителен труд. А после изтръгна нещо от богинята, ярко грейнала руна, която изглеждаше гъвкава и растеше като дърво. Той бе размишлявал над руната в своите напеви и усещаше как вълкът идва при него. Но само преди две седмици настъпи промяна и той изгуби съществуването, поне така му се стори. Ала ето че вълкът дойде, съвсем същият, какъвто го видя първия път в тресавището. С лице като във видението. Магьосникът вече можеше да започне преобразяването.

Щеше да се труди още месец или по-дълго, за да сбъдне желанието си, но Лиеайболмай беше готов да чака. Той бе разпратил послания до целия си народ, за да призове всеки мъж, посветен в тези

знания, и сега щеше да бъде възнаграден за усилията си. Знаеше, че някои ноайди са слаби и няма да стигнат до края на магията, а други трябва да изминат непосилен път, и въпреки това беше доволен. Някои нямаше да издържат, но други щяха да заемат местата им. А той и другите, с които започна, щяха да възстановяват силите си и да се връщат в ритуала, когато решат.

Колкото и изчерпан да беше телесно, чувстваше се готов. Битката с богинята го направи по-силен в магията. Той изтръгна знанието от нея, видя помощничките ѝ да умират и я принуди да му разкрие тайните им — виещите руни, които отне от мъртвите сестри. Само че битката наруши равновесието у него. Руните жужаха и го лишаваха от сън, насищаха го с чудновати сили и нежелани преживявания. Лиеайболмай беше добър човек, но не и могъщ, за да устои на страховитите знаци. През цялото време се чувстваше болен и доста обезумял.

Представи си руна като копие, дълга и остра. Съсредоточи се върху нея, за да укрепи стремежите си. Постигна каквото искаше, но у него се надигна и непривичен гняв. Руните бяха непокорни и безмерно опасни, някои беснееха като порой от образи и звуци, които заплашваха да отнесат разума му, други кротко прикриваха подмолни течения, завличащи в лудостта.

Напевите продължаваха, нощите се удължаваха. В небето се появиха великолепни цветни гънки — лисичият огън беше вест, че и духът на небесната лисица е бил призван на техния сбор. Лиеайболмай знаеше, че по-добро знамение не може да има. Лисицата беше най-магическото създание, благословило техния ритуал с размахана опашка, от която хвърчаха искри и се разгаряха в зелено из небесата.

Насочи волята си към образа на леговицето на богинята, който бе зърнал — онази плашеща каменна стена. Трябваше да го прехвърли в съзнанието на вълка, за да знае къде да отиде, щом излезе преобразен от пещерата.

Напевите не спряха две седмици. Фейлег и Адисла не знаеха как минава времето в мрака. Имаха само храната в торбата и поточето, от

което пиеха вода. За разлика от него Адисла не бе свикнала с такива лишения и залиня.

А Фейлег, дори със съхранени телесни сили, започваше да се откъсва от действителността заради неумолимите напеви. Потеше се и кашляше, докато видението за Тролската стена се натрапваше в ума му. За него канарата не беше непозната както за магьосниците. Той ловуваше често в подножието ѝ и бе я гледал слисан неведнъж.

— Действай и ще излезеш от този капан — чуваше глас в главата си. — Тръгни към своята съдба. Убий и ще се освободиш.

Тласкаха го да направи нещо, но не можеше да разбере какво искат и само се чувстваше окаяно. Приличаше на роб, чийто господар му крещи заповеди на чужд език. Робът иска да ги изпълни, но не знае как. Адисла усещаше треперенето му. Тя беше слаба и ужасно прегладняла.

Навън под пустотата на арктическата зора Лиеайболмай бе претръпнал към умората в неестественото си будуване. За пръв път от много дни се откъсна от ритуала, за да хапне малко, да даде отдых на гласа си и да поспи. Вече почти не успяваше да чуе напева. Руните бяха навсякъде около него, все едно надарени със собствен живот — висяха в пространството, бръмчаха, съскаха, щракаха, понякога дори издаваха мелодични звуци. И все пак му помогнаха. Той достигна повисшето равнище, влезе в досег с животинското сърце на вълка в дупката и му говореше, направляваше го, казваше му къде да отиде. Свързвал се бе с вълка много пъти чрез дълги и трудни ритуали, за да му говори през огромни разстояния и да чуе отговорите на звяра. Но мъжът в дупката изглеждаше просто човек. Въпреки всичко знаеше, че това е вълкът, защото руните му бяха показали неговото лице. Несъответствието му изглеждаше като поредното объркване от магията, поредния плод на безумието, в което сам потъваше.

Вой разтърси сивкавия въздух. Лиеайболмай потрепери, без още да разпознае необичайното в звука, но безпокойството вече се пробуди. Другите ноайди на скалистия остров се споглеждаха. И според тях воят беше странен. Някак изкривен, ако това може да се каже за звук. Звучеше далечно и кухо, но пък силно, сякаш звярът беше наблизко. Никой не се сети за най-простото обяснение — тази твар беше несравнимо по-едра от всеки друг вълк, чийто вой бяха слушали.

В пещерата Фейлег се сепна и седна, обзет от смразяващ страх. Знаеше по-добре от всички, че този вълчи зов е неестествен.

Въпреки непоносимото главоболие Лиеайболмай се усмихваше. За него нямаше съмнение, че вълците от равнините приветстват идването на вълчия бог. Воят откъм сушата се повтори. „Много е силен — помисли магьосникът, — наистина е много силен.“ В ума му се мярнаха опасения, но радостната възбуда надделя. Този вой беше само последствие от магията. Вълците вярваха, че техният защитник идва.

А долу на брега един младеж слизаше от лодката си и им викаше. По произношението му Лиеайболмай го определи като източен ноайди, което обясняваше защо е закъснял за церемонията. Хареса му тази мисъл, беше доволен да се приобщи отново към света на всекидневното, да се откъсне от ужасното присъствие на руните.

— Вълкът! Вълкът идва! Вълкът е тук! — крещеше младежът.

Лиеайболмай се сгуши по-близо до огъня. Момчето наистина ли усещаше вълка, или се стараеше да навакса с въодушевление бавенето си по пътя?

— Братко, вземи си барабана и се присъедини към нас — подкани го мъжът до Лиеайболмай, прегракнал от пеенето.

— Черен вълк с очи от лисичи огън! Ей там, в равнината! Ей там!

— Не, той е вътре — промълви Лиеайболмай.

Усети студен повей край рамото си. Озърна се към стоящия до него ноайди и се слиса — мъжът още стоеше, но нямаше глава.

41. ВЪРКОЛАК

Вали се изгуби окончателно. Барабаните вече не го зовяха. И сега ги чуваше в ума си, но нямаше желание да върви към тях. Ритъмът им бе станал още по-настойчив. Искаше от него да пристъпи напред в самия себе си, да се превърне в това, което би могъл да бъде. Пренебрегваше ги с лекота. Той бе убил някакви същества и си спомняше, че това му помогна да израсне. Барабаните загубиха силата си. Да, той пристъпяше напред, но подтикван от собствена магия, неотклонна в принудата си като прилив.

Тялото му кипеше от жизненост, а съзнанието се свиваше. Не му беше лесно да доведе докрай никакво разсъждение. Спомени и образи от живота му се появяваха и изчезваха като сенки на облаци по планински склон. Момчешки свежа жажда за действие напираше у него, но все не успяваше да проумее какво иска да прави. Не мигваше по много дни и му се струваше, че не се побира в кожата си. Случваше се сърцето му да се разбърза без причина и тогава се боеше да не умре, после го спохождаше ухилено спокойствие и необяснимо задоволство от себе си.

Гледаше тялото си и го намираше чудесно. Пръстите и китките — големи и силни, мускулите — огромни и изпъкнали, а зъбите си представяше като сияещи ножове.

Още съзнаваше, че е забравил твърде много неща. Не помнеше как попадна в пещерата. За миг-два осъзнаваше защо е важно да научи как се озова гол под земята, далече от всичко познато, после намерението се изплъзваше заедно с любопитството за собственото му състояние. Но не се затрудняваше да помни наситения вкус на месото, което се движи, а после застива, вкуса на плячката, дала му своята сила. И докато дъвчеше плътта на своите жертви, поглъщаше и спомените или по-скоро чувствата и представите им.

Вали си поигра с няколко камъка на пода в пещерата, чукаше ги един в друг като дете. Седеше и с безкрайно търпение гледаше как

падат снежинките, все едно някоя жена чакаше нейният ловец да се завърне у дома. Представяше си мъжа, когото издебна в долината, виждаше непохватните от уплахата ръце да слагат стрела на тетивата. Споменът за страха на стрелеца беше превъзходен, наслаждаваше му се като на миризма на току-що изпечен хляб.

Когато заспиваше, винаги сънуваше Адисла, но винаги го имаше и вълка. Той беше свързан болезнено, вълкът се впираше в плътта, а ужасният меч задържаха устата отворена. Спохождаше го необичайно чувство, каквото може да се изпита само насън, но избледнява със светлината на утрото. Сънуваше вълка, но все му се струваше, че и вълкът го сънува. Представяше си, че не съществува извън съзнанието на бога, а границата между самия него и вълка е незначителна дреболия пред споделянето на болката. Преживяваше като свое усещане за задушавачи окови, което изведнъж се превръщаше в облекчение и покой. А когато се събуждаше, крайниците му бяха подълги, зъбите — по-големи.

Не знаеше дали лежа в тази пещера седмици или месеци, но беше студено, когато настъпи прояснението в миг, уравнил ситост и глад.

Излезе и се огледа. Валеше сняг, небето надвисваше ниско и светлината беше мъждива. Здравчаше се. Въздухът беше богат на миризми. Отвъд хълмовете зад него бродеше мечка, закъсняла със зимния сън. В равнината се събираха хора. На голямо разстояние напред беше морето, лилаво-синьо, а в него имаше остров. Надушваше в равнината мъже, които отиваха към острова. Миризмата им на пот и мръсотия стигаше силна до него и подмамваше. С тях вървяха елени и той позна по миризмите, че са скопени.

В застиналия въздух се разнесоха гласове. Той се послуша. Три ясно различни пулса в далечината — един животински, два човешки. Вече ги виждаше. Мъж и младеж подкарваха елен, който дърпаше шейна с вързоп храна и барабан в нея.

Огледаха отдолу пещерата, но не го забелязаха. Очевидно преценяваха дали да спрат за отдых и да се подслонят вътре, защото заваля по-силно. Разгоря се спор, единият сочеше нататък по пътеката, другият към пещерата. Вали позна, че бързат за някъде и се питат дали ще стигнат до целта преди настъпването на нощта във все по-лошото

време. Мъжът обърна длан нагоре, за да усети снежинките. Поклати глава и пътниците поеха нагоре по склона.

Вали се свря в самото дъно на пещерата. Устата му се напълни със слюнка, усещаше ръцете и краката си силни и гъвкави. Мъжете спряха пред входа. Изсвистя камък, после и втори. Проверяха за диви животни. Чуваше ги да си говорят. Надникна от тъмното си скривалище — те оглеждаха нещо на пода. Мъжът го разтри с пръсти и се огледа към младежа. Сви рамене и се изправи. Вали видя, че има копие. Мъжът се взря напрегнато във вътрешността на пещерата, взе още един камък и го метна близо до Вали.

Закънтя рев. Сърцето на Вали се разтуптя, мускулите му се свиха, главата му се замая. Младежът отскочи с вик, но мъжът се разкикоти. Той се бе престорил на мечка. Шегата като че уталожил страха и те накладоха огън, после доведоха елена. Животното не искаше да влезе в пещерата, накрая го вързаха до входа.

Миризмата на огън успокои Вали, проникна в съзнанието по-дълбоко от всяко друго ухание. Този дим сякаш беше различен и той усещаше, че дървото е било силно, корените му са всмуквали вода от подземен поток и не е било отсечено, а само са събрали паднали от него клони.

Вали мислеше за Адисла. Само тя все още го задържаше да не се предаде на звяра в себе си. Ако я намереше, може би щеше да се почувства по-добре. Досещаше се, че е поразен от нещо като болест. Не искаше обаче да се изцели, не искаше да стане отново какъвто е бил. Просто искаше да е добре, да се отърве от тягостното чувство, че не е на мястото си, че е вързан. Това беше любов, подобна на глад, остра и себична.

Мъжете готвеха, но собствените им миризми привличаха Вали много по-силно. Потта, слюнката, жлезите по кожата бяха като тих, но съскащ от напрежение зов за убийство. Изведнъж го заля вълна от отвращение, гадеше му се от тези мисли.

Пътниците бяха уморени, сгряха се край огъня. И двамата заспаха седнали, навлечени с кожените дрехи. Вали се промъкна безшумно. Изненада се, че бяха толкова дребни. В светлината при сняг зрението губи дълбочината си и нямаше как да познае размерите им отдалече. Но тези мъже бяха същински джуджета, сякаш излезли от детска приказка. Ако мъжът се изправеше, нямаше да му стигне и до

кръста. Еленът започна да пристъпва уплашено. И той беше дребосък, макар и напълно зрял, с разклонени рога. Не бе виждал толкова малък елен. Дори входът на пещерата се бе смалил. Когато Вали влезе, не би успял да пипне тавана, ако ще и да застане на пръсти. Сега трябваше да навежда глава, за да стои прав. Сигурен беше, че някой е направил странно заклинание за смаяване на всичко наоколо.

И той седна до огъня да се стопли. Мислите се блъскаха в главата му. Мислеше за Диса, огнището в нейния дом, зимните вечери до Адисла. Мислеше за кръв, за вкуса на убийството. Мислеше за Браги, хванал ръката му на кораба и казал, че всичко ще бъде наред. Мислеше за опустошението на своята ярост, за окървавените мъртъвци.

Взираше се в спящите хора и желанието да убие напираше. Но нещо го възпираше, все едно призракт на предишния Вали витаеше из онова, в което се превърна, дърпаше го назад от неизбежното. Огънят беше топъл и благоуханен, Вали легна. Спеше и сънуваше, че е той, че е мъж, влюбен в жена, за когото това е достатъчно.

Крясък. Светлина. Едното дребно човече врещеше, другото държеше копие. За Вали движенията им бяха твърде мудни и тромави. Мъжът метна копието. Вали просто се дръпна.

Миризмата на техния ужас го обля, предизвикваше го да нападне, но той се бореше с желанието. Още помнеше съня за онзи, който беше... и отново можеше да бъде. Опита се да им каже, че не бива да се страхуват, но се стъписа. Ниско ръмжене заехтя в пещерата, подобно на гръмотевици из хълмовете. Осъзна, че самият той ръмжи.

Младежът пълзеше на колене и длани, за да се промъкне към входа. А мъжът взе камък, за да го хвърли.

„Убий сто от тях заради мен.“ Думите на Адисла бяха сурови, но той долови ехото на истинския им смисъл: „Върни се. Бъди с мен отново“. Споменът задуши гнева му и той се вцепени. Момчето се изсули покрай него, викаше пронизително на мъжа да направи същото. Мъжът го послуша, хвърли се към пощурелия елен.

Хората освободиха буйстващото животно и хукнаха, едва не се претърколиха по склона в припряността си. Вали седна задъхан пред

пещерата и се загледа в мъжете, които бягаха в равнината към брега. Вече не валеше, но още се виждаше трудно надалече.

Чувстваше се разтърсен. Справи се с непреодолимата жажда да убива, победи болестта или магията, поразила ума му. Имаше обратен път към Адисла.

Двамата бегълци спряха. Озърнаха се към него и видяха, че не ги е подгонил. Стояха и разговаряха. Вали скоро усети, че пак спорят, долови потреса им с ветреца. Единият тръгна към морето и острова, другият извика нещо и хвана елена. Взе приличащ на широко блюдо предмет от дисагите, пусна животното и закрачи обратно.

Вали не изпитваше нищо, вторачен в него, както не го вълнуваха небето или морето. Мъжът го доближаваше бавно. Биеше барабан. Не със същия ритъм, който доведе Вали тук и изчезна при пещерата. Ударите бяха по-бавни и насечени, съпроводени с гърлен напев. Вали надуши и страх, и възбуда. Мъжът спря в подножието на осеяния с камънаци склон под пещерата. Впи поглед във Вали, заудря силно по барабана и започна да маха с ръце към него.

Това не означаваше нищо за Вали, който се вгълби в себе си, за да държи плътно затворена вратата към кланицата на своите мисли. Знаеше какво иска да направи — да изяде онзи глупак долу, после да догони спътника му и да направи същото с него. Но нямаше да го стори. Защо пък не? Забрави причината, само помнеше, че е важно да се въздържи. Чуваше сърцето на мъжа с барабана, усещаше кръвта в тялото му, почти вкушваше присъствието му във въздуха.

Дъхът на мъжа се сгорещи от вълнението, кожата му се покри с уханието на страха. Ударите ускоряваха трескаво, той блъсна тежко по барабана за последен път, метна костената палка на земята пред Вали и се ококори в предизвикателно очакване. После изражението му се промени. Заклинанието се оказа безполезно. Вали, повече вълк, отколкото човек, изтръгна сърцето му.

42.

УСПЕХЪТ НА МАГЪОСНИКА

Паника се възцари на скалата. Почиващите ноайди се опитаха да помогнат на другите, които бяха увлечени от мощта на барабаните и напевите. Някои се опомниха лесно, други не успяха и трябваше да бъдат оставени на смъртта, докато събратята им търсеха оскъдни скривалища из острова.

Лиеайболмай се озова проснат по лице в мрака на пещерата, тършуваше в кожените си дрехи за малкия нож. Чу се жвакане, сякаш някой стъпи в блато, и той видя как чудовището заби задните си лапи в гърдите на магъосника с птичата маска.

Великанската твар беше стъписващо грозна. Черната вълча глава с очи като грейнали изумруди се крепеше върху тяло, съчетало отвратително човека и вълка, но три пъти по-голямо от всеки мъж, когото Лиеайболмай бе виждал. Съществото подтичваше на четирите си крайника. Задните и левият преден бяха вълчи, но предният десен, с който разкъсваше и поваляше срещнатите ноайди, за да ги напъха в смазващите си челюсти, оставаше ръка на уродливо грамаден човек.

Магъосниците не можеха да се опомнят от изненадата. Някои замахваха към съществото с ножове, други хвърляха камъни, неколцина го обсипваха със стрели от късите си лъкове, но повечето тичаха презглава към лодките, с които можеха да избягат от острова.

Лиеайболмай се опита да прочисти съзнанието си. Нима не бе обвързал вълка? Нали отиде при него в сънищата си, призова го с барабаните, заповяда му да влезе в пещерата и направи цялата магия, която руните му разкриха. Пък и чу думите между момичето и вълка, вече знаеше, че те се познават и са важни един за друг. Вълкът се появи тъкмо в облика, който му бяха разкрили виденията. Тогава каква беше тази твар?

Усети, че се напикава, както лежеше. Трябваше да се овладее, да мисли ясно.

И внезапно прозря, че е бил подлъган. Богинята го бе надхитрила някак. Той улови в капана си вълк, но не онзи, когото търсеше. А бе докосвал съзнанието му, тичаше с него из мрачните планини, вдишваше радостта му от убиването на жертвите. Нищо не разбираше.

Лиеайболмай беше почтен човек. Не намираше удоволствие в тъмната магия, която му бе показана, и се стремеше към могъщество единствено за да се защити, а не самоцелно. Знаеше какво е длъжен да направи — да даде шанс на момичето, чийто живот съсипа, и на омагьосания от самия него вълк. Промъкна се навътре в пещерата и пусна въжетата в шахтата.

— Вълкът е тук — каза в тъмнината. — Останете долу, докато привърши изстреблението. Ще се опитам да му наложа волята си. Ще се...

Не довърши, защото първобитен усет му подсказа, че зад него има нещо по-лошо от опасността да си счупи врата при падането. И той пристъпи напред в мрака.

На дъното Фейлег и Адисла чуха как Лиеайболмай се стовари до тях, последва писък. Едната му ръка се изкълчи от ставата и той не можа да надмогне болката.

Още някаква твар тупна меко долу след него.

В чернотата се разнасяше шум като даване и кашлица. Съществуто хрочеше, ръмжеше и щракаше с челюсти. Адисла го чу да се тътри напред, муцуната му душеше шумно тъмнината. Тя почувства, че ще падне в несвяст. Не успяваше да мисли за нищо, освен за страшните стържещи звуци от гърлото на съществуто, в които й се причуваха думи.

— Любима моя — казваше то. — Аз те намерих.

43. ЖЕРТВА

Вали... Името все още беше свързано с нещото, застанало срещу Адисла в черната кухня.

Колко трябва да се промениш, за да не бъдеш самият ти, а някой друг? Колко дъски трябва да смениш на някой кораб, преди да кажеш, че това е нов кораб?

От муцуната на Вали капеше кръвта на магьосниците, в главата му бушуваше уханието на тяхната уплаха, но щом намери Адисла, мярна се и предишното му аз, смътно и трудно различимо като далечен бряг през мараня. Тя беше момичето, което обикна от мига, в който се срещнаха. Потискаше другите впечатления — прекрасния аромат на страха ѝ, сочната плът, дори скритата в нея заплаха. Тя беше различна от него като всички други твари, затова му изглеждаше враждебна и опасна.

— Не... — мънкаше Адисла. — Не...

Не виждаше нищо в тъмата, но така съществуването ставаше още по-страшно с хрипящия си глас, с горещия си дъх.

— Намерих те, както се заклех — каза Вали. — Да се махнем от това място.

Адисла отстъпи назад и се пресегна към ръката на Фейлег.

— Какво си ти?

— Твоят любим. Вали.

Падналият ноайди стискаше зъби, но издаваше страданията си с приглушени стонове. Вали усещаше как болката на жреца го влече и го увещава да се засити. Мускулите му извличаха мощ от търсещия глад.

— Не ме доближавай! — изхриптя Адисла.

Тялото ѝ се сгърчи, когато успя да се вкопчи във Фейлег. Вали виждаше двамата добре, устните му оголиха зъбите, краката му се напрегнаха за скок. Насили се да остане неподвижен.

— Това е той — обади се Фейлег. — Видях началото на преобразяването му. Наистина е князът.

Адисла въртеше глава.

— Нека те отведе оттук — каза вълкът.

Адисла вдиша рязко и отстъпи още малко.

— Няма да дойда.

— По-добре с него, отколкото да гниеш във влагата и мрака — посъветва я Фейлег. — Върви. Ако ти е дошло времето да умреш, значи ще умреш.

— Страхувам се не от смъртта, а от него.

— Той е какъвто Норните са пожелали да бъде. А сега върви.

Но тя не помръдна. Фейлег я побутна напред. После уплахата помете всичко от съзнанието ѝ, тя не се възпротиви, когато Вали я грабна. Тежестта ѝ изобщо не му пречеше, той я вдигна до ръба на шахтата и се издърпа след нея с човешката си ръка. Трима ноайди стояха пред пещерата. Слънцето изгрываше зад тях, превръщаше стените на пещерата в пламтящо злато и открояваше Вали и товара му. Тримата пуснаха обтегнатите тетиви на лъковете си. Вали се завъртя с гръб към тях, за да предпази Адисла. Стрелите го удариха силно, но дори не пробиха кожата му. Вали пусна момичето на пода и се затича с ръмжене към тях. Жреците се пръснаха тичешком. Вали се върна при Адисла.

Тя се помъчи да намери сили — не заради себе си, а заради него.

— Помниш ли какъв беше?

— Помня онзи стрък ранилист, с който ме изпрати на първия ми набег. Помня те при реката, как слънчевите искри се стрелкаха по водата и как победи братята си в плуване от бряг до бряг. Помня как ме целуна, когато се видяхме за последен път. Аз те помня, Адисла, затова помня и себе си.

Тя се вираше в него. В изражението на муцуната, в наклона на главата откриваше своя Вали. Да, той беше, как можеше да се бои от него?

— Знаеш ли в какво си се превърнал? — попита Адисла.

Съществуването наведе глава и изломоти:

— Сега съм нещо по-добро.

— Не, Вали, не си. Трябва да се върнеш при мен. Трябва да премахнем проклятието.

Фейлег се покатери по въжетата, пуснати от Лиеайболмай, и застана до нея.

А вълкът каза:

— Това е като благослов. Толкова съм силен, светът е толкова хубав.

— Имахме само един благослов и едно проклятие в живота си — възрази Адисла. — Аз имах тебе, ти — мен. Ти ме намери, сега и аз ще те намеря. Има магьосници, които ще ти помогнат. Ще им занесем даровете, които поискат, за да те спасят.

За Вали тялото на Адисла искреше от ухания. Натрапваше му се примамливата представа, че ще бъдат заедно завинаги, ако я изяде. Ще се слоят. Нима е възможна по-голяма близост? *Не!* Връзката ѝ с него беше по-силна от глада. Любовта ѝ го заля като студена вода върху нажежено желязо и превърна волята му в острие.

— Адисла, какво искаш да направя?

— Да чакаш тук, на острова.

— Не мога да се владея.

— Тогава нека ние изберем вместо тебе. Вали, това е и капан, и убежище. Слез долу и ни позволи да те задържим там. Ще намерим спасение за тебе, обещавам ти.

— Ще прегладнея.

— По-лошо е, ако заситиш глада си. Страданието ще те облагороди, а аз ти обещавам, любими, че то ще има край.

Огромният звяр склони глава в подобие на размисъл.

Вали усети полета на стрелата, но знаеше, че няма да го улучи. Не му хрумна, че може да улучи друг. Стрелата се заби в крака на Адисла, завъртя я и тя се свлече.

А стрелецът умря за Адисла — не заради стрелата, а за да задоволи Вали глада си с плът, която не беше от нейното тяло. Адисла се напрягаше да стане и измъчените ѝ движения възпламениха вълчите му сетива, тласнаха го да я погълне.

Скочи към нея и замря, някогашният човек у него се бореше да запази живота ѝ, но вълкът, в който почти се бе превърнал, кипеше от ярост заради тази пречка. Не. Да. Не. Да. Да!

Фейлег се блъсна в хълбока му, бяхтеше го с юмруци, за да отклони вниманието му от раненото момиче. Вълкът бавно изви глава към него.

Фейлег крещеше в отчаян опит да стигне някак до ума му.

— Изядеш ли и нея, няма връщане! След нея завинаги ще си такъв.

Кръв запълваше всичко в съзнанието на Вали. Поклащаше се и скимтеше над Адисла, докато потискаше влечението към нейните мъки.

Отдолу проехтя писък. Лиеайболмай искаше да се покатери при тях, но изкълчената ръка не издържа и той падна обратно. Вълкът се наведе рязко към Адисла. Тя усети дъха му по лицето си, зъбите опираха в шията ѝ. Но Вали още беше в животинското туловище и го застави да се дръпне, събори Фейлег и се хвърли в шахтата при магьосника.

— Изгубен съм — промълви Вали не с вълче ръмжене, а с беззвучния глас на душата си — и никога няма да бъда намерен.

Лиеайболмай пълзеше в тъмата, за да се отдалечи от тази твар, която бе призовал. Знаеше, че е победен в битката с богинята, и съзнаваше дълга си.

— Затворете ни! — извика той. — Затворете ни!

Горе Фейлег се напъваше, но не можеше да помръдне плоския камък. Адисла се изправи, залитна и натисна камъка с цялата тежест на тялото си. Един ноайди дотича да им помогне.

Затъркаляха камъка покрай стената, на която беше опрян.

Адисла опря длани в ръба. Погледна надолу и две зелени очи отразиха светлината на изгряващото слънце. Бучащият глас закънтя в шахтата:

— Забрави ме.

Фейлег стовари каменната плоча върху дупката.

44. ОТ ОБИЧ

Никой не биеше барабаните и не пееше. Останалите на острова ноайди седяха като истукани, сякаш още бяха в транс. А от небето вече се спускаха гарвани и врани, в дрезгавите им крясъци звучеше удоволствие.

Някои ноайди помогнаха на Фейлег да натрупа още камъни върху плочата, за да не избяга звярът. Адисла гледаше безпомощно, кракът я болеше непоносимо, откакто се опомни от потреса. Един ноайди пристъпи към нея и Фейлег му изръмжа, но мъжът носеше торбичка и махна с ръка на човека вълк да се укроти. Фейлег го остави да извади стрелата и да превърже раната. Адисла дори нямаше сили да пици, седеше безучастно на скалата. Магьосникът поднесе чаша вода към устните ѝ, даде ѝ еленово месо и твърда питка, а Фейлег отиде да носи още камъни.

Той чуваше воя от шахтата. Питаше се докога ли съществото ще има воля да стои в дупката. Долу остана магьосник, който беше храна за звяра. Ще порасне ли още, когато се засити? Ще натрупа ли такава мощ, че да излезе на свобода? Все едно. Дотогава ще бъдат далече оттук.

Накрая вече не можеха да слагат още камъни върху купчината, Фейлег отиде при Адисла я и прегърна. Но в нейната прегръдка нямаше такава топлина, каквато му се искаше. Тя му беше благодарна и се радваше, че двамата оцеляха, но не го обичаше. Той я чу какво каза на Вали и знаеше, че е готова да умре за своя княз.

Очите ѝ се насълзиха. Фейлег я погали по косата. Той се бе зарекъл да убие Вали, защото князът го плени и го откъсна от живота му на вълк. Каза си обаче, че заради тези мигове в пещерата, когато разбра какво е да обичаш, трябваше да вижда в княза свой спасител.

— Ние ще го освободим.

— Как?

— Казах ти, че имам много съкровища, скрити по хълмовете. Истина е. Ще ги поднеса на вещиците, ще се оставя на тяхната милост и ще ги помоля да спасят твоя княз.

— А после?

— Аз съм вълк, видях достатъчно и от вчерашния, и от утрешния ден. Ще умра или няма да умра. Ще се върна на хълмовете или няма да се върна. Ще ме има или ще ме няма.

Тя си спомняше погледа на Вали от ямата. Видя нещо от човека в тези странни зелени очи. Обичаше го, възхищаваше му се по-силно от всякога, щом помислеше за смелостта му. Той им позволи да го затворят долу. За разлика от нея той беше достатъчно храбър да умре.

Адисла се обърна към Фейлег, толкова подобен външно, но толкова различен по нрав. Все едно боговете бяха отговорили на нейните молитви и ѝ изпратиха обикновен мъж с образа на Вали, за когото тя можеше да се омъжи и може би дори да обикне.

— Ще дойда с тебе.

— Не е нужно. Вещиците не винаги са милостиви.

— Съдбата по-милостива ли беше? — отвърна Адисла и стисна ръката му.

— Опасността е голяма.

— Фейлег, ще дойда с тебе, защото и ти дойде да ме търсиш и ме спаси. В моите очи нямаш равен сред хората. Ще дойда, защото искам да си върна моя Вали, но имам и по-себични подбуди да го сторя. Нямам дом, където да се върна. Майка ми умря по най-страшния начин и не мога повече да погледна онази къща, без да си го спомня. Ако не мога да бъда с него, ще бъда с тебе. Ако не мога да бъда и с тебе, значи животът е свършил за мен.

Така Фейлег научи, че най-съкровеното му желание би се сбъднало, ако князът умре в онази дупка. Стигаше да донесе още по-големи камъни, може би да убеди и оцелелите ноайди да докарат камъни с лодките си, за да остане съществото долу и да умре от глад.

Сълзите се стичаха по бузите на Адисла, когато пак се взря в огромната купчина отломки върху шахтата.

— Хайде — подкани я Фейлег, — да вървим при вещиците.

45.

ЗАРОВЕНО СЪКРОВИЩЕ

Велес Либор не беше в добро настроение. Обеща на крал Хеминг, че ще измисли как да го отърве от княза и да припечели малко пари от това, а се провали. Бягството, изиграно за заблуда на тълпите, беше хубав замисъл, но как да предвиди нападението на пиратите? Хеминг би изпаднал в ярост, ако се върне при него без златото на Двубрадия. Щеше да заподозре, че Велес е присвоил наградата. И тогава Велес щеше да загази много по-зле дори от сегашното си незавидно положение.

Все не му се вярваше, че толкова бързо изгубиха от поглед Вали в мъглата. Стори му се, че още щом срязаха въжетата, князът изчезна и оттогава от него нямаше ни вест, ни кост.

— На твоє място щях да офейкам от онзи крал — каза му Бодвар Бярки. — Можеш да се скриеш на изток и той повече няма да чуе за тебе.

— Тогава никой няма да чуе за мен — възрази Велес. — Без закрилата на владетел търговецът е нищо. Поне една десета от печалбата си дължа на неговото име.

Казваше си, че берсеркът е твърде непокорен. И останалите щяха да бъдат още по-вироглави, ако не бяха останали толкова малко хора след нападението. Свършваха им припасите. А постъпките на Велес по време на битката му заслужиха само презрението на неговите спътници.

Въпреки това бе поел командването на кораба, без да има истинска власт над Бярки или наемниците. Просто той решаваше какво да направят, защото май се оказа единственият, способен да мисли разумно.

Спряха при малкия пазар в Каупанген, където Велес успя да продаде изгодно част от плякосаното бойно снаряжение и да наеме петима доста корави датчани вместо падналите в битката. Постара се да внуши на новите наемници, че получават парите си от него, и ги

подбра по-мускулести и по-тъпи. Държеше да са тъпи — задължително условие за пътешествието, което бе намислил. Налагаше се да лъже и не искаше схватливи хитреци, които да го разобличат веднага. Сега имаха екипаж от само двацет и шестима — петима уж на негова страна и деветнайсет, които се подчиняваха на берсерка. Съотношението на силите не му допадаше, но беше по-добро от досегашното.

Велес имаше късмет, че берсеркът също си мечтаеше да докопа Вали. Бярки се бе заклел да заведе княза при Двубрадия и уговорката им не подлежеше на пазарлъци. Затова Велес му беше полезен в момента. Какъвто и грубиян да беше Бярки, не можеше да се каже, че е глупак. Знаеше, че хитроумието на търговеца ще му послужи в издирването. А после... нима някой щеше да научи точно кои са били убити при нападението на пиратите?

Велес се вгледа в берсерка. Нямахше нужда от дарба на гадател, за да познае какво си мисли Бярки. Значи трябваше да стане незаменим за него.

Ако си блъскаше главата над затруднение и съществуваше изход, Велес обикновено го намираше. В Хейтабир бе дочул слухове, че Хаарик щял да използва селянката на Вали, за да откупи сина си. Не спомена това пред княза, защото веднага прецени, че нито ще му бъде платено за сведенията, нито ще извлече друга облага. Но сега откриваше щастливо съвпадение между своите желания и целта на Бодвар Бярки. Момичето е било отведено от Хаарик на север. Теченията също биха завлекли кораба с Вали на север, ако не го разбият някъде в скалите. Затова и Велес щеше да насочи кораба си покрай бреговете на Северната земя, за да намери китоловци и да ги разпита за момичето, Хаарик и княза. „Намеря ли нея или краля, ще намеря и княза.“

Имаше още една причина да потегли на север. Той бе чувал за остров, където китоловците принасяли жертви на глупавите си божества. Според мъвата там имало и злато. Бярки беше убеден, че магия пази имането, но Велес не беше съгласен.

Той всъщност не изпитваше страхопочитание към никакви магии или богове. Виждаше как децата му си играят до огнището със свещени за китоловците предмети, окачаше само за украса бродерии с образа на християнския бог, слушаше хората по света да славят

Вуотон, Один, Рейди, Сварог, Спента Майню, Исус и други божества. За него всички бяха еднакви. Хубави картини и изваяния, а зад тях — нищо.

Вярваше повече в себе си, в мечовете на Хеминг и в силата на парите, отколкото в свръхестественото. Магията не е опазила онзи, който е направил маската, носена сега от неговите деца. Исус пък бил прикован на кръста, без да го защитят ангели, без огнени стрели от небето да поразят неговите врагове.

Някъде на север щеше да намери и княза, и Хаарик, и момичето, което незнайно защо беше толкова важно. Подозираше, че са я отвлекли заради някаква магия, значи ако се разтърси из светите места на китоловците, може и да я открие. И несъмнено князът щеше да е наблизо. Велес реши да рискува. По-добре, отколкото да се върне с празни ръце при Хеминг. Нищо чудно да намери някъде там и злато, макар че се съмняваше в това.

Пътуваха влудяващо бавно, пречеа им споровете и колебанията. Цялото плаване би трябвало да им отнеме не повече от две седмици, а се изнизаха месеци. Берсеркът искаше да намери Вали, но явно не проумяваше, че първо трябва да научи къде може да е князът. Нямаше смисъл да се размотават наслуки покрай брега, както предпочиташе Бярки. А трябваше да питат имало ли е корабокрушение, минавали ли са чужденци, заловени ли са пленници наскоро.

Китоловците бяха простодушни и приветливи хора. Вярно, отначало се държаха заплашително, размахваха копия и кресцяха, но с една-две монети всеки можеше да им внуши, че е чудесен човек и не е никаква заплаха за тях. Иначе защо на Велес би му щукнало да им дава пари? А местните се стараеха да угодят на благодетелите си. Да, чужденци са минавали отгук. Да, кораби са се разбивали в скалите. Да, имало е пленници. Велес слушаше разкази за страховити бури, за мъже с пламтящи очи и за княгини, от южни кралства, вързани на шейни и откарани на север да се омъжат за водни духове. Доколкото можа да схване, най-скорошното от тези събития е било преди петдесетина години.

Мръзна и на кораба, и на сушата два месеца, преди да стигнат до мястото, където нямаше повече земи на север, а брегът продължаваше на изток.

— И сега какво? — попита берсеркът.

Тук беше студено. Много студено.

— Продължаваме — каза Велес.

— Защо да го правим? — възрази Бярки. — Корабът на княза се е блъснал някъде в скалите. Най-добре е да се върнем и да го търсим.

— Я ми кажи, не се ли разби някъде наблизо корабът, на който ти плаваше със сина на Хаарик?

— Мястото е на половин ден по на юг. Изобщо не се добрахме до златото на магьосниците.

— Може би трябва да видим какво има нататък по брега.

Бярки завъртя глава.

— Те ме омагьосаха. Станах слаб.

— Няма да си толкова податлив на заклинания, ако не пиеш от тяхното вино.

— Не беше вино.

— Страх ме е да гадая какво си пил — промърмори Велес, макар че знаеше.

Ферментиралото мляко беше твърде неприятно и му опротивя по време на пътешествията из тези земи.

— Заради заклинанията беше — инатеше се берсеркът, — не заради вино. Барабаните ме направиха слаб.

Велес изви вежди.

— Е, аз съм си бил слаб цял живот, нямам сила, която тези магьосници да ми отнемат. Хайде де, само ще огледаме. Мога единствено да ти обещаая, че ще намерим скала в морето, но знае ли човек? Току-виж вземеш достатъчно да се разплатиш с Двубрадия. Нали си дал клетва? Покажи, че струваш нещо. Доста неуспехи ти се събраха...

Велес стъпваше като по въже, докато насъскваше берсерка, но без да го разяри истински.

Бярки се вторачи в търговеца.

— Спасих тебе.

— А сега аз ще спася тебе. Ако е жив, князът е на онзи свещен остров. Ако не е, техните жреци са чували за него. Те са мирни хора, стряскат се от първата заплаха. И да няма съкровище, поне ще вземем хубави кожи.

— Те са магьосници.

Нямаше смисъл да продължава с разумните доводи. Най-добре беше да се съгласи, че китоловците са могъщи магьосници и трябва да се отнасят сериозно към техните заклинания.

— Помислил съм и за това — каза Велес. — Нося тази маска. Използват я в церемониите си и тя отблъсква тяхната сила.

— Значи маската става моя — отсече Бярки.

— Както искаш. Но ако ни омагьосат, ще разчитам на тебе да ме измъкнеш.

Бярки кимна и взе вълчата маска. Сложи я на лицето си. Тя беше прекалено малка за огромната му глава и едва успя да събере връвчиците на тила си, за да ги върже.

— Това ще ме опази, така ли? — пак попита берсеркът.

— Ще опази всички ви.

— Добре. Ако обаче ме лъжеш, Либор, ще ти отсека главата.

Велес си рече, че ако магията се окажеше истинска, Бярки трудно би могъл да отсече чиято и да било глава. Но ако магията не беше истинска, маската несъмнено щеше да ги опази от хора, които щракат с пръсти и бият барабани. Берсерка не го биваше много в разсъжденията.

Коралът продължи на изток покрай северния бряг. Морето не замръзваше, обаче виждаха бели петна по сушата. Малкият огън върху каменния баласт топлеше, но Велес трепереше неспирно. Студът беше коварен, дори пропъден с пламъците или с още една кожа на раменете, винаги намираще пролука, през която да пъхне мразовитите си пръсти чак в костите.

Две седмици по-късно се надяваха, че са стигнали до търсеното място. Отбиха се на брега, но местните китоловци казаха на Велес, че островът Домен, наричан още Вагой — вълчия остров от кървавочервени скали, — е още по-далече на изток. Търговецът им даде малко пари и сподели, че предпочита този остров да е под краката му. Само двама от тях заявиха, че е прав, и то не защото бяха лъжци, просто искаха да го зарадват някак.

— Там има ли съкровище? — попита Бярки, но Велес не преведе въпроса, а зададе свой: — Вие смятате ли го за много свято място?

— Там са нашите предци. Той е уста към други светове.

— И оставяте там жертвоприношения?

— По-голямо богатство, отколкото можеш да си представиш.

— Значи е огромно — възкликна Велес на своя език.

— Какво казаха? — намеси се Бярки.

— Мисля, че няма да останем разочаровани — отвърна търговецът.

Пак пое на изток и след още седмица зърнаха острова под лунния сърп. В студения здрач скалата се издигаше от морето като безформен къс, покрит с рехав сняг.

— Това ли е? — промърмори Бярки, застанал до търговеца.

— Така го описаха, нали? Кървавочервен.

— По-скоро е черен — възрази берсеркът.

— Използвай въображението си. Всъщност... недей. Просто намери къде да слезем на брега, моля те.

— Князът там ли е?

— Нали вече се разбрахме, че не знам? — напомни Велес. — Може би там има нещо, което ще ни покаже къде е князът. Или може да намерим нещо друго. Ако и това не се случи, чуя ли отново за съкровища в Ултима Туле, ще мога да кажа на човека, че дърдори глупости. Или ще си мълча. Може би ще го насърча да дойде тук, за да му измръзне задникът като моя.

В спокойното море корабът с лекота опря нос на малката равна ивица. Велес забеляза, че от острова никой не би могъл да си тръгне без помощ. От другата страна на тесния пролив имаше няколко малки лодки, издърпани високо над водата, но на острова не се виждаше нито една.

Всички слязоха на брега. Бярки бе извадил мечата си от ножницата. Велес го стрелна с поглед. Опитът го бе научил, че в някои случаи мечът може да ти докара белята, вместо да помогне. Какво ще стори берсеркът, ако двеста виещи китоловци им се изгърсят да бранят своя свещен остров от натрапниците? Не е ли по-благоразумно да не показваш, че си опасен? Особено ако наистина си опасен.

Изкачиха склон, покрит с хлабаво закрепени камъни. Според Велес китоловците бяха избрали твърде неприветливо място за своята порта към боговете. Той бе посещавал и други свещени средища, някои от тях бяха много приятни — слънчеви градини, дори лозя.

Потръпна. Искеше да се махне оттук, но първо трябваше да намери онова, за което дойде.

— Аха! — възкликна берсеркът. — Май си прав, Велес. — Държеше чудесна дреха от еленова кожа. — Ще вземем добри пари за това, като го произтъркаме малко.

Велес разгледа дрехата. Умело ушита и сравнително нова. Наистина можеше да я продаде изгодно, макар че в момента предпочиташе да я облече. Погали кожата и нещо остана по пръстите му. Кръв.

— Гадно петно и е твърде трудно да го изпереш — отбеляза търговецът. — Попило е. Няма да струва много.

Нататък намериха още неща — барабани и обувки, дрехи и торби. Навсякъде имаше кръв. Натъкнаха се на труп. И на втори. И на още един. Всички бяха ужасно обезобразени.

— Съкровище от мърша — изръмжа Бярки.

Велес не хареса думите му, но нямаше как да ги оспори. Платото на острова беше същинско поле на смъртта.

— Господарят Один се е позабавлявал тук — добави Бярки, който носеше вълчата маска на лицето си.

Стоеше му смешно, защото долният край не покриваше брадичката.

— Така е, така е — закима Велес.

Пак огледа мъртвците и се зарадва, че даде маската на берсерка. Незнайният убиец като че бе изстребвал само мъже с животински маски на главите. Доколкото можа да преброи останките, накълвани от птици, имаше трийсетина трупа. Тук се подаваше вълча муцуна, там — огромен клюн. Пред краката му лежаха ушите на грамаден северен заек. Велес си представи какво е станало. Дрехите и барабаните бяха захвърлени от хора, които са искали нищо да не им попречи в бягството.

Изрита една маска и откри, че в нея има глава.

— Някои са ни изпреварили — заключи Бярки, — но са оставили достатъчно кожи. Явно златото е натежало много в кораба им.

Той понасяше такива гледки по-добре от Велес и продължи да броди между труповете, докато търговецът си поемаше дъх да се опомни. Погледът на Велес шареше. Искаше да се увери, че онзи или онова, което е вилняло тук, вече не е на острова. Телата сигурно лежаха тук отскоро, щом за гарваните още имаше богато угощение по тях. Една птица кълвеше мъртвец наблизко и се озърташе към Велес, а

трупът сякаш също го зяпаше иззад еленовата си маска. Това изобщо не му хареса и той напъди гарвана. Убеждението му, че няма свръхестествени сили, винаги беше по-силно до огън с приятели по чашка, а не в такъв див пущинак.

Екипажът се разпръсна из острова да търси несъществуваща плячка. Намираха по някоя кожа или нож, но си личеше колко бедни са били хората тук. Велес се сети, че и барабаните може да му донесат малко пари. Защо да не ги продаде пак на китоловци или да ги предложи като любопитна рядкост в южните кралски дворове?

— Ето го твоето съкровище! — чу се гласът на Бярки.

Берсеркът бе слязъл някъде по склона, обърнат към океана.

Велес не го виждаше и тръгна надолу. Вече предполагаше, че тази касапница е била някакво необичайно жертвоприношение.

— Ама че бльот, а? — подхвърли Бярки, сякаш прочел мислите му. — Старият крал Хрутр видя сметката на деветима роби в средлетния ден преди доста години, но по-голямо кървище от това не съм виждал. — Той посочи входа на пещера. — Ей там, вътре.

Велес напрегна очи, но не различи нищо в тъмнината. Започваше да се плаши. Питаше се дали Бярки не го примамва вътре, за да го убие. Едва ли. Берсеркът би му разцепил главата невъзмутимо посред бял ден, ако пожелае.

— Няма ли как да виждаме по-добре?

Бодвар Бярки взе факел от пръстите на труп спокойно, все едно мъртвецът му го подаваше. Велес зачатка с огнивото, подпали малко тресчици, които носеше в торбичката, скоро и факелът пламна. Двамата тръгнаха надолу.

Около тях подскачаха сенки, светлината на факела изглеждаше само като липса на мрак. В нея личаха изписаните по стените руни.

— Можеш ли да ги прочетеш? — попита Бодвар Бярки.

— Съкровище и сполука — увери го Велес.

Никога не бе изучавал руните усърдно, предпочиташе латинската азбука. Все пак можеше да ги прочете. Щеше му се наистина да означаваха каквото каза на берсерка, но май съдържаха само обичайното бръщолевене за духове и богове.

— Как си виждал тук без факел? — учуди се Велес.

— И отвън си личеше, че е гробница.

— Значи не си слизал в пещерата?

— Търговецо, няма да те изпусна от поглед. Не ти се доверявам. Стига да се заплесна веднъж, ще се наговориш с хората ми, ще ме изоставиш тук, ще продадеш кораба, а на тях няма да дадеш и пукната пара.

— Изобщо не ми е минавало през ума — искрено отрече Велес.

Все пак беше доволен, че Бярки се боеше от бунт и много услужливо му подсказа как би могъл да го уреди.

Спряха пред внушителна купчина камъни. Нямахше признаци за срутване и Велес се досети, че камъните са сложени нарочно.

На голямо парче бе надраскана руна — зигзагообразна линия с още една черта през нея.

— Тази какво означава?

— Не съм я виждал преди — призна Велес.

Още от хората им се събираха в пещерата и се взираха в трепкащата светлина.

— Трябва да е свещен знак на този народ — предположи някой.

— Твърде вероятно е — съгласи се Велес. — Онзи, който е изклат мъжете горе, се е постарал да скрие нещо тук.

— Какво е то?

Велес вдигна рамене засмян.

— Няма да научим, докато не го изровим, нали? Предлагам да запретнете ръкави.

Бярки изсумтя и започна да маха камъни от купчината.

46. ОТ МРАКА

Сайтада седеше в лъча светлина, проникващ през процеп колкото пръст в стена на горната пещера. Взираше се в отражението си, което я гледаше от острието на меча.

Виждаше се много остаряла. С колко години? Не знаеше. Непокътнатата половина на лицето ѝ вече не беше хубава: кожата се опъваше по костите, бледа от липсата на слънце, мръсна и осеяна с белези.

Сайтада бе стояла твърде дълго в мрака. Пещерите на вещиците бяха безкрайни и дълбоки. Отначало не знаеше, че са взели нейните момчета, и остана под земята, опипваше тъмата, посягаше да хване ръчичка, да докосне коса, слушваше се за плача на своите бебета, живееше с водата от потоци и каквато храна измолеше от слугите на вещиците.

Години наред не научи защо ѝ отнеха децата. Но тя се промушваше в отвесни кухни, пълзеше в теснини, където устата ѝ крадеше от въздуха между водата и тавана, вземаше свещи от слугуващите момчета и гледаше как светлината се бори с околния мрак. Слушаше и научаваше. Вещиците, които и от най-долната пещера долавяха дишането на заек на планинския склон, за които скалите и ледът на Тролската стена не бяха нищо повече от було, прозиращо от море до море, не я забелязваха. А тя не знаеше колко необичайно е това.

Разбира се, по-старите вещици не говореха, а момчетата помнеха само, че трябва да се боят от тях и да им прислужват. И от едните, и от другите не узна нищо за децата. Но момчетата, тепърва доведени в тъмата, трепереваха и се вкопчваха в онова, което са били доскоро. Сайтада сядаше при тях, за да ги прегърне и утеши, макар че не им продумваше. Момчетата обаче имаха нужда да говорят, да споделят страховете си както със своите майки. Освен всичко останало ѝ казваха и за надвисналата заплаха, за умрелите и за ужаса на смъртта. Говореха

й също за две момчета, които щели да се превърнат в един вълк, за да убият носещия смърт бог. Тялото на едното щяло да приеме духа на вълка, другото щяло да го нахрани, за да даде на своя брат необходимата му сила. Кралицата на вещиците бе взела децата и само едното щеше да живее. Сайтада нито веднъж не помисли колко е странно, че разбираше езика на момчетата. Знаеше само, че нейните деца ги няма.

Винаги оставаха в душата ѝ, спомените за тях бяха подобни на тумор, който поглъщаше всичко видно, всичко, което тя беше преди. След толкова години в самота тя не беше личност, а възплъщение на любов и омраза. Съхраняваше в себе си мисълта за момчетата, ненавиждаше кралицата на вещиците, която си ги присвои, и гледаше как смъртта пропълзвява в пещерите.

Скръбта ѝ се бе изострила докрай по времето, когато всички момчета измряха. Тя се спусна в най-дълбоката тъма, за да намери там смъртта си. Тогава само пет от момчетата бяха мъртви. Когато се върна горе, не бе останала нито една жива. Всички момчета също бяха мъртви. Взе паднало огниво и запали свещ. Нямаше представа защо се върна, собствените ѝ подбуди вече бяха загадка за нея. Но след седмица прозря целта си. Върна се, за да гледа как кралицата на вещиците убива своите посестрими.

Някои угаснаха в съня си, други бяха удушени, трети изгоряха. Повечето биха умрели изоставени, защото нямаше момчета да се грижат за тях, но Сайтада им носеше храна от приношенията, които хората оставяха пред Тролската стена. Не го правеше от добрина. Виждаше мъченията, които всяко убийство причиняваше на кралицата, не искаше гладът или жаждата да ѝ спестят страданията дори веднъж. Сайтада гледаше как всяка смърт тласка кралицата към лудостта и се постарала да я улесни — оставяше въже или огниво, изострени клинове, дори и дълга игла, която намери в сгънат плат сред приношенията. Кралицата се възползваше от подаръците ѝ без бавене.

Сайтада дебнеше кога ще се появи богът, за когото говореха момчетата, но не долавяше присъствието му. Скалите, вирове и потоците си оставаха същите около жълтото пламъче на огризката от свещ. Застоялият въздух и прокапващата влага не се променяха, щом то угаснеше.

Когато всички вещици умряха, Сайтада се опита да убие кралицата им. Не можа да го направи. Два пъти я издърпваше с примка около шията ѝ от Вирвете на мъртвите, друг път взе малък нож и го опря в гърдите ѝ, но незнайно защо се отдръпна. Руните ли защитаваха кралицата на вещиците? Дори Сайтада вече ги усещаше как звънят, плискат и цвърчат в чернотата, докато последната вещица изтърпяваше всекидневните си мъки във вода и студ. Безсилието съсипваше Сайтада и тя умуваше дълго как да порази врага си. Нито веднъж не успя да я довърши.

Намери меча в долните пещери — удари си коляното в него, докато се препъваше по неравния под. Още в първия миг позна какво държи по леката извивка на обсипаната със скъпоценни камъни ножница, по жаждата в острието.

Той можеше да убие вещицата. Той можеше да убие всеки. Сайтада знаеше само едно нещо за него — името му. Аутун. Това ѝ стигаше. Взе меча и тръгна нагоре към светлината.

47.

СПУСКАНЕ

Фейлег не можеше да управлява лодка, затова тръгнаха по суша. Сега брегът се различаваше напълно от видяното, когато идваше на север — широко бяло поле се простираше към планините в далечината. Той знаеше добре накъде трябва да вървят, вълкът винаги намира дома си. Пое на юг под кълбящите се облаци, а Адисла беше зад него. С тази рана не би могла да ходи дълго, но Фейлег я настани на една от еленовите шейни, а той крачеше до животното. Шейната бе принадлежала на някой ноайди, който нямаше да си я поиска никога. Фейлег натовари шейната с хубави дрехи от еленова кожа, палатка, кожи, снегоходки и ботуши. Взе няколко кремъка и голям запас от прахан. Носеше и копие. Не се нуждаеше от него в схватка, но искаше оръжието да бъде знак за всеки срещнат да си търси други жертви, ако му се ще да ограби някого.

Оцелелите ноайди не бяха настроени за спорове. Когато Фейлег се отказа да слага още камъни на купчината, всички, освен един си бяха тръгнали. Последният беляза камък от купчината с руна и също си отиде.

Тази руна беше смътно позната на Фейлег. Съжали, че не попита какво означава, но нямаха общ език с жреца. Дали тя беше печат, който да задържи с магия звяра? Или нещо друго — може би предупреждение?

Мислеше за това, докато продължаваха на юг към Тролската стена, докато опъваше палатката и накладдаше огън вътре, докато носеше на Адисла храната, която бе уловил или убил за нея. Вълкът е кралят на зимата и Фейлег беше почти щастлив да носи дивеча и да позволява на Адисла да го сготви, вместо да го яде суров, както бе свикнал. Такъв живот бе зърнал за миг, когато я целуна, след като тя го освободи.

Но Адисла се затвори в себе си. Вместо да лее сълзи сега мълчеше. Тя вярваше, че случилото се с Вали е по нейна вина. Нямаше

никаква логика в това, но тя не можеше да се отърси от убеждението си. Заради връзката си с много по-високопоставен мъж, заради онова, което стори на майка си, дори заради примирението, с което се съгласи да стане жена на Дренги. На всичко това се дължеше участта, която сполетя Вали. Бе израснала с непоклатима вяра в магията и бе отгледана да се учи на лечителство и дори на малко гадателство. Чувстваше, че всичко е свързано. Майка ѝ бе казвала, че хората стоят до океан от събития, чиито води се плискат по неznайни за тях острови и брегове. Тя бе позволила нещо лошо да изникне между нея и Вали. И сега нещо много по-ужасно бе изникнало в него.

Но когато събираха сили до огъня и Фейлег описваше смайващите случки от своето детство, безнадеждността на връзката ѝ с Вали породила надежда за бъдеще с Фейлег. И полека откри, че може да говори с него. Разказваше му за годините с Вали, после само за себе си и за живота с братята си, а най-много за майка си. Човекът вълк слушаше, без да я прекъсва, и когато му разказа какво е направила на Диса, той поседя мълчаливо, преди да каже:

— Ще ми се и аз да познавах такава обич.

— За да я убиеш ли?

— За да я спася. Тя е била обречена да умре и го е знаела. По-добре бързо, от ръката на своята дъщеря, вместо смърт след гаврата на датчаните. Сама е избрала кой да ѝ донесе смъртта — тебе, защото те е обичала. Не си по-виновна, отколкото ако сама се бе пробола с ножа.

— Само ако можех да го повярвам...

— Как мислиш, твоята майка щеше ли да желае да скърбиш?

— Не.

— А какво би искала за теб?

Адисла отметна глава да погледне сияйните фигури в нощното небе.

— Да продължи живота си, да срещна добър мъж и да родя чудесни синове.

Фейлег се усмихна.

— Тогава стреми се към това.

Тя виждаше, че Фейлег не е вълк. Шаманът не му бе отнел човечността с напевите и отварите си. Фейлег беше мъж, обикновен и разбираем, отгледан да се превърне в свиреп дивак, но отдалечил се от

това. Адисла знаеше, че той би станал добър съпруг. И тя щеше да е горда да бъде негова съпруга, ако съдбата ги бе събрала по-рано.

Минаваха през планински проходи в късите зимни дни, но луната светеше ярко и Фейлег продължаваше напред и нощем.

— Знаеш ли накъде си тръгнал? — попита го Адисла.

— На юг. Планините там са като гънка от това море до Тролската стена. Ще следваме извивката на брега, доколкото можем, и планините ще ни насочат към мястото, където искаме да отидем.

Адисла оставаше без дъх от красотата на северната зима, от унилите хълмове и ослепителните равнини, но тази земя беше гола и заплашителна в сравнение с по-смекчените очертания на нейната родина до морето. Друсаше се по издатини и дупки, но в шейната ѝ беше топло под кожата и дори задремваше.

Пътуваха от седмици по дебел сняг и започна да изглежда, че земята пред тях се е сгърчила в черни хребети. Видяха ги и по-отблизо — Тролските върхове, издигнали се като великански вълни в твърдо море. Вдъхваха страхопочитание, макар че пътят до тях беше лек по замръзналата земя и заледените реки. Понякога виждаха малка колиба за едно семейство. Имаше признаци на живот, но отминал безвъзвратно. Никой не излизаше да ги посрещне, не лаеха кучета, не подвикваха деца. Дрехи, прострени да съхнат на слънце, бяха избелели и изгнили, преди да замръзнат.

Адисла погледна Фейлег и вдигна вежди с неизречен въпрос: „Какво се е случило тук?“

Той сви рамене.

— От тези хълмове се разнасят кошмари. Винаги е било така. Може би на хората им е дошло до гуша.

Вървяха през местата зад Тролската стена и изглеждаше, че накрая кошмарите са се стоварили като чук. Всичко беше изоставено и разрушено. Нямаше нито една обитаема къща.

Свърнаха навътре в сушата покрай хълмовете и ги заобиколиха, преди да се изкачат в тясна долина. В мътната светлина на вечерта невидими вълци виеха от ридовете.

Адисла вече ходеше без болки. Озърна се уплашена към Фейлег, но той остана спокоен.

— Те са мои братя и ме приветстват със завръщането у дома.

Фейлег отговори на техния зов и Адисла ги видя. Тя се бе заблудила, че са камъни, но сега зверовете слизаха по склона. Фейлег се усмихна и срязва въжетата, с които подплашеният елен беше запретнат за шейната.

— Животното ни послужи добре — промълви Адисла.

— И да е вързан, и да е свободен, все ще го изядат — отвърна Фейлег. — Поне ще умре свободен. Така му е било отредено.

За елена нямаше спасение — вълци отпред, вълци отзад. Обърна се на едната страна, после на другата, изтича с къси подскоци напред, след това назад. И спря. Миг-два по-късно глутницата се струпа върху него.

— Дори не се опита да избяга — каза Адисла.

— Знаеше, че няма смисъл. Защо да умре изтощен? Смъртта е достатъчно лоша и без да се мъчиш, за да стигнеш до нея.

— А ние какво ще правим? — попита тя.

— Ще се мъчим.

— Говориш като Браги.

— Благодаря ти.

Той не бе споменавал, че старият воин е мъртъв. Твърде много й се събра и без това.

Когато вълците се заситиха, Фейлег нарами палатката и двамата продължиха нагоре по прохода. Глутницата ги следваше. И отдалече планината пред тях изглеждаше голяма. Отблизо беше огромна, пограмадна от всичко, което въображението на Адисла бе рисувало — същински безплоден колос в сиво и бяло, извисяващ се над долината и скрит в облаци при върха.

— Ако можех да видя световното дърво — промълви Адисла, хванала ръката на Фейлег и загледана нагоре, — мисля си, че щеше да изглежда така.

— Влизаме вътре.

— Как?

— Трябва да намерим вълчи капан.

Адисла се сети за Вали, преобразен и затворен в страшната пещера. Пусна ръката на Фейлег и не каза нищо повече.

Фейлег се катереше по планината, а раната на Адисла започна да я измъчва. Той забеляза, че тя накуцва.

— Мога да отида сам. Нищо чудно да е по-добре така.

— Ще дойда с тебе — реши Адисла. — Сега сме свързани. Без тебе ще умра в тази пустош.

Фейлег искаше да я прегърне, да ѝ каже какво чувства към нея, но виждаше колко решително тя се заставяше да върви напред, виждаше колкото е отдадена на своя княз. Съсредоточи се в намирането на безопасна пътека.

Подножието беше лесно за изкачване, въпреки снега студът не беше гибелен, ако ходиш или запалиш огън. Дори намериха пътека, виеща се по планината. Адисла винаги си бе представляла неспирно катерене, но склоновете тук бяха начупени. Пълзяха нагоре по сипеи или между големи отломки, после по била, където по-скоро вървяха настрани. По-нагоре пътеката минаваше косо по такива стръмнини, че Адисла по неволя се подпираше на копието, за да не се хлъзне по склона. Светлината беше мъждива и заличаваше цветовете. Фейлег спря на място, където пътеката стигаше до широко голо свлачище, разклонение на хребет, над което имаше лед. Откъм подветрената страна на голяма скала видяха няколко гърнета и две-три шишета.

Фейлег взе гърне и го помириса.

— Масло, но моите братя са го облизали. — Извади дървената тапа на шише. — Медовина. Обикновени хора могат да стигнат само дотук, без да ги застигне неизбежно безумие. Тук оставят приношенията, но никой не ги е взел. Погледни!

Сочеше нещо до пътеката зад тях. Адисла видя тъмно петно.

— Имаше вълча яма, за да опазят приношенията — обясни той. — Хората се боят от вещиците, а вълците — не. Аз счупих коловете.

— Как изобщо успяват да вземат нещо преди вълците?

— Имат слуги, които идват бързо.

Един вълк застана безшумно до него. Наведе глава да подуши земята, преди да се озърне към Фейлег и да продължи, сякаш питаше какво да прави.

Качиха се още по-нагоре, слязоха в долина, пак се покатериха и пак се спуснаха в друга долина. Тук имаше само голи чукари. От едната страна река, или по-скоро дълъг водопад, се разливаше в широк вир, преди да потече надолу по склона. Вълкът с Фейлег се втурна към вира, спря рязко до самата вода и хвана нещо със зъби. Адисла и Фейлег отидоха при животното. В устата му имаше детска ръка.

Фейлег вдиша дълбоко.

— Близо сме. Съвсем близо.

Търсиха два дена, но не намериха нищо. Сухите дърва за огън бяха оскъдни, храната привършваше, а той нямаше време да хване нищо — диреше из планината, насочваше вълците ту насам, ту натам, все едно бяха овчарски кучета. Адисла седеше в палатката и опитваше да се стопли, докато даваше отдих на болния си крак.

Фейлег се върна при вира.

— Нищо. Вълците надуват, че навсякъде из планината ходят деца, но следите им се препокриват. Пият тук, после се качват натам. И след това се връщат. Поне така изглежда.

Адисла се взря в бистрата вода, която не замръзваше, макар че това беше странно. Сега бяха много високо над долината, реката долу се бе превърнала в ледена пътека, вировете се виждаха като сини плоскости. Тук водата оставаше течна.

— Няма лед — промълви тя.

Фейлег погледна водата. Не се бе замислил за това. Потопи ръка. Не беше толкова студена, колкото очакваше. И беше бистра, необичайно бистра.

— Заклинание? — допусна той.

— Може би. Дали това е вход?

— Може да е един от входовете. Смята се, че има много, но нито аз, нито вълците успяваме да ги намерим.

— Ще влезеш ли?

— Да.

Фейлег първо разпали огъня в палатката. Постоя до водата, дишаше шумно, разтриваше си ръцете и тропаше с крака. Адисла се чудеше какво прави той и помисли, че не изглежда уверен. Фейлег се потопи до кръста.

— Изобщо не е студено.

Навлече по-дълбоко, загреба напред и назад, опита да се гмурне, но тутакси изскочи на повърхността, задавен от кашлица. Опита отново, но се случи същото.

— Добре ли си? — обади се Адисла.

— Да.

Той се тресеше. Престраши се и потопи лицето си във водата. Този път се гмурна и не се появи за няколко мига. Изскочи, размахваше ръце и риташе с крака, пляскаше по водата с длани. Задъхваше се, но

напипа опора с краката и се довлече при огъня. Тя обви с ръце треперещото му тяло, както я бе прегърнал магьосникът на кораба.

Дишането му се забави.

— Долу има нещо, издатина при дъното. Мога да се пъхна отдолу. Ще опитам отново.

— Чакай малко, трябва да си починеш.

Не го бе виждала такъв. За пръв път откакто познаваше Фейлег, в очите му имаше страх.

— Какво ти е?

— Трябва да има и други места, откъдето да влезем.

— А оттук можем ли да влезем?

— Има въже, закрепено е за нещо. Мисля, че води навътре. Но има и други входове. Няма как момчетата да внасят всичко оттук, храната ще подгизне.

— Щом има вход, защо да търсим други?

Фейлег се вторачи в земята.

— Не обичам водата.

— О, Фейлег...

Адисла го притисна до себе си. Той я погледна в очите и тя се поддаде на внезапното желание да го целуне леко по устните. Фейлег не знаеше какво да каже, камо ли какво да прави.

Адисла се измъкна от ръцете му, вдиша дълбоко три пъти и се гмурна във вира.

48.

ВИРЪТ НА СЪЛЗИТЕ

Отначало Сайтада сбърка и тръгна на север през изоставени стопанства, покрай къщи, където само плъхове се подслоняваха в студа. Взе няколко вещи, от които имаше нужда — две мухлясали одеяла, за да се сгрява поне малко, парцали да закрие лицето си, да омотае ходилата си и да увие меча, също и чаша, в която си топеше сняг.

Чак след три дни видя дим от комин и когато каза името на Аутун, хората се разсмяха и посочиха на юг отвъд Тролската стена. Сметнаха я за слабоумна и въпреки това я засипаха със съвети. Не било безопасно да пътува на юг. Земята около тези планини била прокълната. По склоновете пропълзявали кошмари за смърт и изтезания, никой вече не издържал да живее там. Говорело се, че вещиците умирали и магията им отравяла земята. Сайтада слушаше и не казваше нищо. Незнайно как разбираше думите им.

През нощта синът в семейството реши да погледне какво носи старата просякиня във вързопа си. Но тъкмо посегна да го измъкне от пръстите ѝ и зърна обгорената половина на лицето ѝ под парцалите. Върна се в постелята си. На сутринта, засрамен от постъпката си, той ѝ даде дебело наметало, стари ботуши и груба туника, на която спеше кучето. Сайтада благодари за гостоприемството им с поклон и пое по дългия път на юг.

Поданиците на Аутун не го бяха забравили, селяните и пастирите ѝ казваха накъде да продължи. На юг снегът по земята беше по-малко, но вятърът брулеше жестоко. Хората обаче спазваха традицията в тези земи да посрещат приветливо чужденците, приютяваха я нощем и я напътстваха сутрин. Тя намери краля два дена след като навлезе в Желязната гора.

Един ловец я придружи до половината път от съжаление към съсипаното ѝ лице, накрая ѝ обясни откъде да мине — да върви между брежите и да се спусне надолу, щом стигне до гора само от ели, като

внимава склонът да е отляво и Северната звезда отдясно, а за останалото да се уповава на късмета си. След толкова години в мрака ѝ се виеше свят в нощта, усещаше главата си отворена към небето. И то какво небе... Из него пламтяха гънки в червено и зелено, струваше ѝ се, че боговете са запалили сигналните си огънове, защото се радват на това, което прави. Не се улисваше в гледката, целта и желанието да се сгрее я тласкаха напред.

На следващата вечер луната изгря пълна. Тогава го срещна. Седеше на камък и се взираше във вира. Почти навсякъде беше замръзнало, но под малкото водопадче нямаше лед. И неговата дълга сребриста коса сияеше под луната като вода или предсказание как ще изглежда водопадът, щом студът го скове. Той не изви глава, погледът му остана впит във вира. Без да се обърне, Аутун каза:

— Не ме търси за битки, страннико. Предостатъчно вдовици крещят в сънищата ми.

Сайтада не отговори. Кралят не бе запалил огън, нямаше наметало и седеше толкова неподвижно, че мразовитата пара на дъха му я подсещаше за планина, обвита в мъгла. Накрая той вдигна глава.

Никой копиеносец или дори берсерк не би го накарал да стане, но Сайтада успя.

— Госпожо, мислех си за тебе.

Тя склони глава. Кралят продължи:

— И тези мисли ме доведоха тук. — Махна с ръка към водата. — Той е долу — мъжът, когото ти видя да пращам на океанското дъно, там са и другите ми сродници, които захвърлих с лека ръка. Все ми се струва, че този вир е вълшебен и го пълнят не ручей от хълмовете, а сълзите на онези, които направих вдовици и сираци.

Обърна се да погледне водопада и пак се взря в нея. Никой враг не би могъл да го развълнува така.

— Съжалявам... Съжалявам, че постъпих така с тебе. Твоето лице ме измъчва в сънищата. Взех ти децата, а тебе оставих при чудовища. И за какво? За да насоча съдбата, но всички знаем, че съдбата е предопределена по рождение. Детето няма да донесе вечно величие на Ордата, поне аз не мога да си представя как ще го постигне. А и дори да успее, какво от това?

Сайтада не продумваше. Тя не мразеше краля. В нейните мисли той просто я бе отвел от едно място на друго, както я отведоха от

ковача при селянина, после и при свещениците. В живота ѝ бе отредено да бъде робиня. Не той я раздели с децата ѝ, а вещицата.

Аутун обаче виждаше всичко другояче и чувстваше как срамът се засилва. Този срам вече го бе прогонил далече от кралството, семейството и сраженията, за да седи в замръзналата гора и да слуша гласа на водата година след година, да воюва с мъжа, който беше преди. Въпреки това, когато идваха грабители, нападаше мечка или започнеше зимата, той не можеше да се откаже, не можеше да умре и винаги се бореше за живота си. Отиваше на лов, макар че би искал да умре от глад, пиеше вода, вместо да умре от жажда. Сайтада се бе заблудила. Аутун не беше способен да убие никого. Не беше способен да убие и себе си. Този позор надвисваше над него като могъщ юмрук, който можеше да го смаже всеки миг.

— Какво ще искаш от мен, госпожо?

Сайтада посочи на север.

— Искаш да дойда с тебе ли? За какво? Ти ми даде съжаление и отчаяние. Какви други дарове имаш за мен?

Сайтада впи поглед в очите му и изрече първата си дума на неговия език след името му. Думата, която чуваше прошепната в пещерите на вещиците от трепещите устни на момчета, от гаснещото дишане на момичета.

— Смърт — изрече тя.

Доближи го и сложи в ръцете му вързопа. Аутун смъкна парцалите и в бледата светлина на горската нощ видя ножницата на Лунния меч. Извади оръжието и се загледа в студените лунни искри по острието.

— Щом е тъй, ще дойда с тебе.

Сайтада се обърна и тръгна по обратния път от гората.

49.

ВЪПЛЪЩЕНИЕ

Усилията на вещицата бяха насочени към Лиеайболмай, за да му даде достатъчно сила, която би ѝ навлякла беда. Тя направи примката, а той я нахлузи на шията си и скочи. И когато умря, разкъсан от зъбите на вълка, съзнанието ѝ се освободи.

Сега беше в най-долната пещера с вълчите челюсти, лежеше гола на каменните зъби, за да поиска чрез мъките си откровение от боговете. Стремеше се да отвори вратата, която водеше още по-навътре в земята към вързания бог, змиите и купата. Но не го намираше. Проходите още бяха там, но нямаше и следа от Локи, нито дори бегъл знак за присъствието му. В болката, безсилието и лудостта си тя изобщо не забеляза, че омагьосаният от нея меч е изчезнал.

Преживя смъртта на Лиеайболмай като прочистване на въздуха, като отваряне на врати в къща за пролетния полъх след дългата тежка зима.

Надигна се изтощена от назъбените камъни и застана сред кръвта и мръсотията си. Кралицата намираше опипом пътя си в тунелите, но бе приготвила малка лампа за края на страданията си. Знаеше, че ще се нуждае от уюта на светлината след блуждаенето в толкова мрачни места. Запали я и изпита тръпката на облекчението. Пред краката ѝ беше малкото парче кожа с руната Вълчи капан. Докосна я и усети трептенето на знака в себе си. Руната се бе върнала при нея. Да, Один беше мъртъв, погубен от единствената твар, която можеше да го повали — вълка Фенрис, дошъл на земята. Тя даде на обесения бог неговите руни, позволи му да се опознае и той сам направи заклинанието, което го уби.

Затътри се нагоре по тунела към един извор. Загреба с шепа и когато я вдигна, малко вода протече между пръстите ѝ. Твърде бързо, каза си вещицата. Взе камъче и го търкулна на дланта си. То падна и отскочи от каменния под. Прекалено високо? Така ѝ се струваше. Само Один можеше да уплаши скалите и потоците, само Один караше

въздуха да се разцепва и моретата да се отдръпват. Още беше жив. Въпреки всичко сторено от нея той беше жив.

Кралицата на вещиците, която вече беше повелителка само на себе си, след като изтреби своите поданици, се свлече разтреперана в мрака. Въздухът в тунелите се раздвижи. Тя знаеше какво е това — дъхът на бога. Той идваше да я съкруши, а беше сама; нямаше сестри да укрепят могъществото ѝ, нямаше армия от вещици, за да ги изпрати срещу него и да го отслаби. Нима бе надхитрена? Нима някаква подълбока магия от нейната насочи ръцете ѝ да убиват?

Вещицата почувства как умът ѝ се преобръща. Богът я притискаше, проникваше във всичко наоколо, просмукваше се по проходите и пещерите, за да я обкръжи и задуши. Один бе дошъл да я погуби — Один господарят на обесените, Один берсеркът, Один бесният, висящият, крещящият, старият едноок, Один безумният, Один поетът, Один дъждът, Один камъкът, Один мракът и Один светлината. Чакаше я при всеки завой в тунела, криеше се във всеки вир, но се губеше някъде, щом тя стиснеше юмрук в тъмата да го хване, джапаше мокро в мрака, когато тя го гонеше, за да се изправи срещу него.

Щом Один дойде, къде беше вълкът? Тя си мислеше, че северният магьосник ще даде земна плът на Фенрисулфр и сам ще се унищожи. Но ако магьосникът с барабана не е бил Один, вълкът е нямало как да се въплъти. Тя беше убедена, че вълкът ще се прояви изцяло само когато богът се опознае напълно. Сега разсъдъкът ѝ се връщаше само в кратки проблясъци. Тя убиваше, страдаше, стремеше се към магическо прозрение. Но вече ѝ се струваше, че червеи дълбаят в лабиринта на нейните мисли. От съзнанието ѝ липсваха части и връзки, пътища в него бяха преградени, изгорени и разрушени. Затова се проправяха други пътеки, пробити през мрежата от обичайните схващания, градяха се крехки мостове между области от съзнанието, които дотогава се свързваха само косвено. Други биха нарекли това лудост, но за кралицата беше благослов, който си извоюва с годините на убийства и болка.

И у нея се разгоря прозрение. Тя беше първа сред магьосниците, нямаше равна на себе си в заклинанията. Скри своите намерения дори от себе си, защото се боеше, че ако вникне в собствения си замисъл, ще се издаде пред бога. Ако той знаеше, че тя крои планове срещу него, щеше да нанесе удара си. Но чрез заблудата тя си осигури

безопасност. Докато силите ѝ бяха насочени срещу лъжлива цел, богът щеше да си мисли, че има време и би могъл да протака, да се двоуми. Така тя си даде възможност да създаде земния облик на вълка по най-добрия начин — някой друг да го направи вместо нея. Виденията ѝ показаха, че е скрила дори от себе си истинската същност на заклинанията и избора кое момче ще бъде използвано да носи духа на бога, дошъл на земята. Един не успя да изтръгне тази тайна от нея, защото самата тя не я знаеше. Богът остана сляп за опасността, докато нейният защитник не стана готов.

Спомни си тройния стегнат възел на шията на първото мъртво момиче — огърлицата на мъртвия бог. Сега знаеше, че е бил послание, нещо скрито в друго, което на свой ред е скрито в трето. Най-проникновената магия, която действа независимо — да, от нея и чрез нея, но не можеше да се каже, че е нейно дело. Това не беше заклинание, а силата, която прие в себе си като дете. И сега тази сила превръщаше нея в заклинание.

Мислите на вещицата се зареяха свободни от разсъжденията към магическото, отвъд логиката и здравия разум, но с най-здравата връзка с действителността — връзката на смъртта.

Притисна към себе си руната, която беше надраскала върху парчето кожа. Поднесе я към устните си, близна я с език и вдиша уханието ѝ. Миришеше на нещо повече от животинска кожа. Имаше вкус на сълзи, погребални кладни, застоялия дъх на чакането. На загубата.

Вълкът идваше, но се нуждаеше от нещо, за да направи последната крачка, от страдание, което да го натика в плътта и да изхвърли човека. Топлината на въздуха по кожата на вещицата ѝ подсказва, че някаква твар живееше в горните пещери. Не беше нито плъх, нито птица. Тя се взря в руната и значенията проникнаха в нейното съзнание — буря, върколак, вълчи капан. Кралицата знаеше, че момчето е дошло. Сега разбираше защо е важна. Тя беше капанът с примамката за братята. Късчетата от магическата картина се подреждаха. Момчето беше тук, братът щеше да дойде, само вълкът липсваше. Руната сякаш пулсираше в ръката ѝ. Триединство, възел на покрусата, отрицанието и клането. Един беше съвсем наблизо. Настъпи времето тя да призове своя защитник, врага на мъртвия бог. Нямаше да бъде лесно. Долавяше, че вълкът бе израснал и се

доближаваше до пълната си сила. Звяр, който можеше да се изпречи пред повелителя на магията и да му отхапе главата, не би се вслушал в зова на една вещица. Нещо по-силно трябваше да го принуди. Съзнанието на вещицата беше толкова тясно свързано с пещерите, че научи веднага, щом момичето влезе в пещерата на съкровището. Щеше да отиде при нея. Вещицата отново докосна с език руната. Този път вкуси кръв.

50. САМА

Ами ако няма въздух? Ами ако не стигне до никъде?

Адисла се издърпваше по въжето все по-трескаво, без да вижда нищо. Тунелът от дъното на вира беше дълъг, тъмен и запълнен с вода, а тя вече навлезе толкова навътре, че не можеше да се върне. Дърпаше колкото сили имаше, едната ръка пред другата и отново, и отново, едва потискаше паниката. Таванът на тунела беше от гладка скала, но тя непрекъснато си удряше главата и неволно опираше брадичка в гърдите си, за да поемат раменете ѝ сблъсъка.

Бореше се с желанието да вдиша или да се откаже, да блъска от яд с юмрук по скалата и да прахосва силите си. Въздух облъхна лицето ѝ и тя го загълта жадно. Пак не виждаше нищо, но изпълзя върху неравния, осеян с дупки под на пещера. Подпря се да седне и усети нещо между пръстите си, студено като есенна трева.

— Има ли някой?

Мъртвият въздух на пещерата сякаш лепнеше по кожата ѝ. Мъртъв въздух — тъкмо така миришеше. Лъхаше на гнилоч. Адисла се овладя и посегна към торбичката на кръста си. В нея бяха кремъците, огнивото и праханта, които Фейлег взе от острова. Нямаше полза от подгизналата прахан, но огнивото свърши работа. Зачатка по кремъка и труповете се появиха, разпадащите се лица изскочиха от мрака. В ужасния миг на проблясъка тя вида три мъртви момчета. Не бе докоснала трева, а коса. Адисла се помоли на Фрея. Почти се зарадва на мрака и се сви до стената.

Чакаше Фейлег да дойде, свила колене до гърдите си. Но Фейлег не се появяваше. Тя се надяваше, че като се гмурне първа, ще го насърчи. Сбърка ли? Застави се да слуша дишането си, за да се увери, че времето наистина минава и вечността в ума ѝ не е по-дълга от няколко удара на сърцето. А Фейлег го нямаше.

Насили се да разсъди какво да прави. Реши да се върне на повърхността. Напипа въжето и се приготви за припряното дърпане

през тунела. Внушаваше си, че този път ще бъде по-лесно, защото знаеше дължината на пътя. Хвана въжето и го дръпна. Да, беше закрепено и в другия край. Можеше да се изтегли навън. Тогава помисли и за Вали, омагьосан и изоставен в онази яма. Ако Фейлег не можеше да влезе по тунела, как да е сигурна, че ще намерят друг вход към пещерите на вещиците?

Хрумна ѝ нещо страшно. Ами ако Фейлег се е удавил? Няма ли да се натъкне на трупа му, препречил пътя навън? Трепереща и уплашена, тя пак се принуди да мисли. Това беше Тролската стена и вещиците бяха погубили безброй герои. Как да е сигурна, че и Фейлег не е станал една от жертвите им? Заради Вали трябваше да продължи без него.

Събра смелост и претърси трупове на момчетата с надеждата да намери лампа. Откри само амулети по вратовете им. Взе един. Не бе помогнал на детето, но защо да не помогне на нея? Докато пълзеше около момчетата, си поряза коленете. Все едно, трябваше да свикне с това. Когато се увери, че трупове останаха зад нея, пак удари кремъка. Мимолетният сноп от искри ѝ показва коридор надолу. Светна още веднъж, за да провери пътя. Така можеше поне да знае дали отпред има нисък таван или пропаст. Продължи предпазливо до стената, напипваше пътя с пръсти. Напредваше мъчително бавно.

Надяваше се все пак да намери Фейлег. Той ѝ каза, че имал голямо богатство някъде по хълмовете. Фейлег беше наивен и му липсваше лукавство, за да излъже за подобно нещо. Адисла можеше да използва съкровището, за да се спазари с вещиците да върнат човешкия облик на Вали. Щеше да им даде думата си, че ще донесе съкровището. Но колко струваше думата на една жена? Фейлег можеше да ѝ бъде полезен и в това — по-охотно биха приели клетвата на воин.

Опитваше се да потисне скритите по-дълбоко мисли. Откакто се помнеше, обичаше само Вали. Сега се страхуваше до полуда от него, а Фейлег с честността и добротата си ѝ даваше шанс да живее простичко далече от делата на крале и магьосници. Любовта на Адисла към Вали погълна нея, Фейлег, майка ѝ и всичко, което докоснеше. Ако не беше тази любов, датчаните нямаше да нападнат страната им, за да я отведат, нейната майка щеше да е жива, малкият Мани също. Но не можеше да изостави княза, каквото ще да става.

Терзанията на сърцето подхождат на слънцето и простора. В тунелите на Тролската стена си имаше по-неотложни грижи. Адисла за пръв път попадеше в такава тъма. Беше като звяр, който я задушаваше бавно. Кремъкът беше дребно трънче, с което го боцкаше в корема и за миг го отпъждаше, преди мъртвешката му тежест да я налегне отново.

Как да призове вещица? Какво да ѝ каже? Не знаеше. Първо се нуждаеше от светлина. Напипа различни неща, захвърлени по пода. Непременно щеше да намери и лампа. Немислимо беше мъртвите деца, на които се натъкна, да са прекарали целия си живот в мрак.

Тътреше се упорито, пръстите ѝ изтръпнаха от чаткането на огнивото и кремъка. Към края на един процеп таванът и подът се събраха в тесен прорез между камъните. Удари кремъка и малко остана да го изтърве стресната.

Не забеляза пещерата, висящите под тавана бели каменни копия, нито гънките в скалата, откъдето сякаш надничаха мъртви вещици. Видя само сияещото злато, натрупано до тавана, великолепно като празничен огън. Чаткаше с огнивото отново и отново, сред мечовете, ризниците, бокалите и блюдата, скъпоценните камъни и монетите — дарове на двайсет поколения изтерзани от кошмари крале — тя зърна нещо несравнимо по-ценно. Лампа с рибено масло.

Отворът на нейния тунел се намираще високо над пода и тя проумя веднага, че ако слезе, няма връщане назад. Адисла се дръпна, обърна се с краката напред и се пусна да падне в чернотата. Болка прониза единия ѝ крак и викът ѝ се върна с ехото. Бе изкълчила глезена на ранения крак. Още докато го опипваше, усети как се подува. Но това нямаше значение. Нуждаеше се от светлина. Пропълзя до лампата. Стисна я и разтръска. Пълна бе почти догоре. Заудря по кремъка и след пет-шест опита откри нещо, което би се запалило. Вехто наметало от плътен плат, какъвто не бе докосвала досега. Намери ръба, измъкна малко нишки и удари с огнивото. Адисла бе палила огнището в дома си хиляди пъти, но сега ѝ се струваше непосилно. Докато се разгори мъничко пламъче, пръстите ѝ се разкървавиха. Но скоро лампата светна и тя се вторачи в смайващото съкровище на кралицата на вещиците.

Мракът отстъпи, но страховете ѝ не се уталожиха, само се промениха. Преди тунелите сякаш бяха пълни с невидими очи и гладни усти. А в тишината на огромната пещера започна да се плаши, че е

сама. Адисла осъзна, че като нищо може да умре в тези пещери и заради вещиците, и без тях. В известен смисъл самотата се оказа най-лошото чудовище. Златото беше скъпоценно, но и безполезно. Не ставаше нито за ядене, нито за пиене, само блестеше като мълчалив присмех.

Болката в глезена се засилваше. Изкълчен ли беше, счупен ли?

Чу далечен шум, раздвижване като от нечий дъх, но много по-силно. Каза си, че е от вятъра, ала въздухът оставаше неподвижен. Искаше да угаси светлината и да се скрие, но знаеше, че вече е избрала да срещне каквото имаше в тези тунели. Отново този шум. Гърлото ѝ пресъхна, бореше се със себе си да не угаси лампата.

Кожата ѝ настръхна, разтресе се. Пламъчето подскачаше ли, или само ѝ се привиждаше? Уплахата я сграбчи. Адисла понечи да се изправи, но бе забравила за глезена си. Изпищя и тупна на колене, за малко не изтърва лампата. Пламъчето щеше да угасне. Тя се насили да я стисне здраво и да я вдигне високо, за да огледа.

Над нея стоеше страховито дете, хилаво и мръсно, с лице на жена и очи на удавник.

А после Адисла се успокои. Осъзна, че не е видяла добре господарката в този мрак. Пред нея беше не някаква оръфана пещерна твар, а кралица. Господарката протегна ръка и богатата ѝ усмивка заличи болката, мъката по Вали, копнежа да намери Фейлег. Всичко щеше да се оправи. Господарката се бе подлагала на страдания, недостъпни за въображението ѝ, затова можеше да понесе всичко преживяно от Адисла и да го отмие от душата ѝ. Господарката носеше чудесна роба от тъкан със златни нишки. На шията ѝ сияеше красива огърлица, а сапфирите в короната блестяха като лед под слънце. Дори тъмата сякаш се отдръпваше от тази прелестна жена.

— Нуждая се от тебе, за да помогнеш на моя Вали — промълви Адисла.

Господарката се усмихна и Адисла разбра, че тя вече знаеше и правеше каквото е нужно, за да го освободи. Държанието на господарката я уверяваше, че Вали вече идва да се срещнат и скоро всичко ще бъде наред. Тя имаше огромно могъщество и можеше да премахне всяко заклинание, наложено на Вали.

Да, всичко щеше да бъде наред. Господарката бе надникнала в ума ѝ и прати умиротворяващо видение — Адисла беше в огряно от

слънце стопанство, децата около нея бягаха с кикот от стария Браги, който се преструваше на мечок. Имаше и още някой, не различаваше дали е Вали или Фейлег, но се чувстваше обичаща и обичана сред най-милите за нея хора на този свят. Господарката показва това бъдеще и Адисла ѝ беше благодарна.

Тя хвана ръката на вещицата и Гулвейг я поведе към долните пещери.

51. ОТПЛАТА

На север Велес Либор не мръзнеше, а се потеше, макар че вятърът режеше като нож, а небето чернееше от сняг. Под земята нямаше вятър, нито валеше. В люшкаците се сенки от факлите той смъкваше камъни. Трудеше се заедно със северняците, защото ги познаваше твърде добре и разбираше, че ако не свърши малко работа, някой би го сметнал за недостоен да получи дял от плячката.

Знаеше и че най-трудното ще започне, ако намерят някакво съкровище. Бодвар Бярки не му дължеше нищо, екипажът — също, а всички те не бяха подчинени на краля, на когото той служеше. Можеше да разчита единствено на две неща — на острия си ум и на тъпотията на спътниците си. Затова говореше неспирно какви обирджии са южните търговци и как един достоен воин бил измамен да се раздели с половината от съкровището на дракон срещу боклучав колан, защото търговецът се закле, че някога е принадлежал на бог Тор и давал на притежателя си великанска сила. Всъщност не му се вярваше да има съкровище, не можеше да измисли и как да плати на крал Хеминг откупа за княза. Струваше си обаче да опита, а разкривеният знак, бележец съкровището, както и огромната купчина камъни изглеждаха многообещаващо. Затова трябваше да внуши на спътниците си колко е ценен за тях.

— За да вземете най-добрата цена за плячка, нужен ви е опитен търговец, който да е на ваша страна. Само като си помисля за всички горди бойци, продавали великолепно ценности, без да разбират какво са притежавали, сърцето ми се облива в кръв. Ако аз имах онова драконово имане, щях да го продам двойно по-скъпо, отколкото е струвало. Но пък аз знам къде да намеря купувачи.

Някои от слушателите му бяха наивни селяни без почти никакъв опит, затова попиваха всяка негова дума. Бярки обаче не беше като тях. Берсеркът сигурно беше наясно, че ако Велес ги склони да се върнат в Хейтабир с плячката, няма да получи и една крина овес в отплата. Но

Велес предполагаше, че би го убедил колко полезни са уменията му на някой неутрален пазар, където Бярки не би се опасявал от неговите връзки. Освен това Бодвар Бярки дължеше откуп за себе си. Ако се опиташе да занесе на Двубрадия нещо друго, освен пари, кралят имаше право да определи своя цена на плячката и берсеркът би могъл да задлъжне още повече. Търговецът беше готов да си помогне с всички тези доводи, като им дойде времето.

Най-сетне отнесоха встрани камъните и се събраха да зяпат тежката плоча. На нея видяха същата руна както на първия камък, който отместиха — начупена линия с още една черта.

— Какво означава това? — попита Бярки.

— Проклятие — отвърна Велес. — С това съкровище трябва да внимаваме, иначе който го вземе, може да бъде поразен. Използвали са този знак и във Византия, за да погубят самия император.

— Къде е Византия? — любопитства едно селско момче.

— Той говори за Миклагард — вметна Бярки.

— Къде е Миклагард? — пак попита селянчето.

— На запад и малко по на юг оттук — обясни му Велес. — Голям град с мнозина магьосници, опитни в налагането на проклятия. И с този знак си служат.

Бярки изсумтя.

— Аз си знам как да се оправям с проклятия — потупа меча си. — Още не съм срещал магьосник, който може да върне главата си на раменете, след като му я отсека.

— Значи никога не си срещал вълшебника Птолемей. Той е мой приятел. За него това е дреболия, с която забавлява хората.

Селяните се ококориха.

— Ще ми се да проверя колко го бива — каза Бярки. — Защо да не те върна разсечен надве, за да видя ще може ли пак да те направи цял.

Велес млъкна. Познаваше хората и се досещаше, че Бярки може като нищо да изпълни заканите си. Предпочете да не напомня, че според собствените си думи самият берсерк е бил пленен от магьосници. Може би смъртта на мъжете, които го бяха омагьосали, му върна дързостта, или пък черпеше смелост от нелепата маска на вълк?

— Хайде да привършваме — обади се някой. — Не ми харесва това място. Тук е пълно с храна за гарвани, не искам да направи гозба

и от мен.

Бярки кимна и отиде при плочата. Въпреки исполинската си сила нямаше толкова дълги ръце, че да я хване от двете страни. Помъчи се да пъхне пръсти зад нея, но ръбът бе опрял в наклоненото дъно на пещерата. Приклезна пред плочата и се опита да я повдигне от тази страна, но пак не успя.

— Остави на мен — каза Велес.

Взе един от дървените клинове, захвърлени в пещерата, и го натика с камък в тясната пролука между плочата и стената. Изпрати наемник да донесе вода от морето. Мъжът се върна скоро и Велес започна да лее вода върху дървото.

— Да не се надяваш, че така ще разтвориш камъка? — подсмивва се някой от селяните.

— Да — сопна се Велес.

След малко клинът започна да се надува и пролуката между плочата и стената се разшири. Бодвар Бярки кимна впечатлен, а Велес продължи да натиква клинове в междината.

— И аз съм магьосник посвоему, както виждате — ухили се търговецът.

Накрая пролуката се разшири достатъчно и Бярки пак пристъпи към плочата. Пъхна пръстите си и задърпа. Нищо не се случи. Той плю и изпсува. Замърмори под носа си, за да се разяри:

— Один, чиято веселба е войната, повелител на смъртта. Один, разрушител, унищожител, могъщ убиец. Один означава бяс, Один означава война. Один, Один лудият, слепият с едно око. Один! Один! Аааа!

Плочата се повдигна. Бярки я издърпа да застане отвесно, тя се заклати и за миг изглеждаше, че ще падне обратно на мястото си. После се наклони към него. Бярки отскочи пъргаво и камъкът се стовари тежко на мястото, където той стоеше преди миг. Дупката в пода на пещерата избълва воня и дори Велес, чийто стомах понасяше всичко, усети гадене. Двама от наемниците изтичаха настрани, за да повърнат. И Бярки се отдръпна, но след малко пристъпи напред нетърпеливо.

— Гробница е, и то затворена наскоро, щом надушваме тази гнилоч. Момци, това е добър признак. Никой не е слизал долу преди нас. Ето какво ще ме избави от моята клетва пред Двубрадия.

Той коленичи и върза въже за издатина в ръба на дупката, която май беше пригодена точно за такава цел.

— И това е добре — отсъди берсеркът. — Улеснили са ни, момци. — Засмя се до ушите. — Който слезе последен, ще си тръгне бедняк.

Той се спусна в мрака.

Какво чакаше в ямата? Вали. Не, не беше Вали. Тази твар имаше мислите на Вали, но те вече не определяха същината ѝ. Разпокъсани и несвързани, те приличаха на падащи звезди в небето, мярнали се за малко и изчезнали. Спомените и преживелиците му бяха като каша, преливаха се едни в други, приятелството и любовта бяха не по-важни от усещането за камъните под краката му и студа в пещерата.

Отначало се съгласи да остане в ямата, защото обичаше Адисла. Знаеше, че едва не я уби, и макар че грохотът на плочата, която го затвори долу, носеше отчаяние, той му се зарадва. Докато беше хванат в този капан, не можеше да навреди никому. Когато видя осакатения ноайди, животинското надделя и той прие участието си по съвсем различни подбуди. Имаше храна, в ямата беше защитен от стихииите — защо да не е тук? После храната свърши и той блъскаше стените в ярост, скачаше към плочата, опитваше се да избяга с ровене и накрая като всеки звяр се примири и седна.

По това време вече много трудно си спомняше кой беше. Човешкото у него беше подобно на рояк златни рибки, сменящ рязко посоката си във водата, ту придобил ясни очертания, ту разпръснат от връхлитащи огромни челюсти.

Велес не изостана от Бодвар Бярки. Ожули си дланите по въжетото и стъпи с ругатня на осеяния с камънаци под.

Някой хвърли долу запален факел. Велес го взе и се огледа. Докосна стената и нещо полепна по пръстите му. Близна ги и побърза да си изтрие езика с ръкав. Вкуси кръв.

Пред него Бярки пристъпяше навътре с меч в ръка.

— Там има изумруди — прошепна берсеркът. — Виж! Грамадни са.

— Нищо чудно да са евтини ахати — охлади въодушевлението му Велес. — Ще трябва да ги оценя внимателно.
Но не бяха нито изумруди, нито ахати, а очи.

52.

КРАЛ И КРАЛИЦА

Аутун си мислеше, че мракът не е същият като миналия път. По пътя към пещерите от задната страна на планината неговата спътница взе огниво, кремък и прахан заедно с голям вързоп къси свещи, които бяха скрити в дупка под камък. Докато се спускаха, палеше свещите една от друга. Но една угасна изведнъж и тъмата не го притискаше отвсякъде, нито кипеше от враждебност и зли помисли.

Жената го подготви посвоему, преди да слязат в пещерите. Свали от шията си кожената връв с камъчето, на което беше надраскана вълча глава. Върза връвта на неговата шия.

— За късмет ли? — попита той.

— Смърт — отговори тя.

Аутун не се почувства различен, а и доколкото виждаше, камъчето беше съвсем обикновено.

Чак не му се вярваше, че този вход към пещерите на вещиците може да бъде намерен толкова лесно. Все едно беше обозначен — тесен отвор в планинския склон, отличаващ се по оставените отпред приношения. Тунелът имаше формата на лъжица с дълга дръжка, накрая се разширяваше в голяма кухня. В истинските пещери се влизаше през тавана на тунела, трябваше да натрупат плоски камъни един върху друг и да смъкнат въже с помощта на пръчка. Процепът в тавана не се набиваше на очи, но Аутун не би разчитал входът да остане скрит за дълго, ако бе избрал пещерите за свое убежище. Една сполучлива догадка на любопитен воин стигаше врагът да нахълта вътре. Защо се бе катерил по Тролската стена, щом го имаше и този вход от другата ѝ страна?

Аутун не знаеше дали не се напъхва в клопка. Напомни си, че идващите в пещерите не биха могли да видят нищо, което вещиците не са искали да видят. Нима те го пускаха да влезе? Той бе огледал даровете, които никой не прибираше — шишета и гърнета, останали недокоснати. Дали вещиците бяха в пещерите?

Не се плашеше. Уверен в скорошната си смърт и готов да я посрещне, Аутун не бе оставил място за страха. Трупове на момчетата, изгризаните от плъхове тела на момичетата, подутата плът на удавените жени и почернелите гниещи лица на обесените само му напомняха потискащо на колко хора е отредил подобна участ.

Но с формата на тунелите не му беше толкова лесно. Аутун не се боеше от смъртта, но нямаше желание да се задуши, докато собствените му ръце притискат носа и устата в теснотията. Някои тунели бяха малко по-широки от главата му и трябваше да пълзи и да се провира. Започваше да разбира защо този вход не е така недостъпен като онези откъм Тролската стена. Всеки враг ставаше твърде уязвим тук. Боецът не може да се сражава, когато ръцете му са приклучени пред главата. Пътят беше лесен на някои места, но и много коварен, дори без вещиците да запълват тунелите с кошмарите си.

Докато се спускаше, у него крепнеше увереността, че вещиците са мъртви. Иначе как би запазил разсъдъка си толкова дълго? Какво ги бе убило? Седнаха да отдъхнат в светлината на свещта до подземен вир. Таванът се отразяваше и превръщаше водната повърхност в трепкащ златен диск. Аутун погледна Сайтада. Тази жена вещица ли бе станала? На тях ли служеше сега? Дали го доведе тук да убие онова, което бе причинило толкова много смърт из тунелите? Прогони тези мисли, бяха неуместни. Ще прави каквото се налага. Както винаги ще действа и ще убива, докато не бъде убит. Не искаше още убийства, но стигнеше ли се до схватка, не би се въздържал. Само така можеше да постъпи.

Струваше му се, че са от цял ден в пещерите, когато забеляза меко сияние в тунела. Хвърли поглед към жената и стисна дръжката на меч. Тя завъртя глава, за да го увери, че няма опасност.

Аутун доближи безшумно и осъзна, че светлината е отражение на тяхната свещ в купчина злато. Оръжия, брони, гривни и накити бяха струпани до тавана като в сън на алчен скъперник. Хората говореха, че вещиците събират дарове и плячка от хиляда години. Той прецени, че хилядолетие може би не стига за такова съкровище.

— Колко хора са умрели, докато са опитвали да стигнат до тук? — каза и на себе си, и на жената.

Едва не се засмя. През почти целия си живот би ликувал от находката, би взел колкото може да носи и би се върнал в кралството

си прославен. Не и сега. Вече не схващаше какъв смисъл има в богатството. Наричаха скъпоценните камъни „сълзите на Фрея“, защото ги пораждал плачът на богинята. Смяташе това за приказки, с които се запълват зимните вечери. Но сега виждаше, че сълзите и скъпоценностите са тясно свързани.

Опипа ризница и щит. Макар и потъмнели от годините, те бяха добре изработени и запазени. Жената поклати глава. Доколкото я разбра, тя не смяташе, че се нуждае от тези неща в предстоящата битка. Но надделя прозорливостта или простото желание да умре, както е живял — в пълно снаряжение. Въпреки размишленията в самота и кошмарните угризения някои прости воински навици оставаха. Когато не знаеше какво да очаква, щеше да се възползва от всяко предимство. Сложи си ризница, намери позлатен стоманен шлем по мярка и взе превъзходен щит, украсен не с вълк, а с гарван. Знакът на Один.

Сайтада остави свещта на пода и седна на най-удобния камък да го гледа как се приготвя. Изрече тихо все същата дума:

— Смърт.

Нещо помръдна до тунела. Мечът на Аутун изскочи от ножницата, светлината преливаше по острието. Друго движение пред тунел отляво. После тя се озова пред него само на три крачки. Момиче, съсухрено и измършавяло дете в дълга и окървавена бяла риза. Държеше пречупена дръжка на копие, краят ѝ бе обгорен в пламък, за да се превърне в дълга и зловеща дървена игла.

Аутун бе виждал лицето ѝ само два пъти, и то за броени мигове. Въпреки това я позна. Тя беше по-слаба, по-луда, по-изгладняла и по-пребледняла, но той я позна. Огърлицата на шията ѝ пламтеше във всички багри на войната. Пред него беше кралицата на вещиците.

— Господарке? — промълви Аутун.

Сайтада посочи детето и каза:

— Смърт.

Свещта угасна. Дълбоко в пещерите се разнесе шум. Отзова се тялото на Аутун, а не умът му, кожата му се сгърчи по шията и ръцете, устата му пресъхна, а сърцето се разтуптя. Страхът, въплътен в звук — вълчи вой.

Вещицата проговори с отпаднал и дрезгав глас:

— Один?

Сайтада зачатка с огнивото и Аутун видя, че кралицата е изчезнала. Сайтада удряше кремъка, но не можеше да запали праханта.
— Один?

В третия дъжд от искри вещицата го връхлетя и насочи копието към главата му, но той го хвана със свободната си ръка. В тези детски ръце нямаше сила. Аутун заби дръжката в окото на вещицата. Тя изпищя и пак стана тъмно.

Той не разбираше защо ѝ щукна да го нападне така. Нали можеше да свари мозъка на човек, намиращ се на пет дни път от нея, защо реши да се бие с него? Сети се за амулета на шията си. Нали амулетите бяха тъкмо за това — да пазят от магии.

— Дай ми светлина, момиче! Удряй с огнивото!
Тогава нещо го блъсна като лавина.

53.

БИТКАТА В ПЕЩЕРАТА НА СЪКРОВИЩЕТО

Фейлег се проклинаше, че не може да се гмурне в тунела. Не защото му липсваше храброст. Просто не можеше да го направи, както не можеше и да лети. Крайниците не му се подчиняваха, а опитите да се потопи насила във вира завършваха с безсилно задавяне.

Адисла я нямаше и той се обърка ужасно. Всичко, което бе искал, стана негово в краткия миг на целувката ѝ. Как копнееше тя да тръгне с него далеч от тази планина към дома му сред хълмовете, вместо да скочи във водата. Ала отиде да се срещне с вещиците, да спаси своя княз. И той нямаше избор. Обичаше я, затова щеше да ѝ помогне.

Чакаше я да се върне. Притъмня. А когато се зазори, той опита отново. Напразно. Тялото му не изпълняваше неговите заповеди.

Все по-отчаяно търсеше вход из планината. В кръгла падина над шеметна пропаст откри пещера, която го обнадежди. Влезе и надуши човешки миризми, но нямаше и следа от вход. А таванът изглеждаше опасно напукан. Можеше да се срути всеки миг, затова Фейлег излезе навън. Обиколи тичешком цялата планина, вираше се за всякакво подобие на отвор. Реши, че няма какво друго да стори, освен да се изкачи по скалите. Знаеше, че входовете там се забелязват по-лесно, но бяха почти непристъпни.

Покатери се до върха на гигантската канара, чак до острия като нож хребет. Там стърчаха чудати високи каменни шипове като пръсти на чудовищна ръка, протегнати към небето. Това бяха траловете, дали името на Тролската стена — според преданието били вкаменени, докато се любували на прекрасния изгрев. Огледа околните земи отгоре. Сега беше толкова високо, че би отброил двайсетина удара на сърцето, докато пада. Под него се носеха облаци. Добра се до това място по прекалено опасни пътеки, а надвисващият ръб в краката му

беше направо немислим. Но трябваше да опита. Спусна се, стиснал ръба с пръсти, и размаха крака, за да напипа някаква опора в бездната. И както във вира тялото му отказа да се подчини, той се върна върху ръба. Седеше в смразяващия вятър и се ненавиждаше за страха. Накрая видя нещо в равнината.

Далече долу вървяха двама души. Нямахте да си губи времето с тях, но тогава чу непознат за него звук. Вой от болка като тънко острие, което затрептя не във въздуха, а в главата му. Знаеше от чие гърло излиза — Адисла го викаше да ѝ помогне. В ума му се откри назъбената руна върху камъка на магьосниците и той усети как го завлича подобно на отлив. За Фейлег езикът на вълците беше ясен като човешкото слово. Знаеше какво означава този вой: „Страдам непоносимо“.

Длъжен беше да отиде при нея. Може би тези пътници в равнината знаеха някой вход към пещерите. Хрумването се дължеше на безсилието, не на разума.

Наблюдаваше ги как заобикалят Тролската стена и когато се увери, че влизат в един пролом, тръгна да ги пресрещне. После го обзеха съмнения. Откога бродеше из тези земи като вълк, смазваше и разкъсваше, вземаше каквото пожелае? Заради всичко случило се, след като князът го плени, бе забравил кой е. Тези хора щяха да видят в него диво животно и сигурно щяха да избягат. Реши да ги следи отдалече, преди да отиде при тях. И все пак трябваше да побърза. Спусна се по планината с безшумни пъргави скокове.

Вървеше подире им над пролома към задния склон. Отначало ги взе за просяци. Жената беше облечена в дрипи, дрехите на мъжа не изглеждаха по-добре. Само извитият меч в ръката му показваше, че имат съвсем друго положение. Фейлег не ценеше златото и скъпоценните камъни, но и той беше омаян от великолепието на ножницата, която улавяше зимното слънце в бели проблясъци.

Реши да изчака нощта, да отнеме меча, докато мъжът спи, и да му го върне срещу сведения. Те обаче не спряха за нощувка, а продължиха въпреки чезнещата в здрача светлина. Накрая стигнаха до дългата пещера, която Фейлег бе огледал. Приложи всичките си умения на ловец, за да се вмъкне подире им, и видя как жената натрупа плоски камъни. Тя се пресегна с пръчка и смъкна нещо от процеп в тавана. Въже с възли, по което се покатери.

Идеше му да се втурне натам, да я откопчи от въжето и да се качи в мрака, но вече бе забелязал стойката на белокосия мъж. Колкото и да беше стар, имаше сили. Фейлег не се съмняваше, че ще го повали в схватка, но защо да го прави? Ами жената? Знаеше, че сестрите никога не излизат от тъмата, значи не беше вещица. Изглеждаше обаче, че познава пещерите и можеше да го заведе там, където той искаше да отиде.

Затова продължи да гледа. Мъжът държеше запалена свещ, докато жената се качваше, тя запали друга горе и той се покатери при нея. Издърпаха въжето и светлината избледня. Фейлег съкрати чакането, колкото му стигаше смелостта, грабна пръчката и скочи върху камъните. Порови с върха на пръчката, закачи въжето и го свали. Издърпа се в тъмния процеп. Напипа още един прът горе и предположи, че с него събарят купчинката камъни, за да заличат следите от влизането. Не го докосна повече.

Пропълзя по стръмнина до мястото, където беше вързан краят на въжето. Оттук започваше равен тунел. Нямахме светлина, но вълкът разчита на обонянието си, не на зрението. Човешките миризми и вонята на риба от свещта го насочваха, докато не зърна слабо сияние.

Вървеше след тях в тунелите и цепнатините, уповаваше се на миризмите, когато не виждаше светлина. Фейлег разбираше колко невероятно е да открие Адисла в този лабиринт, но двамата пред него бяха единствената му надежда. Не знаеше накъде са тръгнали, но поне отиваха *някъде* и имаха свещи. Така беше по-добре, отколкото да се провира упорито в мрака.

Слизаха все по-надолу и той започна да долавя още нещо в тъмнината, което не му желаше доброто. Нямахме вълчи камък да го пази, нито дар от бог да го закриля. Самият мрак му приличаше на животно — отъркваше се в него, облизваше го, дори го познаваше. Фейлег чувстваше как нещо пълзи и в ума му, души мислите му, бележи ги със собствената си миризма. Вещицата знаеше, че той е тук.

Инстинктът го подтикна да се изгуби, да откъсне човешката си част, да остане само вълк, ловуващ в мрака, както го бе научил Квелд Улф. Натискът в главата му отслабна и се отдалечи. Тя се махна, но Фейлег осъзнаваше, че за да изпълни желанието на Адисла, за да й върне княза, трябва да застане лице в лице с вещицата. А дори отдалече присъствието ѝ беше като паяк, налазил мозъка му.

Фейлег се потеше. Пламъчето на свещта бе застинало неподвижно. Той се промъкна напред и светлината се засили, стана позлатиста. Надникна иззад ъгъла и огледа.

Стори му се, че старецът с меча стои пред същински хълм от злато. Съкровището беше натрупано от пода до тавана на пещерата, която не беше ниска. Мъжът си бе сложил ризница и шлем, държеше и щит, наглед по-подходящ за перчене, отколкото за сражение. Фейлег прецени как изглеждаше този човек с бойното си снаряжение, излъчващата се от него самоувереност. Знаеше, че с този противник няма да му е лесно, не беше никакъв телохранител на търговец, когото да повали и захвърли.

А пред стария воин стоеше дете — мършаво момиче с мръсна кървава риза, което държеше счупена дръжка на копие.

Светлината изчезна. В искрите от огниво той зърна мъжа и спътницата му, но момичето го нямаше. Отново искри. И още веднъж — момичето пак беше там, насочило дръжката на копието към воина. Фейлег я видя да пада и пак настана мрак.

Тогава прозря. Опърпаното малко момиче беше вещицата — единствената надежда за княза, когото Адисла обичаше. Щом воинът я нападна, това го превръщаше във враг. Тъмнината беше непрогледна, но Фейлег чуваше дишането на мъжа, надушваше потта му, слушаше дрънченето на халките в ризницата.

Безшумен като вълк по сняг, той се хвърли към него.

Всички досегашни противници на Фейлег бяха падали още от първия удар, същото се случи и с Аутун. Кралят се просна на пода, Фейлег беше отгоре му. Но още в мига след удара Фейлег проумя, че схватката не е свършила. Нямаше гибелно изскочил въздух от гърдите на зашеметения противник, нямаше бавене, докато другият разбере какво го е сполетяло и се нагоди. Старецът тутакси блокира ръката, с която Фейлег го стисна за гърлото, заби длан в лакътя му и принуди човека вълк да отскочи, докато се извърташе да стане. И всичко извърши, без да вижда.

Ако Фейлег не беше толкова гъвкав, щеше да стане лесна жертва на Аутун, който можеше да му извие ръката и да го прикове на пода. Фейлег се търкулна и изтръгна ръката си от пръстите на Аутун, но положението се промени. Старецът беше прав, а Фейлег се търкаляше, за да се отдалечи от него.

Усети крака му в хълбока си — Аутун го гонеше. Воинът налучкваше къде е, за да не го изгуби в мрака. Фейлег отскочи назад и чу свистенето на меч.

Фейлег вече беше прав. Ризницата на краля дрънчеше като хапути на шейна при всяко движение и показваше на Фейлег точно къде се намира. Човекът вълк нападна отново. Кралят не го виждаше, но чу издишването при скока. Приклекна зад щита си и Фейлег прелетя над главата му, като падна лошо на неравния под.

Разнесе се печален звук отдалече, приличаше на планински вятър, но бяха твърде дълбоко под земята, за да чуят вятъра.

Въздухът изскочи от дробовете на Фейлег при падането и Аутун го доближи, ориентираше се по тежкото дишане.

Пак същият звук. Не можеше да е вятър. Имаше и нещо животинско в него. Аутун замахна в тъмнината и мечът му изтръгна искри от пода. Нов проблясък — Сайтада се мъчеше припряно да запали свещ. В този миг кралят видя, че човекът вълк скача.

Фейлег пак се блъсна в него, но Аутун го отблъсна встрани с щита. Кралят долавяше, че противникът се уморява. Съжали, че няма по-късо острие от Лунния меч. Ако допуснеше нападателя по-близо до себе си, можеше да го довърши с нож.

Стоманата пак удари кремъка и Аутун зърна противника. Това му стигаше. Лунният меч сцеди въздуха и закачи крака на връхлитащия Фейлег, който се блъсна с крясък в Аутун. Кралят го събори с щита. Фейлег виеше, но по-мощен звук вцепени Аутун — боботещо ръмжене като от свлачище. Огромно животно, може би мечка, идваше към тях. Шумът отвлече вниманието на краля и противникът се претърколи далече от него.

За Аутун беше ясно, че Фейлег не може да се изправи, чуваше го как пълзи. Друг враг беше наблизил и кралят не би рискувал да търси слепешком, за да довърши първия, но знаеше, че в битка хората могат да се надигнат и с по-страшни рани. Все пак раненият му беше полезен. Ако в пещерата имаше мечка, щеше да се насочи към стенещия мъж на пода. Аутун щеше да знае къде са и двамата му противници.

Най-сетне Сайтада запали свещ.

Фейлег се насилваше да стане, а зад него се рееха две светещи зелени петънца. Очите на Аутун се приспособиха към светлината и той

потрепери неволно.

Насреща му имаше вълк, но по-голям от всеки друг. По-висок от мъж и доста по-едър от бяла мечка. Как се бе вмъкнал в пещерите? Нямахше съмнение, че тунелите са прекалено тесни за него. Съществото щракна с челюсти и се вторачи в Аутун, кашляше и хриптеше.

— Та... тат...

Ако Аутун не знаеше, че е невъзможно, би казал, че звярът се опитва да му говори.

Накара пръстите си да стискат по-леко дръжката на Лунния меч, освободи мускулите си от напрежението, издиша и пристъпи към вълка. Забеляза, че отдясно Фейлег пълзи нанякъде. Това не го засягаше. Този враг щеше да умре скоро от загуба на кръв, а дори да оцелееше, нямаше да се върне, за да нападне. Аутун знаеше колко бързо се изчерпва яростта, заради която хората забравят смъртоносните си рани.

Спря на пет крачки от звяра. Смая се, че десният преден крайник прилича повече на човешка ръка, а не на вълча лапа, но погледът му се прикова в зъбите — всеки колкото дълъг корабен пирон.

Кралят се усмихна. Каква рядка смърт, достойна да я възпяват скалди, но само жената с белязаното лице щеше да я види. Едва не съжали, че рани гибелно първия си противник. Каза си, че старият му приятел Варин щеше да бъде щастлив, ако можеше да умре в схватка с такова чудовище. Лицето на удавения се мъж отново изплува в паметта му. Погуби го, но защо? Какво постигна с амбициите си, какво бъдеще осигури, какви съкровища спечели?

Звярът пак хриптеше и кашляше. Наистина ли се опитваше да говори? Все едно. Аутун искаше да умре и имаше съвършен противник пред себе си — враг, когото не можеше да съжالياва, чудовище, свирепа твар, която да повали без угризения.

Аутун вдигна Лунния меч за удар. Животното сякаш се досети за намерението му още щом то възникна в ума на краля. Налетя с ръмжене и недоловима бързина и го събори. Ризницата опази гърба му от грапавия камък, но не можеше да си поеме дъх.

Аутун не си позволи това да му попречи.

Фейлег стискаше зъби, за да изтърпи болката, и гледаше в трепкащата светлина как кралят се търкулна встрани от челюстите на

звяра, а после под него. Замахна нагоре с меч. Кръвта на вълка плисна по лицето на Аутун.

Съществуването нададе вой и се отдръпна рязко, но не му трябваше много време да се опомни. Врълхлетя отново и този път посегна с човешката си ръка към меч. Изненаданият Аутун би очаквал това от човек, но не и от животно. Лунният меч блесна във въздуха и издрънча. За пръв път в живота си Аутун беше обезоръжен в сражение.

Схватката се разгорещи, вълкът напираше към противника си с нокти и зъби, кралят пък се извърташе и навеждаше, отдръпваше се и отскачаше, а ако не успееше, поемаше ударите с щита.

Въпреки болката Фейлег се възхити на стария воин. Нямаше оръжие срещу такъв враг, но не губеше самообладание. Докато се изплъзваше на звяра, през цялото време доближаваше падналия си меч. Фейлег недоумяваше защо спътницата на стареца не му помогна. Тя си седеше невъзмутимо в светлината на свещта, сякаш слушаше приказка до огнището.

Кралят се примъкна по-близо до оръжието. Още беше невредим, макар че животното бе разкъсало дупки в ризницата и бе нацепило щита. Фейлег събра сили и се повлече по корем. Биещите се можеха вече да го настъпят, кралят прилякваше да протегне ръка към меч. Фейлег докопа Лунния меч и изпълзя в сенките.

Аутун изобщо не се стъписа, само промени посоката — отстъпваше при нападенията на звяра, за да се върне до златната купчина и оръжията в нея.

Фейлег се подпря да стане и изкуцука към най-близкия тунел. Придържаше се за стената и се тътреше в мрака, а шумът на битката отслабваше зад него. Слизаше все по-надолу. Тунелът сякаш нямаше край, но той не можеше да спира за отдых. Принуждаваше се да се отдалечава от стария воня, от зъбите на вълка. По някое време долови, че се намира в по-голяма кухня.

Чу звук като тих стон. За миг си позволи надеждата, че е намерил Адисла. Плъзгаше ръка по стената и се тътреше, опрял длан в раната на бедрото си и стиснал меч под мишница. Стигна до друг тунел. За късмет не беше много по-широк от раменете на мъж. Звярът не можеше да се промъкне тук. И пак чу гласа отдолу.

— Помощ...

Стомахът му се сви. *Наистина* беше Адисла.

Насилваше се да продължи, стиснал зъби, влачеше се измъчено по неравния под.

— Помощ!

Гласът прозвуча по-силно. Нямаше съмнение, че е Адисла.

Видя светлина зад извивката на тунела.

54. ПО ДИРЯТА

Съществото беше гладно. Потребността от храна обсеби съзнанието му с първите лъчи светлина като слънчева корона около облак, щом повдигнаха леко плочата. Но не бе изгубило животинската си предпазливост и се притаи в мрака, за да научи какво го е освободило. Вълците не се впускат в схватка, преди да разберат съотношението на силите. А тази твар само смътно долавяше своята неуязвимост и предпочиташе да види противниците си, преди да нападне.

Те слязоха скоро в ямата и другите животински инстинкти надделяха. Когато животното остане някъде по-дълго, смята мястото за свое леговище. И сега съществото се почувства застрашено.

Чуваше думи, които не разбираше:

— Нека аз вляза пръв. В съкровището може да има чупливи неща, трябва да помисля как е най-добре да го изнесем.

— Търговецо, вземаме всичко от тази гробница. Не ме карай да оставя тук твоя труп като отплата за сполуката.

В мозъка на вълка нямаше мисъл за отмъщение, когато отхапа главата на Бодвар Бярки. Само глад.

И отново го владееше само глад, докато гледаше как Велес се опитва да излезе от ямата по въжетото. Скочи към него и с едно захапване прегриза гърба му, глътна голяма мръвка, притисна го с лапа към пода и разкъса корема, за да налапа вкусните вътрешности, докато търговецът още пищеше.

Вали може би щеше да остане доволен, че Велес си плаща за злото, което му стори. Или може би щеше да помисли, че наказанието е прекалено сурово. Но той почти не присъстваше във вълка и нямаше как да почувства каквото и да е. При това вече не беше сам, а по-скоро слят с тълпа, в която всеки иска вниманието с вопли. Магьосникът, китоловците, семейството ловци на елени, датските пирати бяха в него или по-точно той беше всички тези хора, съзнанието му се бе

превърнало в същинска мешавица от погълнати мисли и личности. Приличаше на пазар, където всеки надвиква останалите. Но над всичко беше виещият глас на вълка, който определяше посоката и повеляваше на тялото.

Заля го паниката горе. Мъжете се напъваха да върнат на мястото ѝ тежката плоча, която го бе държала в плен, но никой не можа да я помръдне. Те се отказаха и побягнаха.

Вълкът изскочи мигновено от дупката. На пътя му имаше някакви твари, врецяха и го удряха, затова ги помиташе, смазваше ги с челюсти, уталожваше с техните сокове глада на дългото си затворничество.

Когато всички умряха, той легна натежал от преяждане, със сънлив мозък и растящо тяло под мразовитата луна и зеления небесен огън в неотстъпчивия мрак на зимата.

Той не беше Вали. Тялото му наподобяваше уродлив музикален инструмент, с който можеше да изсвири и звука на Вали, но не го направи още дълго — докато нейният измъчен вой не го съживи в звяра.

В най-долната пещера на Тролската стена Адисла лежеше на чудесна постеля от сено, покрита с разкошни кожи. Отново беше у дома. Тук бяха майка ѝ, датчанинът Барт, Мани и другите ѝ братя. Умиротворението, възцарило се у нея с появата на господарката, беше като уютата на леглото ѝ в зимно утро.

Адисла знаеше, че кралицата на вещиците иска от нея да повика Вали. Затова изрече името му. Вещицата се взря в очите ѝ и я погали по косата. Адисла се досети, че трябва да повтори името, и го направи охотно заради добрината на господарката.

Кралицата на вещиците се вгледа в Адисла и кимна на себе си. Опита се да постигне целта чрез момичето, да изпрати нежността ѝ към вълка и да го призове. Явно нямаше да успее така.

Гулвейг остави острата руна да изплува в съзнанието ѝ. Потръпна. Присъствието на руната беше почти отровно, сякаш ако я задържеше прекалено дълго, щеше да бъде изгорена или дори унищожена. Запрати я в ума на момичето пред себе си.

Илюзията се разпръсна и Адисла изкрещя. Изобщо не беше в леглото си, нямаше дом, нямаше любящо семейство около нея, а беше вързана върху клин от назъбени камъни в края на стесняваща се пещера. Камъните се връзваха в тялото ѝ, призрачната светлина на маслени лампи хвърляше сенки като дълги жестоки пръсти, протегнали се да разкъсат нейната плът. Страдаше ужасно.

Щом руната изригна от съзнанието на вещицата, Адисла прозря замисъла. Виждаше смърт — своята и на Вали, на Фейлег и на Браги, в този живот и в следващи, проточили се напред във времето. Зърна и онова, което вещицата не виждаше. Разгада истинското име на Гулвейг и това знание беше по-страшно от въжетата, от острите камъни, дори от преобразования кръвожаден Вали. Сега знаеше защо господарката искаше тя да повика Вали.

— Няма да го направя.

Някой застана пред очите ѝ — не господарката, а бледо ужасно дете със състарено лице. Кралицата на вещиците отвори съзнанието ѝ и все едно всички призраци и страхове, които Адисла носеше в себе си, се надигнаха да я погълнат и завлекат надолу. Видя смъртта на своята майка, трупа на Мани пред прага, точещия лиги и ръмжащ Вали в ямата. В отчаяното си желание да възпре кошмарите, които я заливаха, копнееше да се вкопчи в нещо, да заличи зловещите видения. Стори ѝ се, че спасението е в тази блещукаща и гънеща се руна пред нея, но не знаеше как ѝ хрумна това. Вторачи се, насочи цялото си внимание в руната и още в следващия миг разбра, че е направила страшна грешка. Ослепителна бяла светлина избухна в очите ѝ и прогори съзнанието ѝ като нажежено желязо.

Вой се изтръгна и от устата, и от душата ѝ. Не беше само звук, а изблик на магия. Вали, заспал във вълка на скалата, го чу тъкмо както вещицата искаше и разбра какво означаваше. Отърси се от дрямката на пълния корем. Изправи се на задните си крака и погледна на югозапад.

Вещицата беше доволна. Вълкът беше прекалено силен, за да го призове нейната магия, но онази магия, която той изтъка сам от връзката си с момичето, се оказа достатъчна. Той щеше да дойде и да се подчини на волята ѝ.

На острова в мислите на Вали изпъкнаха Адисла и всичко, което тя бе за него. Знаеше, че тя е в опасност и трябва да отиде при нея. Проливът между острова и сушата не беше никакво препятствие, нито

пък широките равнини и планинските проходи. Не го спираха фиорди и блата, долини и канари. Преодоляваше ги с огромни скокове, за да доближи момичето, препускаше към източника на вика с бързина, немислима за човек, кон или дори птица.

Трептенията на нейната мъка му бяха водач като поток, който проследяваше до извора. Ледената нощ на далечния север преля в бледо утро, край него се мяркаха стопанства и върволици от шейни. Профучаваше през гори, подплашваше стада елени из равнините, хвърляше се от планински върхове като падаща звезда и летеше към целта си като неясно тъмно петно в светлината.

Пещерите го забавиха. Промушваше тялото си в тунелите само със силата на волята. Не мислеше къде отива, викът на Адисла го зовеше. В напора да преодолее притискащите тесни проходи Вали дойде на себе си, но вече не му изглеждаше странно, че има тяло на огромен вълк, нито че пещерите са наситени с безброй миризми. Спомените му се връщаха, но само засилваха болката. Жената, която той обичаше, страдаше и единственият смисъл на живота му беше да я намери и да я избави от мъката.

В един миг се озова пред баща си Аутун наскоро пещера, пълна със злато. Кралят беше страховит в доспехите си. Вали се опита да му каже, че Адисла е в опасност. Знаеше, че неговият баща не би разбрал защо е толкова загрижен за някаква селянка, но искаше да му се придоми, та кралят да забрави предразсъдъците си и да помогне. Тогава Аутун го нападна и Вали стана безсилен пътник в тялото си, от съпротивата му нямаше никаква полза, когато вълкът се хвърли в схватката.

Гласовете отново го заглушаваха, ужасният вой на вълка отново отекваше в ума му, бе също толкова неразделна част от него, колкото и любовта му към Адисла. Залута се, отстъпваше пред бясната ярост на животното, в което се превърна. Аутун лежеше на пода със счупен щит, без оръжие и вълкът му налиташе. А Вали се предаваше като дремец ездач в жегата, който оставя коня си да избира посоката.

— Помощ!

Нейният глас. Аутун го удряше с нещо, но той не усещаше.

— Помощ!

Вали се опитваше да достигне вълчето тяло, за да се отзове.

— Помощ!

Вълкът се спря задъхан над стария воин. Аутун не чакаше безучастно. Изсули се изпод вълка, грабна скъпоценен меч от купчината, извъртя се и заби с две ръце острието в гърба на звяра.

Мечът опря в гръбнака и се пречупи, Вали пак не усети нищо. Замахна с ръката си и запрати Аутун на пода.

— Помощ!

Най-после Вали овладя тялото. Откъсна се от схватката и тръгна надолу, воден от зова на Адисла.

55.

ФЕНРИСУЛФР

На Фейлег вече му прилошаваше от болка и трябваше да спре. След четири вдишвания пак закуцука. Надушваше рибено масло. Някой бе запалил лампа долу. Да, виждаше светлината. Продължи към нея и тунелът се стесни до процеп. Той издиша силно и се промъкна с хълбока напред.

Пещерата беше не по-просторна от вътрешността на голяма къща, в края таванът се спускаше и образуваше клин с остри камъни като животински челюсти. Адисла беше вързана там, цялата в кръв. Сърцето му прескочи един удар, когато я видя.

И лицето на вещицата беше кърваво от изтеклото око. Стоеше и гледаше отнесено, стиснала счупена дръжка на копие. Имаше въже около шията си, вързано със сложен възел. Фейлег позна символа на Один. Той се плашеше от магическото дете, а стореното на Адисла го ужасяваше, но намери сили да говори.

— Госпожо — каза на вещицата, докато куцукаше припряно към Адисла, — дойдохме тук с важна задача. Наш приятел е омагьосан и се преобрази във вълк. Той е тук, в тунелите. Нуждаем се от твоите умения, за да го изцелим. Имам злато и мога да ти платя.

Адисла трепереше, Фейлег видя, че е загубила много кръв. Върху камъните я задържаха кожени върви, вързани за ръждясали халки, забити в скалата. Срязва ги с Лунния меч. Прегърна Адисла и я целуна по челото. Тя беше слаба, едва мърдаше, но се напрягаше да каже нещо. Фейлег обърна ухо към устата ѝ.

— Видях ума ѝ. Видях ума ѝ. Бягай, Фейлег, бягай!

Той поклати глава.

— Не мога да бягам, дори да искам. А аз не искам. Ще остана тук с тебе. Всичко ще бъде наред. Тя ще изпълни молбата ни. Нали, госпожо?

Вещицата не продума. Някъде по-нагоре в тунела се чу тежък удар.

- Фейлег, тя ме върза на тези камъни. Отнесе се жестоко с мен.
- Щом е тъй, ще те възмезди или ще умре. А него ще излекува.
- Не, ти не разбираш.
- Само нея имаме. Трябва да я накараме да ни послуша.
- Не, Фейлег, не...

Адисла усещаше, че вълкът е въплъщение на могъща и страшна магия. Гулвейг се заблуждаваше, че насочва тази сила, но Адисла успя да надникне в паяжината на съзнанието ѝ с очите на разума. Нещо, което беше част от Гулвейг, но и отделно от нея, и много по-могъщо, я подчиняваше на своята воля. Каквото и да беше то, от него лъхаше на студ и глад. Стремеше се към смърт в челюстите на вълка, а тази смърт беше свързана със смъртта на Адисла, на Фейлег и Вали, отново и отново в нескончаем цикъл на прераждане и изстребление. Цялото това кръвопролитие се съдържаше в пулсиращата руна.

— Той ще я убива отново, през цялата вечност, също и нас. Бях в нейния ум, видях как се случва. Трябва да го изпревариш и да я убиеш. Иначе той ще сбъдне пророчеството и ние ще бъдем обречени.

— Няма да му позволя да я убие — каза Фейлег.

— Как ще го спреш?

— Уязвим е за този меч. Ще го пропъдя. Никой вълк не иска да кърви.

Старяеше се да говори уверено, но разчиташе повече на силите на вещицата, защото беше непохватен с меч.

Още един удар по-наблизо и вцепеняващ вой. Вещицата изви глава натам. Фейлег беше убеден, че тунелът е прекалено тесен за вълка. Вещицата можеше да си свърши работата, без да я застрашават челюстите му.

Фейлег погледна Адисла.

— Ще върнем твоя княз.

— Не... Не. Аз видях. Убий я. Фейлег, убий я, докато не е станало късно. Можеш да се бориш с чудовище. Не можеш да се бориш с бог.

— Тя е нашето спасение.

— Тя е нашата гибел, сега и завинаги — ти, аз, Браги и още мнозина, изтезания и ужас без край. Тя винаги търси смъртта в челюстите на вълка. Убий я, преди да е постигнала желаното.

— Адисла, любима моя, вълкът е тук. Той дойде. Може да ни задържи вечно тук. Аз не умея да се бия с меч, а един могъщ воин, обучен от малък, вече показа, че не може да се мери с него в схватката. Вещицата трябва да му помогне. Можеш ли да говориш пак с него? Можеш ли да го укротиш, за да позволи магията ѝ да му подейства?

— Той е смърт, винаги е смърт. Само миг оставаше да ме убие, когато бяхме на север. Не го води тук, Фейлег. Не го води тук.

— Но той е тук.

Адисла се поддаде на ужаса и затрепери в ръцете му.

Шумът ги доближаваше. Освен гърленето гневно ръмжене имаше и други звуци. Фейлег се бе хранил до събратята си безброй пъти и ги разпозна. Разкъсана плът, изтръгнати стави, смазани кости. Чуваше се и жално скимтене на вълк, хванат в капан на ловец. Чудовището беше ранено.

— Тя ще ни спаси или ще умре.

— Ако умре в зъбите му, свършено е с нас. Това иска. Убий я, Фейлег.

Адисла го дърпаше за раменете. Фейлег помисли, че бълнува, тласната към безумие от преживяното.

Вещицата още гледаше оцъклено напред, вдигнала дръжката на копие. Фейлег се питаше дали тя иска да прободне Адисла, но не ѝ стига смелост. Поредният удар се чу съвсем наблизко, съпроводен с изтерзаното скимтене. Фейлег се повлече колкото можеше по-бързо към тунела.

Обля го вълна от горещ смраден дъх, блъсна го като юмрук и го отхвърли назад в пещерата. Щракащите челюсти на звяра бяха само на три крачки от него. Провираше се толкова неистово, че смазваше тялото си.

Сега беше сгодният случай Фейлег да убие звяра, който се заклеши в миг. Задните крака дращеа по камъка, раменете му пращяха и пукаха в процепа, главата се въртеше и усукваше, за да влезе. Фейлег вдигна Лунния меч, но не можеше да нанесе удара. Върна се мислено към бягството от онзи бряг. Вали го спаси тогава. Но имаше още нещо. Князът беше негов двойник — можеше да бъде като него, ако Норните бяха изпрели иначе нишката на живота му. Чувстваше се свързан с него.

Той отстъпи.

— Използвай магията си, вещице — посочи ѝ тунела. — Използвай магията си, иначе ще убия и двама ви.

Вещицата пак не каза нищо и не направи нищо. Той вдигна Лунния меч над главата си, като че се канеше да я съсече. Ала тя отново не помръдна, стоеше с пречупеното копие в ръка, сякаш се готвеше да порази невидим враг.

Фейлег се обърна към Адисла.

— Когато вълкът влезе, ще привлече вниманието му. Ти го заобиколи и излез в тунела. Той ще бъде принуден да стои тук известно време. Ако можеш, говори му. После тя ще го излекува или ще умре.

— Убий я, убий я...

Нямаха повече време. Вълкът се промъкна и плъсна като риба върху камък. Наглед почти нямаше кости, само задните му крака шаваха, но единият беше изкривен неестествено.

— Върви! — извика Фейлег. — Върви!

Дръпна Адисла да стане.

Тя се олюля и щеше да падне, но той някак намери сили да я подкрепи, сложи ръката ѝ на раменете си и се устреми към тунела. Изминаха само няколко крачки и се строполиха.

Вълкът се гърчеше като уловена на кука змиорка, вещицата стоеше вцепенена с копието си.

— Смърт и мъки до края на вечността — промълви Адисла.

Фейлег поклати глава.

— Ето това е вечно. — Притисна я до себе си. — Любовта, която ми дари, когато се разделихме при вира, която споделяме сега. Върви, Адисла, и носи тази любов.

Озърна се към вълка. Тялото му се възстановяваше. Разнесе се звук като откъсване на агнешки бут и раменете му възвърнаха формата си. Протегна предните си крайници и ставите също изщракаха на местата си.

— Ще умреш.

— Не ме е страх да умра. Повече се боя да живея, ако не те спася. Върви. Върви! Веднъж ти рискува живота си, за да ме спасиш, сега правя същото за тебе. Върви!

Вълкът пое въздух и дробовете му наместиха ребрата с прашене.

Адисла стисна ръката на Фейлег и я целуна.

— Махни се оттук.
— Ще дойда при тебе. Заклевам се.
Той я избута в тунела.
— Фейлег!

Адисла протегна ръка, но той се върна в пещерата, а тя вече нямаше сили.

Вълкът стъпи на краката си, цял и невредим. В малката пещера Фейлег осъзна колко грамадно е животното, зелените очи бяха колкото металната среда на щит, зъбите — колкото човешка китка. Извисяваше се над Фейлег и хилавото тяло на вещицата. Огледа застаналата в тунела Адисла, камъните за изтезания и вещицата. Накрая се вторачи в кралицата на вещиците и се озъби. Тя не трепна, просто зяпаше напред, вдигнала копието.

Фейлег знаеше какво трябва да направи. Той бе мразил Вали заради пленяването си и защото Адисла го обичаше. Но не беше ли всичко за добро? Без Вали никога нямаше да научи какво е да бъдеш обичан, да почувства, че жена отвърща на целувката му, или да види нежност в очите ѝ. Съдбата му беше обвързана със съдбата на княза и макар че би било по-лесно да го съсече, пътят напред не минаваше през схватка. Пресити се от схватки.

Фейлег остави Лунния меч в краката на чудовището.

— Княже, опомни се.

Вълкът хриптеше и кашляше, думите станаха разбираеми.

— Аз съм тук... аз съм тук... познат съм ти... аз съм...

Явно се справяше трудно с мисленето.

— Тази господарка — каза му Фейлег, — това дете е твоят лек. Преклони се пред нея и прави каквото ти заповяда. Нейната магия е прочута навсякъде в човешките земи. Позволи ѝ да ти помогне, Вали. Заради любовта, която опозна. Укроти се заради Адисла.

Вълкът склони глава пред кралицата на вещиците.

Страшното дете се размърда за пръв път пред очите на Фейлег. Погледът ѝ срещна неговия. Паешките крачета пак плъзнаха по мозъка му в поток от мисли и чувства. Той проумя какъв глупак е бил. Само вълкът му пречеше да сбъдне желанията си. Ако Вали го нямаше, Адисла ставаше негова, миналото — отхвърлено, бъдещето — свободно. Спомни си погнусата, когато видя княза да гризе онези трупове на кораба, убийството на храбривия Браги, разкъсаните ловци.

Защо да бъде изцелен? Той се бе отказал от това право, като донесе толкова смърт.

Фейлег сграбчи Лунния меч и замахна.

Адисла изпищя, когато мечът блесна в ярка дъга и се заби в животинското тяло, но ударът беше непохватен. Вълкът се нахвърли върху Фейлег, впи зъби в него, разкъса едната страна на тялото му и го стовари на пода. Звярът отметна глава назад и глътна откъснатото месо. Адисла беше безсилна.

Вещицата се усмихна. Следващата стъпка ѝ стана ясна, но беше нещо повече от заклинание. Тя носеше в себе си нещо вечно, могъщо и неустойимо — като руна. Да, руна. Тя потърка парчето кожа с палец.

Вълкът заръмжа, мускулите по тялото му се издуха, докато кръвта на неговия брат капеше от муцуната му. Вещицата долови как се преобразяваше, този път не толкова телесно, а магически. Това беше разковничето — също като руната, дадена ѝ от Локи — двамата братя да се слоят. Всичко беше на мястото си, готово за последната стъпка.

Вещицата обърна дръжката на копието, опря тъпия край в пода и се наниза на острието така, че върхът се подаде от гърба ѝ.

За Адисла действителността сякаш се разпадна.

56.

МЪРТВИТЕ

Вещицата отново беше малко момиче, изгубено в първите си спомени. Какви бяха първите ѝ спомени? Мракът и студът, лицата на жените, нашарени призрачно, мъждивата светлина на факли и влажният мирис на пещерите.

*„Казват, че в тъмни тунели с магии
и с вълшебства си служиш като вещица.
В облик на вещица си отишъл сред хората
и не личи да е мъжка душата ти.“*

Вещицата познаваше гласа. Той беше. Кой? Присмехулникът. Да, присмехулникът, който не беше чак толкова хитроумен. Локи, лъжецът, който си мислеше, че може да страни от делата на боговете и да се смее. Не беше така. Нима се заблуждаваше, че тези окови са само за тялото му, а умът му е свободен да броди из световите като човек? Не. Той беше уловен, окован и вързан във всяка своя мисъл. Тя си разчисти сметките с червенокосия, с този нощен гост, с този смешник и враг на смъртта.

Знаеха ли жените от Тролската стена коя е тя? Направиха я своя кралица, когато беше на шест години. Тя носеше в себе си всички руни, което не се бе случвало на смъртен. Те знаеха ли?

Истината бе скрита от вещицата, но щом копието прониза тялото ѝ с болка, тя я съзря. Уби ги един по един — момичетата, момчетата и посестримите си. Вмъкваше се нощем в съзнанията им да нашепва за самоубийство. Душеше ги, давеше ги и ги изгаряше, докато тънеха в транс. Направи го, за да отслаби себе си, уж като крайна мярка, за да съхрани постигнатото от сестринството в магията, но само защото беше плашлив и завистлив бог, който ги презираше заради тяхното

могъщество. Тя бе скрила своите намерения от самата себе си, защото се боеше нейното земно въплъщение да не се разбунтува, за да се отклони от участта си. Докосна тройния възел на шията си. Нещо, скрито в друго, което е скрито в трето. Тя си мислеше, че е скрила вълка от самия него, за да го скрие и от бога. Всъщност го бе скрила от себе си. Сега измамата се разкри и тя знаеше за кого е дошъл вълкът. Доjde да погуби нея.

Копието изглеждаше безупречно, позата ѝ на пода — също, истинско подобие на руната, която я бе водила. Тя бе изобразила Вълчия капан със собственото си тяло.

Тя беше навсякъде, владееше всичко, проникваше във всяко съзнание на земята, за да влияе и докосва. В мига на най-силната болка избликваше най-силната ѝ магия.

Изрече своето име:

— Один.

Гласът ѝ беше дрезгав от годините на мълчание, но волята на бога изтръгна звуците от отвикналото гърло.

Тялото на вещицата кървеше и около нея се разливаше голяма червена локва. Вълкът наведе глава да лочи. Адисла не можеше да откъсне погледа си от ставащото в пещерата.

Вещицата се надигна. Извади копието от корема си и се взря във вълка, той също се вторачи в нея.

— Призовах те тук, за да направиш това — каза вещицата. Вълкът пак се озъби.

— Така е било — продължи вещицата — и така ще бъде завинаги, но за тебе, Фенрисулфр, никога няма да е лесно.

На Адисла ѝ се привидя, че пещерите ги няма. Стоеше насред огромна почерняла равнина, където сенки на гарвани се плъзгаха по нея, пушечи вгорчаваха въздуха и се чуваха викове от завършващо сражение.

И вещицата беше различна. Носеше не онази окървавена риза, а мъжка броня. Държеше щит, другата ѝ ръка стискаше зловещо копие.

— Аз съм Один — мразещият всичко, виждащият всичко, повелител на обесените, повелител на убитите, повелител на безумието, най-посветен в магията и дързък в битките.

Вълкът заскимтя.

— Хайде, Фенрисулфр — подкани го вещицата. — Ти си звярът убиец, мой враг и мой съзаклятник.

Вълкът скочи още щом вещицата завъртя копието към него да го намушка. Захапа гърлото ѝ, разтресе я като кукла и краката ѝ се отделиха от земята. Адисла виждаше как странни ярки форми се сипят от вещицата, някои чезнеха със скане на земята, други се топяха като снежинки, трети я удряха. Усещане за поток мина през нея, после смразяваш студ като северен вятър, след това в съзнанието ѝ нахлу нещо, което тропаше и дишаше шумно. Накрая до нея стигна мирис на зелена трева с топлината на пролетен ден. Знаеше, че това са руни, всяка с различна сила. Те ѝ казаха. Те говореха.

Вещицата изтърва копието, налагаше безсилно с юмруци муцуната на вълка. Животното не я пускаше, а стискаше все по-здраво челюстите си. Адисла видя порои, слънчеви лъчи, огромно дърво до небесата, коне, огнище. Цялата магия на вещицата се изтръска от нея в челюстите на вълка.

Гледката избледня и се върнаха стените на пещерата. Вълкът стоеше над вещицата и поглъщаше плътта ѝ.

Адисла чувстваше силата на руните, отново беше здрава и жизнена, всички загадки се разкриваха пред очите ѝ. Узна, че магията е завършена. Вещицата беше Один. Богът постигна каквото искаше — и своята смърт, и на кралицата, което беше все същото. Жадният за знания бог опозна смъртта още по-задълбочено, като я преживя отново. Руните, които разпръсна от земното си въплъщение, сякаш изгаряха у Адисла, носеха ѝ прозрение и нещастие.

Вълкът се хранеше, гълташе неспирно плътта на вещицата. Накрая потръпна, закашля се, отръска се и легна.

Адисла взе Лунния меч.

Вълкът я погледна и заговори:

— Недей. Няма да владее тялото си, ако го направиш.

Адисла вдигна оръжието, усещаше го лишено от равновесие и неудобно. Фейлег удари съществото с цялата си сила и го рани, но не го уби. Тя нямаше дори нищожен шанс.

— Готова съм за смърт — каза Адисла.

— Не за смърт — избоботи съществото.

Гласът му звучеше грубо, човешките думи минаваха насила през вълчето гърло и уста.

— Ти ли си, Вали?

— Нейната смърт освободи ума ми от кървавото тресавище. Аз съм.

— Ти си най-ужасното чудо на света.

— Омагьосан съм, но това беше краят. Има други магьосници. Можем да ги намерим. Има път назад за мен.

— На каква цена? Колко хора уби, любими?

— Вече не искам да убивам.

— Вълкът убива, Вали.

— Не, Адисла, не.

— Аз видях истината. Фейлег беше твой брат и ти го уби.

Огромното животно склони глава.

— Вълкът го уби.

— Ти си враг на боговете. Видях. Това е предназначението ти.

— Пак ще бъда предишният, Адисла.

Тя поклати глава, сълзите измиваха светли черти по зацапаното ѝ лице.

— Но аз никога няма да бъда предишната. Обичахме се въпреки разликата в потеклото и оскърбихме боговете. Искам да си отида от тебе, Вали. Искам да умра.

— Дори да умреш, моята любов е толкова силна, че ще те повика обратно от залите на мъртвите.

— Вали, аз ще живея отново. Когато богът умря, в мен се вряза магия и аз съм уверена, че означаваше прераждане. Но аз ще живея отново без тебе. Ти си омразен на мъртвия бог.

— Аз съм част от неговия замисъл, както прозрях в полето на смъртта. Той се нуждае от мен, за да сбъдне съдбата си. Аз съм негов враг и негов помощник.

— Не искам и аз да съм част от това.

Нещо прошумоля зад нея, но тя не се озърна.

Вълкът наклони глава към Адисла.

— Обичам те.

— Тогава ме забрави.

Тя вдигна Лунния меч и пристъпи напред да го съсече.

Вали потрепери. Знаеше, че няма да се сдържи и ще отвърне на заплахата, но се бореше с цялата си воля да не я нападне. Сега разбираше кой е — убиец на бог, прераждал се в хиляда живота, за да

тръгне на лов за Один във всичките му въплъщения. Какво място имаше за обич в такава участ? Какво място имаше дори за самия него в безмерните магически сили, които си го присвояваха? Искаше Адисла, но щеше да я убие, ако тя му посегнеше. Както в толкова много случаи нямаше избор — вълкът щеше да посрещне насилието с хилядократно по-голямо насилие.

Мечът в ръката ѝ блестеше, в неговото гърло напираше гневен вой. Той се опитваше да подреди думите си.

— Не е свършило. Ще живеем отново и аз няма да имам покой, докато не те намеря и почувствам любовта ти както някога.

Но звучаха не думи, а кръвожадното вълче ръмжене.

Адисла затвори очи и замахна, но мечът не удари. Аутун стоеше зад нея. Отне ѝ меча, изпречи се отпреде ѝ и я тласна назад в един-единствен миг.

Вали приклегна. Гледаше Адисла и знаеше, че мечтите му са били смазани от вълчите челюсти. Разделиха се и животът му загуби всякакъв смисъл. Озова се в капана на безсмъртно тяло и спътник щеше да му бъде само вечната покруса, че е по-тясно свързан с желанието за смърт на един побъркан бог, отколкото с жената, която обичаше толкова силно.

Виждаше зловещия меч в ръцете на своя баща, усещаше как раната в хълбока още кърви, макар че всички други рани бяха зараснали. Мислеше си, че Норните са спрели да предат нишката му и от него зависи дали ще започнат отново.

Искаше му се всичко това да изчезне, животът да бъде както преди. Още виждаше в Адисла момичето, което лежеше до него на тревата под ослепителното слънце. Но сега това беше само сън, а той стигна твърде далече, за да го превърне пак в истина.

Взря се в Аутун и срещна погледа му. Най-сетне изрече дума:

— Смърт?

— Смърт — потвърди Аутун.

По Лунния меч блеснаха отражения от лампата, очите и зъбите на вълка просветнаха от мрака.

Когато всичко свърши, мечът лежеше на пода, а вълкът не помръдваше.

Адисла отиде да погледне труповете, тялото ѝ трепереше, а умът бе претръпнал. Странната жена с белязаното лице се бе навела над

Фейлег и го галеше по косата. Адисла отиде при нея и сведе поглед. Сините му очи бяха отворени, вторачени в нищото. Имаше страшна рана отстрани, където вълкът бе прегризал корема му. Още не беше изстинал, но лежеше бездиханен и тя не се съмняваше, че е мъртъв.

Пое тялото му в прегръдката си и го целуна. В съзнанието ѝ се преливаше руната, от която сякаш бликаше пролетно ухание, ромолеше дъждец при ручей. Прераждане. Опита се да я прехвърли в него, за да бъде отново цял, но овладяването на това изкуство отнемаше години, а цената му беше лудостта.

Жената с обезобразеното лице я гледаше и Адисла разбра какво казваха очите ѝ: „Има начин“.

Жената взе лампата и излезе. Адисла вдигна Фейлег. Стори ѝ се, че руните засияха в нея и не усещаше тежест, нито ѝ беше трудно да мине през процепа. Вървеше след светлината по смълчаните тунели и накрая усети свеж полъх по лицето си. В края на широка пещера, където ярък сноп лъчи прорязваше тъмнината, жената спря и опря длан в ръката ѝ. После целуна Фейлег по челото и докосна бузата на Адисла.

Младата жена продължи. Помириса вятър, дъжд и студ откъм морето.

Колоната от светлина се разшири. Тя продължи да върви напред. Пред входа на пещерата погледна от ръба близо до върха на Тролската стена. Земята беше далече долу. Огромен простор от суша и море се бе ширнал пред нея, великолепен в синевата и зеленината си.

Целуна Фейлег и го прегърна по-силно.

— За надеждата — прошепна Адисла и прекрачи в светлината.

Сайтада бе вървяла след нея до ръба. Някъде виеше вълк. Разбираше гласа му: „Аз съм тук. Ти къде си?“

Тя постоя заслушана и се върна в пещерите.

57.

РАЗКАЗИ НА ПЪТЕШЕСТВЕНИЦИ

От три дни ловците вървяха в гората и търсеха вълците. Знаеха си, че има нова глутница в околността. Бяха убити няколко овце, дори един стар кон. Взеха лъковете и примамките си и навлязоха между дърветата, взираха се за следи от животните. Не откриха нищо и вече мислеха, че само са си загубили времето.

Когато дългият летен здрач се спусна над дърветата и луната увисна пълна в небето, един пътник дойде на поляната и помоли да седне до техния огън. Мъжът беше със странна външност — висок и блед, косата му стърчеше и беше почти неестествено червена. Носеше обаче мях с медовина и те му позволиха да хапне с тях срещу няколко пълни чаши.

Странникът беше приятен и забавен събеседник, но с приближаването на кратката нощ разговорът стигна до религията.

— Виждам, че сте от новата вяра — каза пътникът и посочи кръста, който един ловец носеше на шията си.

— Ние сме от хората на Христос — потвърди друг ловец. — Аз пък виждам, че ти си от старата вяра.

— Харесва ми да имам колкото се може повече богове в отплата за вярата си. Струва ми се, че всички господари на Асгард закуп са по-добра сделка от вашите пожертвования за един-единствен бог от изтока.

Мъжете се разсмяха.

— Има места из тези земи, където можеш да се простиш с езика си за такива приказки — подхвърли някой.

— Да, кроткият и милостив бог май изпада в бяс, ако му застанеш на пътя, а?

— Не е грях да защитиш словото Христово — натърти друг ловец.

— Дори когато самото слово ти казва, че такава защита също е грях, нали? — отбеляза пътникът. — Наскоро ли се покръстихте, или

сте родени в тази вяра?

— По това време преди пет лета още пълзях по корем пред идоли, но ми показаха пътя към божията милост — обясни първият ловец.

— И защо се промени? — полюбопитства странникът.

— Бях роб и църквата плати за свободата ми. Християни не бива да са роби на езичници. Така казва светият отец.

— Ами ти?

— И с мен стана същото — отговори вторият ловец.

— Но не и с мен — обади се третият, който беше и по-мълчалив, и по-схватлив.

— А какво се случи?

— За мен старите богове бяха свирепи, а новият предлагаше почовечен път. Толкова обича света, че изпратил единствения си син да умре за нашите грехове. Казах си, че е хубава история как се въплътил в човек.

— С Тор няма да видиш такива неща, нали? — вметна първият ловец.

— За Тор не знам — сви рамене пътникът, — но е всеизвестно, че старите богове често са се въплъщавали в хора.

— Как тъй?

— Не сте ли чували историите? Как боговете могат да откъснат косъм и да го превърнат в човек, как въплъщенията им забравят божественния си произход и живеят като обикновени люде. Мисля, че е по-голямо изпитание да си бог, без да го знаеш, вместо да си уверен в своята божественост като Христос.

— Разкажи ни една от тези истории — помоли първият ловец. — В настроение съм за приказки и сме далече от свещениците, тъй че няма нищо лошо в това.

И странникът им разказа как на стария безумен бог Один му се присънило един ден, че е вещица в земния свят. Но божествените сънища не са като човешките — придобиват плът. Вещицата постигнала могъщество в магията и богът завидял ревниво на земното си въплъщение. Затова я поръсил с пророчески видения, все едно хвърлил семена в нива. После и великият бог Локи сънувал прекрасна робиня, която опряла нажежено желязо в своето лице напук на собственика си. Локи се влюбил в съня си и дошъл на земята да зачене

две деца с нея. Едното било вълкът Фенрис, който ще изяде боговете в последния ден. Другото било просто човек. Поднесъл ги в дар на един крал и на вещицата. Но дар от Локи не е никакъв дар. Вълкът изял своя брат и вещицата, преди кралят да го убие с предсмъртния си удар, както вълкът ще убие Один в последния ден и също ще бъде убит. Затова казват, че Локи и децата му са едновременно врагове и помощници на Один — те изглаждат пътя към предопределението му, макар че то е смърт.

— На боговете им харесва — добави странникът — да виждат как историите за тяхната съдба се сбъдват и в земния свят. Вълкът и Один са се борили през отминалите векове, ще се борят и в идните. Лесно е да видиш къде се случва, ако знаеш как да гледаш.

— Значи според теб Юда е бил помощник на Христос?

— Казват, че Юда помогнал на Исус да умре за човешките грехове. Ако не е била такава волята Божия, не би се случило, нали?

— Такава е била волята на дявола, който извършил това чрез Юда — възрази първият ловец.

— Дяволът е искал всички грехове да бъдат опростени? — учуди се странникът. — Твърде странен дявол ще да е той.

Мъжете пак пригнаха.

— Ние сме по-големи късметлии от тебе, приятелю — подхвърли някой от тях. — Трябва само да слушаме какво ни казват свещениците, а не да размишляваме.

— Ако Бог ни прати тези вълци, стига ни — заяви първият ловец.

— Да бяхте помолили Локи — предложи им странникът. — Той праща вълците.

— Не се молим на идоли, господине.

— Не се молите — кимна пътникът. — Ами тогава на своя бог се помолете Локи да не ви прати вълк, ако сте си извлекли поука от историята за краля и вещицата.

— Ще минем и без такъв вълк — съгласи се първият ловец.

Седяха до огъня, пиха и разговаряха до късно. Странникът познаваше добре гората и им каза за пещера на един ден път западно от това място.

— Известна е като вълче леговище и макар че ловци често избиват животните, винаги други отиват там.

— Ще отидем да я видим, господине.

Пътникът си бе тръгнал, когато ловците се събудиха сутринта. Нямаха по-добра възможност от онази, която им предложи. Свечери се, докато стигнат до пещерите, разположени в малка скала на стотина крачки от реката и пет човешки ръста над нея.

Ловците огледаха мястото и бяха доволни, че намериха вълчи изпразнения и оскъдни следи от гощавките на зверовете. Разположиха бивака си наблизо, защото бяха сигурни, че вълците търсят дивеч някъде. Знаеха, че животните няма да се върнат, докато има хора край леговището. Въпреки това на другия ден решиха да си опитат късмета в пещерите. В ясното утро луната още се виждаше в небето.

Изкачиха се до входа на най-голямата пещера. Първият ловец взе камък от земята и го метна вътре, другите двама чакаха, готови да стрелят с лъковете. Чу се шум от пещерата, но никой от двамата не пусна стрела в мрака. Може би някой пътник бе преспал вътре, а като добри християни не искаха да се омърсят с убийство. Първият пак хвърли камък. Чу се тътрене и ловецът зърна за миг нещо по-бледо от който и да е вълк. Да не беше прасе?

— Господарю вълк, излез, излез, където и да си!

Нищо не помръдваше. Ловецът пристъпи по-наблизо и очите му се нагодиха към тъмнината. Ахна, когато видя какво има в пещерата. Не вълк или прасе, а момче на около шест години, с гъста тъмна коса. То беше в окаяно състояние, слабо и мръсно, очите изглеждаха прекалено големи за главата му.

— Там има момче! — подвижна ловецът през рамо.

Извади ябълка от торбата си. Момчето отстъпи навътре.

— За тебе е, вземи я.

Момчето не шавна.

— Тогава аз ще я изям. Виж.

Ловецът захапа ябълката, но момчето се свря още по-навътре.

Ловците бяха прости хора, но не и безчувствени. Разбираха, че няма да спечелят бързо доверието на момчето. Като християни бяха убедени, че е техен дълг да му помогнат. Притчата за добрия самарянин им бе набита в главите само преди две недели. Решиха да чакат, докато момчето свикне с тях. Споразумяха се да се държат все едно е плашливо животинче. Останаха на мястото, без да доближават прекалено, ловяха птици и дребен дивеч, готвеха месото и оставяха

храна и вода пред пещерата. Не можеха да проумеят как момчето е оцеляло. Знаеше се, че езичници изоставят болнави деца в гората, но това момче се бе оказало доста кораво.

Постепенно предпазливостта му отслабваше и ловците успяха да го доближат. Луната се смали до тънък сърп по времето, когато то хвана протегнатата му ръка. Ловците решиха, че е най-добре да го заведат в своето село и да го поверят на свещеника.

Вървяха четири дни, докато излязат от гората. Момчето беше плашещо неспокойно нощем, мятеше настрана одеялото, което ловците му дадоха, чешеше се и виеше насън. По-схватливият ловец съжаляваше детето. Пресегна се да го погали по косата. Момчето изведнъж сграбчи ръката му. Ловецът виждаше, че то сънува, но очите му бяха широко отворени и гледаха лунния сърп.

— Адисла — промълви то, — аз ще те намеря.

БЛАГОДАРНОСТИ

Благодаря на своята съпруга Клер за цялата ѝ подкрепа по времето, когато пишех тази книга, и за точното ѝ предвиждане каква ще бъде книгата накрая. Както винаги благодаря на Емили Търнър за нейните задълбочени и умни коментари по текста. Също и на Ано за непосилната работа да изчете огромната първа чернова. Благодарен съм на моя баща, който освен всичко друго ме запозна отрано с научната фантастика и фентъзи.

Издание:

Автор: М. Д. Лаклън

Заглавие: Капан за върколаци

Преводач: Владимир Зарков

Година на превод: 2011

Език, от който е преведено: английски (не е указано)

Издание: първо

Издател: ИК „Бард“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2012

Тип: роман (не е указано)

Националност: английска

Печатница: „Полографюг“ — Хасково

Излязла от печат: 16.01.2012 г.

Редактор: Мария Василева

ISBN: 978-954-655-277-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/8434>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.